

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الحمد لله ربّ العالمين، و الصَّلوة و السَّلَام عَلَى سَيِّدِنَا وَ نَبِيِّنَا مُحَمَّدٍ
«صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ»، وَ عَلَى أَهْلِ بَيْتِهِ الطَّيِّبِينَ الطَّاهِرِينَ
المعصومين «سَلَامُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ»، سَيِّمًا بِقِيَّةِ اللَّهِ الْأَعْظَمِ
حُجَّةِ بْنِ الْحَسَنِ الْقَائِمِ الْمَهْدِيِّ «صَلَوَاتُ اللَّهِ وَ سَلَامُهُ عَلَيْهِ»، وَ لَعْنَةُ اللَّهِ
عَلَى أَعْدَائِهِمْ أَجْمَعِينَ، مِنْ الْآنَ إِلَى يَوْمِ الدِّينِ.
آمِينَ يَا رَبَّ الْعَالَمِينَ.

نیره سادات علوی حسینی
فاطمه الزهراء ولیة الله و حجة الله سومین شخصیت عالم خلقت
ناشر: بنیاد فارس المومنین. تهران. ۱۴۰۰
مشخصات ظاهری: ۵ جلد.

شابک: ج ۱: ۱-۳-۹۵۷۲۹-۶۲۲-۹۷۸. ج ۲: ۲-۴-۹۵۷۲۹-۶۲۲-۹۷۸. ج ۳: ۳-۵-۹۵۷۲۹-۶۲۲-۹۷۸
ج ۴: ۴-۲-۹۵۷۲۹-۶۲۲-۹۷۸. ج ۵: ۵-۷-۹۵۷۲۹-۶۲۲-۹۷۸. شابک دوره: ۴-۲-۹۵۷۲۹-۶۲۲-۹۷۸
وضعیت فهرست نویسی: فیبا
رده کنگره: BP ۲۷/۲ رده بندی دیویی: ۲۹۷/۹۷۳ شماره کتابشناسی ملی: ۸۵۵۰۵۷۷

فاطمه الزهراء ولیة الله و حجة الله
سومین شخصیت عالم خلقت
تألیف: نیره السادات علوی حسینی
ناشر: بنیاد فارس المومنین
صفحه آرا: سمیه مددی
نوبت چاپ: اول، پاییز ۱۴۰۰
شابک: ۹ - ۷ - ۹۵۷۲۹-۶۲۲-۹۷۸
شابک دوره: ۴-۲-۹۵۷۲۹-۶۲۲-۹۷۸

آدرس: تهران، خیابان کارگر شمالی، روبه روی پمپ بنزین،
خیابان گردآفرید، پلاک ۹
تلفن: ۶۶۹۲۳۲۳۴ - ۰۲۱

فاطمة الزهراء
وَلِيَّةُ اللَّهِ وَحُجَّةُ اللَّهِ
سومين شخصيت عالم خلقت

جلد پنجم (فضیلت سی و دو تا سی و پنجم)

تألیف:

نیّره السّادات علوی حسینی

فهرست

فضیلت سی و دوم: در علو مقام سوّمین شخصیت عالم خلقت یعنی وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها همین بس، که: خداوند متعال در سوره هَلْ أَتَى «انسان - دَهر» از نعمات فراوانی یاد فرموده که در بهشت به اَبَرار یعنی به خَمسه طَیِّبه علیهم السَّلَام «حضرت محمّد و علی و فاطمه و حسن و حسین علیهم السَّلَام» و دیگر ائمّه معصومین علیهم السَّلَام اعطا می شود، ۹

فضیلت سی و سوم: در علو مقام سوّمین شخصیت عالم خلقت یعنی وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها همین بس، که:

روز قیامت اوّلین دیوانی که گشوده می شود دیوان فاطمه زهرا سلام الله علیها است در رابطه با کسانی که به آن حضرت و ذرّیه و اولاد آن حضرت ظلم نمودند، ۵۱

فضیلت سی و چهارم: در علو مقام سوّمین شخصیت عالم خلقت یعنی وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها همین بس، که:

خداوند متعال در حدیث شریف کساء، وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها را محور اهل بیت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم قرار داده و در معرفی اصحاب کساء فرموده: ۹۳

فضیلت سی و پنجم: در علو مقام سوّمین شخصیت عالم خلقت یعنی وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها همین بس، که: مقام آن علیا مخدّره بعد از پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم و بعد از امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السَّلَام از مقام یازده امام معصوم از نسل و ذرّیه خویش «از امام مجتبی تا امام زمان سلام الله علیهما» برتر و بالاتر است، ۱۴۹

فهرست احادیث..... ۴۰۷

منابع و مأخذ..... ۴۱۹

فضیلت سی و دوّم

در علو مقام سوّمین شخصیت عالم خلقت یعنی وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها همین بس، که:

خداوند متعال در سوره هَلْ أَتَى «انسان - دهر» از نعمات فراوانی یاد فرموده که در بهشت به ابرار یعنی به خمسه طیّبه علیهم السّلام «حضرت محمّد و علی و فاطمه و حسن و حسین علیهم السّلام» و دیگر ائمّه معصومین علیهم السّلام اعطا می شود،

لیکن چون یکی از ابرار مورد نظر آیات شریفه این سوره مبارکه «سوره هَلْ أَتَى» وجود مقدّس صدّیقه کبری فاطمه زهرا سلام الله علیها می باشد، لذا:

خداوند متعال به احترام آن علیا مخدّره از حورالعین نام نبرده است که انشاءالله تعالی در پایان بخش حدیث به آن اشاره خواهد شد.

همه علما و مفسّرین شیعه و اکثر علما و مفسّرین اهل سنّت اتفاق نظر دارند که هیچده آیه سوره هَلْ أَتَى «انسان - دهر» از آیه پنجم «إِنَّ الْأَبْرَارَ يَشْرَبُونَ مِنْ كَأْسٍ كَانَ مِزَاجُهَا كَافُورًا» تا آیه بیست و دوّم «إِنَّ هَذَا كَانَ لَكُمْ جَزَاءً وَكَانَ سَعْيُكُمْ مَشْكُورًا» در شأن امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السّلام و صدّیقه کبری فاطمه زهرا سلام الله علیها و امام حسن و امام حسین سلام

الله علیهما نازل شده است.

علامه امینی اعلی الله مقامه الشریف در الغدیر اسامی سی و چهار نفر از علمای اهل تسنن را با ذکر نام کتاب آنها آورده که اظهار نموده‌اند: هیجده آیه سوره هَلْ أَتَى «انسان - دهر» در شأن امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السّلام و صدّیقه کبری فاطمه زهرا سلام الله علیها و امام مجتبی و سیدالشّهداء، سلام الله علیهما نازل شده است «از آیه پنجم تا آیه بیست و دوّم»، و قضیه از این قرار است که:

امام حسن و امام حسین سلام الله علیهما بیمار می‌شوند و به منظور شفا یافتن این دو بزرگوار، حضرت علی و حضرت زهرا سلام الله علیهما نذر می‌کنند که روزه بگیرند تا حسنین علیهما السّلام بهبودی پیدا کنند که اینگونه نیز می‌شود.

در خصوص این نذر و بهبود یافتن حسنین علیهما السّلام و اتّفاقاتی که در این رابطه روی داده مطالب مختلفی بیان شده که همه آنها مبین یک مطلب می‌باشند،

و آن مطلب این است که:

امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السّلام و فاطمه زهرا سلام الله علیها نذر می‌کنند که روزه بگیرند تا حسنین سلام الله علیهما که بیمار شده‌اند بهبودی پیدا کنند که اینگونه نیز می‌شود،

و متعاقب آن خداوند متعال آیات پنجم تا بیست و دوّم سوره هَلْ أَتَى «انسان - دهر» را در شأن این ذوات مقدّسه نازل می‌فرماید.^۱

۱. مجمع‌البیان، جلد بیست و ششم، صفحه ۱۴۲ و ۱۴۳.

المیزان، جلد سی و نهم، صفحه ۳۶۷ تا ۳۶۹.

تفسیر نمونه، جلد بیست و پنجم، صفحه ۳۳۰ تا ۳۴۵.

تفسیر صافی، جلد ششم، صفحه ۴۴۲ و ۴۴۳.

تفسیر نورالثقلین، جلد هشتم، صفحه ۱۳۱، حدیث ۱۸ «حدیث ۱۲۲۸۰».

خداوند متعال در این آیات شریفه می فرماید:

إِنَّ الْأَبْرَارَ يَشْرَبُونَ مِنْ كَأْسٍ كَانَ مِزَاجُهَا كَافُورًا «آیه ۵».

عَيْنًا يَشْرَبُ بِهَا عِبَادُ اللَّهِ يُفَجِّرُونَهَا تَفْجِيرًا «آیه ۶».

يُوفُونَ بِالنَّذْرِ وَيَخَافُونَ يَوْمًا كَانَ شَرُّهُ مُسْتَطِيرًا «آیه ۷».

وَيُطْعَمُونَ الطَّعَامَ عَلَى حُبِّهِ مِسْكِينًا وَيَتِيمًا وَأَسِيرًا «آیه ۸».

إِنَّمَا نُطْعِمُكُمْ لِوَجْهِ اللَّهِ لَا نُرِيدُ مِنْكُمْ جَزَاءً وَلَا شُكُورًا «آیه ۹».

إِنَّا نَخَافُ مِنْ رَبِّنَا يَوْمًا عَبُوسًا قَمْطَرِيرًا «آیه ۱۰».

فَوَقَاهُمُ اللَّهُ شَرَّ ذَلِكَ الْيَوْمِ وَلَقَّاهُمْ نَضْرَةً وَسُرُورًا «آیه ۱۱».

ترجمه:

خداوند متعال می فرماید:

به درستی که «یقیناً» ابرار در بهشت از جامی می نوشند «از شرابی می نوشند» که ممزوج با کافور می باشد «آیه ۵».

شرابی که ابرار می نوشند از چشمه‌ای است که بندگان خاص خداوند متعال از آن می نوشند و آن را از هر کجا که بخواهند جاری می سازند «ابرار از چشمه گوارایی شراب می نوشند که به میل و اختیار آن‌ها هر جا که بخواهند جاری می شود»، «آیه ۶».

آن‌ها «ابرار» به نذر خود وفا می کنند، و از روز قیامت که بدی آن فاش و آشکار می شود و شرّ و سختی آن همه اهل محشر را فرا می گیرد می ترسند «آیه ۷».

آن‌ها «ابرار» غذای خودشان را با آنکه به آن علاقه و نیاز دارند به مسکین و یتیم و اسیر می دهند «آیه ۸».

آن‌ها «ابرار» وقتی که غذا و طعام خودشان را به مسکین و یتیم و اسیر

بخشیدند در دل خود اینگونه فرمودند «اینگونه می فرمایند» که:
 ما فقط به خاطر خداوند متعال و فقط به منظور جلب رضایت خداوند
 متعال به شما طعام می دهیم، و از شما اجر و پاداش، همچنین تشکر و
 قدردانی نمی خواهیم «آیه ۹».

ما «ابرار» از پروردگار خویش خائف و بیمناک هستیم، از روزی که «روز
 قیامت» در آن روز از شدت ترس و وحشت چهره انسان‌ها درهم و غمگین
 می باشد «آیه ۱۰».

خداوند متعال آن‌ها را «ابرار را» از شرّ آن روز «یعنی روز قیامت» ننگه
 می دارد و آن‌ها را می پذیرد،
 در حالی که آن‌ها غرق در شادی و سرور هستند «آیه ۱۱»^۱.

شرح لغات و توضیحات:

أبرار = جمع برّ یعنی نیکان، خوبان، نیکوکاران.
 ابرار کار نیک و کار خوب انجام می دهند، نه به خاطر پاداش آن، و نه به
 خاطر اینکه از آن‌ها تشکر و قدردانی شود،
 بلکه هدف ابرار از انجام کار نیک فقط و فقط جلب رضایت خداوند
 متعال است و بس.

اینکه ابرار مدّ نظر این آیات شریفه چه کسانی هستند که فقط و فقط به
 خاطر جلب رضایت خداوند متعال غذا و طعام خویش را به مسکین و یتیم
 و اسیر می دهند «دادند» انشاء الله تعالی در ادامه بحث و مخصوصاً در بخش
 حدیث بیان خواهد شد.

۱. مجمع‌البیان، جلد بیست و ششم، صفحه ۱۳۸، ۱۷۲ و ۱۷۳.

المیزان، جلد سی و نهم، صفحه ۳۴۲ و ۳۴۳.

تفسیر نمونه، جلد بیست و پنجم، صفحه ۳۴۳.

شَرْب = نوشیدن

كَأْس = ظرف مخصوص نوشیدنی‌ها.

قابل ذکر است که:

به نوشیدنی نیز كَأْس گفته می‌شود.

مَزْج = مخلوط کردن و آمیختن دو چیز با یکدیگر.

مِزاج = آنچه که چیزی را با آن مخلوط کنند.

کافور = ماده‌ای است خوشبو، گیاهی است خوشبو و معطر.

قابل ذکر است که:

هر چیز سفید و خنک و معطر را به کافور مَثَل می‌زنند.

كَانَ مِزَاجُهَا كَافُورًا = آمیخته و مخلوط با کافور است.

عَيْن = چشمه.

عَيْن در اصل به معنای چشم می‌باشد.

يُفَجِّرُونَ = از ماده فجعیر است و ریشه آن فَجْر می‌باشد.

فَجْر = شکافتن وسیع، خواه شکافتن زمین باشد یا چیز دیگر.

قابل ذکر است که:

فَجْر در این آیه شریفه «آیه ششم سوره انسان» به معنی شکافتن زمین

می‌باشد.

تَفْجِير = شکافتن زمین برای جاری ساختن آبهای زیرزمینی.

لازم به ذکر است که:

جاری شدن آب در بهشت احتیاج به ابزار ندارد،

بلکه فقط کافی است که اهل بهشت «در این آیات شریفه که بحث راجع

به ابرار می‌باشد یعنی ابرار» اراده نمایند تا آب و چشمه جاری شود که

بلافاصله نهرها جاری می‌شوند.

مُسْتَطِير = گسترده، پخش، پراکنده، پخش و گسترده شده، فراگیر.
 یَوْمًا كَانَ شَرُّهُ مُسْتَطِيرًا = روزی که شر و عذاب آن همه جا پخش و
 گسترده است و همه جا را فرا می گیرد،
 و مقصود از این روز که شر و عذاب آن همه جا پخش و گسترده و
 فراگیر است روز قیامت می باشد.

عذاب قیامت را شر می نامند برای اینکه برای اهل عقاب و اهل عذاب
 خیری ندارد.

عَبُوس = تُرَش رویی و درهم کشیدن چهره به علت ناراحتی و دلتنگی،
 کسی که قیافه اش درهم کشیده باشد.

قَمَطِير = سخت، شدید، دشوار، بدی شدید و سخت.

وَقَايَةً = حفظ کردن و از اذیت جلوگیری نمودن، محافظت کردن.

یَوْمًا عَبُوسًا قَمَطِيرًا = روز بسیار سخت و شدید و دشوار،

و مقصود از این روز سخت و شدید و دشوار، روز قیامت می باشد.

نَضْرَه = طراوت و زیبایی، طراوت و شادی و شادابی خاصی که بر اثر
 وفور نعمت به انسان دست می دهد.

سُرُور = شادی، شادمانی، شادی و شادمانی که در قلب انسان مکتوم و
 پنهان باشد، شادی و شادمانی باطنی^۱.

شأن نزول آیات شریفه:

همانطور که به عرض رسید همه علما و مفسرین شیعه و اکثریت علما و
 مفسرین اهل تسنن اتفاق نظر دارند که هیجده آیه سوره انسان «هَلْ أَتَى -

۱. مجمع البیان، جلد بیست و ششم، صفحه ۱۴۰ و ۱۴۱، ۱۷۰ و ۱۷۱.

المیزان، جلد سی و نهم، صفحه ۳۵۲ تا ۳۵۵، ۳۵۹ و ۳۶۰.

تفسیر نمونه، جلد بیست و پنجم، صفحه ۳۵۰ تا ۳۵۲، ۳۵۶ و ۳۵۷.

مفردات راغب.

دَهْرُ» از آیه پنجم تا آیه بیست و دوم این سوره مبارکه در شأن امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السّلام و صدّیقه کُبری فاطمه زهرا سلام الله علیها و امام حسن و امام حسین علیهما السّلام نازل شده است، و علامه امینی اسامی سی و چهار نفر از علمای اهل تسنّن را در کتاب شریف الغدیر ذکر نموده که این شأن نزول را نقل نموده‌اند. خلاصه قضیه از این قرار است که:

امام حسن و امام حسین علیهما السّلام بیمار می‌شوند، و به منظور شفا یافتن این دو بزرگوار، حضرت علی و حضرت زهرا سلام الله علیهما نذر می‌کنند که روزه بگیرند تا حسنین سلام الله علیهما بهبودی پیدا نمایند. حضرت علی و حضرت زهرا سلام الله علیهما روزه می‌گیرند، و در پایان روز و زمان افطار غذا و طعام خویش را سر سفره می‌آورند تا افطار نمایند و در همین حال مسکینی به درب منزل آمده و تقاضای طعام می‌کند که حضرت علی و حضرت زهرا سلام الله علیهما مقداری از غذای خودشان را به مسکین اعطا می‌نمایند.

پس از لحظاتی یتیمی به درب منزل آن ذوات مقدّسه آمده و تقاضای غذا می‌نماید و در نتیجه حضرت علی و حضرت زهرا سلام الله علیهما مقدار دیگری از غذای خودشان را به یتیم اعطا می‌فرمایند.

پس از مدّت کوتاهی اسیری به درب منزل آن بزرگواران مراجعه نموده و درخواست طعام می‌نماید و متعاقب این تقاضای اسیر، حضرت علی و حضرت زهرا سلام الله علیهما بقیّه غذا و طعام خودشان را به اسیر اعطا می‌فرمایند و دیگر چیزی از غذا و طعام باقی نمی‌ماند،

به نحوی که آن شب امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السّلام و فاطمه زهرا سلام الله علیها گرسنه می‌خوابند،

و حتی طعم غذا را نیز نمی چشند.

پس از این قضیه خداوند متعال هیجده آیه سوره مبارکه انسان «هَلْ أَتَى - دَهْرٌ» از آیه پنجم تا آیه بیست و دوم این سوره مبارکه را در شأن این ذوات مقدسه نازل فرموده،

و ضمن بیان نذر کردن آن بزرگواران و دادن غذای خویش به مسکین و یتیم و اسیر، به گوشه‌ای از پاداش اخروی که در انتظار آن ذوات مقدسه می باشد اشاره می فرماید^۱.

خداوند متعال در آیه پنجم سوره مبارکه انسان «هَلْ أَتَى - دَهْرٌ» درباره ابرار یعنی درباره امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام و صدیقه کبری فاطمه زهرا سلام الله علیها و امام حسن و امام حسین علیهما السلام می فرماید:

إِنَّ الْأَبْرَارَ يَشْرَبُونَ مِنْ كَأْسٍ كَانَ مِزَاجُهَا كَافُورًا، یعنی:

ابرار در بهشت از شرابی می نوشند که آمیخته و مخلوط با کافور می باشد. به عبارت دیگر:

ابرار «یعنی ذوات مقدسه‌ای که نام مبارک آنها قبلاً ذکر شد» در بهشت از شرابی می نوشند که با عطر خوشی آمیخته و کاملاً خنک و معطر می باشد. در بخش مربوط به شرح لغات، راجع به کافور و معانی آن به حدّ ضرورت صحبت شد و به عرض رسید که:

هر چیز خنک و خوشبو و معطر را به کافور مثل می زنند، لذا:

شراب مخلوط شده و ممزوج شده با کافور یعنی شراب خنک و خوشبو

۱. مجمع البیان، جلد بیست و ششم، صفحه ۱۴۲ تا ۱۴۴.

المیزان، جلد سی و نهم، صفحه ۳۶۹ و ۳۷۰.

تفسیر صافی، جلد ششم، صفحه ۴۴۲ و ۴۴۳.

تفسیر نمونه، جلد بیست و پنجم، صفحه ۳۳۰ تا ۳۳۲ و ۳۴۵.

و معطر که ابرار آن را می آشامند.

در آیه بعد یعنی در آیه ششم سوره انسان «هَلْ أتی - دَهْر» به سرچشمه این شراب خنک و خوشبو و معطر اشاره شده و آمده که:

عَيْنًا يَشْرَبُ بِهَا عِبَادُ اللَّهِ، یعنی:

شراب خنک و خوشبو و معطر که ابرار می نوشند از چشمه ای است که بندگان خاص خداوند متعال از آن می نوشند،

و ابرار خودشان بندگان خاص خداوند متعال می باشند.

قابل ذکر است که:

عنوان شدن عبادالله به ابرار به منظور تعظیم و تکریم و بزرگداشت ابرار می باشد.

در ادامه آیه شریفه آمده که:

يُفَجِّرُونَهَا تَفْجِيرًا، یعنی:

ابرار این چشمه و این نهر شراب خنک و خوشبو و معطر را از هر کجا که بخواهند جاری می سازند.

به عبارت دیگر:

این چشمه و این نهر شراب خنک و خوشبو و معطر آنچنان تحت اختیار ابرار می باشد که هر کجا که اراده بفرمایند آن نهر شراب از همانجا جریان پیدا می کند و به آنجا می رود.^۱

ابرار یعنی ذوات مقدسه ای که آیات پنجم تا بیست و دوم سوره مبارکه انسان «هَلْ أتی - دَهْر» در شأن آنها نازل شده «حضرت علی و حضرت زهرا و امام حسن و امام حسین علیهم السلام» جامع همه فضائل و کمالات

۱. مجمع البیان، جلد بیست و ششم، صفحه ۱۵۷، ۱۵۹.

المیزان، جلد سی و نهم، صفحه ۳۴۲، ۳۵۳ و ۳۵۴.

تفسیر نمونه، جلد پنجم، صفحه ۳۴۳، ۳۵۱.

می باشند بدون استثناء،

و مبراً از همه رذائل و زشتی ها آن هم بدون استثناء،
لیکن در آیات بعد به عنوان نمونه به پنج فضیلت و صفت نیک و عمل
صالح آن بزرگواران اشاره شده،
و در ادامه آیات شریفه گوشه ای از نعمات الهی که خداوند متعال در
بهشت برای آن ذوات مقدّسه مهیا فرموده بیان شده است.
در آیه هفتم سوره انسان به اولین صفت نیک ابرار «ذوات مقدّسه ای که
قبلاً نام آنها ذکر شد» اشاره شده و آمده که:

يُوفُونَ بِالنَّذْرِ، یعنی:

ابرار به نذر خود وفا می کنند، یعنی:

ابرار به همه نذرهای خویش وفا می کنند و آنها را به جا می آورند.
این قسمت از آیه شریفه به نذر حضرت علی و حضرت زهرا سلام الله
علیهما اشاره دارد که جهت بهبود یافتن حسنین علیهما السلام نذر نمودند تا
روزه بگیرند و به نذر خویش وفا نمودند که انشاء الله تعالی در بخش حدیث
به آن اشاره خواهد شد.

در ادامه آیه شریفه به دوّمین ویژگی و صفت ابرار اشاره شده و آمده که:
يَخَافُونَ يَوْمًا كَانَ شَرُّهُ مُسْتَطِيرًا، یعنی:

ابرار از روز قیامت که شرّ آن گسترده است بیمناکند، یعنی:
ابرار از روز قیامت که سختی و شرّ آن همه محشر را فرا می گیرد خائف
و بیمناک می باشند.

کلمه مُسْتَطِيرٌ که معنی گسترده و فراگیر می دهد اشاره به گستردگی
عذاب های گوناگون در روز قیامت دارد.

در آیه بعد «آیه هشتم» به سوّمین ویژگی ابرار اشاره شده و آمده که:

و يُطْعَمُونَ الطَّعَامَ عَلَى حُبِّهِ مِسْكِينًا وَ يَتِيمًا وَ أَسِيرًا، یعنی:

ابرار غذای خودشان را درحالی که به آن نیاز داشتند و آن را دوست می داشتند به مسکین و یتیم و اسیر بخشیدند «می بخشند».

این آیه شریفه اشاره به روزه گرفتن امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام و صدیقه کبری فاطمه زهرا سلام الله علیها دارد که موقع افطار همه غذای خودشان را به مسکین و یتیم و اسیر بخشیدند،

و دیگران را به خودشان مقدّم دانستند،

و حتّی آن شب طعم غذا را نیز نچشیدند و با آب افطار نمودند.

در این آیه شریفه «آیه هشتم سوره انسان» آمده که:

و يُطْعَمُونَ الطَّعَامَ عَلَى حُبِّهِ، یعنی:

اطعام می کنند برای حُبّ او.

این قسمت از آیه شریفه می تواند دو معنی داشته باشد:

۱- امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام و فاطمه زهرا سلام الله علیها به خاطر حُبّ خداوند متعال و به منظور جلب رضایت خداوند سبحان، مسکین و یتیم و اسیر را اطعام نمودند،

و جمله إِنَّمَا نُطْعِمُكُمْ لِوَجْهِ اللَّهِ «ما شما را فقط به خاطر خدا اطعام می کنیم»

که در آیه نهم این سوره مبارکه آمده مویّد این مطلب می باشد.

۲- امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام و فاطمه زهرا سلام الله علیها چون روزه گرفته بودند لذا هنگام افطار گرسنه بودند و دوست داشتند که غذای خودشان را میل بفرمایند،

لیکن با اینکه حُبّ به غذا داشتند آن را به مسکین و یتیم و اسیر بخشیدند

و حتّی طعم غذا را نیز نچشیدند.

به نظر می رسد که معنی اوّل صحیح تر باشد، یعنی:

امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السّلام و فاطمه زهرا سلام الله علیها به خاطر حُبّ خداوند متعال و به منظور جلب رضایت خداوند سبحان مسکین و یتیم و اسیر را اطعام نمودند،

لیکن در صورتی که معنی دوّم را نیز مدّ نظر قرار دهیم باز هم فضیلت ممتازی است، زیرا:

مقدّم داشتن دیگران به خود در واقع رسیدن به حقیقت نیکوکاری است،

و خداوند متعال در آیه ۹۲ سوره آل عمران می فرماید:

لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ، یعنی:

هرگز به حقیقت نیکوکاری نمی رسید،

تا از آنچه که دوست دارید انفاق نمایید،

بنابراین:

اطعام مسکین و یتیم و اسیر توسط مولی الموحّدين امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السّلام و سیده بانوان عالم صدیقه کبری فاطمه زهرا سلام الله علیها در هر حال «در هر دو صورت که بیان شد» مورد رضایت خداوند متعال است،

به حدّی که حق تعالی در این رابطه هیچده آیه در شأن آن دو بزرگوار

و حسنین علیهم السّلام نازل فرمود.

نکته قابل توجّه این است که:

در آیات هفتم و هشتم این سوره مبارکه «سوره انسان» افعال به صورت

فعل مضارع آمده اند که استمرار را می رساند.

در این آیات شریفه آمده که ابرار:

يُوفُونَ بِالَّذُرِّ،

يَخَافُونَ يَوْمًا كَانَ شَرُّهُ مُسْتَطِيرًا،

يُطْعِمُونَ الطَّعَامَ، یعنی:

وفای به نذر و عهد،

و ترس از روز قیامت،

و اطعام مساکین و مستمندان و نیازمندان برنامه و کار مستمر و همیشگی حضرت امیر و حضرت زهرا سلام الله علیهما بوده،

و این قضیه در رابطه با همه حضرات معصومین علیهم السَّلام «وجود مقدَّس چهارده معصوم علیهم السَّلام» جریان دارد.

چهارمین صفت و ویژگی که برای ابرار مدّ نظر آیات شریفه سوره انسان «هَلْ أَتَىٰ - دَهْرٌ» عنوان شده اخلاص در عمل می باشد که در آیه بعد «آیه نهم» آمده است.

در این آیه شریفه آمده که:

إِنَّمَا نُطْعِمُكُمْ لِوَجْهِ اللَّهِ لَا نُرِيدُ مِنْكُمْ جَزَاءً وَلَا شُكُورًا، یعنی:

اطعام می کنیم شما را فقط و فقط به خاطر خدا و فقط و فقط برای جلب رضایت خداوند متعال،

و به خاطر غذایی که به شما دادیم نه از شما پاداش می خواهیم و نه حتی تشکری.

عنایت بفرمایید،

این جملات را خداوند متعال از زبان امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السَّلام و فاطمه زهرا سلام الله علیها و حسنین علیهما السَّلام بیان می فرماید، نه اینکه آن ذوات مقدَّسه این جملات را به مسکین و یتیم و اسیر فرموده باشند.

لازم به ذکر است که مقصود از وَجْهُ اللَّهِ در این آیه شریفه «آیه نهم سوره انسان» همان ذات خداوند متعال می باشد.

پنجمین صفت و ویژگی که برای ابرار یعنی حضرت علی و زهرا و حسنین علیهم السلام بیان شده این است که آن‌ها می‌گویند:
 اَنَا نَخَافُ مِنْ رَبِّنَا يَوْمًا عَبُوسًا قَمْطَرِيرًا، یعنی:
 ما از پروردگاران خائف و بیمناک هستیم از آن روز که روز سخت و دشواری است.

این آیه شریفه اشاره به روز قیامت و اوضاع هولناک آن روز عظیم دارد. ممکن است این سؤال مطرح شود که این ذوات مقدسه با داشتن مقام عصمت از چه چیزی می‌ترسند.
 پاسخ این است که:

در آیه نهم سوره انسان «هَلْ أَتَى» ملاحظه فرمودید که این ذوات مقدسه طعام خودشان و افطار خودشان را به مسکین و یتیم و اسیر بخشیدند با آنکه خودشان به آن طعام نیاز داشتند،

و این بزرگواران این عمل را انجام دادند فقط و فقط به خاطر خداوند متعال و فقط و فقط برای جلب رضایت خداوند سبحان و لاغیر.
 این ذوات مقدسه همه اعمالشان در تمام طول عمر مبارکشان فقط و فقط به خاطر خداوند متعال و فقط و فقط برای جلب رضایت حق تعالی بوده و لاغیر، لذا:

ترس و بیم آن ذوات مقدسه نیز فقط و فقط از خداوند متعال است و لاغیر، همچنین:

امید آن بزرگواران نیز فقط و فقط به خداوند متعال است و لاغیر، بنابراین:

۱- همه اعمال آن ذوات مقدسه فقط و فقط برای جلب رضایت خداوند متعال است و لاغیر.

۲- ترس و بیم آن ذوات مقدّسه فقط و فقط از خداوند متعال است و لاغیر.

۳- امید و تکیه گاه آن ذوات مقدّسه فقط و فقط به خداوند متعال است و لاغیر.

و خلاصه کلام اینکه:

این بزرگواران با اینکه مقام عصمت دارند و در تمام طول عمر مبارکشان نه تنها مرتکب گناه نشده‌اند بلکه ترک اولی هم از آن بزرگواران سر نزده، لیکن به دلایلی که ذکر شد از خداوند متعال می‌ترسند، و اگر از روز قیامت نیز می‌ترسند «همچنانکه در آیه هفتم ذکر شده» به این علّت است که:

قیامت روز پروردگارشان است،

و روزی است که خداوند متعال به حساب بندگانش رسیدگی می‌کند و جزای اعمال آن‌ها را می‌دهد.

خداوند متعال در آیه بعد «آیه یازدهم» می‌فرماید:

فَوَقَّاهُمُ اللَّهُ شَرَّ ذَلِكَ الْيَوْمِ وَلَقَّاهُمْ نَضْرَةً وَسُرُورًا، یعنی:

خداوند متعال ابرار را که این آیات شریفه در شأن آن‌ها نازل شده «یعنی امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السّلام و فاطمه زهرا سلام الله علیها و امام حسن و امام حسین علیهما السّلام، همچنین سایر حضرات معصومین علیهم السّلام» از شرّ روز قیامت محفوظ و در امان نگه می‌دارد، و در حالی که آن ذوات مقدّسه مسرور و خوشحال و شادمان هستند خداوند متعال از آن‌ها استقبال می‌کند.

به عبارت دیگر:

اگر آن ذوات مقدّسه به خاطر احساس مسئولیت شدید از روز قیامت

بیمناک بودند و می‌ترسیدند «با عنایت به توضیحاتی که در این رابطه به عرض رسید»

خداوند متعال روز قیامت با لطف خاص خویش از این ذوات مقدسه استقبال فرموده و آن بزرگواران را که غرق در شادی و سرور می‌باشند در سایه رحمت خاص خویش قرار می‌دهد.

در این آیه شریفه «آیه یازدهم» به پاداشی که خداوند متعال روز قیامت به حضرت علی و حضرت زهرا و حسنین علیهم السّلام اعطا می‌فرماید بطور اجمال اشاره شده است،

لیکن در آیات بعد «آیه ۱۲ تا ۲۲» به تعدادی از نعمات الهی که در انتظار این ذوات مقدسه می‌باشد اشاره شده که انشاءالله تعالی در ادامه بحث به اختصار راجع به آنها توضیحاتی ارائه خواهد شد.^۱

نعمات بهشتی ابرار:

خداوند متعال به امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السّلام و فاطمه زهرا سلام الله علیها و امام حسن و امام حسین علیهما السّلام که هیجده آیه سوره مبارکه هَلْ أَتَى «از آیه پنجم تا آیه بیست و دوّم» در شأن آن ذوات مقدسه نازل شده در بهشت نعماتی اعطا می‌فرماید که در این آیات شریفه به آنها اشاره شده است که ذیلاً ملاحظه می‌فرمایید.

۱- اِنَّ الْاَبْرَارَ يَشْرَبُونَ مِنْ كَأْسٍ كَانَ مِزَاجُهَا كَافُورًا «آیه ۵»، یعنی:

حضرت امیر و حضرت زهرا و حسنین علیهم السّلام که شأن نزول این آیات شریفه درباره آنها است، در بهشت از شرابی می‌نوشند که با عطر

۱. مجمع البیان، جلد بیست و ششم، صفحه ۱۶۱ تا ۱۶۳، ۱۷۲ و ۱۷۳.

المیزان، جلد سی و نهم، صفحه ۳۵۶ تا ۳۶۱.

تفسیر نمونه، جلد بیست و پنجم، صفحه ۳۵۲ تا ۳۵۸.

تفسیر برهان، جلد نهم، صفحه ۳۱۳، حدیث ۶.

خوشی آمیخته و کاملاً خنک و معطر می باشد.

۲- فَوَقَاهُمُ اللَّهُ شَرَّ ذَلِكَ الْيَوْمِ وَلَقَّاهُمْ نَضْرَةً وَسُرُورًا «آیه ۱۱»، یعنی:

خداوند متعال این ذوات مقدسه را «حضرت امیر و حضرت زهرا و حسنین علیهم السلام» را از شرّ روز قیامت محفوظ و در امان نگه می دارد، و آن ذوات مقدسه را که غرق در شادی و سرور هستند در سایه رحمت خاص خویش قرار می دهد «خداوند متعال از آنها استقبال می کند». تعبیر به «لَقَّاهُمْ» در این آیه شریفه «آیه ۱۱» از تعبیرهای بسیار جالبی است که نشان می دهد:

خداوند متعال از این میهمانان گرانقدر با لطف خاص خویش استقبال می کند، و آن بزرگواران را در حالی که غرق در سرور و شادی می باشند در سایه رحمت خویش جای می دهد.^۱

۳- وَجَزَّاهُمْ بِمَا صَبَرُوا جَنَّةً وَ حَرِيرًا «آیه ۱۲»، یعنی:

خداوند متعال به خاطر صبر و شکیبایی آن بزرگواران، بهشت و لباس های حریر بهشتی به آنها پاداش می دهد «اسکان یافتن در باغ های مخصوص بهشت و پوشیدن لباس های حریر بهشتی».

۴- مُتَّكِنِينَ فِيهَا عَلَى الْأَرَائِكِ لَا يَرَوْنَ فِيهَا شَمْسًا وَلَا زَمْهَرِيرًا «آیه ۱۳»، یعنی:

آن بزرگواران «حضرت علی و فاطمه و حسن و حسین علیهم السلام» در بهشت بر تخت های زیبایی تکیه کرده اند، که نه آفتاب را در آنجا می بینند،

و نه سرما را «تکیه کردن بر تخت هایی که آرامش کامل دارند، و در آن حال نه احساس سرما دارند نه گرما، یعنی اعتدال کامل هوای بهشتی».

۱. تفسیر نمونه، جلد بیست و پنجم، صفحه ۳۵۸.

۵- وَ دَانِيَةً عَلَيْهِمْ ظِلَالُهَا وَ ذُلَّتْ قُطُوفُهَا تَذَلِيلاً «آیه ۱۴»، یعنی:

آن ذوات مقدسه در زیر سایه‌های درختان بهشتی هستند که چیدن میوه‌هایش بسیار سهل و آسان است.

۶- وَيُطَافَ عَلَيْهِمْ بِآنِيَةٍ مِنْ فِضَّةٍ وَ أَكْوَابٍ كَانَتْ قَوَارِيرًا «آیه ۱۵»، یعنی:

خدمتکاران بهشتی در گرداگرد آن‌ها ظرف‌هایی از نقره و قدح‌هایی بلورین می‌گردانند.

۷- وَ يُسْقَوْنَ فِيهَا كَأْسًا كَانَ مِزَاجُهَا زَنْجَبِيلًا «آیه ۱۷»، یعنی:

آن ذوات مقدسه «یعنی ابرار مدّ نظر این آیات شریفه» در بهشت از جام‌هایی سیراب می‌شوند که لبریز از شراب طهوری است که با زنجبیل آمیخته است.

۸- عَيْنًا فِيهَا تُسَمَّى سَلْسَبِيلًا «آیه ۱۸»، یعنی:

آن ذوات مقدسه «یعنی حضرت علی و فاطمه و حسن و حسین علیهم السّلام» از جام‌هایی شراب طهور می‌نوشند که این جام‌ها از چشمه‌ای پُر شده‌اند که سلسبیل نام دارد.

۹- يَطُوفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَانٌ مُخَلَّدُونَ إِذَا رَأَيْتَهُمْ حَسِبْتَهُمْ لُؤْلُؤًا مَنثورًا «آیه ۱۹»، یعنی:

گرداگرد آن ذوات مقدسه نوجوانانی مشغول پذیرایی هستند که هرگاه آن‌ها را ببینی گمان می‌کنی که مروارید پراکنده‌اند.

۱۰- در این آیه شریفه «آیه ۲۰» بطور سربسته به بهشت و نعمات بهشتی

ابزار اشاره شده و آمده که:

إِذَا رَأَيْتَ ثَمَّ رَأَيْتَ نَعِيمًا وَ مُلْكًا كَبِيرًا «آیه ۲۰»، یعنی:

هنگامی که آنجا را می‌نگری «بهشتی که آن ذوات مقدسه در آنجا استقرار یافته‌اند» نعمت‌ها و مُلک عظیمی را می‌بینی.

کلمه نعیم در لغت به معنی نعمت‌های فراوان است،
و مُلک کبیر حاکی از عظمت و وسعت باغ‌های بهشتی است که حضرت
علی و فاطمه و حسن و حسین علیهم السّلام در آنجا مستقر شده‌اند،
و در عظمت این مکان بهشتی همین بس که خداوند متعال آن را کبیر
عنوان می‌فرماید.

۱۱- وَ سَقَاهُمْ رَبُّهُمْ شَرَاباً طَهُوراً «آیه ۲۱»، یعنی:

پروردگارشان به آن ذوات مقدّسه شراب طهور می‌نوشاند.

در آیات قبل ملاحظه فرمودید که:

ابرار مدّ نظر این آیات شریفه «آیه پنجم تا بیست و دوم سوره انسان»
یعنی وجود مقدّس امیرالمؤمنین علیّ بن ابیطالب علیه السّلام و فاطمه زهرا
سلام الله علیها و امام حسن و امام حسین علیهما السّلام «همچنین دیگر
حضرات معصومین علیهم السّلام» در بهشت از شراب طهوری می‌آشامند
که از چشمه سلسبیل پر شده است،

و خدمتکاران بهشتی که در آیه ۱۹ سوره انسان از آن‌ها به عنوان وِلْدَانٍ
مُخَلَّدُونَ یاد شده ساقی می‌باشند،

لیکن آنچه که در این آیه شریفه «آیه ۲۱» آمده با آن‌ها تفاوت بسیار
زیادی دارد، زیرا:

خداوند متعال در این آیه شریفه «آیه ۲۱ سوره انسان» همه واسطه‌ها را
حذف نموده و فرموده:

وَ سَقَاهُمْ رَبُّهُمْ شَرَاباً طَهُوراً، یعنی:

پروردگارشان به آن ذوات مقدّسه «حضرت امیر و حضرت زهرا و امام
حسن و امام حسین علیهم السّلام» شراب طهور می‌نوشاند، یعنی:

۱. ساقی خداوند متعال است،

۲. نوشیدنی شراب طهور است،

این شراب بهشتی شرابی است که خداوند متعال آن را طهور عنوان فرموده است «طهور = ۱. پاک؛ ۲. پاک کننده»،
و ساقی این شراب طهور بهشتی نیز خداوند متعال می باشد نه وُلْدَانُ
مُخَلَّدُونَ.

۳. میل کننده این شراب طهور بهشتی وجود مقدس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام و فاطمه زهرا سلام الله علیها و امام حسن و امام حسین علیهما السلام می باشند «همچنین سایر حضرات معصومین علیهم السلام». ناگفته پیداست که وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم به عنوان افضل و اشرف مخلوقات الهی در صدر ابرار واقع شده، و چشمه‌ای که ابرار از آن می نوشند در خانه پیامبر اکرم می باشد و از آنجا به خانه انبیاء و اولیاء الهی جریان پیدا می کند که انشاء الله در بخش حدیث به آن اشاره خواهد شد.

در آخرین آیه مورد بحث «آیه ۲۲ سوره انسان» خداوند متعال ابرار مد نظر این آیات شریفه یعنی امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام و فاطمه زهرا سلام الله علیها و امام حسن و امام حسین علیهما السلام «همچنین سایر حضرات معصومین علیهم السلام» را که این آیات شریفه در شأن آنها نازل شده مورد خطاب قرار داده و می فرماید:

«إِنَّ هَذَا كَانَ لَكُمْ جَزَاءً وَكَانَ سَعْيُكُمْ مَشْكُورًا»، یعنی:

این پاداش شما است،

و سعی و تلاش شما مورد قدردانی است، یعنی:

این نعمات عظیم و مواهب بی نظیر پاداش اعمال شما است،

و سعی و کوشش شما در دنیا در راه اطاعت از فرامین خداوند متعال

مقبول واقع شده است.^۱

توضیح:

نعمات بهشتی فراتر از فکر و اندیشه انسان است، و اگر همه خلائق جمع شوند و بخواهند نعمات بهشتی را توصیف نمایند قادر به این کار نخواهند بود.

نعمات بهشتی که در این آیات شریفه و سایر آیات شریفه در سوره‌های دیگر قرآن کریم آمده به این منظور است تا تقریب به ذهن انسان شود و انسان بتواند تا حدودی آن‌ها را درک نماید چرا که انسان در دنیا با این نعمات و لذت‌ها آشنا است و آن‌ها را می‌شناسد، و گرنه نعمات بهشتی غیر قابل وصف می‌باشند.

خداوند متعال در آیه ۷۱ سوره زحرف درباره نعمات بهشتی و در توصیف نعمات بهشتی می‌فرماید:

و فِيهَا مَا تَشْتَهِيهِ الْأَنْفُسُ وَ تَلذُّ الْأَعْيُنُ وَ أَنْتُمْ فِيهَا خَالِدُونَ، یعنی:

در بهشت آنچه که دل‌ها بخواهد و چشم‌ها از آن لذت ببرد موجود است، و شما اهل بهشت برای همیشه داخل بهشت خواهید ماند.

نعماتی را که خداوند متعال در بهشت برای ابرار مهیا فرموده به حدی زیاد است که ذات اقدس اله آن‌ها را در آیه بیستم سوره انسان «هَلْ أْتَى - دَهْرًا» کبیر عنوان فرموده،

و ناگفته پیدا است نعمتی را که خداوند متعال کبیر بداند عظمت و اهمیّتش را فقط خداوند متعال می‌داند و بس.

۱. المیزان، جلد سی و نهم، صفحه ۳۶۱، ۳۶۴ و ۳۶۵.

تفسیر نمونه، جلد بیست و پنجم، صفحه ۳۶۲ تا ۳۷۴.

حبل متین «شرح زیارت جامعه کبیره»، تألیف آیت‌الله سیدمحمد ضیاءآبادی، جلد اول، صفحه ۷۹. «ذیل عنوان: وَعَنَّاصِرُ الْأَبْرَارِ».

قبلاً عرض شد که:

هیجده آیه سوره مبارکه انسان در شأن امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السّلام و فاطمه زهرا سلام الله علیها و امام حسن و امام حسین علیهما السّلام نازل شده،

و ضمن بیان کردن بخشی از صفات و ویژگی‌های آن بزرگواران به گوشه‌ای از نعمات بهشتی که اختصاص به این ذوات مقدّسه دارد اشاره نموده است.

در آیه بیستم این سوره مبارکه خداوند متعال نعماتی را که در بهشت به این ذوات مقدّسه اختصاص یافته اینگونه بیان می‌فرماید:

وَإِذَا رَأَيْتَ ثَمَّ رَأَيْتَ نَعِيمًا وَمُلْكًا كَبِيرًا، یعنی:

هنگامی که به بهشت می‌نگری «اگر به بهشت چشم بیندازی و نگاه کنی» نعیم و مُلک کبیر را می‌بینی.

نَعیم یعنی نعمت‌های فراوان که اشاره به نعمت‌های فراوان بهشتی دارد که با زبان قابل توصیف نمی‌باشند،

و مُلک کبیر بیان کننده عظمت و وسعت باغ‌های بهشتی است که با هیچ مقیاسی نمی‌توان عظمت آن را بیان نمود،

و خلاصه کلام اینکه:

خداوند متعال نعیم و مُلکی را به این ذوات مقدّسه اختصاص داده که هیچ انسانی قادر به توصیف آن‌ها نمی‌باشد،

و در عظمت و اهمیّت این نعیم و مُلک بهشتی همین بس که خداوند متعال آن را کبیر عنوان فرموده است «کبیر = بزرگ، بلندمرتبه، بزرگ قدر»،

همچنین:

در آیه ۲۱ همین سوره مبارکه خداوند متعال فرموده:

وَسَقَاهُمْ رَبُّهُمْ شَرَابًا طَهُورًا، یعنی:

پروردگارشان به آن ذوات مقدّسه «امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السّلام و فاطمه زهرا سلام الله علیها و حسنین علیهما السّلام» شراب طهور بهشتی می نوشاند، یعنی:

۱. خداوند متعال، ساقی است.

۲. نوشیدنی، شراب طهور بهشتی است.

۳. میل کننده این شراب طهور بهشتی امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السّلام و فاطمه زهرا سلام الله علیها و امام حسن و امام حسین علیهما السّلام «و سایر حضرات معصومین علیهم السّلام» می باشند.

ساقی = سیراب کننده، شراب دهنده، آب دهنده،

شراب = آشامیدنی، نوشیدنی،

طهور = ۱. پاک؛ ۲. پاک کننده^۱

ملاحظه فرمودید که:

همه علمای شیعه و اکثریت علمای اهل تسنن اتفاق نظر دارند که هیچ‌کس آیه سوره انسان «هَلْ أتی - دَهْر» از آیه پنجم تا آیه بیست و دوم در شأن امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السّلام و فاطمه زهرا سلام الله علیها و امام حسن و امام حسین علیهما السّلام نازل شده است، و علامه امینی اعلی الله مقامه الشریف در کتاب شریف الغدیر اسامی سی و چهار نفر از علمای معروف اهل تسنن را ذکر نموده که این شأن نزول را نقل نموده‌اند.

۱. تفسیر نمونه، جلد بیست و پنجم، صفحه ۳۶۲ تا ۳۷۴.

مجمع البیان، جلد بیست و ششم، صفحه ۱۷۷.

المیزان، جلد سی و نهم، صفحه ۳۶۱، ۳۶۴ و ۳۶۵.

انشاء الله تعالی در بخش حدیث نیز به چند حدیث شریف اشاره خواهد شد که شأن نزول هیجده آیه از آیات شریفه سوره انسان «هَلْ أَتَى - دَهْرًا» از آیه پنجم تا آیه بیست و دوم در رابطه با وجود مقدس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام و فاطمه زهرا سلام الله علیها و امام حسن و امام حسین علیهما السلام می باشد.

حدیث اول:

وجود مقدس امام صادق علیه السلام در خصوص روزه گرفتن امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام و صدیقه کبری فاطمه زهرا سلام الله علیها و نذر کردن آن دو بزرگوار جهت شفا یافتن امام حسن و امام حسین علیهما السلام و نزول هیجده آیه از سوره انسان «آیه پنجم تا بیست و دوم» در شأن آن ذوات مقدسه فرمودند:

امام حسن و امام حسین علیهما السلام بیمار شدند و متعاقب آن حضرت امیر و حضرت زهرا سلام الله علیهما نذر نمودند روزه بگیرند تا حسین علیهما السلام شفا یابند.

هر دو بزرگوار شفا یافتند و حضرت علی و حضرت زهرا سلام الله علیهما به نذر خویش وفا نموده و روزه گرفتند.

نزد فاطمه زهرا سلام الله علیها مقداری جو بود که آن حضرت آن جوها را آرد نمود و با آن عصیده ای درست کرد «عصیده غذایی بوده که آرد جو را با مقداری روغن مخلوط کرده و سپس می پختند» و آن را سر سفره آورد تا روزه خویش را افطار نمایند.

در همین حال مسکینی به درب منزل آمد و از آن بزرگواران تقاضای غذا نمود. امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام یک سوّم غذای تهیه شده را «مقداری از غذا را» به مسکین اعطا فرمود.

پس از مدّت کوتاهی یتیمی به درب منزل مراجعه کرد و تقاضای طعام نمود.

وجود مقدّس امیرالمؤمنین علیّ بن ابیطالب علیه السّلام یک سوّم دیگر از غذا را «مقداری از غذا را» به آن یتیم اعطا فرمود.

پس از لحظاتی اسیری به درب منزل مراجعه کرد و تقاضای طعام نمود. وجود مقدّس امیرالمؤمنین علیّ بن ابیطالب علیه السّلام باقیمانده غذا و طعام را به آن اسیر اعطا فرمود و دیگر چیزی از طعام و غذا باقی نماند، به نحوی که آن شب امیرالمؤمنین علیّ بن ابیطالب علیه السّلام و فاطمه زهرا سلام الله علیهما و حسنین علیهما السّلام گرسنه خوابیدند، و حتّیّ طعام غذا را نیز نچشیدند،

و پس از این قضیه بود که خداوند متعال آیات پنجم تا بیست و دوم سوره انسان «هَلْ أَتَى - دَهْر» را در شأن آن ذوات مقدّسه نازل فرمود. این حدیث شریف را عبدالله بن میمون قدّاح از وجود مقدّس امام صادق علیه السّلام نقل نموده است!.

توضیح:

علامه امینی در کتاب شریف الغدیر اسامی سی و چهار نفر از علمای معروف اهل تسنّن را ذکر نموده که این حدیث شریف و این شأن نزول را نقل نموده‌اند که هیجده آیه سوره انسان «هَلْ أَتَى - دَهْر» در شأن امیرالمؤمنین علیّ بن ابیطالب علیه السّلام و فاطمه زهرا سلام الله علیهما و امام حسن و امام حسین علیهما السّلام نازل شده است.

۱. مجمع‌البیان، جلد بیست و ششم، صفحه ۱۴۴ «ذیل آیات شریفه سوره انسان».

المیزان، جلد سی و نهم، صفحه ۳۶۹ و ۳۷۰.

تفسیر صافی، جلد ششم، صفحه ۴۴۳.

تفسیر برهان، جلد نهم، صفحه ۳۱۰، حدیث ۲.

تفسیر نورالثقلین، جلد هشتم، صفحه ۱۳۳، حدیث ۲۰ «حدیث ۱۲۲۸۲».

این حدیث شریف از احادیثی است که در میان اهل سنت مشهور و بلکه متواتر می باشد،

و به قدری معروف و مشهور است که در اشعار شعرای اهل سنت نیز آمده و حتی محمد بن ادریس شافعی که یکی از پیشوایان چهارگانه اهل سنت می باشد در شعر معروف خویش می گوید:

تا کی و تا چه زمانی مرا در محبت علی بن ابیطالب علیه السلام سرزنش می کنید،

مگر فاطمه علیها سلام به غیر او تزویج شد؟
مگر سوره هَلْ أَتَى «انسان» درباره غیر او و غیر خانواده او نازل شده است؟

ذیلاً به اسامی تعدادی از علمای اهل سنت که در کتاب های خویش عنوان نموده اند که هیجده آیه سوره «هَلْ أَتَى - دَهْر» در شأن امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام و فاطمه زهرا سلام الله علیها و حسنین علیهما السلام نازل شده اشاره می شود.

زمخشری در تفسیر کشاف

ثعلبی در تفسیر معروفش

آلوسی در تفسیر روح المعانی

گنجی شافعی در کفایة الطالب

سبط بن جوزی در تذکره

سیوطی در درالمنثور

حموینی در فرائد السمطین

واحدی در اسباب النزول

بغوی در معالم التنزیل

خطیب مکی در الاربعین و...^۱

حدیث دوم:

وجود مقدّس امام باقر علیه السّلام فرمودند:

چشمه‌ای که در آیه ششم سوره انسان «هَلْ أَتَى» به آن اشاره شده «عَيْنًا يَشْرَبُ بِهَا عِبَادُ اللَّهِ»،

و عنوان شده که عباد خاص خداوند متعال یعنی ابرار از آن می‌نوشند، در خانه پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم می‌باشد، و از آنجا به خانه انبیا، و خانه مؤمنین جاری می‌شود، و مقصود از کسانی که نذر نمودند و در آیه هفتم سوره انسان «هَلْ أَتَى» به آن اشاره شده «يُوفُونَ بِالنَّذْرِ» وجود مقدّس امیرالمؤمنین علیّ بن ابیطالب علیه السّلام و فاطمه زهرا سلام الله علیهما و امام حسن و امام حسین علیهما السّلام می‌باشند که به نذر خودشان عمل نمودند.^۲

حدیث سوم:

وجود مقدّس امام حسن مجتبی سلام الله علیه فرمودند:

كُلَّمَا فِي كِتَابِ اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ مِنْ قَوْلِهِ إِنَّ الْأَبْرَارَ،
فَوَ اللَّهِ مَا أَرَادَ بِهِ إِلَّا عَلِيَّ بْنَ أَبِيطَالِبٍ وَ فَاطِمَةَ وَ أَنَا وَ الْحُسَيْنَ عَلَيْهِمَ السَّلَامُ، یعنی:
وجود مقدّس امام حسن مجتبی سلام الله علیه فرمودند:

۱. تفسیر نمونه، جلد بیست و پنجم، صفحه ۳۳۱ و ۳۳۲، ۳۴۵ و ۳۴۶.

المیزان، جلد سی و نهم، صفحه ۳۶۷ تا ۳۶۹.

تفسیر نورالثقلین، جلد هشتم، صفحه ۱۳۵، حدیث ۲۱ «حدیث ۱۲۲۸۳».

۲. امالی شیخ صدوق، صفحه ۴۰۷، مجلس چهل و چهارم، حدیث ۱۱.

المیزان، جلد سی و نهم، صفحه ۳۷۶.

تفسیر صافی، جلد ششم، صفحه ۴۴۲.

تفسیر نورالثقلین، جلد هشتم، صفحه ۱۴۵، حدیث ۲۴ «حدیث ۱۲۲۸۶».

تفسیر نمونه، جلد بیست و پنجم، صفحه ۳۵۱.

هر جا در قرآن کریم جمله **إِنَّ الْأَبْرَارَ آمَدَهُ**،
 به خدا قسم منظور خداوند متعال، علی بن ابیطالب و فاطمه زهرا و من
 و حسین علیهم السّلام می باشد.
 این حدیث را محمد بن حنفیه از وجود مقدّس امام مجتبی علیه السّلام
 نقل نموده است.^۱

توضیح:

معمولاً وقتی که در یک آیه شریفه از چند نعمت بهشتی سخن به میان آمده،
 حورالعین به عنوان مهمترین و یا یکی از مهمترین نعمات بهشتی قلمداد
 شده است که ذیلاً به چند مورد اشاره می شود.

۱- سوره دخان:

خداوند متعال در آیات ۵۱ تا ۵۵ سوره دخان می فرماید:

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي مَقَامٍ أَمِينٍ «آیه ۵۱».

فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ «آیه ۵۲».

يَلْبَسُونَ مِنْ سُندُسٍ وَإِسْتَبْرَقٍ مُتَقَابِلِينَ «آیه ۵۳».

كَذَلِكَ وَزَوَّجْنَاهُمْ بِحُورٍ عِينٍ «آیه ۵۴».

يَدْعُونَ فِيهَا بِكُلِّ فَاكِهَةٍ آمِنِينَ «آیه ۵۵».

خداوند متعال می فرماید:

متّقین در جایگاه امنی قرار دارند «آیه ۵۱»؛

آن‌ها «متّقین» در میان باغ‌ها و چشمه‌ها هستند،

و جایگاه آن‌ها از هر سو با درختان و چشمه‌ها احاطه شده است «آیه ۵۲».

آن‌ها «متّقین» لباس‌هایی از حریر می پوشند،

۱. تفسیر نورالتقلین، جلد هشتم، صفحه ۱۳۹، حدیث ۲۲. «حدیث ۱۲۲۸۴».

تفسیر نمونه، جلد بیست و ششم، صفحه ۲۹۰ «ذیل آیات ۱۸ تا ۲۸ سوره مطفّین».

و مقابل یکدیگر بر تخت می نشینند «آیه ۵۳».

آری،

بهشتیان اینچنین هستند،

و آنها را «متّقین را» با حورالعین تزویج می کنیم «حورالعین را به همسری آنها درمی آوریم» «آیه ۵۴».

آنها «متّقین» در بهشت هر نوع میوه ای را که بخواهند در اختیارشان قرار می گیرد،

و آنها «متّقین» در نهایت امتیّت هستند «آیه ۵۵»^۱،

۲- سوره طور:

خداوند متعال در آیات ۱۷ تا ۲۰ سوره طور می فرماید:

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَ نَعِيمٍ «آیه ۱۷».

فَاكِهِينَ بِمَا آتَاهُمْ رَبُّهُمْ وَ وَقَاهُمْ رَبُّهُمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ «آیه ۱۸».

كُلُوا وَ اشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ «آیه ۱۹».

مُنْتَكِبِينَ عَلَى سُرُرٍ مَّصْفُوفَةٍ وَ زَوَّجْنَاهُمْ بِحُورٍ عِينٍ «آیه ۲۰»، یعنی؛

خداوند متعال می فرماید:

متّقین در باغ های بهشت و در میان نعمت های فراوان بهشتی جای دارند

«آیه ۱۷»،

متّقین از آنچه که پروردگارشان به آنها داده،

و اینکه آنها را از عذاب جهنّم نگاه داشته است شاد و مسرور هستند «آیه ۱۸»،

در بهشت به متّقین گفته می شود:

بخورید و بیاشامید گوارا،

اینها «این پاداش ها» به خاطر اعمالی است که انجام می دادید «این پاداش ها

۱. تفسیر نمونه، جلد بیست و یکم، صفحه ۲۲۲ تا ۲۲۵.

به خاطر اعمال صالحی است که در دنیا انجام می‌دادید» (آیه ۱۹).
 متّقین در بهشت کنار هم بر تخت‌های صف کشیده تکیه می‌کنند،
 و حورالعین را به همسری آنها «یعنی متّقین» درمی‌آوریم «آیه ۲۰»^۱.
۳- سوره الرّحمن:

خداوند متعال در آیات ۵۰، ۵۲، ۵۴، ۵۶، ۵۸، ۷۰، ۷۲، ۷۴ و ۷۶ سوره
 مبارکه الرّحمن به چند نعمت از نعمات بهشتی اشاره فرموده که تعدادی از
 آنها درباره زنان بهشتی و حوریه‌های بهشتی است که ذیلاً ملاحظه می‌فرمایید.

فِيهِنَّ قَاصِرَاتُ الطَّرْفِ لَمْ يَطْمِئِنَّ إِنْسٌ قَبْلَهُمْ وَلَا جَانٌّ «آیه ۵۶».

كَأَنَّهُنَّ الْيَاقُوتُ وَالْمَرْجَانُ «آیه ۵۸».

فِيهِنَّ خَيْرَاتٌ حِسَانٌ «آیه ۷۰».

حُورٌ مَّقْصُورَاتٌ فِي الْخِيَامِ «آیه ۷۲».

لَمْ يَطْمِئِنَّ إِنْسٌ قَبْلَهُمْ وَلَا جَانٌّ «آیه ۷۴».

مُتَّكِنِينَ عَلَى رَفْرَفٍ خُضْرٍ وَعَبْقَرِيٍّ حِسَانٍ «آیه ۷۶»، یعنی:

خداوند متعال می‌فرماید:

در آن باغ‌های بهشتی زنانی هستند که جز به همسران خود عشق
 نمی‌ورزند،

و هیچ انس و جن «انسان و جن» پیش از این‌ها با آنان تماس نگرفته‌اند
 «یعنی این زنان بهشتی دوشیزه هستند و دست نخورده و پاک از هر نظر»
 «آیه ۵۶»،

این زنان و همسران بهشتی همچون یاقوت و مرجان هستند «به سرخی
 و صفا و درخشندگی یاقوت و به سفیدی مرجان» «آیه ۵۸»،
 در آن باغ‌های بهشتی زنانی هستند نیکو خلق و زیبا «حُسن سیرت و

۱. تفسیر نمونه، جلد بیست و دوم، صفحه ۴۳۶ تا ۴۴۰.

حُسن صورت» «آیه ۷۰»،

این زنان و همسران بهشتی حوریه‌هایی هستند که در خیمه‌های بهشتی مستور و پنهان می‌باشند «آیه ۷۲»،

هیچ انس و جن «انسان و جن» پیش از این‌ها با حوریان بهشتی تماس نگرفته‌اند «یعنی آن‌ها دوشیزه و دست نخورده هستند» «آیه ۷۴»،
 اهل بهشت بر تخت‌هایی تکیه زده‌اند که با بهترین و زیباترین پارچه‌های سبزرنگ پوشانده شده است «آیه ۷۶»^۱.

حُور = کسی که سیاهی چشمش کاملاً مشکی و سفیدی آن کاملاً شفاف باشد،

و گاه به زنان سفید چهره نیز اطلاق شده است.

بعضی نیز گفته‌اند که:

حُور از مادّه حیرت گرفته شده، یعنی:

آنچنان زیبا هستند که چشم‌ها از دیدن آن‌ها حیران می‌شود.

«حور جمع حوراء می‌باشد»،

عین «بر وزن چین» = درشت چشم،

«عین جمع اعین و عیناء می‌باشد»،

حُور عین = زنان سفیدرو، زیبا و درشت چشم.^۲

به عرض رسید که:

معمولاً وقتی در یک آیه شریفه از چند نعمت بهشتی سخن به میان آمده، حورالعین به عنوان مهمترین و یا یکی از بهترین نعمات بهشتی یاد شده است «که به عنوان نمونه به چند آیه شریفه در سوره مبارکه دخان، طور و

۱. تفسیر نمونه، جلد بیست و سوم، صفحه ۱۷۹ تا ۱۸۱، ۱۹۲ تا ۱۹۵.

۲. تفسیر نمونه، جلد بیست و یکم، صفحه ۲۲۵ «ذیل آیه ۵۴ سوره دخان».

تفسیر نمونه، جلد بیست و دوم، صفحه ۴۴۰ «ذیل آیه ۲۰ سوره طور».

تفسیر نمونه، جلد بیست و سوم، صفحه ۱۹۴ «ذیل آیه ۷۲ سوره الرّحمن».

الرَّحْمَن اشاره گردید»،

لیکن در آیات پنجم تا بیست و دوم سوره مبارکه انسان «هَلْ أَتَى - دَهْر» که در شأن امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام و فاطمه زهرا سلام الله علیها و امام حسن و امام حسین علیهما السلام نازل شده با اینکه حدود پانزده نعمت از نعمات بهشتی نام برده شده «جهت رعایت اختصار به تعدادی از آنها اشاره شد»،

اما در این آیات شریفه «آیه پنجم تا بیست و دوم سوره انسان» صحبتی از حورالعین به میان نیامده است.

علماء و مفسّرین محترم عنوان نموده اند که:

علّت اینکه در آیات شریفه سوره انسان «هَلْ أَتَى - دَهْر» نامی از حورالعین به میان نیامده و در میان نعمات بهشتی از حورالعین یاد نشده چنین فهمیده می شود که:

در بین ابرار مدّ نظر آیات شریفه سوره انسان که این آیات شریفه در شأن آن بزرگواران نازل شده فردی از طایفه نسوان «بانوان» بوده که خداوند متعال برای رعایت حرمت آن علیا مخدّره سخن از حورالعین به میان نیاورده است، یعنی:

خداوند متعال در آیات شریفه سوره انسان حدود پانزده نعمت از نعمات بهشتی را نام برده،

لیکن به احترام وجود مقدّس صدّیقه کبری فاطمه زهرا سلام الله علیها از حورالعین سخن به میان نیاورده است،

چرا که یکی از ابرار مدّ نظر این آیات شریفه وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها می باشد که این هیچده آیه «پنجم تا بیست و دوم سوره انسان» در شأن آن علیا مخدّره و شوهر گرانقدرش و دو پسر بزرگوارش نازل شده است.

ذیلاً به چند نمونه اشاره می‌شود:

الف) تفسیر المیزان:

در تفسیر المیزان ذیل آیات اوّل تا بیست و دوّم سوره انسان آمده که:
باید دانست که:

در این آیات شریفه که صحبت از نعمات بهشتی بود، نعمت زنان بهشتی یعنی حورالعین ذکر نشده و صحبتی از حورالعین به میان نیامده است، با اینکه در قرآن کریم هر جا سخن از نعمات بهشتی و نعیم بهشت به میان آمده، حورالعین جزء مهمترین این نعمات ذکر شده است، و از این قضیه چنین فهمیده می‌شود که:

در بین ابرار مورد نظر آیات شریفه سوره انسان، کسی از طایفه بانوان بوده «یعنی وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها»، و خداوند متعال برای رعایت حرمت آن علیا مخدّره از حورالعین سخن به میان نیاورده است.^۱

ب) جُنَّة العاصمه:

در کتاب جُنَّة العاصمه «فصل ششم» از خصیصه‌هایی در رابطه با فاطمه زهرا سلام الله علیها صحبت شده که دلالت بر ولایت داشتن آن علیا مخدّره می‌باشد که ذیلاً ملاحظه می‌فرمایید.

در این رابطه در کتاب جُنَّة العاصمه آمده که:

بدان که فاطمه زهرا سلام الله علیها را خصیصه‌هایی است که بر عصمت، طهارت، عظمت، ولایت و بزرگواری آن علیا مخدّره دلالت دارد،

و یکی از این خصیصه‌ها این است که:

خداوند متعال در سوره هَلْ أَتَى «انسان - دَهْر» از انواع نعمات بهشتی یاد

فرموده،

لیکن برای احترام فاطمه زهرا سلام الله علیها از حورالعین صحبت به

۱. المیزان، جلد سی و نهم، صفحه ۳۶۶ «ذیل آیات اوّل تا بیست و دوّم سوره انسان».

میان نیاورده است.^۱

ج) خصائص فاطمیّه:

در کتاب خصائص فاطمیّه در رابطه با مقام رفیع فاطمه زهرا سلام الله علیها و اینکه خداوند متعال در سوره هَلْ أَتَى «انسان» برای رعایت احترام آن علیا مخدّره از حورالعین نام نبرده است آمده که:

عَلَّامَه مَجْلَسِی دَر بَحَارِ الْاَنْوَارِ عِنْوَانِ نَمُودَه کَه:

چون سوره مبارکه هَلْ أَتَى «انسان» در شأن اهل بیت گرانقدر پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم نازل شده «یعنی در شأن امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السّلام و فاطمه زهرا سلام الله علیها و حسنین علیهما السّلام» و خداوند متعال در این سوره مبارکه از بهشت و نعمات بهشتی یاد فرموده، لیکن اجلاً لفاطمه زهرا سلام الله علیها «به خاطر بزرگداشت فاطمه زهرا سلام الله علیها» از حورالعین یاد نفرموده است.^۲

اجلال = بزرگ داشتن، بزرگ قدر گردانیدن، بزرگ شمردن، بزرگداشت.

تجلیل = بزرگ داشتن، بزرگداشت.

جلال و جلالت = بزرگواری، عظمت، شکوه، بزرگی.

د) کتاب آیت الله سیدمحمدکاظم قزوینی.

در کتاب تحقیقی درباره زندگانی فاطمه زهرا سلام الله علیها تألیف آیت الله سیدمحمدکاظم قزوینی ذیل عنوان: فاطمه زهرا سلام الله علیها در سوره هَلْ أَتَى آمده که:

عجیب اینکه:

خداوند متعال در سوره هَلْ أَتَى نعمات فراوانی از نعمات بهشتی را نام برده،

لیکن نامی از حورالعین به میان نیاورده است،

۱. جُتَّة العاصمه، تألیف آیت الله سیدمحمدحسن میرجهانی، فصل ششم، صفحه ۱۶۵ و ۱۸۶. خصیصه پنجاه و ششم.

۲. خصائص فاطمیّه، تألیف آیت الله کجوری مازندرانی، صفحه ۶۷۹، خصیصه سی و هفتم، «ذیل عنوان: نازل شدن هدیه بهشتی از آسمان در شب زفاف فاطمه زهرا سلام الله علیها».

و این بدان جهت است که:

آیات شریفه سوره مبارکه هَلْ أَتَىٰ در شأن امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السّلام و فاطمه زهرا سلام الله علیها و امام حسن و امام حسین علیهما السّلام نازل شده،

و خداوند متعال برای حفظ حرمت و جلال فاطمه زهرا سلام الله علیها و کرامت آن علیا مخدّره ذکری از حورالعین ننموده است!

حُرْمَت = مقام، منزلت، عزّت، شکوه، بزرگداشت.

جلال = عظمت، شکوه، بزرگواری، بزرگی.

کرامت = بزرگواری، بزرگی.

عالی = بلند، رفیع، بزرگ، شریف، خوب.

أَعْلَى = بلندتر، بالاتر، رفیع تر، بزرگوارتر، برتر، خوب تر.

مُونْت أَعْلَى می شود عَلِیَا.

مُخَدَّرَه = بانوی پوشیده و مستوره، بانوی با عصمت، بانوی پاکدامن،

بانوی پارسا و عقیف.

ه) در کتاب حَبْلِ مَتِین «شرح زیارت جامعه کبیره»، همچنین در تفسیر المیزان و در تفسیر نمونه از یکی از مفسّرین معروف اهل سنّت به نام آلوسی نقل شده که در تفسیر خویش به نام روح المعانی در تفسیر آیات شریفه سوره هَلْ أَتَى «انسان» عنوان نموده که:

چطور شده که خداوند متعال در سوره هَلْ أَتَى «انسان» از نعمات بهشتی

فراوانی یاد نموده لیکن از حورالعین اسمی به میان نیاورده است؟

در حالی که در آیات شریفه دیگری که از نعمات بهشتی یاد شده از

حورالعین هم سخن به میان آمده است.

۱. تحقیقی درباره زندگانی حضرت فاطمه زهرا سلام الله علیها، تألیف آیت الله سید محمد کاظم قزوینی، صفحه ۱۴۵ تا ۱۴۸ «ذیل عنوان: فاطمه زهرا سلام الله علیها در سوره هَلْ أَتَى».

آلوسی در ادامه سخن خویش در تفسیر آیات شریفه هَلْ أَتَىٰ عُنْوَانِ
نموده که:

در آیات سوره هَلْ أَتَىٰ با آنکه از درختان پر میوه بهشتی و نهرهای جاری
و تخت‌های زیبا و لباس‌های حریر و دستبندهای نقره و از وِلْدَانُ مُخَلَّدُونَ
یعنی از کودکان خدمتکار که همچون مروارید غلطان هستند یاد شده لیکن
از حورالعین سخنی به میان نیامده است.
این عالم و مفسّر معروف اهل سنّت علّت ذکر نشدن حورالعین را اینگونه
بیان می‌کند که:

رَعَايَةَ لِحُرْمَةِ الْبَتُولِ وَ قُرَّةِ عَيْنِ الرَّسُولِ، یعنی:

چون خداوند متعال در سوره هَلْ أَتَىٰ پاداش‌های بهشتی امیرالمؤمنین
علیّ بن ابیطالب علیه السّلام و خاندان آن حضرت را که در رأس ابرار قرار
گرفته‌اند بیان می‌فرماید،

سزاوار نبود که با وجود بتول و نورچشم پیامبر اکرم یعنی فاطمه زهرا
سلام الله علیها سخن از حورالعین به میان آید،
و حورالعین به عنوان پاداش بهشتی به امیرالمؤمنین علیّ بن ابیطالب علیه
السّلام در نظر گرفته شود، لذا:

خداوند متعال برای حفظ حرمت فاطمه زهرا سلام الله علیها و رعایت
احترام آن علیا مخدّره در آیات شریفه سوره هَلْ أَتَىٰ از حورالعین سخن به
میان نیاورده و از حورالعین نام نبرده است.^۱

این مفسّر اهل سنّت «یعنی آلوسی» در ادامه سخن خویش در ذیل آیات
شریفه سوره هَلْ أَتَىٰ در مدح و منقبت امیرالمؤمنین علیّ بن ابیطالب علیه

۱. حَبْلَ مَتِينٍ «شرح زیارت جامعه کبیره»، تألیف آیت الله سیدمحمد ضیاءآبادی، جلد اوّل، صفحه ۷۹ و ۸۰ «ذیل
عنوان: وَ عَنَّا صِرَ الْأَبْرَارِ».

المیزان، جلد سی و نهم، صفحه ۳۶۶ «ذیل آیات اوّل تا بیست و دوم سوره هَلْ أَتَىٰ».
تفسیر نمونه، جلد بیست و پنجم، صفحه ۳۴۸ و ۳۴۹ «ذیل آیات پنجم تا یازدهم سوره هَلْ أَتَىٰ».

السَّلام و فاطمه زهرا سلام الله عليها و حسين عليهما السَّلام می گوید:
 انسان درباره این بزرگواران «یعنی حضرت امیر و حضرت زهرا و امام
 حسن و امام حسین علیهم السَّلام» چه می تواند بگوید؟
 جز اینکه بگوید:

علي بن ابيطالب عليه السَّلام مولای مؤمنان و وصی پیامبر اکرم صلی الله
 عليه و آله و سلم می باشد،

و فاطمه زهرا سلام الله عليها پاره تن حضرت محمد صلی الله عليه و آله
 و سلم و جزئی از وجود آن حضرت است،

و حسين عليهما السَّلام روح و ريحان هستند،

و سيد جوانان اهل بهشت می باشند.

آلوسی در پایان سخن خویش اظهار نموده که:

این سخنان من حق است «آنچه که گفتم حق است»،

و جز این نزد من ضلالت و گمراهی است،

و سپس این شعر را سروده است:

من بنده حق هستم نه بنده هوی و هوس،

و لعنت خدا بر پویندگان راه هوی و هوس.^۱

ملاحظه فرمودید که:

خداوند متعال در آیات شریفه سوره «هَلْ أَتَى - دَهْرٌ» حدود پانزده نعمت

از نعمات بهشتی را نام برده «از آیه پنجم تا آیه بیست و دوّم»،

لیکن به حورالعین اشاره نفرموده است.

همچنین ملاحظه فرمودید:

۱. حبل متین «شرح زیارت جامعه کبیره»، تألیف آیت الله سید محمد ضیاء آبادی، جلد اول، صفحه ۸۱، «ذیل
 عنوان: وَ غَنَاصِرِ الْأَبْرَارِ وَ دَعَائِمِ الْأَخْيَارِ».

تفسیر نمونه، جلد بیست و پنجم، صفحه ۳۴۸ «ذیل آیات پنجم تا یازدهم سوره هَلْ أَتَى».

علما و مفسرین شیعه و سنی اظهار نموده‌اند که:
چون آیات شریفه سوره هل اُتی در شأن امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب
علیه السلام و فاطمه زهرا سلام الله علیها و حسنین علیهما السلام صادر
شده، لذا:

خداوند متعال جهت رعایت حرمت و احترام فاطمه زهرا سلام الله علیها
در این آیات شریفه از حورالعین نام نبرده است،
و این قضیه تلویحاً اشاره به این مطلب دارد که:

وجود مقدس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام در بهشت نیز
همسر دیگری غیر از وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله علیها ندارد، و
حورالعین در بهشت خادم و خدمتگزار آن حضرت هستند نه همسر آن
بزرگوار که انشاءالله تعالی ذیلاً به اختصار به آن اشاره خواهد شد.

ذیل بیست و هشتمین فضیلت از فضائل بی‌شمار فاطمه زهرا سلام الله
علیها در این کتاب شریف فاطمی به عرض رسید که:

تا زمانی که فاطمه زهرا سلام الله علیها در قید حیات بودند، ازدواج با
زنان دیگر برای امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام حرام بود،
همچنین به عرض رسید که:

حتی در آخرت و در بهشت نیز حورالعین خادم و خدمتگزار امیرالمؤمنین
علی بن ابیطالب علیه السلام هستند،

نه اینکه حورالعین همسر امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام باشند،
و شاید به همین دلیل باشد که خداوند متعال در هیجده آیه از آیات شریفه
سوره هل اُتی به انواع نعمات بهشتی اشاره فرموده، لیکن از حورالعین اسمی
به میان نیاورده است،

و این موضوع شاید تلویحاً اشاره به این باشد که:

حورالعین در بهشت خادم و خدمتگزار امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام می باشند نه همسر آن حضرت. جهت مزید استحضار عزیزان به یک حدیث شریف دیگر نیز اشاره می شود تا مطلب هر چه بیشتر روشن شود.

حدیث:

روز ازدواج امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام با فاطمه زهرا سلام الله علیها، وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم به امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام فرمود:
یا علی:

سرخود را به سوی آسمان بلند کن و بین چه می بینی.
امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام به سوی آسمان نگاه کرد و سپس به پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم عرض کرد:
یا رسول الله:

دخترهای زینت کرده ای را می بینم که هدایا و تحفه هایی به همراه دارند.
وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم به امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام فرمود:
یا علی:

این دختران زینت کرده خدمتگزاران و خدمتکاران تو و فاطمه زهرا در بهشت می باشند.

راوی این حدیث شریف که عمّار یاسر می باشد می گوید:
وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم به من فرمود تا مقداری عطر به عنوان هدیه به فاطمه زهرا سلام الله علیها تقدیم نمایم.
عمّار یاسر می گوید:

روز بعد طبق دستور پیامبر اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ با مقداری عطر به منزل فاطمه زهرا سلام الله علیها رفتم و به محضر آن حضرت شرفیاب شدم و به آن علیا مخدّره عرض کردم:

پیامبر اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ به من دستور فرمود تا این عطر را به عنوان هدیه به شما تقدیم نمایم.

وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها به من فرمود:

ای عمّار:

به خدا قسم:

حورالعین برای من از آسمان عطر آوردند،

و در میان این حورالعین، حوریه‌ای بود بسیار زیبا و خوش‌رو مانند ماه

شب چهارده.

فاطمه زهرا سلام الله علیها در ادامه فرمایش خویش فرمودند:

من به آن حورالعین (به آن حوریه بهشتی) گفتم:

این عطر را چه کسی فرستاده است؟

حوریه گفت:

خازن بهشت این عطر را به شما تقدیم نموده، و به این حوریه‌ها «به این

حورالعین» دستور فرموده تا همراه من خدمت شما شرفیاب شوند.

وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها در ادامه فرمایش خویش فرمودند:

در دست راست هر کدام از این حورالعین «از این حوریه‌ها» میوه‌ای از

میوه‌های بهشتی بود،

و در دست چپ هر کدام از این حورالعین گلی از گل‌های بهشتی.

فاطمه زهرا سلام الله علیها می‌فرماید:

به این حورالعین گفتم:

شما برای چه کسی هستید «شما برای چه کسانی هستید»؟
حورالعین عرض کردند:

ما برای تو و اهل بیت تو و شیعیان تو هستیم.

فاطمه زهرا سلام الله علیها می فرماید:

به این حورالعین گفتم:

آیا در بین شما کسی هست که در بهشت همسر پسر عموی من علی بن

ابیطالب علیه السلام باشد؟

حورالعین به من گفتند:

یا فاطمة:

أَنْتِ زَوْجَتُهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ...، یعنی:

حورالعین به فاطمه زهرا سلام الله علیها عرض کردند:

ای فاطمه:

در دنیا و آخرت، فقط تو همسر امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام

هستی،

و ما «یعنی حورالعین» خادم و خدمتگزار شما می باشیم.^۱

توضیح:

در کتاب خصائص فاطمیه در توضیح ذیل این حدیث شریف آمده که:

خداوند متعال امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام را شوهر فاطمه

زهرا سلام الله علیها قرار داده است،

و اگر خداوند متعال امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام را خلق

۱. جُنَّةُ الْعَاصِمَةِ، تألیف آیت الله سید محمدحسن میرجهانی، فصل چهاردهم، صفحه ۳۴۵ تا ۳۴۷، منقبت اول

«ذیل عنوان: پاره‌ای از مناقب فاطمه زهرا سلام الله علیها».

خصائص فاطمیه، تألیف آیت الله کجوری مازندرانی، صفحه ۷۸۰ و ۷۸۱، خصیصه چهل و پنجم از پنجاه خصیصه

«ذیل عنوان: علی علیه السلام تنها همتای فاطمه زهرا سلام الله علیها».

نفرموده بود، هیچکس لیاقت همسری فاطمه زهرا سلام الله علیها را نداشت و کسی را نصیب همسری با آن علیا مخدّره نبود، و حتی این مطلب اختصاص به دنیا ندارد، یعنی:

در آخرت و در بهشت نیز امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام غیر از وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها همسر دیگری ندارد، و این قضیه دلالت بر شرافت کلیّه فاطمه زهرا سلام الله علیها دارد، و این موضوع را خداوند متعال به حبیبه خود فاطمه زهرا سلام الله علیها اختصاص داده است، یعنی:

حورالعین در بهشت نسبت به مردان مؤمنی که وارد بهشت می‌شوند نسبت زوجیت و همسری دارند، یعنی:

در بهشت، حورالعین همسر مردان اهل بهشت می‌باشند، غیر از وجود مقدّس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام که در بهشت غیر از فاطمه زهرا سلام الله علیها همسر دیگری ندارد، و حورالعین در بهشت، کنیز و خدمتکار امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام می‌باشند،

و حدیث شریفی را که ملاحظه فرمودید «حدیثی که عمّار یاسر از وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم نقل نموده» دلیل بر این مدّعا و شاهد بر مراد می‌باشد.^۱

پس از ارائه توضیحاتی در رابطه با سی و دوّمین فضیلت از فضائل بی‌شمار وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها در این کتاب شریف فاطمی، می‌پردازیم به سی و سوّمین فضیلت آن علیا مخدّره سلام الله علیها.

۱. خصائص فاطمیّه، تألیف آیت الله کجوری مازندرانی، صفحه ۷۷۹ و ۷۸۰، خصیصه چهل و پنجم از پنجاه خصیصه «ذیل عنوان: علی علیه السلام تنها همتای فاطمه زهرا سلام الله علیها».

فضیلت سی و سوم

در علو مقام سومین شخصیت عالم خلقت یعنی وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله علیها همین بس، که:

روز قیامت اولین دیوانی که گشوده می شود دیوان فاطمه زهرا سلام الله علیها است در رابطه با کسانی که به آن حضرت و ذریه و اولاد آن حضرت ظلم نمودند،

و اول انتقامی که کشیده می شود از ظالمینی است که به فاطمه زهرا سلام الله علیها و ذریه و اولاد آن علیا مخدره ظلم نمودند،
که انشاء الله تعالی در ادامه بحث به آن اشاره خواهد شد.

در فصل ششم کتاب *جُنَّةُ الْعَاصِمَةِ* که در رابطه با خصیصه های فاطمه زهرا سلام الله علیها می باشد آمده که:

بدان که فاطمه زهرا سلام الله علیها دارای خصیصه هایی است که این خصیصه ها بر عصمت و طهارت و ولایت آن علیا مخدره دلالت دارد،
و یکی از این خصیصه ها که خصیصه پنجاه و هفتم آن علیا مخدره در کتاب *جُنَّةُ الْعَاصِمَةِ* می باشد این است که:

روز قیامت اولین دیوانی که گشوده می شود دیوان فاطمه زهرا سلام الله

۱. *جُنَّةُ الْعَاصِمَةِ*، تألیف آیت الله سید محمد حسن میرجهانی، فصل ششم، صفحه ۱۸۶، خصیصه پنجاه و هفتم.

علیها است در رابطه با کسانی که به آن حضرت و ذریّه و اولاد آن حضرت ظلم نمودند که انشاء الله تعالی در ادامه بحث و در بخش حدیث به آن بیشتر اشاره خواهد شد!

حدیث اول:

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم فرمودند: وقتی که روز قیامت فرا می رسد دخترم فاطمه در حالی وارد صحرای محشر می شود که سوار بر یکی از ناقه های بهشتی است، و هفتاد هزار ملک «فرشته» در طرف راست، و هفتاد هزار ملک «فرشته» در طرف چپ آن حضرت هستند، و جبرئیل نیز زمام ناقه آن علیا مخدّره را در دست دارد، و در همان حال جبرئیل با صدای بلند ندا می کند که:

عُضُّوا أَبْصَارَكُمْ،

حَتَّى تَجُوزَ فَاطِمَةُ بِنْتُ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ،
فَلَا يَبْقَى يَوْمَئِذٍ نَبِيٌّ وَلَا رَسُولٌ وَلَا صَدِيقٌ وَلَا شَهِيدٌ إِلَّا عُضُّوا أَبْصَارَهُمْ حَتَّى تَجُوزَ فَاطِمَةُ،

فَتَسِيرُ حَتَّى تُحَازِيَ عَرْشَ رَبِّهَا جَلَّ جَلَالُهُ، یعنی:

جبرئیل علیه السلام در حالی که زمام ناقه فاطمه زهرا سلام الله علیها را روز قیامت در دست دارد همه اهل محشر را مورد خطاب قرار داده و با صدای بلند ندا می کند که:

ای اهل محشر:

چشمهای خویش را ببندید،

تا فاطمه زهرا سلام الله علیها دختر بزرگوار حضرت محمد صلی الله علیه

۱. جُنَّةُ الْعَاصِمَةِ، تألیف آیت الله سید محمد حسن میرجهانی، فصل ششم، صفحه ۱۶۵ و ۱۸۶، فصل ششم، ذیل عنوان: خصیصه های فاطمه زهرا سلام الله علیها.

و آله و سلم عبور نماید،

و در آن هنگام هیچ پیامبر و رسول و صدیق و شهیدی نیست مگر اینکه چشمان خویش را می‌بندد تا فاطمه زهرا سلام الله علیها از صحرای محشر عبور نماید و به مقام عرش خداوند متعال برسد «همه اهل محشر چشمان خویش را می‌بندند تا فاطمه زهرا سلام الله علیها از صحرای محشر عبور کند و به مقابل عرش خداوند متعال برسد».

وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله علیها در مقابل عرش خداوند متعال از ناقه بهشتی خویش پایین آمده و به خداوند متعال عرض می‌کند:

إِلٰهِي وَ سَيِّدِي:

أَحْكُمَ بَيْنِي وَ بَيْنَ مَنْ ظَلَمَنِي،

اللَّهُمَّ أَحْكُمَ بَيْنِي وَ بَيْنَ مَنْ قَتَلَ وَوَدِي، یعنی:

فاطمه زهرا سلام الله علیها به خداوند متعال عرض می‌کند:

ای معبود من،

ای سرور من:

بین من و کسانی که به من ظلم کردند حکم بفرما،

بین من و کسانی که فرزندان مرا به شهادت رساندند حکم بفرما.

پس از این تقاضا و درخواست فاطمه زهرا سلام الله علیها از جانب

خداوند متعال به فاطمه زهرا سلام الله علیها ندا می‌رسد که:

يَا حَبِيبَتِي وَ ابْنَةَ حَبِيبِي:

سَلِّينِي تُعْطِي،

وَ أَشْفَعِي تُشَفِّعِي،

فَوَ عِزَّتِي وَ جَلَالِي:

لا جازنی ظلم ظالم، یعنی:

از ناحیه خداوند متعال به فاطمه زهرا سلام الله علیها ندا می‌شود که:

ای حبیبه من،

و ای دختر حبیب من:

از من سؤال کن که به تو عطا می شود «از من بخواه تا عطا نمایم»،
و شفاعت کن تا من بپذیرم «شفاعت کن که شفاعت تو مورد قبول واقع
می شود».

سپس خداوند متعال به عزّت و جلال خویش سوگند می خورد و
می فرماید:

به عزّت و جلالم سوگند:

ظلم و ستم هیچ ظالم و ستمگری از نظر من محو نخواهد شد «ظلم و
ستم هیچ ظالم و ستمگری فراموش نمی شود و از ظلم ظالمین نمی گذرم». این
حدیث شریف را جابر بن عبدالله انصاری از وجود مبارک پیامبر اکرم
صلی الله علیه و آله و سلم نقل نموده است.^۱

توضیح:

این حدیث شریف را بسیاری از علمای اهل سنت در کتب خویش نقل
نموده اند که اسامی تعدادی از آنها را ذیلاً ملاحظه می فرمایید:
حاکم نیشابوری در «جلد سوّم، صفحه ۱۵۳»

۱. امالی شیخ صدوق، مجلس پنجم، صفحه ۳۵، حدیث ۴.

فاطمه علیها سلام حلقه وصل رسالت و امامت، تألیف آیت الله وحید خراسانی:

مجلس دهم، صفحه ۱۶۶ «ذیل عنوان: تشییع مخفیانه».

مجلس چهاردهم، صفحه ۲۱۴ «ذیل عنوان فاطمه زهرا سلام الله علیها در صحرای محشر».

مجلس شانزدهم، صفحه ۲۴۲ «ذیل عنوان فاطمه زهرا سلام الله علیها و اسم مبارکه».

فضائل فاطمه زهرا سلام الله علیها، تألیف علامه امینی، صفحه ۲۴۰ و ۲۴۱ «ذیل عنوان: بشارت بهشت به
شیعیان فاطمه زهرا سلام الله علیها».

جُنَّة العاصمه، تألیف آیت الله سیدمحمدحسن میرجهانی، صفحه ۳۲۳ تا ۳۲۵، فصل دوازدهم «ذیل عنوان: در بیان
ولایت کلّیه فاطمه زهرا سلام الله علیها».

زندگانی فاطمه زهرا سلام الله علیها، تألیف آیت الله سیدمحمدکاظم قزوینی، صفحه ۴۳۰.

جلوه نور، تألیف آیت الله سعادت پرور، فصل ۲۹، صفحه ۲۰۷، حدیث دوّم.

- ابن ابی الحدید در شرح نهج البلاغه «جلد نهم، صفحه ۱۹۳»،
 طبرانی در معجم الکبیر «جلد اوّل، صفحه ۱۰۸ حدیث ۱۸۰»،
 ابن اثیر در اسد الغابه «جلد پنجم، صفحه ۵۲۳»،
 حموی در فرائد السمّین «جلد دوّم، صفحه ۴۹، حدیث ۳۸۰»،
 ابن حجر در صواعق المحرّقه «صفحه ۲۸۹»،
 متقی هندی در کنز العمّال «جلد دوازدهم، صفحه ۱۰۵ و ۱۰۶»،
 قندوزی در ینابیع المودّه «صفحه ۱۸۲» و...^۱

حدیث دوّم:

وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم به دختر بزرگوار خویش
 فاطمه زهرا سلام الله علیها فرمود:

دخترم:

من اولین کسی هستم که روز قیامت از قبر بیرون می آیم،
 بعد از من شوهر تو امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السّلام از قبر
 بیرون می آید،
 آنگاه خداوند متعال جبرئیل علیه السّلام را با هفتاد هزار ملک «فرشته»
 به سوی تو می فرستد،

و در همان حال بر قبر تو هفت قُبّه نور برافراشته می شود،
 سپس اسرافیل با سه جامه نور بر سر قبر تو حاضر می شود و به تو می گوید:
 ای فاطمه:

ای دختر محمّد «صلی الله علیه و آله و سلّم»:

برخیز و به سوی محشر بیا:

۱. فضائل فاطمه زهرا سلام الله علیها، تألیف علامه امینی، صفحه ۲۴۳ و ۲۴۴ «پاورقی».
 موضوع دهم «ذیل عنوان: بشارت بهشت به شیعیان حضرت زهرا سلام الله علیها».

وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم در ادامه فرمایش خویش به فاطمه زهرا سلام الله علیها فرمود:

پس از اسرافیل، یکی از ملائکه مقرب الهی با ناقه‌ای از نور «با مرکبی از نور» به سوی تو می‌آید و تو سوار آن مرکب می‌شوی، و درحالی که روفائیل زمام مرکب تو را در دست دارد هفتاد هزار ملک نیز تو را همراهی می‌نمایند،

و درحالی که تو به سوی محشر درحال حرکت می‌باشی، هفتاد هزار ملک به استقبال تو می‌آیند و با دیدن تو اظهار مسرت و خوشحالی می‌کنند.

در ادامه مسیر، مادر گرانقدر تو حضرت خدیجه علیها سلام با هفتاد هزار ملک به استقبال تو می‌آید.

همچنین مریم دختر عمران «مادر حضرت عیسی»، آسیه دختر مزاحم «همسر فرعون» و حضرت حوا به استقبال تو می‌آیند،

سپس به دستور خداوند متعال منبری از نور برای تو برافراشته می‌شود و تو بر بالای آن منبر قرار می‌گیری،

و در همین حال به دستور خداوند متعال جبرئیل نزد تو می‌آید و می‌گوید:
یا فاطمة:

سَلِّ حَاجَتَكَ، یعنی:

جبرئیل به تو می‌گوید:

ای فاطمه:

حاجات خویش را از خداوند متعال درخواست نما.

وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم در ادامه فرمایش خویش به فاطمه زهرا سلام الله علیها فرمود:

آنگاه تو به خداوند متعال عرض می کنی:

یا رَبِّ:

أَرْنِي الْحَسَنَ وَ الْحُسَيْنَ «عَلَيْهِمَا السَّلَامُ»
فَيَأْتِيَانِكَ وَ أَوْدَاجِ الْحُسَيْنِ عَلَيْهِ السَّلَامُ تَشْخُبُ دَمًا، یعنی:

خداوندا:

حسن و حسینم را به من نشان بده،

آنگاه حسن و حسین علیهما السَّلَام نزد تو «یعنی فاطمه زهرا سلام الله

علیها» می آیند،

و در حالی که خون از رگهای گردن حسین علیه السَّلَام می ریزد به خداوند

متعال عرض می کند:

ای خدای من:

امروز حقّ مرا از کسانی که به من ظلم نمودند بگیر.

در این هنگام خداوند متعال غضب می کند،

و جهنّم و همه ملائکه الهی غضب می کنند،

و در همین حال شعله های آتش جهنّم از جهنّم بیرون می آید،

و قاتلان امام حسین علیه السَّلَام، و فرزندان قاتلان امام حسین و فرزندان

فرزندان آنها را به کام خود می گیرد «به داخل آتش می برد».

فرزندان قاتلین امام حسین علیه السَّلَام و فرزندان فرزندان قاتلین امام

حسین علیه السَّلَام به خداوند متعال عرض می کنند:

خداوندا:

ما در قتل امام حسین علیه السَّلَام حاضر نبودیم.

خداوند متعال به شعله های آتش دستور می دهد که:

آنها را بگیرید و به درک اسفل «بدترین نقطه جهنّم و پایین ترین درکات

جهنّم که عذاب آنجا از عذاب همه قسمت های جهنّم بیشتر می باشد»

بیندازید، زیرا:

اینها «فرزندان و اولاد قاتلین امام حسین علیه السّلام» در ظلم کردن به دوستان و مُحَبِّین امام حسین علیه السّلام از پدرانشان که با امام حسین جنگیدند و او را به شهادت رساندند سخت گیرتر بودند.^۱ در کتاب فاطمه علیها سلام حلقه وصل رسالت و امامت، ذیل این حدیث شریف توضیحاتی ارائه شده که انشاءالله تعالی در خاتمه بحث به آن اشاره خواهد شد.

حدیث سوّم:

وجود مقدّس امام رضا علیه السّلام از وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم نقل می کند که آن حضرت فرمودند:

تُحْشَرُ ابْنَتِي فَاطِمَةَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ،

وَمَعَهَا ثِيَابٌ مَّضْبُوعَةٌ بِدَمِ الْحُسَيْنِ عَلَيْهِ السَّلَامُ،

فَتَعَلَّقَ بِقَائِمَةٍ مِنْ قَوَائِمِ الْعَرْشِ فَتَقُولُ:

يَا رَبِّ:

أَحْكُمْ بَيْنِي وَبَيْنَ قَاتِلِ وَلَدِي، یعنی:

وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم فرمودند:

۱. فاطمه علیها سلام حلقه وصل رسالت و امامت، تألیف آیت الله وحید خراسانی، مجلس چهارم، صفحه ۹۰ تا ۹۲.

«ذیل عنوان: فاطمه علیها سلام برزخ بین نبوت کبری و ولایت عظمی».

مجلس بیست و سوّم، صفحه ۳۳۱ «ذیل عنوان فاطمه علیها سلام لیله مبارکه در قرآن».

جُنَّةُ الْعَاصِمَةِ، تألیف آیت الله سیّد محمدحسن میرجهانی، صفحه ۳۲۵ تا ۳۳۰، فصل دوازدهم،

«ذیل عنوان: در بیان ولایت کلّیه فاطمه زهرا سلام الله علیها».

فاطمه علیها سلام سرور دل پیامبر اکرم، تألیف آیت الله رحمانی همدانی، صفحه ۷۷۴ تا ۷۷۶، حدیث ۵، فصل

۳۶ «ذیل عنوان: مقام فاطمه زهرا سلام الله علیها در روز قیامت».

زندگانی فاطمه زهرا سلام الله علیها، تألیف آیت الله سیّد محمدکاظم قزوینی، صفحه ۴۲۹ و ۴۳۰ «ذیل عنوان:

اوقاف و صدقات جاریه فاطمه زهرا سلام الله علیها».

جلوه نور، تألیف آیت الله سعادت پرور، صفحه ۲۰۳ و ۲۰۴، حدیث اوّل، فصل ۲۸ «ذیل عنوان: مقام فاطمه

زهرا سلام الله علیها در قیامت».

دخترم فاطمه روز قیامت به محشر می آید «محشور می شود»،
در حالی که لباس های خون آلود فرزندش امام حسین علیه السلام را به
همراه دارد،
و آنگاه یکی از پایه های عرش الهی را در دست می گیرد و به خداوند
متعال عرض می کند:

ای خدای من «خداوندا»:

بین من و قاتل پسر من داوری کن «حکم کن».
وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم در ادامه فرمایش
خویش فرمودند:

فِيحْكُمُ اللَّهُ تَعَالَى لِابْنَتِي وَرَبِّ الْكَعْبَةِ، یعنی:

وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند:
قسم به پروردگار کعبه که خداوند متعال به نفع دخترم داوری می فرماید.^۱

توضیح:

آیت الله سید محمد کاظم قزوینی در کتاب خویش «تحقیقی درباره زندگانی
فاطمه زهرا سلام الله علیها» شبیه و نظیر این حدیث شریف را «حدیث
سوم که امام رضا علیه السلام از وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و
آله و سلم نقل نموده» از منابع معتبر اهل سنت نقل نموده که ذیلاً ملاحظه
می فرمایید.

مضمون حدیث شریف نبوی این است که:

وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند:

۱. قطره ای از دریای فضائل اهل بیت علیهم السلام، تألیف آیت الله سید احمد مستنبط، جلد دوم، بخش سوم،
صفحه ۴۲۶، حدیث ۱۷/۹۰۶.

جلوه نور، تألیف آیت الله سعادت پرور، صفحه ۲۰۴ و ۲۰۵ حدیث دوم، فصل ۲۸ «ذیل عنوان: مقام فاطمه زهرا
سلام الله علیها در قیامت».

فاطمه علیها سلام سرور دل پیامبر اکرم، تألیف آیت الله رحمانی همدانی، فصل ۵، صفحه ۱۰۴، حدیث ۴.

وقتی که قیامت می شود از میانه عرش ندا کننده ای ندا سر می دهد که:
ای اهل محشر:

چشمان خویش را ببندید تا فاطمه دختر حضرت محمد صلی الله علیه و آله و سلم با پیراهن خضاب شده با خون امام حسین علیه السلام «با پیراهن خون آلود امام حسین علیه السلام» عبور نماید.

در ادامه فرمایش پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم آمده که:
فاطمه زهرا پس از عبور از محشر یکی از پایه های عرش را گرفته و به خداوند متعال عرضه می دارد:

خداوندا:

تو حاکم و دادگر توانایی،

میان من و قاتلین فرزندان من داوری فرما،

و مجدداً به خداوند متعال عرض می کند:

خداوندا:

به من اجازه بده تا کسانی را که در مصیبت حسینم گریه کرده اند شفاعت کنم،

و خداوند متعال نیز به فاطمه زهرا اجازه شفاعت عنایت می فرماید.

این حدیث شریف را آیت الله سید محمد کاظم قزوینی از علمای معروف اهل سنت نقل نموده که اسامی تعدادی از آنها را ذیلاً ملاحظه می فرمایید.

متقی هندی در کنز العمال «جلد سیزدهم، صفحه ۹۳»،

هیثمی در مجمع الزوائد «جلد ششم، صفحه ۲۱۲»،

ابن صباغ مالکی در فصول المهمه «صفحه ۱۲۷»،

ابن حجر عسقلانی در لسان المیزان «جلد سوم، صفحه ۳۳۸»،

سیوطی در خصائص «جلد دوم، صفحه ۲۶۵»،

ابن ابی الحديد	در	شرح نهج البلاغه،
زرندي	در	نظم در السّمطين،
ابن مغزلی	در	مناقب،
شبلنجی	در	نور الابصار،
قندوزی	در	ینابیع المودّه، و... ^۱

حدیث چهارم:

وجود مقدّس امام صادق علیه السلام فرمودند:

إِذَا كَانَ يَوْمُ الْقِيَامَةِ جَمَعَ اللَّهُ الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ فِي صَعِيدٍ وَاحِدٍ،
 ثُمَّ أَمَرَ مُنَادِيًا، فَنَادَى:
 غُضُّوا أَبْصَارَكُمْ وَ نَكِّسُوا رُءُوسَكُمْ،
 حَتَّى تَجُوزَ فَاطِمَةُ بِنْتُ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ الصَّرَاطَ،
 فَتَغُضُّ الْخَلَائِقُ أَبْصَارَهُمْ،
 فَتَأْتِي فَاطِمَةَ عَلَيْهَا سَلَامٌ عَلَى نَجِيبٍ مِنْ نُجُبِ الْجَنَّةِ،
 يُشَيِّعُهَا سَبْعُونَ أَلْفَ مَلَكٍ، يَعْنِي:

وجود مقدّس امام صادق علیه السلام فرمودند:

هنگامی که روز قیامت می شود خداوند متعال اولین و آخرین را در یک نقطه جمع می کند، و آنگاه دستور می فرماید تا ندا کننده ای ندا کند که: ای اهل محشر:

چشمان خویش را ببندید،

و سرهای خودتان را پایین آورید تا فاطمه علیها سلام دختر حضرت

۱. تحقیقی در زندگانی فاطمه زهرا سلام الله علیها، تألیف سید محمد کاظم قزوینی، صفحه ۴۲۶ و ۴۲۷، حدیث ۲ «ذیل عنوان: اوقاف و صدقات جاریه فاطمه زهرا سلام الله علیها».

محمد صلی الله علیه و آله و سلم عبور نماید.

در همین حال اهل محشر چشمان خویش را می بندند،
و حضرت فاطمه علیها سلام که سوار بر یکی از ناقه های بهشتی است
می آید،

در حالی که هفتاد هزار ملک «فرشته» آن علیا مخدّره را همراهی می نمایند.
وجود مقدّس امام صادق علیه السّلام در ادامه فرمایش خویش فرمودند:

فَتَقِفْ مَوْقِفًا شَرِيفًا مِنْ مَوَاقِفِ الْقِيَامَةِ،

ثُمَّ تَنْزِلْ عَنْ نَجِيبِهَا،

فَتَأْخُذْ قَمِيصَ الْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيٍّ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ بِيَدِهَا مُضْمَخًا بِدَمِهِ،

وَ تَقُولُ:

يَا رَبِّ:

هَذَا قَمِيصُ وَلَدِي،

وَ قَدْ عَلِمْتَ مَا صُنِعَ بِهِ، یعنی:

وجود مقدّس امام صادق علیه السّلام در ادامه فرمایش خویش فرمودند:

آنگاه فاطمه زهرا سلام الله علیها در یکی از مکان های شریف قیامت

توقف می فرماید،

سپس آن علیا مخدّره از ناقه بهشتی خویش پیاده شده و در حالی که

پیراهن خون آلود امام حسین را در دست دارد،

به خداوند متعال عرض می کند:

خداوندا:

این پیراهن فرزندم حسین است،

و تو می دانی که با او چه کردند.

در ادامه حدیث شریف آمده که:

در همین حال از ناحیه خداوند متعال به فاطمه زهرا سلام الله علیها ندا می شود که:

یا فاطمةُ:

لَكَ عِنْدِي الرِّضَا، یعنی:

خداوند متعال به فاطمه زهرا سلام الله علیها می فرماید:

ای فاطمه:

رضا و خشنودی من از آن تو است.

فاطمه زهرا سلام الله علیها به خداوند متعال عرض می کند:

يا رَبِّ اَنْتَ صِرْلِي مِنْ قَاتِلِهِ، یعنی:

فاطمه زهرا سلام الله علیها به خداوند متعال عرض می کند:

خداوندا:

انتقام مرا از قاتلین فرزندم بگیر.

پس از این درخواست و تقاضای فاطمه زهرا سلام الله علیها، خداوند متعال دستور می فرماید تا شعله های آتش جهنم از جهنم بیرون آمده و قاتلین امام حسین علیه السلام را مانند پرنده ای که دانه را در بر می گیرد گرفته و با خود به داخل جهنم می برند و آنها را به انواع عذابها معذب می سازند.^۱

توضیح:

در کتاب فاطمه علیها سلام حلقه وصل رسالت و امامت ذیل حدیث دوم

۱. امالی شیخ مفید، مجلس پانزدهم، صفحه ۱۸۳ و ۱۸۴، حدیث ۶ «ذیل عنوان: فاطمه زهرا سلام الله علیها و عبور از عرصات محشر».

فاطمه علیها سلام حلقه وصل رسالت و امامت، تألیف آیت الله وحید خراسانی، صفحه ۱۷۹ و ۲۱۱. مجلس یازدهم «ذیل عنوان: گفتگوی بی واسطه حق تعالی با فاطمه زهرا سلام الله علیها». مجلس چهاردهم «ذیل عنوان: فاطمه زهرا سلام الله علیها در صحرای محشر».

و ذیل این حدیث شریف «حدیث چهارم» توضیحات سودمندی ارائه شده که به اختصار ملاحظه می‌فرمایید.

الف) در توضیح ذیل حدیث دوّم آمده که:

وقتی که وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها روز قیامت سر از خاک برمی‌دارد، هفتاد هزار مَلک به استقبال آن حضرت می‌آیند، و هنگامی که آن علیا مخدّره در مقرّ خویش مستقر شد، به دستور خداوند متعال جبرئیل خدمت آن حضرت رسیده و عرض می‌کند:

يا فَاطِمَةُ:

سَلِي حَاجَتِكَ، یعنی:

ای فاطمه:

حاجات خویش را از خداوند متعال درخواست نما.

اینجا دیگر قید و شرطی در کار نیست، یعنی:

از ناحیه خداوند متعال به فاطمه زهرا سلام الله علیها گفته می‌شود که:

هرچه می‌خواهی بخواه که به تو عطا خواهد شد،

حاجت حد ندارد، هرچه می‌خواهی بخواه که اندازه ندارد.

برای حضرت ابراهیم علیه السّلام چنین اعتباری نیامده است،

خداوند متعال برای موسی بن عمران علیه السّلام از خزینه لایتناهی

خویش چنین اعتباری صادر نفرموده است،

خداوند متعال برای عیسی بن مریم علیه السّلام چنین اعتباری مقرّر

نفرموده است، لیکن:

خداوند متعال روز قیامت برای فاطمه زهرا سلام الله علیها اعتبار نامحدود

قرار داده و فرموده:

يا فَاطِمَةُ:

سَلَى حَاجَتِكَ، یعنی:

ای فاطمه:

هر چه می خواهی بخواه که به تو عطا خواهد شد،
و اینجا است که معنی این آیه شریفه «وَلَسَوْفَ يُعْطِيكَ رَبُّكَ فَتَرْضَى - آیه
۵. سوره ضحی» روشن می شود.^۱

قابل ذکر است که:

آیه پنجم سوره مبارکه ضحی در رابطه با وجود مقدس پیامبر اکرم صلی
الله علیه و آله و سلم می باشد،

و خداوند متعال پس از دو سوگند در آیه اول و دوم سوره مبارکه ضحی،
وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم را در آیه پنجم این
سوره مبارکه مورد خطاب قرار داده و به آن حضرت می فرماید:

وَلَسَوْفَ يُعْطِيكَ رَبُّكَ فَتَرْضَى، یعنی:

خداوند متعال به پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرماید:

ای محمد:

به زودی پروردگارت آن قدر به تو عطا می کند «از شفاعت و انواع کرامت
و بخشش الهی» که راضی و خشنود شوی.

این آیه شریفه مبین اکرام و احترام ویژه خداوند متعال به بنده خاص
خویش یعنی حضرت محمد صلی الله علیه و آله و سلم می باشد،
و به آن حضرت می فرماید:

آنقدر به تو می بخشم که تو راضی و خشنود شوی.

در این آیه شریفه، هم عطاء خداوند متعال آمده و هم رضایت پیامبر اکرم
صلی الله علیه و آله و سلم.

۱. فاطمه علیها سلام حلقه وصل رسالت و امامت، تألیف آیت الله وحید خراسانی.

مجلس چهارم، صفحه ۹۰ «ذیل عنوان: فاطمه علیها سلام برزخ بین نبوت کبری و ولایت عظمی».

مجلس بیست و سوم، صفحه ۳۳۱ و ۳۳۲ «ذیل عنوان: فاطمه علیها سلام لیله مبارکه در قرآن».

در حدیث شریف است که وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم فرمودند:

من روز قیامت در موقف شفاعت می ایستم،

و آنقدر شفاعت می کنم که خداوند متعال به من می فرماید:

أَرْضَيْتَ يَا مُحَمَّدٌ؟ یعنی:

ای محمّد:

آیا راضی شدی؟

و من هم «یعنی وجود مبارک پیامبر اکرم» به خداوند متعال عرض می کنم:

رَضَيْتُ، رَضَيْتُ، یعنی:

راضی شدم،

راضی شدم.

از وجود مقدّس مولی الموحّدين امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه

السّلام نقل شده که آن حضرت فرمودند:

امید بخش ترین آیه قرآن کریم آیه پنجم سوره مبارکه ضحی است که

خداوند متعال به پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم می فرماید:

وَلَسَوْفَ يُعْطِيكَ رَبُّكَ فَتَرْضَى.^۱

همچنین در حدیث شریفی که از وجود مقدّس امام صادق علیه السّلام

صادر شده آمده است که:

وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم وارد خانه فاطمه

زهرا سلام الله علیها شد،

در حالی که فاطمه زهرا سلام الله علیها لباس خشنی از پشم شتر بر تن

۱. مجمع البیان، جلد بیست و هفتم، صفحه ۱۴۱ «ذیل آیه پنجم سوره ضحی».

المیزان، جلد چهارم، صفحه ۲۷۹ و ۲۸۴ «ذیل آیه پنجم سوره ضحی».

تفسیر نمونه، جلد بیست و هفتم، صفحه ۱۱۷ و ۱۱۸ «ذیل آیه پنجم سوره ضحی».

داشت، و با یک دست آسیاب می کرد.

و با دست دیگرش فرزندش را شیر می داد.

چشمان مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم با دیدن این صحنه
پر از اشک شد،

و در همین حال به فاطمه زهرا سلام الله علیها فرمود:

دخترم:

سختی و تلخی دنیا را در برابر شیرینی آخرت تحمل نما «با رنجها و
سختی های دنیا به سوی حلاوت و شیرینی آخرت بشتاب».

وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله علیها به پدر بزرگوار خویش پیامبر
اکرم صلی الله علیه و آله و سلم عرض کرد:

الْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى نِعْمَائِهِ،

وَالشُّكْرُ عَلَى آلائِهِ، یعنی:

فاطمه زهرا سلام الله علیها به پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم
عرض کرد:

خداوند متعال را سپاس به خاطر نعماتش «نعمت هایش»،

و خداوند متعال را شکر به خاطر داده هایش و نیکی هایش،

و در همین حال بود که آیه پنجم سوره مبارکه ضحی «وَلَسَوْفَ يُعْطِيكَ
رَبُّكَ فَتَرْضَى» نازل شد.^۱

این حدیث شریف را علاوه بر شیعه دو نفر از مفسرین معروف اهل
سنت به نام های سیوطی و ثعلبی نیز در تفاسیر خویش «درالمتثور، تفسیر

۱. المیزان، جلد چهارم، صفحه ۲۸۳ «بحث روایتی ذیل آیه پنجم سوره ضحی».

تفسیر صافی، جلد ششم، صفحه ۵۳۴، «ذیل آیه پنجم سوره ضحی».

تفسیر نورالثقلین، جلد هشتم، صفحه ۴۰۹، حدیث ۱۰ «حدیث ۱۲۸۳۶» «ذیل آیه پنجم سوره ضحی»

ثعلبی» نقل نموده‌اند.^۱

ب) در کتاب فاطمه علیها سلام حلقه وصل رسالت و امامت در توضیح ذیل حدیث چهارم آمده که:

این حدیث شریف را «حدیث چهارم که از وجود مقدّس امام صادق علیه السّلام نقل شده است» شیخ اجل محمّد بن علی بن بابویه «یعنی شیخ صدوق» از علی بن بابویه، و او از علی بن ابراهیم، و او از ابن ابی عمیر، و او از ابان بن عثمان، و او نیز از وجود مقدّس امام صادق علیه السّلام نقل نموده است.

این حدیث شریف از نظر صحّت سند در اعلی درجه می‌باشد، و سند این حدیث شریف سندی است که هر فقیه محتاطی به این سند فتوا می‌دهد،

آن هم فقیهی مانند شیخ انصاری، فقیهی مانند شهید اوّل، سند این حدیث شریف چنین سندی است.

این حدیث شریف گذشته از صحّت سند، مشتمل بر دو نفر است که یکی از این دو نفر از اصحاب امام صادق علیه السّلام است، و دیگری از اصحاب امام کاظم و امام رضا علیهما السّلام می‌باشد.

یکی از این‌ها ابان بن عثمان است، و دیگری محمّد بن ابی عمیر.

قسمتی از حدیث شریف این است که:

إِذَا كَانَ يَوْمُ الْقِيَامَةِ، یعنی:

وجود مقدّس امام صادق علیه السّلام فرمودند:

۱. المیزان، جلد چهارم، صفحه ۲۸۳ «بحث روایتی ذیل آیات شریفه سوره ضحی». تفسیر نورالثقلین، جلد هشتم، صفحه ۴۰۹، حدیث ۱۰ «حدیث ۱۲۸۳۶». «ذیل آیه پنجم سوره ضحی».

وقتی روز قیامت می شود،

خداوند متعال اوّلین و آخرین را در یک زمین «یک نقطه» جمع می کند،

و در چنین جمعی ناگهان ندایی بلند می شود که:

غُضُّوا أَبْصَارَكُمْ، یعنی:

همه بدون استثناء چشم های خودتان را ببندید،

نه تنها چشم ها را ببندید،

بلکه به اوّلین و آخرین فرمان داده می شود که:

نَكِسُوا رُءُوسَكُمْ، یعنی:

سر تعظیم فرود بیاورید.

مگر چه خبر است؟

مگر چه شده است؟

به همه فرمان داده می شود که:

سر تعظیم فرود بیاورید،

حَتَّى تَجُوزَ فَاطِمَةُ بِنْتُ مُحَمَّدٍ «صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ»،

تا اینکه فاطمه زهرا سلام الله علیها دختر بزرگوار حضرت محمد صلی

الله علیه و آله و سلم از محشر عبور نماید.

فاطمه زهرا سلام الله علیها در حالی که سوار بر یک ناقه بهشتی است،

و هفتاد هزار مَلَك «فرشته» نیز آن علیا مخدّره را همراهی و مشایعت

می نماید در یکی از مکان های شریف قیامت توقّف نموده و از ناقه بهشتی

خویش پیاده می شود.

وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها وقتی از ناقه بهشتی پیاده شد

پیراهنی آغشته به خون را در دست می گیرد و به خداوند متعال عرض

می کند:

این پیراهن آغشته به خون فرزندم حسین است.
 وقتی که فاطمه زهرا سلام الله علیها این کار را می کند «صحبت کردن با
 خداوند متعال در حالی که پیراهن آغشته به خون امام حسین علیه السلام را
 در دست دارد»، خداوند متعال بی واسطه با فاطمه زهرا سلام الله علیها تکلم
 می فرماید، یعنی:

دیگر مَلک و واسطه ای در کار نیست،
 خود خداوند متعال بی واسطه با صدیقه کبری فاطمه زهرا سلام الله علیها
 تکلم می کند و سخن می گوید، یعنی:
 از ناحیه خداوند متعال به فاطمه زهرا سلام الله علیها ندا می رسد که:

یا فاطمة:

لَكَ عِنْدِي الرِّضَا، یعنی:

ای فاطمه:

برای تو نزد من رضاست.

این تعبیرات عقل را مبهوت می کند.

لَكَ، یعنی:

برای تو،

عِنْدِي، یعنی:

نزد من.

این عندیّت همان است که خداوند متعال در آیه ۵۵ سوره قمر می فرماید:

فِي مَقْعَدِ صِدْقٍ عِنْدَ مَلِيكٍ مُّقْتَدِرٍ،

و فرمایش خداوند متعال به فاطمه زهرا سلام الله علیها که:

لَكَ عِنْدِي الرِّضَا، یعنی:

ای فاطمه:

برای تو نزد من رضای تو است، یعنی:

ای فاطمه:

مائیم و رضای تو.^۱

در ادامه مطلب در کتاب فاطمه علیها سلام حلقه وصل رسالت و امامت آمده که:

فاطمه زهرا سلام الله علیها با این مقام و منزلت وصف ناپذیر نیمه شب جنازه مطهرش به خاک سپرده شد.

امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام که طبق فرمایش امام سجاد علیه السلام اصبر الصابرين است،

در مصیبت از دست دادن فاطمه زهرا سلام الله علیها صبرش لبریز شد، و غم از دست دادن فاطمه زهرا سلام الله علیها صبر آن حضرت را لبریز نمود،

لیکن این درد را به کسی نگفت، زیرا:

کسی نبود که بفهمد که بر آن حضرت چه گذشت، لذا:

کنار قبر مطهر فاطمه زهرا سلام الله علیها و هنگام دفن جنازه مطهر آن علیا مخدّره به پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم عرض کرد:

قَلَّ يَا رَسُولَ اللَّهِ عَنِ صَفِيَّتِكَ صَبْرِي،

وَ عَفَا عَنِ سَيِّدَةِ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ تَجَلُّدِي، یعنی:

ای رسول خدا:

صبر و شکیبایی من از فراق برگزیده تو کم شد «صبر و شکیبایی من از فراق دخترت فاطمه زهرا سلام الله علیها کم شد و به سر آمد»،

و توان و استقامت و خویشتن داری من از دوری و فراق سیّده و سرور

۱. فاطمه علیها سلام حلقه وصل رسالت و امامت، تألیف آیت الله وحید خراسانی.

مجلس یازدهم، صفحه ۱۷۸ تا ۱۸۱ «ذیل عنوان: گفتگوی بی واسطه خداوند متعال با فاطمه زهرا سلام الله علیها». مجلس بیست و دوم، صفحه ۳۱۹ و ۳۲۰ «ذیل عنوان: مایه جسمانی فاطمه زهرا سلام الله علیها برتر از جایگاه ابراهیم خلیل».

بانوان عالم از بین رفت.

وجود مقدّس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السّلام سپس عذر علّت کم شدن صبر خویش را بیان فرمود،

و آن این است که:

فَبِعَيْنِ اللَّهِ تُدْفَنُ ابْنَتُكَ سِرًّا، یعنی:

خداوند متعال خودش می بیند.

تعبیر بَعَيْنِ اللَّهِ بسیار جانسوز است، یعنی:

ای رسول خدا:

در پیشگاه خداوند متعال دخترت پنهانی دفن می شود،

و خلاصه کلام این است که:

روز روشن درب را به پهلوی مبارک آن علیا مخدّره می زنند،

اما جنازه مطهّر آن بزرگوار نیمه شب و مخفیانه و غریبانه به خاک سپرده

می شود.

دفن نیمه شب داستانی است که گفتنی نیست،

و سرّش کشف شدنی نیست.

جنازه ای که نیمه شب غریبانه دفن شد،

و فقط هفت نفر در تشییع جنازه حاضر شدند.

امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السّلام سپس به پیامبر اکرم صلی الله

علیه و آله و سلّم عرض کرد:

وَ سَتُنَبِّئُكَ ابْنَتُكَ بِتَطَافُرِ أُمَّتِكَ عَلَى هَضْمِهَا،

فَأَخْفِهَا السُّؤَالَ وَ اسْتَخْبِرْهَا الْحَالَ.

مصیبت به قدری سنگین است که امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه

السّلام آن را به پیامبر صلی الله علیه و آله و سلّم بازگو نمی کند؛

فقط به پیامبر اکرم عرض می کند که:

ای رسول خدا:

دخترت به تو خواهد گفت که از دست این امت چه کشیده است،
و دخترت به تو خواهد گفت که چگونه امت تو دست به دست هم دادند
و با یکدیگر همدست شدند و به او ظلم نموده و حق او را ضایع نمودند.

یا رسول الله:

همه وقایع را از دخترت بپرس و از او گزارش بخواه تا مسائل را به تو
بگوید.

بدن چه بدنی بود؟

وضع چه وضعی بود؟

که امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام به پیامبر اکرم صلی الله علیه
و آله و سلم عرض نمود که:

دخترت به تو خواهد گفت که از دست این امت چه کشیده است، یعنی:

یا رسول الله:

مطلب فوق آن است که من بگویم، لذا:

از دخترت بپرس که امت تو با او چه کردند.

بدن چنین بدنی، بدنی که فقط شبیحی بود و از آن چیزی باقی نمانده بود،

دفن چنین دفنی،

شب چنین شبی.

قضیه فوق این حرفها است،

ما کوچکتر از آن هستیم که عظمت موضوع را درک کنیم.

حال در چنین مصیبتی وظیفه ما چیست؟

به جبران آن شب، روز شهادت آن علیا مخدّره باید مملکت عاشورا شود،

گرچه ما هر چه انجام بدهیم در حدّ ما است نه در حدّ مقام و منزلت
سَيِّدِه بانوان عالم سلام الله علیها،^۱
ملاحظه فرمودید که:

روز قیامت اولین دیوانی که گشوده می شود دیوان فاطمه زهرا سلام الله
علیها است در رابطه با کسانی که به آن حضرت و اولاد آن حضرت ظلم
نمودند،

و اوّل انتقامی که کشیده می شود از ظالمینی است که به فاطمه زهرا سلام
الله علیها و اولاد آن حضرت ظلم نمودند.^۲
همچنین ملاحظه فرمودید که:

اولین فردی که روز قیامت از قبر بیرون می آید وجود مقدّس پیامبر اکرم
صلی الله علیه و آله و سلّم می باشد،
پس از آن حضرت، امیرالمؤمنین علیّ بن ابیطالب علیه السّلام از قبر
بیرون می آید،

و پس از آن دو بزرگوار، سوّمین شخصیت عالم خلقت یعنی وجود
مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها سوّمین فردی است که روز قیامت از قبر
بیرون می آید در حالی که جبرئیل علیه السّلام به دستور خداوند متعال با
هفتاد هزار ملک به استقبال آن علیا مخدّره رفته است «حدیث دوّم که از
وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم نقل شد و در صفحات
قبل آن را ملاحظه فرمودید»،

۱. فاطمه علیها سلام حلقه وصل رسالت و امامت، تألیف آیت الله وحید خراسانی.

مجلس دوّم، صفحه ۴۴ تا ۴۷ «ذیل عنوان: فاطمه علیها سلام نخستین کسی که وارد بهشت می شود».

مجلس یازدهم، صفحه ۱۸۱ و ۱۸۲ «ذیل عنوان: گفتگوی بی واسطه خداوند متعال با فاطمه زهرا سلام الله علیها».

مجلس نوزدهم، صفحه ۲۷۹ تا ۲۸۱ «ذیل عنوان: فاطمه زهرا سلام الله علیها کفو امیرالمؤمنین علیه السّلام».

مجلس بیستم، صفحه ۲۹۰ و ۲۹۱ «ذیل عنوان: سلام خداوند متعال به فاطمه زهرا سلام الله علیها».

۲. جُنتُ العاصمه، تألیف آیت الله میرجهانی، فصل ششم، صفحه ۱۸۶، خصیصه پنجاه و هفتم.

همچنین ملاحظه فرمودید که:

وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها در حالی که سوار بر یکی از ناقه‌های بهشتی شده از محشر عبور می‌فرماید،

در حالی که همه اهل محشر به دستور خداوند متعال چشمان خویش را بسته‌اند و سرهای خویش را پایین آورده‌اند «حدیث چهارم که از وجود مقدّس امام صادق علیه السّلام نقل شد و در صفحات قبل آن را ملاحظه فرمودید»،

همچنین ملاحظه فرمودید که:

وقتی که وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها از محشر عبور کرد و به مقابل عرش خداوند متعال رسید از ناقه بهشتی خویش پایین آمده و به خداوند متعال عرض می‌کند:

إِلٰهِي وَ سَيِّدِي:

أَحْكُمُ بَيْنِي وَ بَيْنَ مَنْ ظَلَمَنِي،

أَحْكُمُ بَيْنِي وَ بَيْنَ مَنْ قَتَلَ وَوَلَدِي «حدیث اوّل»،

يَا رَبِّ:

هَذَا قَمِيصُ وَوَلَدِي،

أَحْكُمُ بَيْنِي وَ بَيْنَ قَاتِلِ وَوَلَدِي «حدیث سوّم و چهارم»، یعنی:

وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها روز قیامت و در مقابل عرش

الهی به خداوند متعال عرض می‌کند:

ای خدای من:

ای معبود من:

ای سرور من:

بین من و کسانی که به من ظلم کردند حُکم بفرما،

بین من و کسانی که فرزندان مرا به شهادت رساندند حُکم بفرما،

و در حالی که پیراهن آغشته به خون امام حسین علیه السّلام را دست دارد به خداوند متعال عرض می کند:

بین من و قاتل پسر من «قاتلین پسر من» حُکم بفرما.
در مقابل این تقاضا و درخواست فاطمه زهرا سلام الله علیها، خداوند متعال به آن علیا مخدّره می فرماید:

یا فاطمَةُ:

یا حَبِیبَتِی وَ ابْنَةَ حَبِیبِی:

سَلِّیْنِی تُعْطِی «حدیث اوّل»،

لَکِ عِنْدِی الرِّضَا «حدیث چهارم»، یعنی:

خداوند متعال به فاطمه زهرا سلام الله علیها می فرماید:

ای حبیبه من:

ای دختر حبیب من:

هر چه می خواهی درخواست نما که به تو عطا خواهد شد،

ای فاطمه:

رضا و خشنودی من از آن تو است «ماییم و رضای تو».

سپس به دستور خداوند متعال شعله های آتش جهنّم از جهنّم بیرون

می آید،

و قاتلان امام حسین علیه السّلام و فرزندان قاتلان امام حسین علیه

السّلام و فرزندان فرزندان آنها را به کام خود می گیرد «به داخل جهنّم

می برد» «حدیث دوّم».

توضیح:

در کتاب جلوه نور در توضیح ذیل احادیث اوّل و دوّم و سوّم آمده است که:

از این احادیث شریف معلوم می شود که خون خواهی امام حسین علیه

السَّلامَ تنها با انتقام بقیة الله الاعظم حجة بن الحسن القائم المهدي صلوات الله و سلامه عليه به پایان نمی‌رسد.^۱

در حدیث دوم ملاحظه فرمودید که:

به دستور خداوند متعال شعله‌های آتش جهنم از جهنم بیرون آمده و قاتلین امام حسین علیه السَّلام و فرزندان قاتلین امام حسین علیه السَّلام و فرزندان فرزندان آنها را نیز در کام خود گرفته و به داخل جهنم می‌برد.

وجود مقدس بقیة الله اعظم امام زمان علیه السَّلام پس از ظهور، آن دو نفر را که خانه فاطمه زهرا سلام الله علیها را آتش زدند و باعث شهادت آن علیا مخدّره شدند ترو تازه از قبر خارج می‌کند و آنها را می‌سوزاند.^۲

انشاءالله تعالی در حدیث شریف ذیل ملاحظه خواهید فرمود که وقتی وجود مقدّس امام زمان صلوات الله و سلامه عليه ظهور بفرماید علاوه بر سوزاندن دو تن از قاتلین فاطمه زهرا سلام الله علیها، فرزندان قاتلین امام حسین علیه السَّلام را نیز که به اعمال و جنایات پدران خویش راضی بودند به قتل خواهد رساند،

ضمن اینکه این جنایتکاران روز قیامت نیز اولین نفراتی هستند که مجازات خواهند شد و به جهنم خواهند رفت،

و اولین دیوانی که گشوده می‌شود در رابطه با کسانی است که به فاطمه زهرا سلام الله علیها ظلم نمودند و آن حضرت را به شهادت رساندند، همچنین راجع به کسانی است که امام حسین علیه السَّلام را به شهادت رساندند و اهل بیت بزرگوار آن حضرت را به اسارت بردند.

۱. جلوه نور، تألیف آیت الله سعادت پرور، فصل ۲۸، صفحه ۲۰۵، توضیح ذیل حدیث چهارم.

۲. کتاب شریف سلام بر بقیة الله، تألیف ابن الرضا ایران پور مبارکه، قم، انتشارات طوبای محبت، باب نوزدهم، صفحه ۵۷۱ تا ۵۷۷.

تفسیر برهان، جلد دوم، صفحه ۵۱۶، حدیث ۱۴ «ذیل آیه ۱۴۸ سوره بقره»

تفسیر نورالتقلین، جلد اول، صفحه ۳۱۵، حدیث ۴۲۳ «حدیث ۵۳۸» «ذیل آیه ۱۴۸ سوره بقره»

حدیث:

عبدالسلام بن صالح هروی نقل می کند که:
خدمت امام رضا علیه السلام عرض کردم:
یا بن رسول الله:

نظرتان راجع به این حدیث شریف که از ناحیه وجود مقدس امام صادق
علیه السلام صادر شده چیست که آن حضرت فرموده اند:
إِذَا خَرَجَ الْقَائِمُ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَتَلَ ذُرَارِيَّ الْقَتْلَةِ الْحُسَيْنِ عَلَيْهِ السَّلَامُ بِفِعَالِ آبَائِهِمْ،
یعنی:

زمانی که امام قائم حضرت مهدی علیه السلام قیام کند فرزندان قاتلان
امام حسین علیه السلام را به خاطر کردار پدرانشان «به خاطر جنایت
پدرانشان» خواهد کشت.

امام رضا علیه السلام در پاسخ به سؤال من فرمود:
بله، همینطور است «یعنی وقتی که امام زمان علیه السلام ظهور بفرمایند
فرزندان قاتلان امام حسین علیه السلام را خواهد کشت».

عبدالسلام بن صالح هروی می گوید:
خدمت وجود مقدس امام رضا علیه السلام عرض کردم:
یا بن رسول الله:

پس معنی این آیه شریفه چیست که خداوند در آیه ۱۶۴ سوره انعام می فرماید:
وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَى «هیچکس بارگناه دیگری را به دوش نخواهد کشید».
وجود مقدس امام رضا علیه السلام در پاسخ به سؤال من فرمود:

صَدَقَ اللَّهُ تَعَالَى فِي جَمِيعِ أَقْوَالِهِ،
وَلَكِنْ ذُرَارِيَّ الْقَتْلَةِ الْحُسَيْنِ عَلَيْهِ السَّلَامُ يَرْضَوْنَ بِفِعَالِ آبَائِهِمْ وَيَفْتَحِرُونَ بِهَا،
وَمَنْ رَضِيَ شَيْئًا كَانَ كَمَنْ أَتَاهُ،

وَلَوْ أَنَّ رَجُلًا قُتِلَ بِالْمَشْرِقِ فَرَضِيَ بِقَتْلِهِ رَجُلٌ فِي الْمَغْرِبِ،
 لَكَانَ الرَّاضِيَ عِنْدَ اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ شَرِيكَ الْقَاتِلِ،
 وَإِنَّمَا يَقْتُلُهُمُ الْقَائِمُ عَلَيْهِ السَّلَامُ إِذَا خَرَجَ لِرِضَاهُمْ بِفِعْلِ آبَائِهِمْ،

وجود مقدس امام رضا عليه السلام فرمودند:

خداوند متعال در تمام سخنان خویش راست می گوید «یعنی هیچکس به خاطر گناه دیگری مجازات نمی شود»، لیکن:

فرزندان قاتلان امام حسین علیه السلام از اعمال پدران خویش راضی هستند و به آن افتخار می کنند «فرزندان قاتلین امام حسین علیه السلام از اینکه پدران آنها امام حسین علیه السلام را به شهادت رساندند راضی هستند و به آن افتخار می کنند»،

و هر کس به عملی راضی باشد،

مثل کسی است که آن عمل را انجام داده است.

وجود مقدس امام رضا علیه السلام در ادامه فرمایش خویش فرمودند:

اگر کسی در مشرق کشته شود،

و شخصی در مغرب از این قتل راضی باشد نزد خداوند متعال با قاتل

شریک خواهد بود «شریک قتل محسوب خواهد شد»،

و امام قائم مهدی علیه السلام وقتی ظهور بفرمایند، فرزندان قاتلین

امام حسین علیه السلام را به قتل خواهد رساند و آنها را خواهد کشت،

زیرا آنها به اعمال پدران خویش راضی هستند.^۱

۱. عیون اخبار الرضا علیه السلام، جلد اول، باب ۲۸، صفحه ۵۵۸، حدیث ۵.

علل الشرایع، جلد اول، باب ۱۶۴، صفحه ۷۴۱، حدیث ۱.

تفسیر صافی، جلد دوم، صفحه ۶۵۵ «ذیل آیه ۱۶۴ سوره انعام».

تفسیر برهان، جلد چهارم، صفحه ۱۹۴، حدیث ۱۰ «ذیل آیه ۱۶۴ سوره انعام».

تفسیر نورالثقلین، جلد دوم، صفحه ۷۴۳، حدیث ۳۸۳ «حدیث ۳۳۹۲» «ذیل آیه ۱۶۴ سوره انعام».

تفسیر نمونه، جلد نهم، صفحه ۱۹۴ «ذیل آیات ۶۲ تا ۶۵ سوره هود».

ملاحظه فرمودید که:

خداوند متعال در آیه ۱۶۴ سوره انعام می فرماید:

وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَى، یعنی:

هیچکس بار گناه دیگری را به دوش نمی کشد، یعنی:

هیچکس به خاطر گناه دیگران مجازات نمی شود، یعنی:

هر کس در گرو عمل خودش می باشد، لذا:

اگر کار خوب یعنی عمل صالح انجام دهد پاداش آن را می بیند،

و اگر کار بد یعنی گناه انجام دهد «مرتکب گناه شود» عقوبت و عذاب

آن را می بیند،

و خلاصه کلام اینکه:

هر کس در گرو اعمال خودش می باشد،

و هر کس پاداش و جزای عمل خودش را خواهد دید،

و به عبارت دیگر:

بی جهت و بی دلیل گناه یک شخص را در پرونده اعمال دیگران

نمی نویسند، لیکن:

در حدیث شریفی که از وجود مقدّس امام رضا علیه السّلام نقل شد

ملاحظه فرمودید که:

اگر انسان خودش گناهی مرتکب نشده «مثلاً مرتکب قتل نشده است»،

لیکن به گناهی که دیگری مرتکب شده و قتلی که دیگری مرتکب شده

راضی و خشنود بوده است،

این شخص در آن گناه شریک محسوب می شود و روز قیامت مجازات

خواهد شد با اینکه در آن گناه و آن قتل شرکت نداشته است.

جهت هر چه بیشتر روشن شدن مطلب به چند حدیث دیگر نیز اشاره

می شود.

۱. وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند:
 مَنْ سَنَّ سُنَّةً حَسَنَةً كَانَ لَهُ أَجْرٌ مِّنْ عَمَلٍ بِهَا مِنْ غَيْرٍ أَنْ يَنْقُصَ مِنْ أَجْرِهِمْ شَيْءٌ،
 وَ مَنْ سَنَّ سُنَّةً سَيِّئَةً كَانَ عَلَيْهِ وَزْرٌ مِّنْ عَمَلٍ بِهَا مِنْ غَيْرٍ أَنْ يَنْقُصَ مِنْ أَوْزَارِهِمْ
 شَيْءٌ، یعنی:

وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند:
 هر کس سنت خوبی بر جای نهد «هر کس عمل نیک و خوبی را
 بنیانگذاری کند»، اجر و پاداش تمام کسانی که به آن سنت خوب عمل
 می کنند در پرونده عمل او نوشته می شود،
 بدون اینکه از اجر و پاداش عمل کنندگان به آن سنت خوب ذره ای کاسته
 شود،

و هر کس سنت بدی را بر جای نهد «هر کس عمل بدی را بنیانگذاری
 نماید»، گناه تمام کسانی که به آن سنت بد عمل می کنند در پرونده عمل او
 نوشته می شود «زیرا در تحقق گناه دیگران شرکت داشته»،
 بدون اینکه از گناه عمل کنندگان به آن سنت بد ذره ای کاسته شود.^۱

۲. وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم در میان اصحاب
 خویش نشسته بودند، و در همین حال چند نفر پا برهنه که لباس های پاره و
 کهنه ای بر تن داشتند بر پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم وارد شدند.
 چهره مبارک مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم با مشاهده
 فقر آنها دگرگون شد و به بلال دستور فرمود تا مردم را دعوت به اجتماع
 و نماز نماید.

بعد از برگزاری نماز، وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم

۱. تفسیر نمونه، جلد ششم، صفحه ۸۶ «ذیل آیه ۱۶۴ سوره انعام».

خطبه‌ای ایراد نموده و فرمودند:

ای مردم:

از خداوند متعال بترسید،

همان خدایی که شما را از یک نفس آفرید.

ای مردم:

تقوا پیشه کنید و به فکر قیامت باشید،

و بدانید که خداوند متعال مراقب شما است.

ای مردم:

هر کدام از شما هر قدر که می‌توانید به این فقرا و نیازمندان کمک نمایید،

از دینار و درهم و لباس و گندم و خرما، و حتی بخشی از یک دانه خرما.

به دنبال این فرمایش پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم، مردی از

انصار کیسه پولی با خود آورد،

و این امر سبب تشویق مردم شد،

لذا غذای فراوان و لباس برای فقرا و نیازمندان جمع شد، و آثار سرور

و خوشحالی در چهره مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم ظاهر

گشت و فرمود:

مَنْ سَنَّ فِي الْإِسْلَامِ سُنَّةً حَسَنَةً فَلَهُ أَجْرُهَا وَأَجْرُ مَنْ عَمِلَ بِهَا بَعْدَهُ مِنْ غَيْرِ أَنْ يَنْقُصَ

مِنْ أَجْرِهِمْ شَيْءٌ،

وَمَنْ سَنَّ فِي الْإِسْلَامِ سُنَّةً سَيِّئَةً كَانَ عَلَيْهِ وِزْرُهَا وَوِزْرُ مَنْ عَمِلَ بِهَا مِنْ بَعْدِهِ مِنْ

غَيْرِ أَنْ يَنْقُصَ مِنْ أَوْزَارِهِمْ شَيْءٌ، یعنی:

وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند:

هر کس سنت خوبی برجای بگذارد «هر کس عمل و کار خوب و نیکی

را بنیانگذاری نماید»، اجر و پاداش آن عمل برای او است،

همچنین اجر و پاداش تمام افرادی که به آن سنّت خوب عمل می نمایند در نامه عمل او نوشته می شود، بدون اینکه از اجر و پاداش عمل کنندگان به آن سنّت خوب ذرّه‌ای کاسته شود،

و هر کس سنّت بدی را برجای بگذارد «هر کس عمل بد و کار بدی را بنیانگذاری نماید»، گناه خودش و گناه تمام افرادی که به آن سنّت بد عمل می کنند در نامه عملش نوشته می شود،

بدون اینکه از گناه عمل کنندگان به آن سنّت بد ذرّه‌ای کاسته شود. این حدیث را یکی از شش کتاب معتبر اهل تسنّن به نام صحیح مسلم نیز نقل نموده و در تفسیر درالمنثور سیوطی نیز آمده است.^۱

در تفسیر نمونه و مجمع‌البیان در توضیح این حدیث شریف آمده که: ممکن است این سؤال مطرح شود که این حدیث شریف با آیه ۱۶۴ سوره انعام چه سازگاری دارد که می فرماید: *وَ لَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَى* «هیچکس بار گناه دیگری را به دوش نمی کشد و گناه هیچکس در نامه عمل دیگران نوشته نمی شود»؟ پاسخ این است که:

در صورتی گناه کسی را در نامه عمل دیگران نمی نویسند که آن شخص در انجام آن گناه هیچ نقشی نداشته باشد، لیکن اگر شخصی از طریق ایجاد سنّت بد، یا معاونت و کمک، یا تشویق و ترغیب سهمی در انجام گناه داشته باشد، آن گناه عمل او محسوب می شود و در انجام آن گناه سهمی و شریک است،

۱. مجمع‌البیان، جلد بیست و ششم، صفحه ۳۵۰ «ذیل آیات اوّل تا نوزدهم سوره انفطار». تفسیر نمونه، جلد بیست و ششم، صفحه ۲۳۳ و ۲۳۴ «ذیل آیات ۲۴ تا ۲۹ سوره نحل». تفسیر نمونه، جلد شانزدهم، صفحه ۲۴۰ و ۲۴۱ «ذیل آیات ۱۰ تا ۱۳ سوره عنکبوت».

بدون اینکه از گناه عاملین به این گناه ذرّه‌ای کاسته شود، و به همین خاطر رهبران ضلالت و گمراهی در گناهان پیروان خویش سهیم و شریک هستند، بدون اینکه از گناهان پیروان آن‌ها ذرّه‌ای کاسته شود،

و آیه ۲۵ سوره مبارکه نحل صریحاً به این موضوع اشاره می‌فرماید که:
 لِيُحْمَلُوا أَوْزَارَهُمْ كَامِلَةً يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَ مِنْ أَوْزَارِ الَّذِينَ يَضِلُّونَهُمْ...، یعنی،
 رهبران ضلالت و گمراهی روز قیامت باید هم بار گناهان خودشان را بر دوش بکشند،

و هم بار گناهان کسانی را که گمراه نموده‌اند.^۱
 مثلاً اگر کسی مسجد یا حسینیه‌ای بنا کند، هر کس در آن مسجد و حسینیه عبادت کند و یا علم پیامزد در پرونده عمل بانی و مؤسس آن مسجد و حسینیه نوشته می‌شود، بدون اینکه ذرّه‌ای از ثواب و پاداش عبادت‌کنندگان در آن مسجد و حسینیه کاسته شود، همچنین اگر کسی مرکز فساد و گناهی مثل کاباره و قمارخانه و میخانه تأسیس کند هرچه گناه در آن اماکن صورت بگیرد در نامه عمل او نوشته می‌شود بدون اینکه ذرّه‌ای از گناه کسانی که در آن اماکن مرتکب گناه می‌شوند کاسته شود.^۲

۳. وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند:
 مَنْ سَنَّ سُنَّةً سَيِّئَةً فَعَلَيْهِ وَ زُرُّهَا وَ وَزُرُّ مَنْ عَمِلَ بِهَا لَا يَنْقُصُ مِنْ أَوْزَارِهِمْ شَيْئاً،
 یعنی:

وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند:
 هر کس سنت بدی بگذارد گناه آن بر او است،
 همچنین گناه تمام کسانی که به آن سنت بد عمل می‌کنند بر او است

۱. تفسیر نمونه، جلد یازدهم، صفحه ۲۲۱ و ۲۳۴ «ذیل آیات ۲۴ تا ۲۹ سوره نحل».

تفسیر نمونه، جلد هیجدهم، صفحه ۲۴۵ و ۲۴۶ «ذیل آیات ۱۵ تا ۱۸ سوره فاطر».

۲. مجمع‌البیان، جلد بیست و ششم، صفحه ۳۵۰ «ذیل آیات ۱ تا ۱۹ سوره انفطار» «پاورقی».

«یعنی در نامه عمل او نوشته می شود»،

بدون اینکه از گناه آن‌ها چیزی کاسته شود.^۱

توضیح:

الف: تفسیر نمونه این حدیث شریف را از مَهَجَّةُ الْبِيضَاءِ مَلَّامِحْسِنِ فَيْضِ كَاشَانِي «جلد هفتم، صفحه یک»، و وسائل الشَّيْخَةِ شَيْخِ حَرِّ عَامِلِي «جلد ۱۶، صفحه ۱۷۴» نقل نموده است.^۲

ب: این حدیث شریف را یکی از مفسرین بزرگ اهل تسنن به نام فخر رازی در تفسیر خویش «تفسیر کبیر، جلد ۲۵، صفحه ۴۰» نقل نموده است.^۳

ج: در رابطه با این حدیث شریف «حدیث دوّم» در تفسیر نمونه آمده که: رهبران ضلالت و گمراهی و دعوت‌کنندگان به کفر و شرک و ظلم، علاوه بر اینکه بار گناهان خودشان را به دوش می‌کشند و به خاطر گناهانی که مرتکب شده‌اند مجازات می‌شوند،

بار گناهان افرادی را نیز که گمراه نموده‌اند بر دوش می‌کشند، یعنی:

به خاطر گناهان آن‌ها نیز روز قیامت مجازات می‌شوند،

و این فرمایش خداوند متعال است که در آیه ۱۳ سوره عنکبوت می‌فرماید:

و لِيَحْمِلَنَّ أَثْقَالَهُمْ وَ أَثْقَالًا مَعَ أَثْقَالِهِمْ، یعنی:

رهبران ضلالت و گمراهی بارهای سنگین گناهان خودشان را بر دوش

می‌کشند «به خاطر گناهانی که مرتکب شده‌اند مجازات می‌شوند»،

و بارهای گناهان افرادی را نیز که گمراه نموده‌اند بر دوش می‌کشند.

این بار گناه اضافی، همان گناه بار اضلال «گمراه کردن» و اغوا کردن و

۱. تفسیر نمونه، جلد سوم، صفحه ۴۵۷ «ذیل آیه ۳۱ سوره نساء».

تفسیر نمونه، جلد شانزدهم، صفحه ۲۳۹ «ذیل آیات ۱۰ تا ۱۳ سوره عنکبوت».

۲. تفسیر نمونه، جلد سوم، صفحه ۴۵۷ «ذیل آیه ۳۱ سوره نساء» «پاورقی».

۳. تفسیر نمونه، جلد شانزدهم، صفحه ۲۳۹ «ذیل آیات ۱۰ تا ۱۳ سوره عنکبوت» «پاورقی».

تشویق دیگران به گناه است که در حدیث شریف نبوی سنت بد گذاشتن می باشد،

و کسی که سنت بد می گذارد علاوه بر گناه خویش، گناهان افرادی را نیز که به آن سنت بد عمل می کنند به دوش خواهد کشید.^۱

۴. وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند:
 أَيَّمَا دَعَا دَعَا إِلَى الْهُدَى فَاتَّبِعْ فَلَهُ مِثْلُ أُجُورِهِمْ مِنْ غَيْرِ أَنْ يَنْقُصَ مِنْ أُجُورِهِمْ شَيْءٌ،
 وَ أَيَّمَا دَعَا دَعَا إِلَى ضَلَالَةٍ فَاتَّبِعْ فَإِنَّ عَلَيْهِ مِثْلَ أَوْزَارِ مَنْ اتَّبَعَهُ مِنْ غَيْرِ أَنْ يَنْقُصَ مِنْ
 أَوْزَارِهِمْ شَيْءٌ، یعنی:

وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند:
 هر کس مردم را به راه راست دعوت کند و مردم از او پیروی کنند به اندازه اجر و پاداش همه کسانی که از او پیروی کرده اند به او اجر و پاداش داده می شود بدون اینکه از پاداش پیروان او چیزی کاسته شود،
 و هر کس مردم را به ضلالت و گمراهی دعوت کند و مردم از او پیروی نمایند به اندازه کیفر همه کسانی که از او پیروی کرده اند به او کیفر داده می شود،

بدون اینکه از کیفر پیروان او چیزی کاسته شود.^۲
 در تفسیر نمونه ذیل آیات ۲۴ تا ۲۹ سوره نحل تحت عنوان سنت حسنه و سنت سیئه «سنت خوب و سنت بد» توضیحاتی ارائه شده که ذیلاً ملاحظه می فرمایید.

برای انجام یک عمل قطعاً مقدمات زیادی لازم است،
 و در این میان، نقش رهبران و ارشادکنندگان و گمراهکنندگان، نقش

۱. تفسیر نمونه، جلد شانزدهم، صفحه ۲۳۹ «ذیل آیه ۱۳ سوره عنکبوت».

۲. مجمع البیان، جلد سیزدهم، صفحه ۲۴۶ «ذیل آیات ۲۴ تا ۲۹ سوره نحل».

تفسیر نمونه، جلد یازدهم، صفحه ۲۳۲ «ذیل آیات ۲۴ تا ۲۹ سوره نحل».

بسیار مهمی است،

و نوعاً نقش رهبران و سنت گذاران از نقش همه عوامل دیگر بیشتر می باشد، و به همین جهت رهبران و بنیانگذاران سنت بد یا سنت خوب در کیفر و پاداش پیروان خویش سهیم و شریک می باشند، بدون اینکه ذره‌ای از کیفر یا پاداش پیروان آن‌ها کاسته شود،

و طبق این آیات شریفه «آیات ۲۴ تا ۲۹ سوره نحل» مستکبران گمراه و اغواگر و رهبران ضلالت و گمراهی، هم بار گناهان خودشان را بر دوش می کشند «به خاطر گناهایی که خودشان مرتکب شده‌اند روز قیامت مجازات می شوند»، و هم بار گناهان پیروان خویش را بر دوش می کشند، بدون اینکه ذره‌ای از عذاب پیروان آن‌ها کاسته شود «به خاطر گناهان پیروان خویش عذاب می شوند بدون اینکه ذره‌ای از عذاب پیروان آن‌ها کاسته شود»^۱.

۵. وجود مقدس امام باقر علیه السلام فرمودند:

مَنْ اسْتَنَّ بِسُنَّةِ عَدْلٍ فَاتَّبَعَ كَانَ لَهُ أَجْرٌ مِّنْ عَمَلٍ بِهَا مِنْ غَيْرِ أَنْ يَنْقُصَ مِنْ أُجُورِهِمْ شَيْءٌ،

وَ مَنْ اسْتَنَّ سُنَّةَ جَوْرِ فَاتَّبَعَ كَانَ عَلَيْهِ مِثْلُ وَزْرِ مَنْ عَمِلَ بِهِ مِنْ غَيْرِ أَنْ يَنْقُصَ مِنْ أُوزَارِهِمْ شَيْءٌ، یعنی:

وجود مقدس امام باقر علیه السلام فرمودند:

هر کس سنت عدلی ایجاد نماید «هر کس کار و عمل خوب و خیری را بنیانگذاری نماید» و مردم از او پیروی نمایند،

به اندازه اجر و پاداش تمام پیروانش به او اجر و پاداش داده می شود بدون اینکه از اجر و پاداش پیروان او چیزی کاسته شود،

و هر کس سنت ظلمی ایجاد نماید «هر کس کار و عمل بدی را

۱. تفسیر نمونه، جلد یازدهم، صفحه ۲۳۱ و ۲۳۲ «ذیل آیات ۲۴ تا ۲۹ سوره نحل».

بنیانگذاری نماید» به اندازه کیفر تمام پیروانش به او کیفر داده می شود بدون اینکه ذره ای از کیفر و عذاب پیروان او کاسته شود.^۱

این حدیث شریف را تفسیر نمونه از کتاب وسائل الشیعه شیخ حرّ عاملی نقل نموده است.^۲

۶. وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند:

لَوْ أَنَّ رَجُلًا قَتَلَ بِالْمَشْرِقِ وَ آخَرَ رَضِيَ بِالْمَغْرِبِ لِأَشْرَكَ فِي دَمِهِ، یعنی:

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند:

اگر کسی در شرق دنیا کشته شود و دیگری در غرب به آن قتل راضی باشد شریک خون او است «در آن قتل سهیم و شریک است».^۳

۷. وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند:

مَنْ شَهِدَ أَمْرًا فَكَرِهَهُ كَمَنْ كَانَ غَابَ عَنْهُ،
وَمَنْ غَابَ عَنْ أَمْرٍ فَرَضِيَهُ كَمَنْ شَهِدَهُ، یعنی:

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند:

کسی که شاهد و ناظر بر عملی است لیکن از آن عمل تنفر دارد و بدش می آید این شخص مانند کسی است که از آن غائب بوده و در آن شرکت نداشته است،

و اگر کسی در یک امر و یک عمل حضور نداشته لیکن قلباً به آن عمل رضایت داشته، این شخص مانند کسی است که در آن عمل سهیم و شریک بوده است.^۴

۱. تفسیر نمونه، جلد یازدهم، صفحه ۲۳۳ «ذیل آیات ۲۴ تا ۲۹ سوره نحل».

۲. وسائل الشیعه، جلد ۱۱، صفحه ۴۳۷، جلد ۱۶، صفحه ۱۷۴، آل البیت.

۳. تفسیر نمونه، جلد چهارم، صفحه ۹۹ «ذیل آیه ۹۹ سوره نساء» «پاورقی».

۴. تفسیر نمونه، جلد نهم، صفحه ۱۹۳ و ۱۹۴ «ذیل آیه ۶۲ تا ۶۵ سوره هود» «حدیث ۱».

«به نقل از وسائل الشیعه شیخ حرّ عاملی جلد ۱۱، صفحه ۴۰۹».

۸. وجود مقدّس امیرالمؤمنین علیّ بن ابیطالب علیه السّلام فرمودند:

الرّاضی بفعلِ قومٍ کالدّاخلِ معَهُمْ فیهِ، یعنی:

وجود مقدّس امیرالمؤمنین علیّ بن ابیطالب علیه السّلام فرمودند:

کسی که به کار یک قوم و گروهی راضی باشد مثل این است که در آن

کار شرکت داشته است «چه کار خیر و چه کار شر».^۱

ملاحظه فرمودید که:

طبق این حدیث شریف که از وجود مبارک امیرالمؤمنین علیّ بن ابیطالب

علیه السّلام نقل شد اگر شخصی قلباً به عمل و کار یک قوم و یک جماعت

راضی باشد گویا در آن عمل سهیم و شریک بوده است،

چه این عمل، کار خیر باشد و چه کار شر «چه ثواب باشد و چه گناه».

برای هر کدام یک نمونه ذکر می شود تا مطلب کاملاً روشن شود.

الف) «در رابطه با کار بد و انجام گناه»:

وجود مقدّس امیرالمؤمنین علیّ بن ابیطالب علیه السّلام فرمودند:

ناقه صالح را یک نفر از افراد قوم ثمود از پای درآورد «گشت»، اما

خداوند متعال همه قوم سرکش ثمود را مجازات کرد و به هلاکت رساند «با

یک صیحه آسمانی شدید و وحشتناک»،

چرا که همه آنها به این عمل «کشتن ناقه» راضی بودند.^۲

ب) «در رابطه با کار خوب و ثواب»:

وقتی که جنگ جَمَل با پیروزی لشگر امیرالمؤمنین علیّ بن ابیطالب علیه

السّلام به پایان رسید یکی از سربازان امیرالمؤمنین علیّ بن ابیطالب علیه

السّلام به آن حضرت عرض کرد:

۱. تفسیر نمونه، جلد نهم، صفحه ۱۹۴، ذیل آیات ۶۲ تا ۶۵ سوره هود، حدیث ۳ «به نقل از وسائل الشّیعه شیخ

حرّ عاملی، جلد ۱۱، صفحه ۴۱۱».

۲. تفسیر نمونه، جلد نهم، صفحه ۱۹۳ و ۱۹۸، ذیل آیات ۶۲ تا ۶۷ سوره هود «به نقل از نهج البلاغه، کلام ۲۰۱».

چقدر دوست داشتم که برادرم نیز در این میدان حضور داشت «در این جنگ حضور می‌داشت» تا پیروزی شما را بر دشمن با چشم خویش ببیند.

امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السّلام به او فرمود:

آیا قلب برادر تو با ما است؟

او عرض کرد:

بله یا امیرالمؤمنین.

وجود مقدّس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السّلام فرمود:

غم منخور،

برادر تو هم در این جنگ شرکت داشته است «برادر تو هم مثل تو با

دشمن جنگیده است».

وجود مقدّس مولی الموحدین امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السّلام

در ادامه فرمایش خویش به او فرمود:

وَلَقَدْ شَهِدْنَا فِي عَسْكَرِنَا هَذَا أَقْوَامٌ فِي أَصْلَابِ الرِّجَالِ وَ أَرْحَامِ النِّسَاءِ...، یعنی:

امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السّلام به او فرمود:

امروز افرادی در لشگر ما حضور داشتند و با دشمنان ما جنگیدند که

هنوز در صُلب پدران و در رَحْم مادران هستند «هنوز به دنیا نیامده‌اند».^۱

اگر افرادی در عصر امروز طرفدار معاویه و یزید و طلحه و زبیر می‌باشند

و به اعمال آن‌ها رضایت دارند، این افراد در صفوف لشگریان آن‌ها هستند و

در گناه آن‌ها سهیم و شریک می‌باشند گر چه در زمان معاویه و یزید هنوز

به دنیا نیامده بودند و آن زمان حضور نداشتند،

همچنین کسانی که امروز زندگی می‌کنند و شیعه امیرالمؤمنین علی بن

ابطالب علیه السّلام می‌باشند و حقیقتاً آماده جان نثاری و شهادت در رکاب

۱. تفسیر نمونه، جلد نهم، صفحه ۱۹۴ و ۱۹۵، «ذیل آیات ۶۲ تا ۶۵ سوره هود «به نقل از نهج البلاغه، کلام ۱۲».

آن حضرت هستند،

و آرزو می کنند که ای کاش ما در رکاب امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام بودیم و با دشمنان آن حضرت می جنگیدیم، این افراد نیز در صفوف لشکر امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام قرار دارند و انشاءالله تعالی در اجر و پاداش و ثواب لشکر آن حضرت سهیم و شریک می باشند گر چه در آن زمان حضور نداشتند و هنوز به دنیا نیامده بودند.

خلاصه مباحث مطروحه و نتیجه احادیث شریفی که ملاحظه فرمودید این است که:

الف) اولین دیوانی که روز قیامت گشوده می شود در رابطه با رهبران ضلالت و گمراهی است که به فاطمه زهرا سلام الله علیها ظلم نمودند و حقوق آن حضرت را غصب کرده و آن حضرت را به شهادت رساندند، و بنیانگذار ظلم و جور نسبت به اهل بیت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم بودند،

همچنین در رابطه با کسانی است که به ذریه و فرزندان آن حضرت مخصوصاً به امام حسین علیه السلام ظلم کرده و آن حضرت را به شهادت رسانده و اهل بیت آن حضرت را به اسارت بردند.

ب) تمام افرادی که به عقاید و اعمال و کردار رهبران ضلالت و گمراهی و به اعمال و کردار قاتلین فاطمه زهرا سلام الله علیها و به اعمال و کردار قاتلین امام حسین علیه السلام و قاتلین سایر حضرات معصومین و به اعمال و کردار غاصبین حقوق آن ذوات مقدسه رضایت دارند در جرم و جنایت آن مجرمین سهیم و شریک هستند و روز قیامت با آن جنایتکاران محشور خواهند شد.

ج) گناه پیروان رهبران ضلالت و گمراهی و گناه دشمنان ائمه معصومین

علیهم السَّلَام از صدر اسلام تا روز قیامت در نامه عمل رهبران ضلالت و گمراهی و نامه عمل بنیانگذاران ظلم و جور و در نامه عمل غاصبین حقوق اهل بیت پیامبر اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ نوشته خواهد شد، بدون اینکه ذره‌ای از گناه پیروان ضلالت و گمراهی کاسته شود.

(د) وقتی که وجود مقدّس بقیة الله الاعظم حَجَّة بن الحسن القائم المهدی صلوات الله و سلامه علیه ظهور بفرماید ابتدا در مدینه از قاتلین فاطمه زهرا سلام الله علیها و آتش زندگان خانه آن علیا مخدّره انتقام می‌گیرند، همچنین از فرزندان قاتلین امام حسین علیه السَّلَام که به جنایات آباء و اجداد خویش رضایت داشته و به آن مباحثات می‌نمایند انتقام خواهد گرفت، زیرا: رهبران ضلالت و گمراهی، همچنین پیروان آن‌ها که به ظلم و ستم آن‌ها راضی بوده و هستند ملعون و مطرود درگاه الهی می‌باشند، و به همین جهت در زیارت نورانی و شریف عاشورا به خداوند متعال عرض می‌کنیم:

اللَّهُمَّ الْعَنْ أَوَّلَ ظَالِمٍ ظَلَمَ حَقَّ مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ،
وَ آخِرَ تَابِعٍ لَهُ عَلَى ذَلِكِ، یعنی:
خداوندا:

لعنت فرست بر اولین ظالمی که در حق محمد و آل محمد علیهم السَّلَام ظلم کرد،

و لعنت فرست بر آخرین ظالمی که از آن ظالم نخستین در ظلم به محمد و آل محمد علیهم السَّلَام تبعیت و پیروی کرد.

پس از ارائه توضیحاتی در رابطه با سی و سومین فضیلت از فضائل بی‌شمار وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها در این کتاب شریف فاطمی، می‌پردازیم به سی و چهارمین فضیلت آن علیا مخدّره سلام الله علیها.

فضلیت سی و چهارم

در علو مقام سومین شخصیت عالم خلقت یعنی وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله علیها همین بس، که:

خداوند متعال در حدیث شریف کساء، وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله علیها را محور اهل بیت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم قرار داده و در معرفی اصحاب کساء فرموده:

هُمُ أَهْلُ بَيْتِ النَّبُوَّةِ وَ مَعْدِنُ الرِّسَالَةِ،
هُمُ فَاطِمَةٌ وَ أَبُوهَا وَ بَعْلُهَا وَ بَنُوهَا.

ذیل اولین فضیلت از فضائل بی شمار وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله علیها در این کتاب شریف فاطمی که در رابطه با عصمت آن علیا مخدّره می باشد توضیحات کامل و جامعی ارائه شد و به عرض رسید که:

وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله علیها از اهل بیت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم است،

و بلکه محور اهل بیت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می باشد، و خداوند متعال به آن علیا مخدّره و پدر بزرگوارش و شوهر گرانقدرش و یازده امام معصوم از نسل و ذریّه اش مقام عصمت اعطا نموده، و اراده فرموده تا هرگونه رجس و پلیدی و گناه را از آن ذوات مقدسه دور

نماید.

همچنین ذیل اولین فضیلت از فضائل بی شمار فاطمه زهرا سلام الله علیها در این کتاب شریف فاطمی ده حدیث از طریق شیعه و نه حدیث از طریق اهل سنت نقل شد که وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها از اهل بیت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم می باشد،

و خداوند متعال به آن علیا مخدّره و به پدر بزرگوارش و به شوهر گرانقدرش و به یازده امام معصوم از نسل و ذرّیه اش مقام عصمت اعطا فرموده و هرگونه رجس و پلیدی و زشتی و عیب و گناه را از آن ذوات مقدّسه دور نموده است. مفاد و مضمون این نوزده حدیث شریف که از بین صدها حدیث شریف انتخاب شد این است که:

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم، امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السّلام و فاطمه زهرا سلام الله علیها و امام حسن مجتبی و امام حسین علیهما السّلام را زیر کسا و عبای خویش جمع نمود و به خداوند متعال عرض کرد:

اللّهُمَّ هُوَلاءِ أَهْلِ بَيْتِي وَ عِترَتِي،

فَأَذِهبْ عَنْهُمُ الرِّجْسَ وَ طَهِّرْهُمُ تَطْهِيراً، یعنی:

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم به خداوند متعال

عرض کرد:

خداوندا!

اینها «حضرت علی و فاطمه و حسن و حسین علیهم السّلام» اهل بیت

من و عترت و خاندان من هستند،

پس:

خداوندا!

هرگونه رجس و پلیدی و ناپاکی و عیب و گناه را از آنها دور نما،
و آنها را پاک و مطهر قرار بده، پاک کامل،
و پس از این دعای پیامبر اکرم بود که خداوند متعال این آیه شریفه را «انما
يُرِيدُ اللهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ اَهْلَ الْبَيْتِ وَ يُطَهِّرَكُم تَطْهِيراً» - آیه ۳۳ سوره احزاب
معروف به آیه تطهیر» در شأن این ذوات مقدسه نازل فرمود،
و معنی این آیه شریف این است که:

خداوند متعال اراده فرموده تا هرگونه رجس و پلیدی و عیب و گناه را فقط
و فقط از شما اهل بیت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم «یعنی وجود
مقدس چهارده معصوم علیهم السلام» دور کند،

و شما را کاملاً پاک سازد، پاک کامل «اعطای مقام عصمت کبری»^۱.
صدها حدیث و روایت از منابع معتبر شیعه و سنی نقل شده که وجود
مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم، امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب
علیه السلام و فاطمه زهرا سلام الله علیها و امام حسن و امام حسین علیهما
السلام را زیر کساء و عبای خویش قرار داد و سپس دست به دعا برداشت و
به خداوند متعال عرض کرد:

اللّٰهُمَّ هُوَ اَهْلُ بَيْتِي وَ عِثْرَتِي،
فَاذْهِبْ عَنْهُمْ الرِّجْسَ وَ طَهِّرْهُمْ تَطْهِيراً،

و پس از این دعا و درخواست پیامبر اکرم بود که خداوند متعال آیه ۳۳
سوره احزاب را که به آیه تطهیر معروف می باشد در شأن این پنج وجود
مقدس که به خمسه طیبه نیز مشهور می باشند «همچنین دیگر ائمه معصومین
علیهم السلام» نازل فرمود.

۱. مجمع البیان، جلد بیستم، صفحه ۱۰۹ «ذیل آیه ۳۳ سوره احزاب».
المیزان، جلد سی و دوم، صفحه ۱۷۵ و ۱۷۶ «ذیل آیه ۳۳ سوره احزاب».
تفسیر نمونه، جلد هفدهم، صفحه ۳۱۰ «ذیل آیه ۳۳ سوره احزاب».

قابل ذکر است که:

یکی از علمای معروف اهل سنت به نام حاکم حسکانی در کتاب خویش به نام شواهد التنزیل بیش از یکصدوسی حدیث با سندهای مختلف نقل نموده که آیه تطهیر «آیه ۳۳ سوره احزاب» در شأن پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم و امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام و فاطمه زهرا سلام الله علیها و امام حسن و امام حسین علیهما السلام نازل شده است.^۱

بنابراین:

وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها طبق صدها حدیث و روایت که از طریق شیعه و سنی نقل شده به طور قطع و یقین از اهل بیت گرانقدر پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می باشد،

بلکه آن علیا مخدّره محور اهل بیت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم و محور اصحاب کساء می باشد که انشاء الله تعالی در ادامه بحث و در بخش حدیث به آن اشاره خواهد شد، لذا:

هر فضیلتی که در ادعیه و زیارات و از جمله در زیارت نورانی و شریف جامعه کبیره برای اهل بیت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم نقل شده، وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها در اعلی درجه واجد آن صفات و فضائل می باشد، زیرا:

زیارت نورانی و شریف جامعه کبیره که از ناحیه وجود مقدّس امام هادی علیه السلام صادر شده زیارت اهل بیت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می باشد،

و شروع این زیارت نورانی و شریف و اولین جمله نورانی این زیارت شریف با عرض سلام و ادب به ساحت مقدّس اهل بیت گرانقدر پیامبر اکرم

۱. مجمع البیان، جلد بیستم، صفحه ۱۱۰ و ۱۱۱ «ذیل آیه ۳۳ سوره احزاب».
تفسیر نمونه، جلد هفدهم، صفحه ۳۲۲ تا ۳۲۵ «ذیل آیه ۳۳ سوره احزاب».

صلی الله عليه و آله و سلم شروع می شود،
و ما به آن ذوات مقدّسه عرض می کنیم:
السَّلَامُ عَلَيْكُمْ يَا أَهْلَ بَيْتِ النَّبُوَّةِ وَ مَوْضِعِ الرِّسَالَةِ، یعنی:
سلام بر شما ای اهل بیت نبوّت و اهل بیت رسالت.^۱
عرض شد که:

وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله عليها از اهل بیت گرانقدر پیامبر اکرم
صلی الله عليه و آله و سلم است،
و بلکه آن علیا مخدّره محور اهل بیت پیامبر اکرم صلی الله عليه و آله و
سلم می باشد.

در کتاب شرح زیارت جامعه کبیره تألیف آیت الله نقوی و در کتاب شرح
زیارت جامعه کبیره «ادب فنای مقرّبان» تألیف آیت الله جوادی آملی ذیل این
قسمت از فرمایش نورانی امام هادی علیه السلام در زیارت شریف جامعه
کبیره «السَّلَامُ عَلَيْكُمْ يَا أَهْلَ بَيْتِ النَّبُوَّةِ» توضیحاتی ارائه شده که خلاصه‌ای از
آن را ملاحظه می فرمایید.

در کتاب شرح زیارت جامعه کبیره تألیف آیت الله سیّد محمدتقی نقوی در
توضیح ذیل این قسمت از زیارت شریف جامعه کبیره «السَّلَامُ عَلَيْكُمْ يَا أَهْلَ
بَيْتِ النَّبُوَّةِ» آمده که:

کلمه نبوّت به اهل بیت اضافه شده و عنوان شده که:
«السَّلَامُ عَلَيْكُمْ يَا أَهْلَ بَيْتِ النَّبُوَّةِ»،

تا معلوم گردد که ما اهل بیت نبوّت را زیارت می کنیم نه هر اهل بیتهای را،
و مراد از اهل بیت نبوّت، ائمه معصومین علیهم السلام می باشند و لاغیر،
و وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله عليها جزء اهل بیت نبوّت و بلکه

۱. شرح زیارت جامعه کبیره «تألیف آیت الله سیّد محمدتقی نقوی، صفحه ۴۵» ذیل عنوان: وَ مَوْضِعِ الرِّسَالَةِ.

اصل آن می باشد.^۱

در کتاب شرح زیارت جامعه کبیره «ادب فنای مقرران» تألیف آیت الله جوادی آملی در توضیح ذیل این قسمت از زیارت شریف جامعه کبیره «السَّلَامُ عَلَیْكُمْ يَا أَهْلَ بَيْتِ النَّبُوَّةِ» آمد که:

قرار گرفتن ترکیب أَهْلَ بَيْتِ النَّبُوَّةِ در ابتدای زیارت شریف جامعه کبیره، زمینه ساز مراحل بعدی و مقدمه برای شمارش کمالات دیگر اهل بیت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می باشد، زیرا:

زائر در ابتدای زیارت شریف جامعه کبیره به اهل بیت گرانقدر پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم عرض می کند:

السَّلَامُ عَلَیْكُمْ يَا أَهْلَ بَيْتِ النَّبُوَّةِ وَ مَوْضِعِ الرَّسَالَةِ، یعنی:

زائر اهل بیت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم به آن ذوات مقدسه عرض می کند که:

شما از خاندان رفیع و بلند مرتبه ای هستید که با دیگران تفاوت دارید،

و خداوند متعال شما را بر دیگران برتری داده است،

و شما اهل بیت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم واجد همه کمالاتی

هستید که در این زیارت نورانی و شریف آمده است.

مراد از بیت نبوت و رسالت در این قسمت از زیارت شریف جامعه کبیره

«السَّلَامُ عَلَیْكُمْ يَا أَهْلَ بَيْتِ النَّبُوَّةِ وَ مَوْضِعِ الرَّسَالَةِ» خانه ای است که رابط بین زمین و آسمان است.

این خانه، خانه نبوت و ولایت است،

و مصالح این خانه، فضائل و کمالات معنوی است که با ولایت تناسب

دارد،

۱. شرح زیارت جامعه کبیره، تألیف آیت الله سید محمدتقی نقوی، صفحه ۴۰ و ۴۱ «ذیل عنوان: «السَّلَامُ عَلَیْكُمْ يَا أَهْلَ بَيْتِ النَّبُوَّةِ»».

بنابراین:

اهل این خانه کسانی هستند که با این فضائل و کمالات ارتباط تام و کامل دارند.

وقتی که زائر به اهل بیت گرانقدر پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم عرض سلام نموده و می گوید:

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ يَا أَهْلَ بَيْتِ النَّبُوَّةِ وَ مَوْضِعِ الرِّسَالَةِ، یعنی:

زائر به آن ذوات مقدّس عرض می کند که:

سلام بر شما باد، زیرا:

شما اهل بیت نبوت هستید.

سلام بر شما باد، زیرا:

شما موضع رسالت هستید.

سلام بر شما باد، زیرا:

شما مظهر خداوند متعال هستید که خود سلام است،

و آغاز و انجام سلام نیز همان ذات اقدس خداوند متعال می باشد.

شیعه و سنی اتفاق نظر دارند، و نزد شیعه و سنی مسلم است که اصحاب کسا یعنی وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم و امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام و فاطمه زهرا سلام الله علیها و امام حسن و امام حسین علیهما السلام که مشهور به خمسه طیبه هستند مشمول عنوان اهل بیت النبوة می باشند که معمولاً برای رعایت اختصار، اهل البيت یا اهل بیت گفته می شود.

علاوه بر وجود مقدّس خمسه طیبه علیهم السلام «یعنی حضرت محمد و علی و فاطمه و حسن و حسین علیهم السلام» بقیه ائمه معصومین علیهم السلام نیز داخل در عنوان اهل بیت النبوة می باشند،

هر چند این ذوات مقدّسه «از امام سجّاد علیه السّلام تا امام زمان علیه السّلام» دوران و زمان پیامبر اکرم صلّی الله علیه و آله و سلّم را درک ننموده‌اند.^۱ در قسمت دیگری از کتاب ادب فنای مقربان آمده که:

از نظر ادبی، این جمله زیارت نورانی و شریف جامعه کبیره «مَوْضِعَ الرِّسَالَةِ» و جملات بعدی این زیارت شریف عطف بر اهل بیتِ النُّبُوَّةِ می‌باشند، یعنی: جمله السّلام عَلَیْكُمْ که ابتدای زیارت شریف جامعه کبیره آمده بر سر تک تک جملات بعدی این زیارت شریف نیز می‌آید، لذا:

با ادای هر یک از فرازهای زیارت شریف جامعه کبیره سلام و درود مجدّد به محضر مقدّس اهل بیت نبوّت و رسالت علیهم السّلام می‌فرستیم.^۲ موضع رسالت = جایگاه رسالت.

موضع، اسم مکان است به معنای قرار دادن چیزی در محلی خاص، لذا: موضع، یعنی محلّ قرار دادن.^۳

انشاءالله تعالی در بخش حدیث ملاحظه خواهید فرمود که:

وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها نه تنها از اهل بیت پیامبر اکرم صلّی الله علیه و آله و سلّم می‌باشد، بلکه آن علیا مخدّره محور اهل بیت گرانقدر پیامبر اکرم صلّی الله علیه و آله و سلّم است،

و این خود مزید شرف است بر شرف، یعنی:
نُورٌ عَلٰی نُورٍ،

۱. شرح زیارت جامعه کبیره «ادب فنای مقربان»، تألیف آیت‌الله جوادی آملی، جلد اوّل، صفحه ۱۰۷ تا ۱۱۳ «ذیل عنوان السّلام عَلَیْكُمْ یا اهل بیتِ النُّبُوَّةِ».

۲. شرح زیارت جامعه کبیره «ادب فنای مقربان»، تألیف آیت‌الله جوادی آملی، جلد اوّل صفحه ۱۱۶ «ذیل عنوان: وَ مَوْضِعَ الرِّسَالَةِ».

۳. شرح زیارت جامعه کبیره «ادب فنای مقربان»، تألیف آیت‌الله جوادی آملی، جلد اوّل، صفحه ۱۱۴ «ذیل عنوان: مَوْضِعَ الرِّسَالَةِ».

حدیث اول:

وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله عليها فرمودند:

روزی پدرم بر من وارد شد و فرمود:

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ يَا فَاطِمَةَ:

من به پدر بزرگوام عرض کردم:

عَلَيْكَ السَّلَامُ يَا ابْنَاهُ.

پدر بزرگوام به من فرمود:

من در بدن خود احساس ضعف می‌کنم،

عباء یعنی «کساءِ یمانی» را بیاور و مرا با آن بپوشان.

فاطمه زهرا سلام الله عليها می‌فرماید:

عباء یمنی را آوردم و پدرم پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم را با آن

پوشاندم.

پس از مدّت کوتاهی فرزندم حسن وارد شد و پس از کسب اجازه از

محضر پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم داخل در عباء شد.

پس از مدّتی فرزندم حسین وارد شد و پس از کسب اجازه از محضر پیامبر

اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم داخل در عبا شد.

پس از مدّتی شوهرم امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السّلام وارد شد

و پس از کسب اجازه از محضر پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم داخل

در عبا شد،

سپس من نزد پدرم پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم رفتم و پس از

کسب اجازه از پدر بزرگوام داخل در عبا شدم،

و هنگامی که همه ما زیر کساء و عباء یمانی قرار گرفتیم و جمع شدیم،

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم طرفین عبا را گرفته و

دست راست خویش را به طرف آسمان بلند نمود و به خداوند متعال عرض کرد:

اللَّهُمَّ إِنَّ هَؤُلَاءِ أَهْلَ بَيْتِي وَ خَاصَّتِي وَ حَامَّتِي،
لِحُمُّهُمْ لَحْمِي وَ دَمُهُمْ دَمِي،
يُؤَلِّمْنِي مَا يُؤَلِّمُهُمْ وَ يَحْزِنُونِي مَا يَحْزِنُونَهُمْ،
أَنَا حَرْبٌ لِمَنْ حَارَبَهُمْ وَ سَلَمٌ لِمَنْ سَالَمَهُمْ،
وَ عَدُوٌّ لِمَنْ عَادَاهُمْ وَ مُحِبٌّ لِمَنْ أَحَبَّهُمْ،
إِنَّهُمْ مِنِّي وَ أَنَا مِنْهُمْ،

فَاجْعَلْ صَلَوَاتِكَ وَ بَرَكَاتِكَ وَ رَحْمَتَكَ وَ غُفْرَانَكَ وَ رِضْوَانَكَ عَلَيَّ وَ عَلَيْهِمْ،
وَ أَذْهَبْ عَنْهُمْ الرِّجْسَ وَ طَهِّرْهُمْ تَطْهِيراً، یعنی:

وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم طرفین عبا را گرفته و دست راست خویش را به طرف آسمان بلند نمود و به خداوند متعال عرض کرد:

خداوندا:

این‌ها «علی و فاطمه و حسن و حسین علیهم السّلام» اهل بیت من و خاصان من و یاوران من هستند،

گوشت این‌ها گوشت من و خون این‌ها خون من است.

هر چه این‌ها را بیازارد مرا آزرده است،

هر چه موجب رنجش این‌ها شود موجب رنجش من خواهد شد،

و هر چه این‌ها را محزون و غمگین کند مرا هم محزون و غمگین می‌کند.

هر کس با این‌ها بجنگد با من جنگیده است،

و هر کس با این‌ها در صلح و صفا باشد با من در صلح و صفا است.

هر کس با این‌ها دشمنی نماید با من دشمنی نموده است،

و هرکس این‌ها را دوست بدارد مرا دوست داشته است.
من از این‌ها هستم و این‌ها از من هستند.
خداوندا:

سلام و درود و برکات و رحمت و آمرزش خود را بر من و بر این‌ها قرار
بده،

و هرگونه رجس و پلیدی و گناه را از این‌ها دور کن،
و این‌ها را پاک و مطهر گردان، پاک کامل.
پس از این دعا و درخواست پیامبر اکرم، خداوند متعال، ملائکه و اهل
آسمان‌ها را مورد خطاب قرار داد و فرمود:

يَا مَلَائِكَتِي وَ يَا سُكَّانَ سَمَاوَاتِي:

أَنْتِي مَا خَلَقْتُ سَمَاءً مَبْيُتَةً،

وَ لَا أَرْضاً مَدْحِيَّةً،

وَ لَا قَمَراً مُنِيرًا،

وَ لَا شَمْساً مُضِيَّةً، وَ

إِلَّا فِي مَحَبَّةِ هَؤُلَاءِ الْخَمْسَةِ الَّذِينَ هُمْ تَحْتَ الْكِسَاءِ، یعنی:

خداوند متعال، ملائکه و اهل آسمان‌ها را مورد خطاب قرار داده و فرمود:

ای ملائکه من،

و ای اهل آسمان‌های من:

من آسمان را برنیزراشتم،

و زمین را نگسترانیدم،

و ماه را روشن قرار ندادم،

و خورشید را درخشان نکردم،

مگر به خاطر دوستی و محبت این پنج نفر که در زیر این کساء «عبا» هستند.

جبرئیل به خداوند متعال عرض کرد:
یا رَبِّ:

وَ مَنْ تَحْتَ الْكِسَاءِ، یعنی:

جبرئیل به خداوند متعال عرض کرد:
ای پروردگار من:

چه کسانی زیر عبا هستند؟

خداوند عزوجل به جبرئیل فرمود:

هُمْ أَهْلُ بَيْتِ النَّبُوَّةِ وَ مَعْدِنِ الرَّسَالَةِ،

هُمْ فَاطِمَةٌ وَ أَبُوهَا وَ بَعْلُهَا وَ بَنُوها، یعنی:

خداوند عزوجل در پاسخ به سؤال جبرئیل فرمود:

آن‌ها اهل بیت نبوت و معدن رسالت هستند،

آن‌ها:

فاطمه است و پدر فاطمه،

فاطمه است و شوهر فاطمه،

فاطمه است و دو فرزند فاطمه.

جبرئیل به خداوند متعال عرض کرد:

ای پروردگار من:

آیا به من اجازه می‌فرمایی که به زمین بروم و نفر ششم این پنج نفر باشم؟

خداوند متعال به جبرئیل فرمود:

به تو اجازه دادم.

جبرئیل پس از کسب اجازه از خداوند متعال به زمین فرود آمد و به محضر

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم عرض کرد:

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ.

جبرئیل پس از سلام دادن به پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم به آن حضرت عرض کرد:

یا رسول الله:

خداوند علّیّ اعلیّ به تو سلام می‌رساند و می‌فرماید:

وَ عِزَّتِي وَ جَلَالِي:

مَا خَلَقْتُ سَمَاءً مَبْنِيَّةً،

وَ لَا أَرْضاً مَدْحِيَّةً،

وَ لَا قَمَراً مُنِيرًا،

وَ لَا شَمْساً مُضِيَّةً،

إِلَّا لِأَجْلِكُمْ وَ مَحَبَّتِكُمْ، یعنی:

جبرئیل به پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم عرض کرد:

خداوند علّیّ اعلیّ به تو سلام می‌رساند و می‌فرماید:

به عزّت و جلالم سوگند که:

من آسمان را بر نیفراشتم،

و زمین را نگسترانیدم،

و ماه را روشن «نورافشان» قرار ندادم،

و خورشید را درخشان نکردم،

مگر به خاطر شما پنج نفر «یعنی عالم را به خاطر شما پنج نفر خلق کردم».

جبرئیل سپس به پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم عرض کرد:

خداوند متعال به من نیز اجازه فرمود که در زیر کساء و عبا بیایم،

آیا شما هم به من اجازه می‌فرمایید که داخل شوم و زیر کساء قرار بگیرم؟

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم جواب سلام جبرئیل

را داد و به او فرمود:

ای امین و حی خدا:

به تو اجازه دادم.

جبرئیل پس از کسب اجازه از پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم داخل شد و زیر کساء «عبا» قرار گرفت و به پیامبر اکرم عرض کرد:

خداوند متعال به شما وحی فرستاده و می فرماید:

إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيراً «آیه ۳۳ سوره احزاب معروف به آیه تطهیر»، یعنی:

خداوند متعال اراده فرموده تا هرگونه رجس و پلیدی و گناه را فقط و فقط از شما اهل بیت پیامبر اکرم دور کند، و شما اهل بیت را پاک نماید، پاکِ کامل.

این حدیث شریف را جابر بن عبدالله انصاری از وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله علیها نقل نموده است.^۱

حدیث شریف کساء طولانی تر و مفصل تر از این است که ملاحظه فرمودید، فقط به قسمت هایی از حدیث شریف که در رابطه با محوریت فاطمه زهرا سلام الله علیها در این حدیث شریف بود اشاره شد، و انشاء الله تعالی در ادامه بحث نیز در این رابطه توضیحاتی ارائه خواهد شد.

۱. فاطمه علیها سلام حلقه وصل رسالت و امامت، تألیف آیت الله وحید خراسانی، صفحه ۱۵۴ «مجلس هشتم». شرح زیارت جامعه کبیره «ادب فنای مقربان»، تألیف آیت الله جوادی آملی، جلد هشتم، صفحه ۲۳۴ و ۲۳۵ «ذیل عنوان: سَعِدَ مَنْ وَالَاكُمْ».

حدیث لولا فاطمة، تألیف آیت الله محمدعلی گرامی، صفحه ۹۶ و ۹۷ «ذیل عنوان: محوریت فاطمه زهرا سلام الله علیها در حدیث شریف کساء».

تحقیقی درباره زندگانی فاطمه زهرا سلام الله علیها، تألیف آیت الله محمدکاظم قزوینی، صفحه ۶۱ تا ۶۳ «ذیل عنوان: حدیث شریف کساء».

فاطمه علیها سلام سرور دل پیامبر اکرم، تألیف آیت الله رحمانی همدانی، فصل ۱۹، صفحه ۳۷۶ تا ۳۸۰، حدیث ۵۶ «ذیل عنوان: حدیث شریف کساء».

خصائص فاطمیة، تألیف آیت الله شیخ محمدباقر کجوری مازندرانی، صفحه ۷۴۰، خصیصه چهل و دوم از پنجاه خصیصه حضرت زهرا سلام الله علیها.

ملاحظه فرمودید که:

خداوند متعال در پاسخ به سؤال جبرئیل «که از خداوند متعال سؤال کرده بود که این پنج نفر که زیر عبا هستند و عالم را به خاطر آنها خلق فرموده‌ای چه کسانی هستند؟» فرمود:

هُمُ أَهْلُ بَيْتِ النَّبُوَّةِ وَ مَعْدِنُ الرِّسَالَةِ،
هُمُ فَاطِمَةُ وَ أَبُوهَا وَ بَعْلُهَا وَ بَنُوهَا.

ملاحظه می‌فرمایید که خداوند متعال در معرفی این ذوات مقدّسه، فاطمه زهرا سلام الله علیها را محور قرار داده و فرموده:

این پنج نفر که عالم را به خاطر آنها خلق کرده‌ام عبارتند از:

فاطمه و پدر فاطمه،

فاطمه و شوهر فاطمه،

فاطمه و دو فرزند فاطمه.

می‌شد که خداوند متعال در معرفی خمسه طیّبه علیهم السّلام، وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم را محور قرار دهد و بفرماید:
این پنج نفر که آسمان و زمین و همه عالم را به خاطر آنها خلق کرده‌ام عبارتند از:

محمّد و دختر محمّد «صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ»،

محمّد و داماد محمّد «صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ»،

محمّد و دو نوه محمّد «دو سبط محمّد» «صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ».

می‌شد که خداوند متعال در معرفی اهل کسا و در معرفی این پنج وجود مقدّس، امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السّلام را محور قرار دهد و بفرماید:
این پنج نفر که آسمان و زمین و همه عالم را به خاطر آنها خلق کرده‌ام عبارتند از:

علی و همسر علی «علیهما السَّلام»،
علی و پدر همسر علی «علیهما السَّلام»،
علی و دو فرزند علی «علیهم السَّلام».
می شد که خداوند متعال در معرفتی این پنج وجود مقدّس، امام حسن و امام حسین علیهما السَّلام را محور قرار دهد و بفرماید:
این پنج نفر که آسمان و زمین و همه عالم را به خاطر آنها خلق کرده ام عبارتند از:

حسین و پدر حسین «علیهم السَّلام»،
حسین و مادر حسین «علیهم السَّلام»،
حسین و جدّ حسین «علیهم السَّلام»، لیکن،
خداوند متعال اراده فرموده که خمسه طیّبه علیهم السَّلام را اینگونه معرفی بفرماید که این پنج نفر عبارتند از:

هُمُ فَاطِمَةُ و أَبُوها و بَعْلُها و بَنُوها، یعنی:
این پنج نفر که علّت غایی خلقت هستند،
و اگر به خاطر اینها نبود آسمان و زمین را خلق نمی کردم عبارتند از:
فاطمه و پدر فاطمه،

فاطمه و شوهر فاطمه،

فاطمه و دو فرزند فاطمه.

در کتاب خصائص فاطمیّه در رابطه با محوریت فاطمه زهرا سلام الله علیها در حدیث شریف کساء، و در توضیح ذیل این حدیث شریف آمده که:
خداوند متعال آسمان و زمین را به خاطر وجود مقدّس چهارده معصوم علیهم السَّلام خلق فرموده،

و قبول شدن تمام عبادات عباد را منوط به اقرار ولایت آن ذوات مقدّسه قرار داده و در حدیث شریف کساء فرموده:

مَا خَلَقْتُ سَمَاءً مَبْنِيَّةً،
 وَلَا أَرْضاً مَدْحِيَّةً،
 وَلَا قَمَراً مُنِيرًا،
 وَلَا شَمْساً مُضِيَّةً،
 إِلَّا فِي مَحَبَّةٍ هُوَ لِأَيِّ الْخَمْسَةِ،
 الَّذِينَ هُمْ تَحْتَ الْكِسَاءِ.

در این هنگام جبرئیل از خداوند متعال سؤال می کند:
 خداوندا:

تحت کساء چه کسانی هستند؟

خداوند متعال در پاسخ به سؤال جبرئیل می فرماید:
 هُم فَاطِمَةُ وَ أَبُوهَا وَ بَعْلُهَا وَ بَنُوهَا.

این نسبت دادن اصحاب کساء به وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله علیها و رجوع ضمائر به آن علیا مخدّره مزید شرف است بر شرف عباد = بندگان.

شرف = بزرگی، بزرگواری، بزرگ قدر بودن.

مزید = افزون شدن، افزون کردن، افزون شده، زیاد شده^۱.

در کتاب حدیث لَوْ لَا فَاطِمَةُ تَأْلِيفُ آيَةِ اللَّهِ گرامی در رابطه با محوریت فاطمه زهرا سلام الله علیها در حدیث شریف کساء آمده که:
 در حدیث شریف کساء، وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله علیها محور قرار گرفته است،

و اصل حدیث کساء حکایت از آن دارد که وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم، حضرت علی و حضرت زهرا و امام حسن و امام حسین

۱. خصائص فاطمیة، تألیف آیت الله محمدباقر کجوری مازندرانی، صفحه ۷۴۰، خصیصه چهل و یکم از پنجاه خصیصه فاطمه زهرا سلام الله علیها.

علیهم السّلام را زیر پارچه‌ای «کساء، ردا، عبا» جمع کرده و آن‌ها را اهل بیت خویش معرفی فرموده و در حقّ آن ذوات مقدّسه دعا نموده و شیعه و سنی همه نقل کرده‌اند، و بسیاری از احادیث و روایات نیز نزول آیه تطهیر «انّما یُریدُ اللهُ لِیُذْهِبَ عَنْکُمُ الرِّجْسَ اَهْلَ الْبَیْتِ وَ یُطَهِّرَکُمْ تَطْهِیراً» - آیه ۳۳ سوره احزاب معروف به آیه تطهیر» را در همین زمینه می‌دانند،

به نحوی که بیش از یکصد نفر از محدّثین اهل سنّت همین را گفته‌اند، از قبیل:

مسلم در صحیح «جلد دوم، صفحه ۳۶۸».

احمد بن حنبل در مُسند «جلد اوّل، صفحه ۳۳۰»،

ترمذی در سنن «جلد پنجم، صفحه ۳۰» و...

در این احادیث شریف از این پنج وجود مقدّس این چنین تعبیر می‌شود که:

این‌ها:

فاطمه است و پدر فاطمه،

فاطمه است و شوهر فاطمه،

فاطمه است و دو فرزند فاطمه، یعنی:

در این تعبیر، وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها محور قرار گرفته است،^۱

در کتاب فاطمه علیها سلام حلقه وصل رسالت و امامت در رابطه با محوریت فاطمه زهرا سلام الله علیها در حدیث شریف کساء و در رابطه با محوریت آن علیا مخدّره در عالم توضیحاتی ارائه شده که خلاصه‌ای از آن را ذیلاً ملاحظه می‌فرمایید.

۱. حدیث لَوْلَا فَاطِمَةُ، تألیف آیت‌الله محمّدعلی گرامی، صفحه ۹۶ و ۹۷.
«ذیل عنوان: محوریت فاطمه زهرا سلام الله علیها در حدیث کساء».

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم خلاصه عالم و جوهر وجود است.

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم رسول خداوند متعال است که هرگز از روی هوای نفس حرف نمی زند، و در آیه سوّم و چهارم سوره نجم خداوند متعال درباره آن حضرت می فرماید:

وَمَا يَنْطِقُ عَنِ الْهَوَىٰ «آیه سوّم سوره نجم».

إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَىٰ «آیه چهارم سوره نجم»، یعنی:

پیامبر اکرم هرگز از روی هوای نفس سخن نمی گوید «آیه ۳».

آنچه می گوید چیزی جز وحی که بر او نازل شده نیست «آنچه که پیامبر اکرم می فرماید وحی است که از ناحیه خداوند متعال بر او نازل شده است» «آیه ۴».

وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم همان کسی است که خداوند متعال در آیه هفتم سوره حشر اطاعت بی قید و شرط از آن حضرت را بر همگان واجب نموده و فرموده:

مَا آتَاكُمُ الرَّسُولُ فَخُذُوهُ وَمَا نَهَاكُمْ عَنْهُ فَانْتَهُوا، یعنی:

آنچه را که رسول خدا برای شما آورده بگیرید «اجرا کنید»،

و از آنچه که نهی فرموده خودداری نمایید، یعنی:

تمام دستورات و اوامر و نواهی «امر و نهی» وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم را بی قید و شرط اجرا کنید، یعنی:

مطیع محض و بی قید و شرط آن حضرت باشید در تمام امور، اعم از امور دنیوی و اخروی،

و هر چه دستور داد بلافاصله و بی چون و چرا اجرا کنید.

سنت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم تنها قول آن حضرت نیست
 «تنها گفتار و فرمایش آن حضرت سنت آن حضرت نیست»،
 بلکه فعل و تقریر آن حضرت نیز سنت است، یعنی:
 قول و فعل و تقریر آن حضرت سنت است «یعنی: قول و فعل و تقریر آن
 حضرت و دیگر حضرات معصومین علیهم السلام بر همگان حجت است»،
 یعنی:
 تمام حرکات آن حضرت سنت می باشد «تمام حرکات آن حضرت حجت
 است».

وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم خلاصه عالم است.
 جوهر وجود است،
 فرد اوّل عالم امکان است،
 و هر عملش سرچشمه تمام بحار معارف می باشد.
 این وجود مقدس، دست فاطمه زهرا سلام الله علیها را گرفت و از منزل
 بیرون آمد و فرمود:

مَنْ عَرَفَ هَذِهِ فَقَدْ عَرَفَهَا،
 وَمَنْ لَمْ يَعْرِفْهَا فَهِيَ فَاطِمَةُ بِنْتُ مُحَمَّدٍ «صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ»،
 هِيَ بَضْعَةٌ مِنِّي،
 هِيَ قَلْبِي وَرُوحِي الَّتِي بَيْنَ جَنْبَيْ،
 فَمَنْ آذَاهَا فَقَدْ آذَانِي،
 وَمَنْ آذَانِي فَقَدْ آذَى اللهُ، یعنی:

روزی وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم در حالی که
 دست فاطمه زهرا سلام الله علیها را در دست گرفته بود فرمود:
 هرکس این دختر را می شناسد که می شناسد،

و هرکس نمی شناسد بداند که او دختر محمد «صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ»

می باشد،

فاطمه پاره ای از وجود من است «فاطمه پاره تن من است»،
فاطمه قلب و روح من است،

پس:

هر کس او را آزار دهد مرا آزار داده است،

و هر کس مرا بیازارد خداوند متعال را آزرده است.

معنی این فرمایش پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم که:

فاطمه قلب و روح من است، یعنی:

اگر فاطمه زهرا سلام الله علیها را از من بگیرند،

من می مانم و یک بدن بی جان.

فاطمه زهرا سلام الله علیها به کجا رسیده است،

و چه مقامی پیدا کرده است که پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم آن

علیا مخدّره را قلب و روح خویش می داند.

اینجاست که فرمایش خداوند متعال در حدیث شریف کساء روشن می شود

که خداوند متعال در معرفّی اصحاب کساء، وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام

الله علیها را محور قرار داده و می فرماید:

هُمُ فَاطِمَةٌ وَ أَبُوهَا وَ بَعْلُهَا وَ بُنُوها، یعنی:

پنج وجود مقدّسی که در زیر کسا و عبا جمع شده اند،

و من آسمانها و زمین و همه عالم را به خاطر آنها خلق فرموده ام عبارتند

از:

فاطمه و پدر فاطمه،

فاطمه و شوهر فاطمه،

فاطمه و دو فرزند فاطمه.

فاطمه زهرا سلام الله عليها محور و قلب عالم وجود است،
 فاطمه زهرا سلام الله عليها کسی است که وجود مقدس پیامبر اکرم صلی
 الله عليه و آله و سلم به او فرمود:
 ای فاطمه:

هر کس بر تو صلوات بفرستد هر جا که من در بهشت باشم او با من است.
 فاطمه زهرا سلام الله عليها کسی است که وجود مقدس امام صادق عليه
 السلام درباره او فرموده:

إِنَّمَا سُمِّيَتْ فَاطِمَةَ،
 لِأَنَّ الْخَلْقَ فَطِمُوا عَنْ مَعْرِفَتِهَا، یعنی:
 فاطمه زهرا سلام الله عليها فاطمه نامیده شد، زیرا:
 همه خلایق از معرفت او منقطع و عاجز می باشند، یعنی:
 همه مخلوقات الهی قادر به رسیدن به کُنه مقام آن حضرت نمی باشند.
 اینجا مطلب روشن می شود که چرا موقع حاجت خواستن از خداوند متعال
 عرض می کنیم:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِفَاطِمَةَ وَ أَبِيهَا وَ بَعْلِهَا وَ بَنِيهَا، یعنی:
 خداوندا:

از تو مسألت می نمایم که:

به حق فاطمه و پدر فاطمه،

به حق فاطمه و شوهر فاطمه،

به حق فاطمه و دو فرزند فاطمه.^۱

در قسمت دیگری از کتاب فاطمه عليها سلام حلقه وصل رسالت و امامت
 در رابطه با محوریت فاطمه زهرا سلام الله عليها در عالم آمده که:

۱. فاطمه عليها سلام حلقه وصل رسالت و امامت، تألیف آیت الله وحید خراسانی،
 صفحه ۸۲، مجلس چهارم «ذیل عنوان: فاطمه زهرا سلام الله عليها برزخ بین نبوت کبری و ولایت عظمی،
 صفحه ۱۵۱ تا ۱۵۴، مجلس هشتم «ذیل عنوان: میوه درخت طوبی».

وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها در عالم محوریّت دارد، لذا:
 اگر اسم شما در دفتر فاطمه زهرا سلام الله علیها ثبت شد بدانید که نزد
 خداوند متعال آبرو دارید،
 اگر اسم شما در دفتر فاطمه زهرا سلام الله علیها ثبت شد بدانید که اسم
 شما در دفتر امیرالمؤمنین علیّ بن ابیطالب علیه السّلام ثبت شده است.
 اگر اسم شما در دفتر فاطمه زهرا سلام الله علیها ثبت شد بدانید که اسم
 شما در دفتر همه ائمّه معصومین علیهم السّلام ثبت شده است، زیرا:
 فاطمه زهرا سلام الله علیها محور است،
 قلب همه دور آن علیا مخدّره چرخ می‌زند.
 اگر بروی کنار مرقد مطّهر امام رضا علیه السّلام، مادر آن حضرت، فاطمه
 زهرا سلام الله علیها است،
 اگر بروی کنار قبر مطّهر سیّد الشهداء علیه السّلام، مادر آن حضرت، فاطمه
 زهرا سلام الله علیها است،
 اگر بروی قبرستان بقیع، مادر آن چهار امام علیهم السّلام فاطمه زهرا سلام
 الله علیها است،
 و اگر دنبال امام زمان صلوات الله و سلامه علیه بگردی، مادر آن حضرت،
 فاطمه زهرا سلام الله علیها است.^۱

حدیث دوّم:

ائمه معصومین علیهم السّلام فرموده‌اند که:
 اگر خواستید استخاره نمایید اینگونه دعا کنید،
 و اینگونه از خداوند متعال طلب خیر نمایید:
 اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْتُلِكَ بِفَاطِمَةَ وَ أَبِيهَا وَ بَعْلِهَا وَ بَنِيهَا وَ السِّرِّ الْمُسْتَوْدَعِ فِيهَا،

۱. فاطمه علیها سلام حلقه وصل رسالت و امامت، تألیف آیت الله وحید خراسانی، صفحه ۳۸۹ تا ۳۹۱ مجلس
 بیست و هفتم «ذیل عنوان: فاطمه زهرا سلام الله علیها گوهر ملک و ملکوت و جامع غیب و شهود».

أَنْ تَصَلِّيَ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ،
وَأَنْ تَفْعَلَ بِي مَا أَنْتَ أَهْلُهُ،
وَلَا تَفْعَلَ بِي مَا أَنَا أَهْلُهُ، یعنی:
خداوندا:

از تو مسئلت می‌نمایم:

به حق فاطمه و پدر فاطمه «سلام الله علیهما»،
به حق فاطمه و شوهر فاطمه «سلام الله علیهما»،
به حق فاطمه و دو فرزند فاطمه «علیهم السّلام»،
و به حق فاطمه و سِرِّ به ودیعت نهاده شده در فاطمه، که:
به محمّد و آل محمّد علیهم السلام صلوات و درود فرستی،
و آنگونه که شایسته تو است با من عمل نمایی «با فضل و کرم خویش با
من عمل کنی و به حساب من رسیدگی نمایی»،
نه آنگونه که من شایستگی و اهلیت دارم.^۱
مُسْتَوْدِع = به ودیعت گذاشته شده، به امانت گذاشته شده.
سِرِّ = راز، کار مخفی و پنهان و پوشیده «نقطه مقابل سِرِّ، عَلَن می‌باشد، یعنی
ظاهر، آشکار».

قابل ذکر است که:

در وصیّت‌نامه آیت‌الله مرعشی نجفی به مداومت خواندن این دعای شریف
در قنوت نمازهای واجب سفارش و تأکید شده،

۱. فاطمه علیها سلام حلقه وصل رسالت و امامت، تألیف آیت‌الله وحید خراسانی،
صفحه ۷۰ و ۷۱، مجلس سوّم «ذیل عنوان: فاطمه زهرا سلام الله علیها علّت بقای وحی»،
صفحه ۱۵۴ و ۱۵۵، مجلس هشتم «ذیل عنوان: میوه درخت طوبی»،
حدیث لَوْلَا فَاطِمَةُ، تألیف آیت‌الله محمّد علی گرامی، صفحه ۹۸.
«ذیل عنوان: فاطمه زهرا سلام الله علیها غایت خلقت و آفرینش».
حَبْلُ مَتِين «شرح زیارت جامعه کبیره»، تألیف آیت‌الله سید محمّد ضیاء آبادی، جلد اول، صفحه ۲۱۶ «ذیل
عنوان: وَ حَفَظَةَ سِرِّ اللَّهِ».

و ایشان این دعای شریف را از سید بن طاووس مؤلف کتاب اقبال نقل نموده است.^۱

ملاحظه فرمودید که:

در این دعای شریف وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها محور قرار گرفته و داعی «دعا کننده، خواهنده و طلب کننده خیر» در این دعای شریف خداوند متعال را به فاطمه زهرا سلام الله علیها و پدر بزرگوارش و فاطمه زهرا سلام الله علیها و شوهر گرانقدرش و فاطمه زهرا سلام الله علیها و دو فرزند عزیزش سوگند داده و از خداوند متعال مسئلت می کند که به احترام آن ذوات مقدّسه و به حقّ آن ذوات مقدّسه به او خیر اعطا فرماید.

همچنین در این دعای نورانی و شریف، علاوه بر اینکه وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها محور خمسه طیّبه علیهم السّلام قرار گرفته، آن علیا مخدّره محلّ قرار گرفتن سرّ خداوند متعال نیز دانسته شده است که انشاءالله تعالی در ادامه بحث راجع به آن توضیحاتی ارائه خواهد شد.

در کتاب فاطمه علیها سلام حلقه وصل رسالت و امامت در توضیح ذیل این دعای شریف «حدیث دوّم» آمده که:

وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها محور دعا و محور اهل بیت رسالت و نبوّت علیهم السّلام است.

ما این مطالب را نمی فهمیم،

مگر وقتی که بفهمیم که امام معصوم علیه السّلام دستور می فرماید که اگر خواستی استخاره کنی به خداوند متعال عرض کن:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِفَاطِمَةَ وَ أَبِيهَا وَ بَعْلِهَا وَ بَنِيهَا وَ السِّرِّ الْمُسْتَوْدَعِ فِيهَا...

فاطمه زهرا سلام الله علیها جهت محوری دارد،

۱. فاطمه علیها سلام حلقه وصل رسالت و امامت، تألیف آیت الله وحید خراسانی، صفحه ۷۱ «پاورقی ۱»، مجلس سوّم «ذیل عنوان: فاطمه زهرا سلام الله علیها علّت بقای وحی».

آن هم در بین پنج نفری که ششمی ندارد.^۱
 در قسمت دیگری از کتاب فاطمه علیها سلام حلقه وصل رسالت و امامت
 در توضیح ذیل این دعای شریف «حدیث دوّم» آمده که:
 وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها محور و قلب عالم وجود است،
 و خداوند متعال در معرفّی اصحاب کساء در حدیث شریف کساء فرموده:
 این پنج نفر که آسمان و زمین و عالم را به خاطر آنها خلق کردم عبارتند از:
 فَاطِمَةُ وَ اَبُوها وَ بَعْلُها وَ بَنُوها.

فاطمه زهرا سلام الله علیها سرّ مستودع است.
 وقتی که خداوند متعال در شب معراج پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و
 سلّم را به معراج برد، ملائکه الهی آن حضرت را کنار درخت طوبی بردند و
 میوه درخت طوبی را چیدند و پیامبر اکرم از میوه درخت طوبی میل فرمود و
 از میوه درخت طوبی نطفه فاطمه زهرا سلام الله علیها منعقد شد،
 و در آن نطفه روح دمیده شد،
 و سپس خداوند متعال، شریف‌ترین گوهری را که در خزانه خویش داشت
 در آن روح قرار داد.

بدن از میوه شجره طوبی و روح از نور عظمت خداوند متعال،
 و این همان سرّ مستودع است که در دعای شریف آمده که:
 اَللّٰهُمَّ اِنِّیْ اَسْئَلُکَ بِفَاطِمَةَ وَ اَبِیْها وَ بَعْلِها وَ بَنِیْها وَ السِّرِّ الْمُسْتَوْدَعِ فِیْها،
 این سرّ مستودع «سرّ به امانت گذاشته و به ودیعت گذاشته در وجود
 مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها» چه سرّی است؟
 قضیه از این قرار است که:

شب معراج و درخت طوبی و میوه این درخت منحصر به فرد بهشتی، همه

۱. فاطمه علیها سلام حلقه وصل رسالت و امامت، تألیف آیت الله وحید خراسانی، صفحه ۷۰ و ۷۱، مجلس سوّم
 «ذیل عنوان: فاطمه زهرا سلام الله علیها علت بقای وحی».

مقدمه این سِرّ بود.

فاطمه زهرا سلام الله عليها خودش سِرّ است،

سِرُّ الله الاعظم است،

فاطمه زهرا سلام الله عليها سِرّ الهی است که از آدم تا خاتم را زنده کرد.

قلب آن حضرت سِرّ بود،

رنج آن علیا مخدّره سِرّ بود،

هر چه آن علیا مخدّره کشید سِرّ بود،

قبر آن علیا مخدّره نیز سِرّ است،

مقام آن علیا مخدّره نیز سِرّ است،

و بلکه سِرّ اندر سِرّ است.^۱

در کتاب حَبْلِ مَتِين «شرح زیارت جامعه کبیره» تألیف آیت الله ضیاء آبادی در رابطه با این دعای شریف «اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِفَاطِمَةَ وَ أَبِيهَا وَ بَعْلِهَا وَ بَنِيهَا وَ السِّرِّ الْمُسْتَوْدَعِ فِيهَا»... ذیل این قسمت از فرمایش نورانی امام هادی علیه السّلام در زیارت شریف جامعه کبیره «حَفَظَةَ سِرِّ اللَّهِ» آمده که:

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم و اهل بیت گرانقدر آن حضرت یعنی وجود مقدّس چهارده معصوم علیهم السّلام حافظین و نگهبانان سِرّ خداوند متعال هستند.

خداوند متعال رازها و اسراری دارد که جز وجود مقدّس چهارده معصوم علیهم السّلام هیچ کس محرم آن اسرار نمی باشد، و آن ذوات مقدّسه نیز آن اسرار را پیش کسی فاش نمی کنند، چرا که اگر قابل فاش کردن بود دیگر راز و سِرّ نبود،

۱. فاطمه علیها سلام حلقه وصل رسالت و امامت، تألیف آیت الله وحید خراسانی، صفحه ۱۱۵ تا ۱۱۷، مجلس ششم «ذیل عنوان: جوهر جسمانی و روحانی فاطمه زهرا سلام الله علیها» صفحه ۱۵۴ و ۱۵۵، مجلس هشتم «ذیل عنوان: میوه درخت طوی».

و در این صورت آن ذوات مقدّسه نیز حَفَظَةَ سِرِّ الله «حافظین اسرار خداوند متعال و رازداران خداوند متعال» نمی شدند.

در ادامه مطلب آمده که:

یکی از آقایان اهل فضل از من سؤال نمود که:

منظور از سِرِّ مستودع در فاطمه زهرا سلام الله علیها در این دعای شریف «اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِفَاطِمَةَ وَ أَبِيهَا وَ بَعْلِهَا وَ بَنِيهَا وَ السِّرِّ الْمُسْتَوْدَعِ فِيهَا...» چیست؟ در پاسخ به سؤال او گفتیم:

گرچه برخی از علماء در رابطه با معنی سِرِّ مُسْتَوْدَعِ در فاطمه زهرا سلام الله علیها «سِرِّ به امانت گذاشته و به ودیعت نهاده شده در فاطمه زهرا سلام الله علیها» توجیهاتی نموده اند،

لیکن به نظر من اگر بنا بود که ما بفهمیم در این صورت سِرِّ نبود.

از این دعای شریف معلوم می شود که یک سِرِّ و یک راز پنهان بین خداوند متعال و فاطمه زهرا سلام الله علیها وجود دارد،

و خداوند متعال آن راز و آن سِرِّ را در صندوق سینه حبیبه خویش فاطمه زهرا سلام الله علیها قرار داده است،

و غیر از حضرات معصومین علیهم السّلام «پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم و ائمه معصومین علیهم السّلام» هیچ کس نمی تواند از آن سِرِّ و از آن راز آگاه شود.^۱

ملاحظه فرمودید که:

وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها و پدر بزرگوارش و شوهر گرانقدرش و یازده امام معصوم علیهم السّلام از نسل و ذرّیه اش مخزن اسرار الهی و حافظین و نگهبانان اسرار خداوند متعال می باشند.

۱. حَبَلِ مَتِين «شرح زیارت جامعه کبیره»، تألیف آیت الله سید محمد ضیاء آبادی، جلد اوّل، صفحه ۲۱۴ تا ۲۱۶ «ذیل عنوان: وَ حَفَظَةَ سِرِّ الله».

در کتاب ادب فنای مقربان «شرح زیارت جامعه کبیره» تألیف آیت الله جوادی آملی در این رابطه آمده که:

در زیارت نورانی و شریف جامعه کبیره که از ناحیه وجود مقدس امام هادی علیه السلام صادر شده،

وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم و اهل بیت آن حضرت یعنی وجود مقدس چهارده معصوم علیهم السلام حَفَظَةَ سِرِّ الله معرفتی شده‌اند.

حافظ = نگهبان، نگهدارنده، پاسدار «جمع حافظ می شود حَفَظَهُ».

حَفَظَهُ = حافظین، نگهبانان، محافظت کنندگان.

سِرِّ، مقابل اعلان است و به چیزی گفته می شود که کتمان می گردد.

خداوند متعال به مجموعه نظام هستی علم حضوری دارد و به همین دلیل

عالم به همه اسرار است.

تعبیر عالم الغیب یا عالم الاسرار و مانند آن بدین معنا است که:

آنچه که برای دیگران سِرِّ و غیب است برای خداوند متعال آشکار و معلوم

است،

و گرنه سِرِّ بودن چیزی برای خداوند متعال بی معنا است.

وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم و اهل بیت گرانقدر

آن حضرت «یعنی وجود مقدس چهارده معصوم علیهم السلام» مظهر اتم و

اکمل اسماء و صفات خداوند متعال می باشند «از جمله مظهر علم و قدرت

خداوند متعال»،

و هر کاری که از ذات اقدس اله به صورت استقلالی بر می آید از آن ذوات

مقدسه به شکل تبّعی بر می آید.^۱ لذا:

وجود مقدس چهارده معصوم علیهم السلام به همه اسرار آگاهی دارند و

۱. ادب فنای مقربان، جلد چهارم، صفحه ۳۱۰، «ذیل عنوان: وَ أَزْكَانَا لِنُوحِيهِ».

همه این‌ها را خداوند متعال به آن ذوات مقدّسه اعطا فرموده است. اسرار الهی، گوهرهای گرانبهایی هستند که برخی از آن‌ها را غیر از وجود مقدّس چهارده معصوم علیهم السّلام هیچکس تاب تحمّل آن‌ها را ندارد، حتّی انبیاء مرسل و ملائکه مقرب الهی^۱،

و حدیث شریف ذیل صریحاً به این مطلب اشاره می‌فرماید. وجود مقدّس امام صادق علیه السّلام با اشاره به همین قسم از اسرار و معارف الهی به ابوصامت فرمود:

إِنَّ مِنْ حَدِيثِنَا مَا لَا يَحْتَمِلُهُ مَلَكٌ مُقَرَّبٌ وَلَا نَبِيٌّ مُرْسَلٌ وَلَا عَبْدٌ مُؤْمِنٌ، یعنی:

وجود مقدّس امام صادق علیه السّلام به ابوصامت فرمود:
در میان احادیث ما چیزهایی هست که نه مَلَكٌ مُقَرَّبٌ تاب تحمّل آن را دارد،

و نه نَبِيٌّ مُرْسَلٌ،

و نه عَبْدٌ مُؤْمِنٌ.

ابوصامت می‌گوید:

خدمت امام صادق علیه السّلام عرض کردم:

فَمَنْ يَحْتَمِلُهُ، یعنی:

پس چه کسی آن‌ها را تحمّل می‌کند؟

امام صادق علیه السّلام فرمود:

نَحْنُ نَحْتَمِلُهُ، یعنی:

ما (وجود مقدّس چهارده معصوم علیهم السّلام) آن‌ها را تحمّل می‌کنیم (یعنی

ما حافظین و نگهبانان اسرار و معارف الهی هستیم و تاب تحمّل آن را داریم)^۲.

۱. ادب فنای مقربان، جلد دوّم، صفحه ۱۷۵.

۲. ادب فنای مقربان «شرح زیارت جامعه کبیره»، تألیف آیت‌الله جوادی آملی، جلد دوّم، صفحه ۱۷۵ «ذیل عنوان: وَ حَفَظَةَ سِرِّ اللَّهِ».

حفظ اسرار دو معنا دارد:

۱- برخورداری از قدرت فهم و تجزیه و تحلیل معارف و اسرار بلند و تسلیم شدن در برابر آن.

۲- پرهیز از اشاعه و انتشار بی حساب اسرار و معارف الهی.

وجود مقدس امام باقر علیه السلام در رابطه با سخت و دشوار بودن احادیث صادره از ناحیه حضرات معصومین علیهم السلام به جابر فرمود:
ای جابر:

اگر حدیث ما به تو رسید،

لیکن قلب تو در برابر آن نرم نشد و قدرت ادراک آن را نداشتی،

آن را به ما بازگردان و چون و چرا نکن،

و هیچگاه نگو که این حدیث چگونه صادر شد،

و یا این حدیث چگونه است و چگونه خواهد بود،

زیرا این چون و چراها شرک است.

در توضیح ذیل این حدیث شریف آمده که:

اگر این قدرت تجزیه و تحلیل،

و اگر این تسلیم محض در رابطه با فرمایشات حضرات معصومین علیهم

السلام نباشد همانند جناب ابوذر خواهد بود که وجود مقدس امام سجاد علیه

السلام درباره او فرمود:

اگر ابوذر به معارف و اسرار سلمان آگاهی می یافت او را می کشت «اگر

ابوذر می دانست که در قلب سلمان چه می گذرد او را می کشت»،

در حالی که پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم بین آن دو عقد اخوت

بسته بود، پس درباره مردم دیگر چه گمان دارید.

این قضیه دلالت بر این دارد که:

اسرار الهی گوهرهای گرانبهائی هستند که برخی از آنها را به هیچکس نمی‌توان گفت.^۱

قابل ذکر است که:

اسرار بندگان خدا یکی از اسرار الهی است که وجود مقدّس چهارده معصوم علیهم السّلام از آن اطلاع کامل دارند،

زیرا آن ذوات مقدّسه آشکار و نهان اعمال همه مردم دنیا را به اذن خداوند متعال مشاهده می‌کنند و آنها را می‌بینند تا روز قیامت به آنها شهادت دهند. خداوند سبحان که از همه چیز آگاه است، آبروی بندگان خویش را حفظ می‌کند و برخی از اعمال آنها را نه تنها به مردم، حتّی به ملائکه موکّل اعمال نیز پنهان می‌کند و آن را می‌پوشاند.

وجود مقدّس چهارده معصوم علیهم السّلام که مظاهر تام و کامل اسماء و صفات خداوند متعال می‌باشند همانند خداوند متعال حفظ آبرو کرده و اسرار بندگان خدا را افشاء نمی‌کنند.^۲

در قسمت دیگری از زیارت نورانی و شریف جامعه کبیره هنگام زیارت حضرات معصومین علیهم السّلام به آن ذوات مقدّسه عرض می‌کنیم:

وَ اخْتَارَكُم لِسِرِّهِ، یعنی:

سلام بر شما اهل بیت نبوت و رسالت، که:

خداوند متعال شما را برای سرّ خود برگزید و انتخاب کرد.

در کتاب ادب فنای مقربان آمده که:

۱. اصول کافی، جلد دوم، صفحه ۲۵۴، حدیث ۲ «حدیث ۱۰۴۵»، باب صعب بودن احادیث ائمه علیهم السّلام. ادب فنای مقربان «شرح زیارت جامعه کبیره»، تألیف آیت‌الله جوادی آملی، جلد دوم، صفحه ۱۷۲ تا ۱۷۵ «ذیل عنوان: وَ حَفَظَةَ سِرِّ اللَّهِ».

ترجمه شمس الطالعه «شرح زیارت جامعه کبیره»، تألیف علامه سیّد حسین همدانی درودآبادی، صفحه ۲۴۶ «ذیل عنوان: وَ حَفَظَةَ سِرِّ اللَّهِ».

۲. ادب فنای مقربان «شرح زیارت جامعه کبیره»، تألیف آیت‌الله جوادی آملی، صفحه ۱۸۰ و ۱۸۱ «ذیل عنوان: وَ حَفَظَةَ سِرِّ اللَّهِ».

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم و اهل بیت آن حضرت «یعنی وجود مقدّس چهارده معصوم علیهم السّلام» حافظین و نگهبانان اسرار الهی هستند، و جمله وَ اخْتَارَكُم لِسِرِّهِ وَ حَفَظَةَ سِرِّ اللهِ مبین این مطلب می باشد.

وَ اخْتَارَكُم لِسِرِّهِ که در این قسمت از فرمایش نورانی امام هادی علیه السّلام آمده با جمله وَ حَفَظَةَ سِرِّ اللهِ که در قسمت دیگری از زیارت شریف جامعه کبیره آمده چه تفاوتی دارد؟

بدون تردید حفظ اسرار الهی مقام رفیعی است که هر کس به آن مقام نائل نخواهد شد.

هر چند این کمال «حافظ اسرار الهی شدن» بدون افاضه الهی حاصل نمی شود، لیکن هنگامی که از آن یاد می شود، قابلیت قابل و توان و استعداد قابل نیز ملحوظ می گردد «قابلیت و صلاحیت قابل یعنی قابلیت و صلاحیت کسانی که حافظ اسرار الهی خواهند شد نیز ملحوظ می گردد»، لیکن در جمله وَ اخْتَارَكُم لِسِرِّهِ فقط افاضه فاعل یعنی فقط افاضه خداوند متعال مدّ نظر می باشد.

بدیهی است که اسناد فعل به خداوند متعال «نسبت دادن فعل به خداوند متعال» موقعیت برتری را به قابل اثبات می کند «یعنی خداوند متعال شما حضرات معصومین علیهم السّلام را برای اعطاء سرّ خویش انتخاب و اختیار فرمود، و نسبت دادن این عمل به خداوند متعال موقعیت والا و رفیع شما حضرات معصومین علیهم السّلام را بیان می فرماید»، یعنی:

اتّصاف پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم و اهل بیت آن حضرت «یعنی وجود مقدّس چهارده معصوم علیهم السّلام» به اوصاف کمال، محصول اراده و فعل خداوند متعال است که خداوند متعال نسبت به آن ذوات مقدّسه روا داشته است، یعنی:

خداوند متعال این صفات کمال را به آن ذوات مقدّسه اعطا فرموده و این موضوع در بخش های مختلف زیارت شریف جامعه کبیره آمده که ذیلاً به تعدادی از آنها اشاره می شود.

إِضْطَفَاكُمْ بِعِلْمِهِ، یعنی:

خداوند متعال شما چهارده معصوم علیهم السّلام را برگزید و انتخاب فرمود برای اینکه معدن علم خداوند سبحان باشید.

وَ ارْتَضَاكُمْ لِغَيْبِهِ، یعنی:

خداوند متعال شما چهارده معصوم علیهم السّلام را برای اطلاع از غیب خویش و اطلاع بر اسرار خویش برگزید و به آن رضایت پیدا کرد «خداوند متعال شما را برای آگاهی بر غیب خویش پسندید و انتخاب فرمود».

وَ اخْتَارَكُمْ لِسِرِّهِ، یعنی:

خداوند متعال شما چهارده معصوم علیهم السّلام را برای اسرار خویش برگزید و اختیار فرمود،

و اسرار را در شما به ودیعت سپرد.

وَ اجْتَبَاكُمْ بِقُدْرَتِهِ، یعنی:

خداوند متعال با قدرت خویش شما چهارده معصوم علیهم السّلام را برگزید و انتخاب فرمود و با قدرت کامله خویش شما چهارده معصوم علیهم السّلام را تخصیص داد به فیوضات ربّانی و کرامت های انسانی، و از این نظر شما را غرق در نعمت های معنوی ساخت،

و این مقام و منزلت، اکتسابی و تحصیلی نبود، بلکه این لطف و کرم خداوند

متعال است که به هر بنده ای که اراده بفرماید و بخواهد اعطا می فرماید.^۱

وَ خَصَّكُمْ بِبُرْهَانِهِ، یعنی:

۱. ادب فنای مقربان، تألیف آیت الله جوادی آملی، جلد سوم، صفحه ۴۰۵ و ۴۰۶ و ۴۱۰ و ۴۱۲ و ۴۳۲ و ۴۳۸. شرح زیارت جامعه کبیره، تألیف آیت الله سیّد محمدتقی نقوی، صفحه ۲۴۵ و ۲۴۶ «وَ اخْتَارَكُمْ لِسِرِّهِ».

خداوند متعال شما چهارده معصوم عليهم السلام را تخصيص داد به برهان خود.

این فرمایش نورانی امام هادی علیه السلام مبین این مطلب است که: خداوند متعال به وجود شما حجّت را بر مردم تمام نموده است، یعنی: هر کدام از شما حضرات معصومین عليهم السلام در عصر خود حجّت بالغه خداوند متعال بر خلق می باشید، و خداوند متعال مردم را مأمور به اطاعت از شما نموده است. در قسمت دیگری از زیارت شریف جامعه کبیره آمده که:

و نُورِهِ وَ بُرْهَانِهِ.

در این جمله، مطلق برهان بودن ثابت می شود، لیکن در جمله خَصَّكُمْ بِبُرْهَانِهِ تخصيص اهل بیت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم به این سِمَت ثابت می شود، و فرق است میان برهان حق بودن و تخصيص به آن داشتن، زیرا: تخصيص انحصار را می رساند، یعنی: خداوند متعال غیر از شما حجّت و برهان دیگری ندارد.^۱ ملاحظه فرمودید که:

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم و اهل بیت آن حضرت معدن و مخزن اسرار الهی می باشند و طبق حدیث شریفی که از ائمه معصومین عليهم السلام صادر شده وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها محور خمسه طیبه عليهم السلام و محور اهل بیت گرانقدر پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم معرفی شده و خداوند متعال اسرار خویش را در آن علیا مخدّره به ودیعت و به امانت گذاشته است «اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِفَاطِمَةَ وَ آيِبَهَا وَ

۱. شرح زیارت جامعه کبیره، تألیف آیت الله سید محمدتقی نقوی، صفحه ۲۵۰ «ذیل عنوان: وَ خَصَّكُمْ بِبُرْهَانِهِ».

بَعْلِهَا وَ بَنِيهَا وَ السِّرِّ الْمُسْتَوْدَعِ فِيهَا...».

در این رابطه در کتاب ادب فنای مقربان آمده که:

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم نخستین واسطه فیض الهی است،

و اسرار الهی همانند سایر علوم و معارف، نخست در اختیار واسطه اصلی فیض یعنی وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم قرار می گیرد، و پس از آن حضرت به اهل بیت گرانقدر آن حضرت یعنی امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام و فاطمه زهرا سلام الله علیها و یازده امام معصوم از نسل و ذریّه آن دو بزرگوار می رسد.

بخش اندکی از این اسرار الهی در اختیار اصحاب خاص آن ذوات مقدّسه قرار می گیرد که از آن ها به عنوان صاحب سرّ یاد می شود،

مثل کمیل بن زیاد نخعی که از او به عنوان صاحب سرّ امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام یاد می شود.

خداوند متعال وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم و اهل بیت آن حضرت را که اشراف کامل و تام بر غیب و سرّ آسمان ها و زمین دارند برای غیب و سرّ خویش برگزید و انتخاب فرمود.

بدیهی است که سرّ الهی حقیقت مکنونی است که باید مکتوم بماند.

«مکنون = پنهان، پوشیده، محفوظ» «مکتوم = پنهان، پوشیده»، زیرا:

پذیرش آن در توان دیگران نیست،

و آنچه که در رابطه با صعب بودن و بلکه مستصعب بودن امر اهل بیت

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم رسیده این است که:

تحمل اسرار این ذوات مقدّسه «چهارده معصوم علیهم السلام» حتی برای

انبیاء مُرسَل و ملائکه مقرب و اولیاء صالح سالک نیز مقدور نیست،
و گرنه بُخلی در مبدأ جود «یعنی خداوند متعال» و امساکِ در مظاهر کامل
و تامّ خداوند متعال یعنی وجود مقدّس چهارده معصوم علیهم السّلام نیست.
خداوند متعال که کارهای او عین حکمت می باشد، کسانی را محرم اسرار
خویش قرار می دهد که در سریره آنها و در دل آنها جز محبّت خداوند
متعال راه نیافته و نمی یابد،

و اهل بیت عصمت و طهارت علیهم السّلام چنین می باشند.^۱
«امساک = خودداری کردن، خودداری».

در قسمت دیگری از کتاب ادب فنای مقربان آمده که:
اهل بیت عصمت و طهارت علیهم السّلام «وجود مقدّس چهارده معصوم
علیهم السّلام» همانگونه که مظهر هُوَ الظّاهرُ هستند،
مظهر تامّ هُوَ الباطنُ نیز می باشند، لذا:
به اذن خداوند متعال از هر سِرّی آگاه می باشند،
و فرمایش نورانی امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السّلام است که:
هُم مَوْضِع سِرِّهِ، یعنی:
وجود مقدّس چهارده معصوم علیهم السّلام مَوْضِع سِرِّ خداوند متعال
هستند.

«مَوْضِع = جا، محل، مکان، جای قرار دادن چیزی».

اهل بیت عصمت و طهارت علیهم السّلام حافظ سِرّ الهی هستند و با
هر کس به مقدار ظرفیّت او سخن می گویند،
و اگر بیان مطلبی به خاطر ضعف شنونده و مخاطب کلام فتنه آور باشد جدّاً
از بیان آن خودداری می کنند، زیرا:

۱. ادب فنای مقربان «شرح زیارت جامعه کبیره»، تألیف آیت الله جوادی آملی، جلد سوّم، صفحه ۴۴۰ و ۴۴۱
«ذیل عنوان: وَ اخْتَارَكُمْ لِسِرِّهِ».

این ذوات مقدّسه مظهر تامّ خداوند سبحان می باشند،
و کتمان سرّ را از خداوند متعال آموخته اند،
و چون خداوند متعال اسرار خویش را حفظ می کند،
خلفاء تامّ خداوند متعال یعنی اهل بیت عصمت و طهارت علیهم السّلام نیز
اینچنین هستند «مگر به اهل سرّ، آن هم به اندازه ظرفیت او».^۱
«هُوَ الظَّاهِرُ وَ هُوَ البَاطِنُ اشاره به آیه سوّم سوره حدید می باشد».
ملاحظه فرمودید که:

اسرار الهی گوهرهای گرانبهای هستند که برخی از آنها را غیر از وجود
مقدّس چهارده معصوم علیهم السّلام احدی از مخلوقات الهی نمی تواند تحمّل
نماید، حتّی انبیاء مُرسل و ملائکه مقربّ الهی.

در این رابطه در صفحات قبل به یک حدیث اشاره شد، و جهت هر چه
بیشتر روشن شدن موضوع، به یک حدیث شریف دیگر نیز اشاره می شود.

وجود مقدّس امام صادق علیه السّلام به ابوبصیر فرمود:

إِنَّ عِنْدَنَا وَ اللهُ سِرّاً مِنْ سِرِّ اللهِ وَ عِلْماً مِنْ عِلْمِ اللهِ،
وَ اللهُ مَا يَحْتَمِلُهُ مَلَكٌ مَقْرَبٌ وَ لَا نَبِيٌّ مُرْسَلٌ وَ لَا مُؤْمِنٌ اِمْتَحَنَ اللهُ قَلْبَهُ لِلْاِيْمَانِ،
وَ اللهُ مَا كَلَّفَ اللهُ ذَلِكَ أَحَدًا غَيْرِنَا،
وَ لَا اسْتَعْبَدَ بِذَلِكَ أَحَدًا غَيْرِنَا، یعنی:

وجود مقدّس امام صادق علیه السّلام به ابوبصیر فرمود:

به خدا سوگند:

سرّی از اسرار خداوند متعال و علمی از علوم الهی نزد ما است که به خدا
سوگند هیچ ملک مقربّ و پیامبر مُرسل و مؤمنی که خداوند متعال دلش را به
ایمان آزموده نمی تواند آن را تحمّل کند و به دوش بکشد.

۱. ادب فنای مقربان «شرح زیارت جامعه کبیره»، تألیف آیت الله جوادی آملی، جلد چهارم، صفحه ۱۲۷ و ۱۲۸
«ذیل عنوان: وَ حَفَظَهُ لِسِرِّهِ».

امام صادق عليه السلام در ادامه فرمایش خویش فرمودند:

به خدا قسم:

خداوند متعال آن را «آن علوم و اسرار الهی را» جز ما به احدی تکلیف
نفرموده است «به آن مکلف نفرموده است»،

و عبادت با آن را جز ما از هیچکس نخواستہ است.

حدیث شریف طولانی تر از این است که ملاحظه فرمودید، فقط به قسمتی
از حدیث شریف اشاره شد که سرّی از اسرار خداوند متعال و علمی از علم
خداوند متعال نزد وجود مقدّس چهارده معصوم علیه السلام است که هیچ
ملک مقرب و هیچ نبی مرسل و هیچ بنده مؤمن نمی تواند آن را تحمّل کند و
به دوش بکشد.^۱

در کتاب شمس الطّالعه در توضیح ذیل این حدیث شریف آمده که:

این حدیث شریف و احادیث مشابه دیگر دلالت بر این دارد که وجود
مقدّس چهارده معصوم علیهم السلام افضل و اشرف مخلوقات الهی هستند،
و اقرب به خدا از دیگران می باشند «مقرب ترین مخلوقات الهی هستند»،
و مقام آن ذوات مقدّسه از مقام همه انبیاء الهی و ملائکه الهی برتر و بالاتر
می باشد.^۲

توضیح:

در حدیث اول «حدیث شریف کساء» ملاحظه فرمودید که:

خداوند متعال فرمودند:

۱. اصول کافی، جلد دوم، صفحه ۲۵۵، حدیث ۵ «حدیث ۱۰۴۸» «باب صعب بودن حدیث ائمه علیهم السلام». شرح زیارت جامعه کبیره «ترجمه شمس الطّالعه»، تألیف علامه سید حسین همدانی درودآبادی، صفحه ۲۴۴ «ذیل عنوان: وَ حَفَظَةَ سِرِّ اللَّهِ».

۲. شرح زیارت جامعه کبیره «ترجمه شمس الطّالعه»، تألیف علامه سید حسین همدانی درودآبادی، صفحه ۲۴۳ و ۲۴۴ «ذیل عنوان: وَ حَفَظَةَ سِرِّ اللَّهِ».

من آسمان‌ها و زمین و ماه و خورشید را به خاطر این پنج نفر خلق کردم که زیر کساء جمع شده‌اند «خمس طیبه علیهم السّلام یعنی حضرت محمّد و علی و فاطمه و حسن و حسین علیهم السّلام».

همچنین ملاحظه فرمودید که:

خداوند متعال در معرفی این پنج وجود مقدّس، یعنی در معرفی اهل بیت نبوّت و رسالت، وجود مبارک فاطمه زهرا سلام الله علیها را محور قرار داد و فرمود:

هُمَّ أَهْلُ بَيْتِ النَّبُوَّةِ وَ مَعْدِنِ الرَّسَالَةِ،

هُمَّ فَاطِمَةٌ وَ أَبُوهَا وَ بَعْلُهَا وَ بَنُوها، یعنی:

خداوند متعال فرمود:

این پنج نفر که عالم را به خاطر آنها خلق کردم اهل بیت نبوّت و رسالت

هستند و عبارتند از:

فاطمه و پدر فاطمه «علیهما السّلام»،

فاطمه و شوهر فاطمه «علیهما السّلام»،

فاطمه و دو فرزند فاطمه «علیهم السّلام».

در حدیث دوّم نیز ملاحظه فرمودید که:

ائمه معصومین علیهم السّلام فرمودند:

اگر خواستید استخاره کنید اینگونه دعا کنید،

و اینگونه از خداوند متعال طلب خیر نمایید،

و به خداوند متعال عرض کنید:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِفَاطِمَةَ وَ أَبِيهَا وَ بَعْلِهَا وَ بَنِيهَا وَ السَّبْرِ الْمُسْتَوْدَعِ فِيهَا،

أَنْ تُصَلِّيَ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ،

وَ أَنْ تَفْعَلَ بِي مَا أَنْتَ أَهْلُهُ،

وَ لَا تَفْعَلَ بِي مَا أَنَا أَهْلُهُ.

ملاحظه می فرماید که:

در این حدیث شریف نیز وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها محور
خمسه طیّبه علیهم السّلام قرار گرفته،

و این امر حاکی از مقام و منزلت رفیع و غیر قابل وصف آن علیا مخدّره
می باشد که محور اشرف و افضل مخلوقات الهی قرار گرفته است.

همچنین ملاحظه فرمودید که:

وجود مقدّس چهارده معصوم علیهم السّلام مخزن اسرار الهی و حافظین
اسرار الهی هستند،

و خداوند متعال آن ذوات مقدّسه را برای اعطاء سرّ خویش اختیار فرموده
«وَ اَخْتَارَ كُمْ لِسِرِّهِ».

همچنین ملاحظه فرمودید که:

سرّی از اسرار الهی و علمی از علم خداوند متعال نزد آن ذوات مقدّسه
است که احدی از مخلوقات الهی حتّی انبیاء مُرْسَل و ملائکه مقرب الهی تاب
تحمل آن علوم و آن اسرار را ندارند و نمی توانند آن را به دوش بکشند،

و فاطمه زهرا سلام الله علیها محور این ذوات مقدّسه قرار گرفته که مخزن
اسرار الهی هستند،

و اشرف و افضل مخلوقات الهی و علّت غایی خلقت می باشند.

ملاحظه فرمودید که:

وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها محور ذوات مقدّسه ای قرار گرفته
که مخزن اسرار الهی می باشند،

و سرّی از اسرار الهی و علمی از علم الهی نزد آن ذوات مقدّسه است که
انبیاء الهی و ملائکه مقرب الهی نیز تاب تحمل آن اسرار و علوم را ندارند،

و فاطمه زهرا سلام الله علیها محور این ذوات مقدّسه واقع شده است،

زیرا:

آن علیا مخدّره سرّ الله الاعظم است.^۱

و سرّ مستودع الهی است،

و خداوند متعال سرّی از اسرار خویش را در وجود مقدّس فاطمه زهرا

سلام الله علیها به ودیعت گذاشته است،

و ما هنگام استخاره و طلب خیر از خداوند متعال، ذات اقدس اله را به

فاطمه زهرا سلام الله علیها و پدر بزرگوارش و شوهر گرانقدرش و دو فرزند

عزیزش، همچنین به سرّی که خداوند متعال در وجود مقدّس آن علیا مخدّره

به ودیعت گذاشته سوگند می دهیم،

و از خداوند متعال طلب خیر می نمائیم،

و آن دعای شریف همان است که در حدیث دوّم ملاحظه فرمودید که به

خداوند متعال عرض می کنیم:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِفَاطِمَةَ وَ أَبِيهَا وَ بَعْلِهَا وَ بَنِيهَا وَ السِّرِّ الْمُسْتَوْدَعِ فِيهَا...

انشاء الله تعالی در ادامه بحث نیز به احادیث شریفی اشاره خواهد شد که

وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها محور خمسه طیبه علیهم السّلام قرار

گرفته است.

حدیث سوّم:

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم درباره فاطمه زهرا سلام

الله علیها فرمودند:

إِنَّ اللَّهَ قَدْ وَكَّلَ بِفَاطِمَةَ رَعِيلاً مِنَ الْمَلَائِكَةِ،

يَحْفَظُونَهَا مِنْ بَيْنِ يَدَيْهَا وَ مِنْ خَلْفِهَا وَ عَنْ يَمِينِهَا وَ عَنْ يَسَارِهَا،

۱. فاطمه علیها سلام حلقه وصل رسالت و امامت، تألیف آیت الله وحید خراسانی، مجلس ششم و هشتم، صفحه

۱۱۵ تا ۱۱۷ و صفحه ۱۵۴ و ۱۵۵.

وَهُمْ مَعَهَا فِي حَيَاتِهَا وَ عِنْدَ قَبْرِهَا بَعْدَ مَوْتِهَا،
يُكْثِرُونَ الصَّلَاةَ عَلَيْهَا وَ عَلَى أَبِيهَا وَ بَعْلِهَا وَ بَنِيهَا، يَعْنِي:

وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم درباره فاطمه زهرا سلام الله علیها فرمودند:

خداوند متعال گروهی از ملائکه را مأمور فرموده تا فاطمه زهرا سلام الله علیها را از پیش رو و پشت سر و سمت راست و سمت چپ محافظت نمایند، و در زمان حیاتش با او باشند، و بعد از مرگ نیز او را در قبر همراهی کنند، و بر فاطمه و بر پدر فاطمه و بر شوهر فاطمه و فرزندان فاطمه صلوات بفرستند.^۱

حدیث شریف طولانی تر و مفصل تر از این است که ملاحظه فرمودید، فقط به بخشی از حدیث اشاره شد که در رابطه با محوریت فاطمه زهرا سلام الله علیها بود و بیان می فرمود که:

ملائکه الهی در زمان حیات فاطمه زهرا سلام الله علیها، همچنین بعد از شهادت آن حضرت در قبر در محضر آن علیا مخدّره هستند، و بر آن علیا مخدّره و بر پدر بزرگوار آن علیا مخدّره و بر شوهر آن علیا مخدّره و بر فرزندان آن علیا مخدّره صلوات می فرستند،

و همانطور که قبلاً نیز به عرض رسید محور واقع شدن فاطمه زهرا سلام الله علیها در بین خمسه طیبه علیهم السلام مزید شرف است بر شرف، و حاکی از مقام و منزلت والا و رفیع و توصیف ناپذیر آن علیا مخدّره

۱. ادب فنای مقربان «شرح زیارت جامعه کبیره»، تألیف آیت الله جوادی آملی، جلد اول، صفحه ۳۴ و ۳۵ «ذیل عنوان: حکمت زیارت».

قطره‌ای از دریای فضائل اهل بیت علیهم السلام، تألیف آیت الله سید احمد مستنبط، جلد دوم، بخش سوم، صفحه ۴۱۳ و ۴۱۴، حدیث ۱۰/۸۹۹.

جلوه نور، تألیف آیت الله سعادت پرور، فصل ۹، صفحه ۷۶، حدیث پنجم.

می باشد که محور افضل و اشرف مخلوقات الهی قرار گرفته است. انشاء الله تعالی در ادامه بحث نیز به احادیث شریفی اشاره خواهد شد که وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله علیها محور خمسه طیبه علیهم السلام قرار گرفته است.

حدیث چهارم:

وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند: وقتی که خداوند متعال اراده فرمود تا ملائکه را بیازماید ابرهائی از تاریکی و ظلمت به سوی آنها فرستاد، و این تاریکی و ظلمت به حدی بود که ملائکه الهی قادر به تشخیص یکدیگر نبودند.

در همین حال ملائکه الهی به خداوند متعال عرض کردند:
خداوندا:

از زمانی که ما را خلق فرمودی تاکنون چنین تاریکی و ظلمتی ندیده ایم، و سپس ملائکه الهی خداوند متعال را به انوار خمسه طیبه علیهم السلام سوگند دادند تا این تاریکی و ظلمت را از آنها برطرف نماید.

خداوند متعال در پاسخ به درخواست ملائکه فرمود:

به عزت و جلالم سوگند که حاجت شما را برآورده خواهم نمود، و سپس خداوند متعال به جبرئیل فرمود:

مقداری از نور فاطمه را برگیر و در گوشه عرش قرار بده.

پس از اینکه نور فاطمه زهرا سلام الله علیها در گوشه عرش قرار گرفت آسمانها و زمینهای هفتگانه روشن شدند،

و ملائکه الهی نیز تسبیح و تقدیس خداوند متعال را به جای آوردند «کماکان به تسبیح و تقدیس خداوند متعال ادامه دادند»،

و در همین حال خداوند متعال، ملائکه را مورد خطاب داده و فرمودند:

وَ عِزَّتِي وَ جَلَالِي:

لَا جَعَلَنَّا ثَوَابَ تَسْبِيحِكُمْ وَ تَقْدِيسِكُمْ لِفَاطِمَةَ وَ أَبِيهَا وَ بَعْلِهَا وَ بَنِيهَا وَ مُحِبِّيهَا إِلَى

يَوْمِ الْقِيَامَةِ، یعنی:

خداوند متعال، ملائکه را مورد خطاب قرار داده و فرمودند:

به عزت و جلالم سوگند که:

ثواب تسبیح و تقدیس شما را تا روز قیامت برای فاطمه و پدر فاطمه و

شوهر فاطمه و فرزندان فاطمه و محبین فاطمه قرار خواهم داد.

این حدیث شریف را هم سلمان فارسی و هم ابن عباس از وجود مبارک

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم نقل نموده‌اند.^۱

حدیث پنجم:

وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم بر امیرالمؤمنین علی

بن ابیطالب علیه السلام و فاطمه زهرا سلام الله علیها وارد شد و حلقه در را

گرفت و فرمود:

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ يَا أَهْلَ بَيْتِ الرَّحْمَةِ وَ مَوْضِعِ الرِّسَالَةِ وَ مَنْزِلِ الْمَلَائِكَةِ،

ثُمَّ قَالَ:

يَا بَيْتِيَّةَ:

۱. قطره‌ای از دریای فضائل اهل بیت علیهم السلام، تألیف آیت الله سید احمد مستنبط، جلد دوم، بخش سوم، صفحه ۴۲۶ و ۴۲۷، حدیث ۱۸/۹۰۷.

ارشاد القلوب دیلمی «با تصحیح و پاورقی علامه شعرانی» جلد دوم، صفحه ۳۳۱ تا ۳۳۳ «ذیل عنوان: آفرینش اهل بیت علیهم السلام از نور است»

خصائص فاطمیة، تألیف آیت الله شیخ محمدباقر کجوری مازندرانی، صفحه ۳۴۸، مورد سی و هفتم، خصیصه یازدهم از پنجاه خصیصه «ویژگی‌های مشترک فاطمه زهرا با حضرت امیر علیهما السلام».

جُنة العاصمه، تألیف آیت الله میرجهانی، فصل ششم، صفحه ۱۶۸، خصیصه چهاردهم.

فاطمه علیها سلام سرور دل پیامبر اکرم، تألیف آیت الله رحمانی همدانی، فصل ۴، صفحه ۹۴، حدیث ۷،

و فصل ۱۵، صفحه ۲۲۹، حدیث ۲.

أَنَّ اللَّهَ سُبْحَانَهُ وَ تَعَالَى أَطَّلَعَ عَلَى أَهْلِ الْأَرْضِ فَاخْتَارَ أَبَاكَ فَجَعَلَهُ نَبِيًّا،
 ثُمَّ أَطَّلَعَ ثَانِيَةً فَاخْتَارَ مِنْهُمْ زَوْجَكَ عَلِيًّا فَجَعَلَهُ لِي أَخًا وَ وَصِيًّا،
 ثُمَّ أَطَّلَعَ ثَالِثَةً فَاخْتَارَكَ وَ أُمَّكَ فَجَعَلَكُمَا سَيِّدَتِي نِسَاءَ الْعَالَمِينَ،
 ثُمَّ أَطَّلَعَ رَابِعَةً فَاخْتَارَ ابْنَيْكَ فَجَعَلَهُمَا سَيِّدَيِ شَبَابِ أَهْلِ الْجَنَّةِ، يَعْنِي:

وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم به منزل امیرالمؤمنین
 علی بن ابیطالب علیه السلام و فاطمه زهرا سلام الله علیها مراجعه فرمود و
 حلقه در را گرفت و فرمود:

سلام بر شما ای اهل بیت رحمت و موضع رسالت و محل فرود ملائکه الهی،
 و سپس به دختر بزرگوارش فاطمه زهرا سلام الله علیها فرمود:
 ای دخترم:

خداوند متعال بر زمین نظر افکند و پدرت را برگزید و او را به عنوان پیامبر
 انتخاب فرمود.

خداوند متعال بار دوم بر زمین نظر افکند و از میان مردم شوهرت را
 انتخاب کرد و او را برادر و وصی من «جانشین من» قرار داد.
 خداوند متعال بار سوم بر زمین نظر افکند و تو و مادرت حضرت خدیجه
 را انتخاب فرمود و شما را سیده بانوان عالم قرار داد «شما را سرور بانوان عالم
 قرار داد».

خداوند متعال بار چهارم بر زمین نظر افکند و دو پسر را «حسن و
 حسین علیهما السلام را» سید و سرور و آقای جوانان اهل بهشت قرار داد.
 این حدیث شریف را یکی از علمای معروف اهل سنت نیز در کتاب
 خویش نقل نموده است. «خوارزمی در کتاب مقتل الحسین، جلد اول، صفحه
 ۶۷»^۱

۱. سوگنامه فدک «شرح خطبه فاطمه زهرا سلام الله علیها»، تألیف آیت الله سید محمدتقی نقوی، صفحه ۷۰ «ذیل
 عنوان: فضائل حضرت زهرا سلام الله علیها».

توضیح:

ملاحظه می فرمایید که در این حدیث شریف نیز وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله علیها محور خمسه طیبه علیهم السلام قرار گرفته است، یعنی: پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم به فاطمه زهرا سلام الله علیها فرمود: ای دخترم:

خداوند متعال بر زمین نظر افکند و پدرت را برگزید،
 خداوند متعال بار دوم بر زمین نظر افکند و شوهرت را برگزید،
 خداوند متعال بار سوم بر زمین نظر افکند و تو و مادرت خدیجه را برگزید،
 خداوند متعال بار سوم بر زمین نظر افکند و دو پسرت را برگزید.
 ملاحظه می فرمایید که:

در این فرمایش نورانی پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم همه ضمائر به وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله علیها بازمی گردد،
 در حالی که در معرفی این پنج وجود مقدس «خمسه طیبه علیهم السلام» امکان داشت و می شد که وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم به فاطمه زهرا سلام الله علیها بفرماید:
 ای دخترم:

خداوند متعال بر زمین نظر افکند و مرا انتخاب فرمود،
 خداوند متعال بار دوم بر زمین نظر افکند و امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام را انتخاب فرمود،
 خداوند متعال بار سوم بر زمین نظر افکند و تو و خدیجه کبری علیها السلام را انتخاب فرمود،
 خداوند متعال بار سوم بر زمین نظر افکند و حسن و حسین علیهما السلام را انتخاب فرمود، لذا:

انتخاب شدن فاطمه زهرا سلام الله علیها به عنوان محور در معرفتی اهل بیت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم و رجوع ضمائر به آن علیا منقدره مزید شرف است بر شرف، یعنی:

نُورٌ عَلٰی نُورٍ،

حدیث نیشتم:

ابو ایوب انصاری نقل می کند که:

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم در بستر بیماری افتاده بود که فاطمه زهرا سلام الله علیها به خدمت آن حضرت رسید در حالی که گریه می کرد.

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم به دختر بزرگوارش فاطمه زهرا سلام الله علیها فرمود:

یا فاطمةُ:

إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى أَطْلَعَ إِلَى أَهْلِ الْأَرْضِ فَاخْتَارَنِي مِنْهُمْ،

فَجَعَلَنِي نَبِيًّا مُرْسَلًا،

ثُمَّ أَطْلَعَ ثَانِيَةً فَاخْتَارَ مِنْهُمْ بَعْلِي،

فَأَوْحَى إِلَيَّ أَنْ أُزَوِّجَهُ إِيَّائِي وَاتَّخَذَهُ وَصِيًّا، یعنی:

وجود مقدّس پیامبر اکرم در حالی که در بستر بیماری بود به دختر بزرگوارش فاطمه زهرا سلام الله علیها فرمود:

ای فاطمه:

خداوند متعال به اهل زمین نگاه کرد «نظر افکند» و من را از میان آنها

برگزید و پیامبر مرسل قرار داد،

خداوند متعال بار دوّم به اهل زمین نگاه کرد و شوهر تو را انتخاب کرد،

و سپس به من وحی فرمود تا تو را به او تزویج کنم،

و او را وصی و جانشین خودم قرار دهم.
وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم در ادامه فرمایش
خویش به فاطمه زهرا سلام الله علیها فرمود:

یا فاطمة:

مِنَّا خَيْرُ الْأَنْبِيَاءِ وَ هُوَ أَبُوكَ،

مِنَّا خَيْرُ الْأَوْصِيَاءِ وَ هُوَ بَعْلُكَ،

مِنَّا خَيْرُ الشُّهَدَاءِ وَ هُوَ حَمْرَةَ عَمِّ أَبِيكَ،

مِنَّا مَنْ لَهُ جَنَاحَانِ يَطِيرُ بِهِمَا فِي الْجَنَّةِ حَيْثُ شَاءَ وَ هُوَ جَعْفَرُ ابْنِ عَمِّ أَبِيكَ،

مِنَّا سِبْطًا هَذِهِ الْأُمَّةِ وَ سَيِّدًا شَبَابِ أَهْلِ الْجَنَّةِ الْحَسَنِ وَ الْحُسَيْنِ وَ هُمَا ابْنَاكَ، یعنی:

وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم به فاطمه زهرا سلام

الله علیها فرمود:

ای فاطمه:

از ما است بهترین انبیاء «افضل و اشرف انبیاء الهی»،

و او پدر تو است،

از ما است برترین اوصیاء،

و او شوهر تو است.

از ما است بهترین شهدا،

و او حمزه عموی پدر تو است.

از ما است جعفر بن ابیطالب که با دو بال در بهشت پرواز می کند،

و او پسر عموی پدر تو است.

از ما است دو سبط این امت و دو آقا و سرور جوانان اهل بهشت یعنی

حسن و حسین علیهما السلام،

و آن دو فرزند تو هستند.

وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم در خاتمه فرمایش

خویش به فاطمه زهرا سلام الله علیها فرمود:

یا فاطمة:

وَ الَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ،

مِنَّا مَهْدِيٌّ هَذِهِ الْأُمَّةُ،

وَ هُوَ مِنْ وُلْدِكَ، یعنی:

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم در خاتمه فرمایش

خویش به فاطمه زهرا سلام الله علیها فرمود:

ای فاطمه:

قسم به کسی که جانم در دست قدرت او است «یعنی قسم به خداوند

متعال» که:

از ما است مهدی این امت «یعنی امام زمان سلام الله علیه»،

و او از اولاد تو است.

این حدیث شریف را علاوه بر شیعه، یکی از علمای معروف اهل سنت نیز

نقل نموده است. «فندوزی در کتاب ینابیع المودّه، صفحه ۴۶۳». ^۱

ملاحظه فرمودید که:

در این حدیث شریف نیز ضمائر به فاطمه زهرا سلام الله علیها باز می گردد،

و در این فرمایش نورانی پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم نیز وجود

مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها محور قرار گرفته است.

حدیث هفتم:

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم درباره دختر بزرگوار

خویش فاطمه زهرا سلام الله علیها فرمودند:

۱. خصائص فاطمیّه، تألیف آیت الله کجوری مازندرانی، صفحه ۷۷۶، خصیصه چهل و پنجم از پنجاه خصیصه.
فاطمه علیها سلام سرور دل پیامبر اکرم، تألیف آیت الله رحمانی همدانی، فصل ۴، صفحه ۹۵ و ۹۶، حدیث ۱۲.

فَاطِمَةُ بِهَجَّةٍ قَلْبِي «مُهَجَّةٌ قَلْبِي»

وَ ابْنَاهَا ثَمَرَةٌ فُؤَادِي،

وَ بَعْلُهَا نُورٌ بَصْرِي،

وَ الْاِئِمَّةُ مِنْ وَ لَدِهَا اَمْنَاءُ رَبِّي وَ حَبْلَةُ الْمَمْدُودِ بَيْنَهُ وَ بَيْنَ خَلْقِهِ.

مَنْ اُعْتَصَمَ بِهِمْ نَجِي،

وَ مَنْ تَخَلَّفَ عَنْهُمْ هَوَى «هَلَك» يعنى:

وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم درباره فاطمه زهرا

سلام الله عليها فرمودند:

فاطمه شادی و سرور قلب من است «فاطمه پاره دل من است»،

دو پسر فاطمه میوه دل من است،

شوهر فاطمه نور چشم من است،

ائمه معصومین از فرزندان فاطمه امین‌های خداوند متعال هستند و ریسمان

بین خدا و خلق می‌باشند.

هرکس به آنان چنگ بزند «هرکس دست به دامان آنها شود» نجات می‌یابد،

و هرکس از آنها تخلف نماید «هرکس ولایت آنها را نپذیرد و از آنها

اعراض نماید» سقوط می‌کند و از بین می‌رود «هلاک می‌شود و به جهنم

سقوط می‌کند».^۱

۱. سوگنامه فدک «شرح خطبه حضرت زهرا سلام الله علیها». تألیف آیت الله سید محمدتقی نقوی، صفحه ۶۷ و ۸۵ «ذیل عنوان: فضائل حضرت زهرا سلام الله علیها».

فاطمه علیها سلام سرور دل پیامبر اکرم، تألیف آیت الله رحمانی همدانی:

صفحه ۱۷ «ذیل عنوان: مرواریدهای افشان و گوهرهای غلتان»، حدیث ۶.

فصل ۵، صفحه ۱۰۵، حدیث ۶.

فصل ۶، صفحه ۱۱۵ استدراک فصل ۶، حدیث ۲.

خصائص فاطمیه، تألیف آیت الله شیخ محمدباقر کجوری مازندرانی، صفحه ۲۱۹، خصیصه پنجم از پنجاه خصیصه.

توضیح:

الف: این حدیث شریف را علاوه بر شیعه، علمای اهل سنت نیز در کتب خویش نقل نموده‌اند، از قبیل:

خوارزمی در مقتل الحسین «جلد اول، صفحه ۵۹».

حموینی در فرائد السمطين «جلد دوم، صفحه ۶۶» و ...

ب: علامه حلی در کتاب نهج الحق و کشف الصدق «صفحه ۲۲۷» درباره این حدیث شریف «حدیث هفتم» و نظر اهل سنت درباره این حدیث شریف می‌گوید:

زمنخسری که از دشمنان سرسخت اهل بیت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم است و مورد قبول و پذیرش همه اهل سنت می‌باشد روایت می‌کند که پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم درباره فاطمه زهرا سلام الله علیها فرمود:

فَاطِمَةُ مَهْجَةٌ قَلْبِي،

وَ اِثْنَاهَا ثَمَرَةٌ فُؤَادِي،

وَ بَعْلُهَا نُورٌ بَصْرِي،

وَ الْاَيْمَةُ مِنْ وُلْدِهَا اَمْنَاءُ رَبِّي وَ حَبْلٌ مَمْدُودٌ بَيْنَهُ وَ بَيْنَ خَلْقِهِ،

مَنْ اَعْتَصَمَ بِهِمْ نَجِي،

وَ مَنْ تَخَلَّفَ عَنْهُمْ هَوِي.^۲

بَهْجَةٌ = شادمانی، سرور.

مُهْجَةٌ = جان، روح، خون، تپش قلب.

هَوِي = خواهش نفسانی، تمایلات نفسانی.

۱. سوگنامه فدک «شرح خطبه حضرت زهرا سلام الله علیها»، تألیف آیت الله سید محمدتقی نقوی، صفحه ۶۷ و ۸۵. «پاورقی».

فاطمه علیها سلام سرور دل پیامبر اکرم، تألیف آیت الله رحمانی همدانی، صفحه ۱۷ و ۱۰۵. «پاورقی».

۲. فاطمه علیها سلام سرور دل پیامبر اکرم، تألیف آیت الله رحمانی همدانی، فصل ۶، استدراک فصل ۶. صفحه ۱۱۵. حدیث ۲.

در وجه تسمیه این کلمه «هوی» گفته شده که:

چون پیروی از خواهش‌های نفسانی انسان را در دنیا و آخرت به ورطه هلاکت و نیستی فرو می‌افکند، از این جهت آن را هوی نامیده‌اند. هَوَى الشَّيْءُ = آن چیز از بالا به پائین سقوط کرد و فرود افتاد.^۱ ملاحظه می‌فرمایید که:

در این فرمایش نورانی پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم و در این حدیث شریف نیز ضمائم به وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله علیها بازمی‌گردد، و آن علیا مخدّره محور واقع شده است، و این امر حاکی از مقام و منزلت استثنایی و غیر قابل توصیف آن علیا مخدّره می‌باشد که خداوند متعال و پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم آن حضرت را محور اشرف و افضل مخلوقات الهی قرار داده‌اند. به‌عنوان حسن ختام این بحث به یک حدیث شریف دیگر نیز اشاره می‌شود که وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله علیها محور خمسه طیبه علیهم السلام قرار گرفته است.

حدیث هشتم:

وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم اسم اعظم را به امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام اینگونه فرمودند:

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى فَاطِمَةَ وَ أَبِيهَا وَ بَعْلِهَا وَ بَنِيهَا بَعْدَ مَا أَحَاطَ بِهِ عِلْمُكَ،
وَ الْعَنِ أَعْدَائَهُمْ أَجْمَعِينَ بَعْدَ مَا أَحَاطَ بِهِ عِلْمُكَ،
اللَّهُمَّ الْعَنِ الْجَبْتِ وَ الطَّاغُوتِ وَ النَّعْتَلِ،
بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ.^۲

۱. مفردات راغب.

۲. جُتَّة العاصمه، تألیف آیت الله سید محمدحسن میرجهانی، صفحه ۸، مقدّمه کتاب جُتَّة العاصمه.

قابل ذکر است که:

آیت الله رحمانی همدانی در کتاب فاطمه علیها سلام سرور دل پیامبر اکرم
صلی الله علیه و آله و سلم نقل می کند که:

از شیخ خود و از استاد خودم مرحوم آیت الله آخوند ملاً علی معصومی
همدانی شنیدم که در رابطه با برآورده شدن حاجت می فرمود:

برای برآورده شدن حاجت به وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله علیها
متوسل شوید و پانصد و سی مرتبه این ذکر و این دعای شریف را بخوانید که
انشاء الله حاجت روا خواهید شد.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى فَاطِمَةَ وَ أَبِيهَا وَ بَعْلِهَا وَ بَنِيهَا بَعْدَ مَا أَحَاطَ بِهِ عِلْمُكَ، یعنی:
خداوندا:

به فاطمه و پدر فاطمه و شوهر فاطمه و پسران فاطمه به تعداد آنچه که علم
و دانش تو بر آن احاطه دارد درود فرست، یعنی:
خداوندا:

به فاطمه و پدر فاطمه و شوهر فاطمه و پسران فاطمه علیهم السلام بی نهایت
درود فرست،

چرا که علم خداوند متعال بی نهایت است و بر همه چیز احاطه دارد.
همچنین آیت الله رحمانی همدانی از شیخ خود و استاد خود مرحوم آیت الله
آخوند ملاً علی معصومی همدانی نقل می کند که از او شنیدم که می فرمود:
برای برآورده شدن حاجت خویش به وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله
علیها متوسل شوید و این ذکر و این دعای شریف را بخوانید که انشاء الله تعالی
حاجت روا خواهید شد:

إِلٰهِ بِحَقِّ فَاطِمَةَ وَ أَبِيهَا وَ بَعْلِهَا وَ بَنِيهَا وَ السِّرِّ الْمُسْتَوْدَعِ فِيهَا، یعنی:
خداوندا:

به حقّ فاطمه و پدر فاطمه و شوهر فاطمه و پسران فاطمه و سرّ به امانت
گذاشته شده در آن علیا مخدّره،
حاجت مرا برآورده بفرما.^۱

۱. فاطمه علیها سلام سرور دل پیامبر اکرم، تألیف آیت الله رحمانی همدانی، صفحه ۳۳۰ فصل ۱۸ «ذیل عنوان: مکارم اخلاق حضرت زهرا سلام الله علیها».

فضیلت سی و پنجم

در علو مقام سوّمین شخصیت عالم خلقت یعنی وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها همین بس، که:

مقام آن علیا مخدّره بعد از پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم و بعد از امیرالمؤمنین علیّ بن ابیطالب علیه السّلام از مقام یازده امام معصوم از نسل و ذریّه خویش «از امام مجتبی تا امام زمان سلام الله علیهما» برتر و بالاتر است، و چون مقام ائمّه معصومین علیهم السّلام از مقام انبیاء الهی برتر و بالاتر می باشد، لذا:

به طریق اولی مقام فاطمه زهرا سلام الله علیها از مقام تمام انبیاء الهی برتر و بالاتر است، یعنی:

وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها بعد از پدر بزرگوارش و بعد از شوهر گرانقدرش سوّمین شخصیت عالم خلقت است، و بعد از این سه بزرگوار، یازده امام معصوم علیهم السّلام قرار گرفته اند، و بعد از این ذوات مقدّسه انبیاء الهی واقع شده اند.

قبل از درج احادیث مربوط به افضلیت فاطمه زهرا سلام الله علیها بر یازده امام معصوم از نسل و ذریّه اش و اینکه آن علیا مخدّره سوّمین شخصیت عالم خلقت می باشد لازم است به اختصار در رابطه با افضلیت چهارده معصوم

عليهم السلام بر تمام مخلوقات الهی توضیحاتی ارائه شود و سپس به ادامه بحث پرداخته شود.

بحث مربوط به سی و پنجمین فضیلت فاطمه زهرا سلام الله علیها در چهار بخش تنظیم شده که ذیلاً ملاحظه می فرمایید:

الف: افضیلت وجود مقدّس چهارده معصوم عليهم السلام بر تمام انبیاء الهی و بر تمام ملائکه،
و در یک کلام:

افضیلت و برتری چهارده معصوم عليهم السلام بر تمام مخلوقات الهی،
ب: اشرف مخلوقات بودن وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم،

و اینکه مقام آن حضرت از مقام امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام و از مقام فاطمه زهرا سلام الله علیها و از مقام یازده امام معصوم عليهم السلام برتر و بالاتر می باشد،

و با عنایت به اینکه مقام چهارده معصوم عليهم السلام از مقام تمام انبیاء الهی و از مقام تمام ملائکه و در یک کلام از مقام تمام مخلوقات الهی برتر و بالاتر می باشد، لذا:

نتیجه این می شود که:

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم اشرف و افضل مخلوقات الهی است،

و اولین شخصیت عالم خلقت می باشد که انشاء الله تعالی راجع به آن توضیحات لازم به عرض خواهد رسید و احادیث شریفی در این رابطه از حضرات معصومین عليهم السلام نقل خواهد شد.

ج: امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام سید اوصیاء رسول الله صلی

الله علیه و آله و سلم می باشد،

و بعد از وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم اشرف و افضل مخلوقات الهی است،

و دوّمین شخصیت عالم خلقت می باشد،

و طبق آنچه که در کتاب امیرالمؤمنین علیه السلام نفس نفیس خاتمیت آمده،

بالاترین ظلم و جنایت در تاریخ بشریت این اتفاق ناگوار است که بین اولین شخصیت عالم وجود یعنی پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم و دوّمین شخصیت عالم وجود یعنی امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام به وسیله سه نفر فاصله انداخته شد،

و خلافت و جانشینی پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم از آنچه که خداوند متعال مقرر فرموده بود به مسیر دیگری کشانده شد!

د: افضلیت وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها بر یازده امام معصوم از نسل و ذریّه اش،

و اینکه مقام آن علیا مخدّره از مقام یازده امام معصوم از نسل و ذریّه اش برتر و بالاتر می باشد،

و آن علیا مخدّره بعد از وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم و بعد از وجود مقدّس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام سوّمین شخصیت عالم خلقت می باشد که انشاءالله تعالی راجع به آن توضیحات لازم به عرض خواهد رسید و احادیثی از ائمّه معصومین علیهم السلام نقل خواهد شد، و بعد از این علیا مخدّره سلام الله علیها یازده امام معصوم علیهم السلام قرار گرفته اند «از امام مجتبی تا امام زمان سلام الله علیهما»،

۱. امیرالمؤمنین علی علیه السلام نفس نفیس خاتمیت، تألیف آیت الله وحید خراسانی، صفحه ۲۶۱، مجلس دوازدهم، ذیل عنوان: ماه رمضان ماه نزول قرآن صامت و ماه صعود قرآن ناطق.

و بعد از این ذوات مقدّسه انبیاء عظام الهی واقع شده‌اند. ذیلاً و به ترتیب راجع به موارد چهارگانه فوق‌الشاره «بخش: الف، ب، ج، د»

توضیحاتی ارائه خواهد شد و احادیث شریفی از حضرات معصومین علیهم السّلام نقل خواهد شد.

الف: افضلیت وجود مقدّس چهارده معصوم علیهم السّلام بر تمام مخلوقات الهی:

ذیل دوّمین و سوّمین و چهارمین فضیلت از فضائل بی‌شمار وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها در این کتاب شریف فاطمی توضیحات کامل و جامعی ارائه شد و بیست و هفت حدیث از ائمّه معصومین علیهم السّلام نقل شد که طبق این احادیث شریف:

وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها و پدر بزرگوارش و شوهر گرانقدرش و یازده امام معصوم علیهم السّلام از نسل و ذریه‌اش «یعنی وجود مقدّس چهارده معصوم علیهم السّلام»:

۱- اشرف و افضل مخلوقات خداوند متعال می‌باشند.

۲- علّت غایی خلقت هستند، یعنی:

خداوند متعال عالم را به‌خاطر آن ذوات مقدّسه خلق فرموده است،

۳- و به همین جهت «افضل و اشرف مخلوقات الهی بودن و علّت غایی خلقت بودن»، انبیاء الهی هنگام گرفتاری به وجود مقدّس چهارده معصوم علیهم السّلام توسّل پیدا می‌نمودند،

و آن ذوات مقدّسه را واسطه قرار داده و خداوند متعال را به آن ذوات مقدّسه سوگند می‌دادند،

و خداوند متعال نیز به احترام آن بزرگواران حوائج انبیاء الهی را برآورده

می فرمود.

به عنوان نمونه و به اختصار به چند حدیث از این احادیث شریف اشاره می شود «افضل و اشرف مخلوقات بودن چهارده معصوم علیهم السلام».

حدیث اول:

وجود مقدس امام صادق علیه السلام فرمودند:

خداوند متعال ارواح را دوهزار سال قبل از اجسام خلق فرمود، و ارواح حضرت محمد و علی و فاطمه و حسن و حسین علیهم السلام و دیگر ائمه معصومین علیهم السلام را «یعنی وجود مقدس چهارده معصوم علیهم السلام را» عالی ترین و برترین و شریف ترین آن ارواح قرار داد، و آنگاه ارواح این ذوات مقدسه را «ارواح چهارده معصوم علیهم السلام را» بر آسمانها و زمین و کوهها عرضه نمود و نور آن بزرگواران همه جا را فرا گرفت، و سپس خداوند متعال به آسمانها و زمین و کوهها فرمود:

هُؤُلَاءِ أَحِبَّائِي وَ أَوْلِيَائِي وَ حُجَجِي عَلَى خَلْقِي وَ أَيْمَّةٌ بَرِيَّتِي،

مَا خَلَقْتُ خَلْقًا هُوَ أَحَبُّ إِلَيَّ مِنْهُمْ،

وَ لِمَنْ تَوَلَّاهُمْ خَلَقْتُ جَنَّتِي،

وَ لِمَنْ خَالَفَهُمْ وَ عَادَاهُمْ خَلَقْتُ نَارِي،

فَمَنْ ادَّعَى مَنَزِلَتَهُمْ مِنِّي وَ مَحَلَّهُمْ مِنْ عَظْمَتِي،

عَذَّبْتُهُ عَذَابًا لَا أُعَذِّبُهُ أَحَدًا مِنَ الْعَالَمِينَ،

وَ جَعَلْتُهُ مَعَ الْمُشْرِكِينَ فِي أَسْفَلِ دَرَكٍ مِنْ نَارِي، یعنی:

خداوند متعال به آسمانها و زمین و کوهها «یعنی به همه مخلوقات» فرمود:

اینها «یعنی وجود مقدس چهارده معصوم علیهم السلام»:

دوستان من،

اولیاء من،

و حَبَّتْ هَای من بر مخلوقاتم می باشند،
و امامان و پیشوایان مخلوقات من هستند.
هیچ مخلوقی را نیافریده‌ام و خلق نکرده‌ام که بیشتر از این‌ها دوستش
بدارم «یعنی وجود مقدّس چهارده معصوم علیهم السّلام محبوب‌ترین مخلوق
خداوند متعال در پیشگاه الهی هستند، و خداوند این ذوات مقدّسه را از همه
مخلوقاتش بیشتر دوست دارد، یعنی مقام این ذوات مقدّسه از همه مخلوقات
الهی برتر و بالاتر می باشد»،
بهشت را برای آن‌ها «یعنی وجود مقدّس چهارده معصوم علیهم السّلام» و
مُحَبِّبِین آن‌ها خلق کرده‌ام،
و جهنّم را برای دشمنان آن‌ها و مخالفین آن‌ها خلق نموده‌ام.
هرکس مقام و منزلتی را که آن‌ها نزد من دارند به خود نسبت بدهد،
و مقام و منزلت آن‌ها را ادّعا نماید،
او را آنچنان عذاب کنم که احدی را آنگونه عذاب نکرده باشم،
و او را همراه با مشرکین در پائین‌ترین و بدترین نقطه جهنّم قرار می‌دهم.
این حدیث شریف را مفضّل بن عمر از وجود مقدّس امام صادق علیه
السّلام نقل نموده است.^۱

حدیث شریف طولانی‌تر و مفصّل‌تر از این است که ملاحظه فرمودید، فقط

۱. معانی الاخبار شیخ صدوق، جلد اوّل، باب ۴۳، صفحه ۲۵۴، حدیث ۱.
کلیات حدیث قدسی «ترجمه جواهر السنّیه»، تألیف شیخ حرّ عاملی، صفحه ۴۴۳، حدیث ۴۱۲، ۸۳.
تفسیر صافی، جلد پنجم، صفحه ۳۶۴ «ذیل آیه ۷۲ سوره احزاب».
تفسیر برهان، جلد دوّم، صفحه ۲۷۱ تا ۲۷۵، حدیث ۱۱ «ذیل آیه ۳۵ و ۳۶ سوره بقره».
تفسیر برهان، جلد هفتم، صفحه ۵۱۰، حدیث ۲ «ذیل آیه ۷۲ سوره احزاب».
تفسیر نورالثقلین، جلد اوّل، صفحه ۱۵۷، حدیث ۱۴۶ و ۱۴۸ «حدیث ۲۶۰ و ۲۶۲» «ذیل آیه ۳۷ تا ۳۹
سوره بقره».
تفسیر نور الثقلین، جلد ششم، صفحه ۱۷۷، حدیث ۲۵۹ «حدیث ۹۰۸۶».
«ذیل آیه ۷۲ سوره احزاب».
فضائل حضرت زهرا سلام الله علیها، تألیف علامه امینی، صفحه ۱۳۳ تا ۱۳۹ «ذیل عنوان: آیه هفتم».

به قسمت‌هایی از حدیث شریف اشاره شد که صراحتاً بیان می‌فرمود که وجود مقدّس چهارده معصوم علیهم السّلام مقرب‌ترین مخلوق خداوند متعال هستند و مقام آن ذوات مقدّسه از همه مخلوقات برتر و بالاتر می‌باشد، و این ذوات مقدّسه حجّت خداوند متعال بر همه مخلوقات الهی هستند و بر آنها امامت دارند و امام و پیشوای تمام مخلوقات می‌باشند.

توضیح:

ملاحظه فرمودید که:

۱- طبق این حدیث شریف، ارواح مطهّر چهارده معصوم علیهم السّلام عالی‌ترین و برترین و شریف‌ترین ارواح می‌باشند، یعنی: این ذوات مقدّسه اشرف و افضل مخلوقات الهی هستند و مقام آن بزرگواران از مقام همه مخلوقات خداوند متعال برتر و بالاتر می‌باشد. همچنین ملاحظه فرمودید که:

خداوند متعال فرمودند:

۲- هُوَلاءِ أَحِبَّائِي وَ أَوْلِيَائِي وَ حُجَجِي عَلَى خَلْقِي، یعنی:

خداوند متعال فرمودند:

این‌ها «چهارده معصوم علیهم السّلام» دوستان من، اولیاء من و حجّت‌های من بر مخلوقات من می‌باشند.

طبق این حدیث شریف، وجود مقدّس چهارده معصوم علیهم السّلام حجّت‌های خداوند متعال بر تمام مخلوقات می‌باشند، نه فقط حجّت‌های خداوند متعال بر اجنّه و انسان‌ها و ملائکه، زیرا:

خداوند متعال فرموده:

حُجَجِي عَلَى خَلْقِي، یعنی:

چهارده معصوم علیهم السَّلام حَجَّت‌های من هستند بر تمام مخلوقاتم،
 اعم از جنّ و انس و ملائکه،
 و خَلَقَ یعنی مخلوق «مفردات راغب»، یعنی:
 آنچه که خداوند متعال خلق فرموده و آفریده، لذا:
 وجود مقدّس چهارده معصوم علیهم السَّلام حَجَّت‌های خداوند متعال بر
 تمام انسان‌ها و تمام انبیاء الهی و تمام ملائکه می‌باشند،
 و در یک کلام:
 وجود مقدّس چهارده معصوم علیهم السَّلام حَجَّت‌های خداوند متعال بر
 تمام مخلوقات می‌باشند، اعم از جنّ و انس و مَلَك،
 و به همین جهت اطاعت از این ذوات مقدّسه بر تمام انبیاء الهی و تمام
 ملائکه الهی واجب می‌باشد.
 به‌عنوان نمونه به یک حدیث شریف که در رابطه با واجب‌الاطاعه بودن
 یکی از این چهارده وجود مقدّس می‌باشد اشاره می‌شود.
 وجود مقدّس امام باقر علیه السَّلام در رابطه با واجب‌الاطاعه بودن وجود
 مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها فرمودند:
 لَقَدْ كَانَتْ صَلَاةُ اللَّهِ عَلَيْهَا مَفْرُوضَةً الطَّاعَةَ عَلَى جَمِيعٍ مَنِ خَلَقَ اللَّهُ مِنَ الْجِنِّ وَ
 الْإِنْسِ وَ الطَّيْرِ وَ الْبَهَائِمِ وَ الْأَنْبِيَاءِ وَ الْمَلَائِكَةِ، یعنی:
 وجود مقدّس امام باقر علیه السَّلام فرمودند:
 به قطع و یقین اطاعت از وجود مبارک فاطمه زهرا سلام الله علیها بر
 همه مخلوقات خداوند متعال «جَمِيعٍ مَنِ خَلَقَ اللَّهُ»، از جنّ و انس «همه اجنّه و
 همه انسانها»، پرندگان، چهار پایان، انبیاء الهی و ملائکه الهی واجب می‌باشد
 «خداوند متعال اطاعت از وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها را بر تمام

مخلوقات خویش واجب فرموده است»^۱.

ذیل چهاردهمین فضیلت از فضائل بی‌شمار وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله علیها در این کتاب شریف فاطمی در رابطه با واجب اطاعه بودن وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله علیها و وجود مقدس چهارده معصوم علیهم السلام و وجوب اطاعت از آن ذوات مقدسه توضیحات کامل و جامعی به عرض رسیده است.

پر واضح است که مقام و منزلت مطاع یعنی وجود مقدس چهارده معصوم علیهم السلام که خداوند متعال اطاعت از آنها را بر همگان واجب فرموده از مقام و منزلت مطیع یعنی تمام مخلوقات الهی که خداوند متعال آنها را موظف به اطاعت از وجود مقدس چهارده معصوم علیهم السلام نموده است برتر و بالاتر می‌باشد،

و اساساً مقام و منزلت این دو با یکدیگر قابل قیاس نیست،

چرا که یکی امام است و دیگری مأموم،

و مقام و منزلت مأموم قابل قیاس با مقام و منزلت امام نمی‌باشد.

مُطاع = اطاعت‌شونده، کسی که اطاعت می‌شود.

مطیع = اطاعت‌کننده، کسی که اطاعت می‌کند.

همچنین ملاحظه فرمودید که:

۳- در این حدیث شریف «حدیث اوّل که از وجود مقدس امام صادق

۱. جُنَّة العاصمه، تألیف آیت الله سید محمدحسن میرجهانی:

فصل ششم، صفحه ۱۷۲، خصیصه بیست و یکم.

فصل هفتم، صفحه ۱۹۱ و ۱۹۳، حدیث اوّل.

فصل دوازدهم، صفحه ۳۲۰، ذیل عنوان، ولایت کلّیه فاطمه زهرا سلام الله علیها.

قطره‌ای از دریای فضائل اهل بیت علیهم السلام، تألیف آیت الله سید احمد مستنبط، جلد دوم، بخش سوم، صفحه ۴۱۷، حدیث ۱۲/۹۰۱.

فاطمه علیها سلام سرور دل پیامبر اکرم، تألیف آیت الله رحمانی همدانی، فصل هفتم، صفحه ۱۲۲، حدیث ۸.

علیه السّلام نقل شد» خداوند متعال در رابطه با وجود مقدّس چهارده معصوم علیهم السّلام فرمودند:

هُؤُلَاءِ أَحِبَّائِي وَ أَوْلِيَائِي وَ حُجَجِي عَلَى خَلْقِي وَ أَيْمَّةُ بَرِيَّتِي، یعنی:

خداوند متعال درباره وجود مقدّس چهارده معصوم علیهم السّلام فرمودند:

این چهارده وجود مقدّس و معصوم امامان و پیشوایان و رهبران مخلوقات

من می باشند «أَيْمَّةُ بَرِيَّتِي»، یعنی:

بَرِيَّةٌ = مخلوق، آفریده «مفردات راغب».

بَارِيٌّ = خالق، آفریننده «مفردات راغب».

طبق این حدیث شریف، وجود مقدّس چهارده معصوم علیهم السّلام امام

و رهبر بَرِيَّةٌ می باشند، یعنی:

این ذوات مقدّسه امام و رهبر تمام مخلوقات خداوند متعال می باشند، اعم

از اجنّه و انسانها و ملائکه،

و بدیهی است که مقام و منزلت وجود مقدّس چهارده معصوم علیهم

السّلام از تمام انسانها و اجنّه و ملائکه برتر و بالاتر می باشد، زیرا:

این ذوات مقدّسه بر تمام مخلوقات الهی اعم از جنّ و انس و مَلَك امامت

دارند،

و اساساً مقام و منزلت مأموم قابل قیاس با مقام و منزلت امام نیست،

و این مقام و منصب را خداوند متعال به این ذوات مقدّسه اعطا فرموده

است.

همچنین ملاحظه فرمودید که:

در این حدیث شریف آمده که:

خداوند متعال فرمودند:

۴- فَمَنْ ادَّعى مَنْزِلَتَهُمْ مِنِّي وَ مَحَلَّهُمْ مِنْ عَظَمَتِي،

عَذَّبْتُهُ عَذَابًا لَا أُعَذِّبُهُ أَحَدًا مِنَ الْعَالَمِينَ،
وَجَعَلْتُهُ مَعَ الْمُشْرِكِينَ فِي أَسْفَلِ دَرَكٍ مِنْ نَارِي، یعنی:
خداوند متعال فرمودند:

هرکس «اعم از جن و انس و ملک» مقام و منزلتی را که این چهارده وجود مقدس نزد من دارند به خود نسبت بدهد،

و مقام و منزلت این چهارده وجود مقدس را ادعا نماید،
او را آنچنان عذاب کنم که احدی را آنگونه عذاب نکرده باشم،
و او را همراه با مشرکین در پائین ترین و بدترین نقطه جهنم قرار می دهم.
ملاحظه فرمودید که:

در این حدیث شریف آمده که:

خداوند متعال فرمودند:

هرکس مقام و منزلتی را که چهارده معصوم علیهم السلام نزد من دارند به
خود نسبت بدهد،

و هرکس مقام و منزلت این چهارده وجود مقدس را ادعا نماید،
او را آنچنان عذاب کنم که احدی را آنگونه عذاب نکرده باشم «عَذَّبْتُهُ عَذَابًا
لَا أُعَذِّبُهُ أَحَدًا مِنَ الْعَالَمِينَ»

و این یعنی افضل و اشرف مخلوقات بودن چهارده معصوم علیهم السلام.

حدیث دوم:

وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند:

در بهشت عدن، منزلی برتر و نزدیکتر به مقام قرب خداوند متعال از منزل
من وجود ندارد،

و ما چهارده نفر در این منزل هستیم،

من و برادرم علی و فاطمه و حسن و حسین و نه امام از اولاد حسین، که

خداوند متعال هرگونه رجس و پلیدی و ناپاکی را از ما دور نموده و ما را کاملاً پاک و مطهّر کرده است.

این حدیث شریف را عبدالله بن جعفر از وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم نقل نموده است.^۱

در رابطه با افضلیت وجود مقدّس چهارده معصوم علیهم السّلام بر تمام مخلوقات الهی و افضلیت آن ذوات مقدّسه بر تمام انبیاء الهی و ملائکه الهی و ولایت داشتن آن ذوات مقدّسه بر تمام مخلوقات اعم از انبیاء و ملائکه به چند حدیث شریف دیگر نیز اشاره می شود.

حدیث سوّم:

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم فرمودند:

شبی که به معراج رفتم خداوند متعال به من فرمود:

یا مُحَمَّدُ:

إِنِّي خَلَقْتُكَ وَ خَلَقْتُ عَلِيًّا وَ فَاطِمَةَ وَ الْحَسَنَ وَ الْحُسَيْنَ وَ الْأَيْمَةَ مِنْ وَدِدِهِ مِنْ نُورِي،
وَ عَرَضْتُ وَ لَايَتُّكُمْ عَلَى أَهْلِ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ،
فَمَنْ قَبِلَهَا كَانَ عِنْدِي مِنَ الْمُؤْمِنِينَ،

وَ مَنْ جَحَدَهَا كَانَ عِنْدِي مِنَ الْكَافِرِينَ، یعنی:

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم فرمودند:

شبی که به معراج رفتم خداوند متعال به من فرمود:

ای محمد:

من، تو و علی و فاطمه و حسن و حسین و امامان از نسل حسین را از نور

خودم خلق کردم «من، شما چهارده معصوم را از نور خودم خلق کردم»،

۱. اثبات الهداة، تألیف شیخ حرّ عاملی، جلد سوّم، فصل ۷۱، صفحه ۱۱۳، حدیث ۸۴۹.
خصائص فاطمیّه، تألیف آیت الله شیخ محمدباقر کجوری مازندرانی، صفحه ۳۴۷، خصیصه سی و دوّم.

و ولایت شما را به همه اهل آسمانها و زمین «یعنی به همه مخلوقات اعم از انبیاء و ملائکه و اجنه» عرضه نمودم،
پس:

هرکس ولایت شما را پذیرفت نزد من از مؤمنین است،
و هرکس ولایت شما را انکار کرد از کافرین شد.^۱
حدیث شریف طولانی تر و مفصل تر از این است که ملاحظه فرمودید،
فقط به قسمتی از حدیث شریف اشاره شد که چهارده معصوم علیهم
السلام اشرف و افضل مخلوقات الهی هستند،
و بر همه مخلوقات الهی اعم از انبیاء و ملائکه ولایت دارند.

حدیث چهارم:

وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند:

مَا تَكَامَلَتِ التُّبُوَّةُ لِنَبِيِّ فِي الْأَظْلَةِ،
حَتَّى عُرِضَتْ عَلَيْهِ وَوَلَايَتِي وَوَلَايَةُ أَهْلِ بَيْتِي،
وَ مَثَلُوا لَهُ «مَثَلُوا لَهُ».

فَأَقْرُوا بِطَاعَتِهِمْ وَوَلَايَتِهِمْ، یعنی:

وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند:
در عالم اظله، نبوت هیچ پیامبری تکمیل نشد مگر اینکه ولایت من و
ولایت اهل بیت من بر آن پیامبر عرضه شد،

۱. الغیبه «کتاب غیبت»، تألیف شیخ طوسی، صفحه ۲۹۶، حدیث ۱۰۹/۹.

«روایات خاصه شیعه» در اینکه ائمه علیهم السلام دوازده نفر هستند.

کلیات حدیث قدسی «ترجمه جواهر السنیه شیخ حرّ عاملی»، باب سیزدهم، صفحه ۵۳۹ و ۵۴۰، حدیث ۴۹۶، ۲۸.

اثبات الهداة شیخ حرّ عاملی، جلد سوم، باب نهم، فصل ششم، صفحه ۱۷۵، حدیث ۹۴.

اثبات الهداة شیخ حرّ عاملی، جلد سوم، باب نهم، فصل ۲۷، صفحه ۲۲۲، حدیث ۲۰۹.

خصائص فاطمیّه، تألیف آیت الله کجوری مازندرانی، خصیصه چهل و ششم، صفحه ۸۰۶.

فاطمه علیها سلام سرور دل پیامبر اکرم، تألیف آیت الله رحمانی همدانی، فصل سوم، صفحه ۵۶، حدیث ۳.

و تمثال اهل بیت من بر آن پیامبر مجسم شد، پس آن پیامبر به ولایت اهل بیت من و اطاعت از اهل بیت من اقرار نمود. این حدیث شریف را حذیفه از وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم نقل نموده است.^۱

تَمَثال = تصویر، پیکره، مثل، مانند.

توضیح:

ذیل اولین فضیلت از فضائل بی شمار وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله علیها در این کتاب شریف فاطمی که در رابطه با عصمت آن علیا مخدّره می باشد ده حدیث از طریق منابع شیعه و نه حدیث از طریق منابع اهل سنت نقل شد مبنی بر اینکه:

مقصود از اهل بیت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم که آیه تطهیر «آیه ۳۳ سوره احزاب» در شأن آن ذوات مقدسه نازل شده امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب و فاطمه زهرا و امام حسن و حسین علیهم السلام «و دیگر ائمه معصومین علیهم السلام» می باشند.

منابع و راویان احادیثی که دلالت بر انحصار آیه تطهیر بر خمسه طیبه علیهم السلام «یعنی حضرت محمّد و علی و فاطمه و حسن و حسین علیهم السلام» و دیگر ائمه معصومین علیهم السلام می نماید به قدری زیاد است که برای هیچ کس جای تردید باقی نمی گذارد که آیه تطهیر فقط و فقط به خمسه طیبه و دیگر ائمه معصومین علیهم السلام اختصاص دارد و لاغیر، یعنی:

طبق این احادیث شریف مصداق انحصاری آیه تطهیر «آیه ۳۳ سوره

۱. بصائر الدّرجات، جلد اول، جزء دوم، باب هشتم، صفحه ۲۹۶، حدیث ۷ «حدیث ۳۰۴».

شرح زیارت جامعه کبیره، تألیف آیت الله سید محمدتقی نقوی، صفحه ۴۳۶.

«ذیل عنوان: قَبَلَعِ اللهُ بِكُمْ أَشْرَفَ مَحَلِّ الْمُكْرَمِينَ».

احزاب» فقط و فقط وجود مقدّس چهارده معصوم عليهم السّلام می باشند که خداوند متعال به آن ذوات مقدّسه مقام عصمت اعطا فرموده، و اراده فرموده تا هرگونه رجس و پلیدی و زشتی و عیب و گناه را از آن بزرگواران دور نماید.

در کتاب غایة المرام بحرانی و کتاب عبقات به طور مشروح و مبسوط به این احادیث نورانی و شریف اشاره شده است.

در کتاب احقاق الحقّ قاضی نور الله شوشتری به بیش از هفتاد منبع از منابع اهل سنّت اشاره شده،

و منابع شیعه در این زمینه از هزار هم می گذرد «در رابطه با اینکه آیه تطهیر فقط و فقط به خمسه طیّبه و دیگر ائمّه معصومین عليهم السّلام اختصاص دارد و لا غیر».

یکی از علمای معروف اهل سنّت به نام حاکم حسکانی در کتاب خویش به نام شواهد التّنزیل بیش از یکصد و سی حدیث نقل نموده که آیه تطهیر درباره حضرت محمّد و علی و فاطمه و حسن و حسین عليهم السّلام می باشد که خداوند متعال اراده فرموده تا هرگونه رجس و پلیدی و ناپاکی و گناه را از آن ذوات مقدّسه دور نماید.^۱

با توجّه به توضیحاتی که ارائه شد، معنی این حدیث شریف «حدیث چهارم که از وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم نقل شد» این می شود که:

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم فرمودند:

۱. مجمع البیان، جلد بیستم، صفحه ۱۰۳ «پاورقی مترجم»، و صفحه ۱۱۳. تفسیر صافی، جلد پنجم، صفحه ۳۳۶ «ذیل آیه ۳۳ سوره احزاب». المیزان، جلد سی و دوّم، صفحه ۱۹۰ «ذیل آیه ۳۳ سوره احزاب». تفسیر نمونه، جلد هفدهم، صفحه ۳۲۱ تا ۳۲۵ «ذیل آیه ۳۳ سوره احزاب».

در عالم اظله، نبوت هیچ پیامبری تکمیل نشد مگر اینکه ولایت من و ولایت اهل بیت من «یعنی ولایت امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام و ولایت فاطمه زهرا سلام الله علیها و ولایت یازده امام معصوم علیهم السلام از نسل آن دو بزرگوار» بر آن پیامبر عرضه شد، و تمثال اهل بیت من «یعنی تمثال حضرت علی و فاطمه و یازده امام معصوم علیهم السلام» بر آن پیامبر مجسم شد، پس آن پیامبر به ولایت اهل بیت من و اطاعت از اهل بیت من اقرار نمود، یعنی:

نبوت هیچ پیامبری تکمیل نشد،

مگر اینکه آن پیامبر، ولایت چهارده معصوم علیهم السلام را پذیرفت و اطاعت از آن ذوات مقدسه را پذیرفت و به آن اقرار نمود. پر واضح است که مقام وجود مقدس چهارده معصوم علیهم السلام به مراتب از مقام و منزلت همه انبیاء الهی برتر و بالاتر می باشد، زیرا:

وجود مقدس چهارده معصوم علیهم السلام بر تمام انبیاء الهی و تمام ملائکه و در یک کلام بر تمام مخلوقات الهی ولایت دارند، و همه مخلوقات الهی موظف به اطاعت از آن بزرگواران می باشند که به یک نمونه آن که در رابطه با لزوم و وجوب اطاعت همه انبیاء الهی و ملائکه الهی از فاطمه زهرا سلام الله علیها بود در صفحات قبل اشاره شد «حدیث بخش ب ذیل حدیث اول: لَقَدْ كَانَتْ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهَا مَفْرُوضَةً الطَّاعَةُ عَلَى جَمِيعِ مَنْ خَلَقَ اللَّهُ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ وَالطَّيْرِ وَ الْبَهَائِمِ وَالْأَنْبِيَاءِ وَ الْمَلَائِكَةِ».

حدیث پنجم:

وجود مقدس امام صادق علیه السلام فرمودند:

ما مِنْ نَبِيٍّ،
 وَلَا مِنْ آدَمِيٍّ،
 وَلَا إِنْسِيٍّ،
 وَلَا جِنِّيٍّ،
 وَلَا مَلَكَ فِي السَّمَاوَاتِ،
 إِلَّا وَنَحْنُ الْحُجَجُ عَلَيْهِمْ،
 وَمَا خَلَقَ اللَّهُ خَلْقًا إِلَّا وَقَدْ عَرَضَ وَلَا يَتَنَا عَلَيْهِ وَاحْتَجَّ بِنَا عَلَيْهِ،
 فَمُؤْمِنٌ بِنَا وَكَافِرٌ وَجَاهِدٌ،
 حَتَّى السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالْجِبَالِ، يَعْنِي:

وجود مقدس امام صادق عليه السلام فرمودند:

نیست هیچ پیامبر و انسان و جنّ و ملکی «فرشته‌ای» مگر اینکه ما بر آنها
 حجّت هستیم «یعنی ما چهارده معصوم علیهم السلام به همه انبیاء و همه
 انسان‌ها و همه ملائکه حجّت هستیم»،

و خداوند متعال مخلوقی را خلق نفرمود مگر اینکه ولایت ما را بر او
 عرضه نمود و با ما بر او احتجاج نمود، پس:

عده‌ای ایمان آوردند،

عده‌ای کافر شدند،

و عده‌ای نیز منکر شدند.

وجود مقدس امام صادق علیه السلام در پایان فرمایش خویش فرمودند:
 حتّی ولایت ما به آسمان‌ها و زمین و کوه‌ها نیز عرضه شده است «یعنی
 ولایت وجود مقدس چهارده معصوم علیهم السلام به همه مخلوقات الهی
 عرضه شده، و آن ذوات مقدسه حجّت خداوند متعال بر تمام مخلوقات
 هستند و بر آنها ولایت دارند، اعم از انبیاء و ملائکه و جنّ و انس و ...».

این حدیث شریف را سلیمان بن خالد از وجود مقدّس امام صادق علیه السّلام نقل نموده است.^۱

احتجاج = حجت آوردن، دلیل آوردن، اتمام حجت کردن.
در کتاب شرح زیارت جامعه کبیره تألیف آیت الله سیّد محمّد تقی نقوی
ذیل این حدیث شریف آمده که:

از این حدیث شریف و امثال این حدیث شریف معلوم می شود که:
وجود مقدّس چهارده معصوم علیهم السّلام حجت خداوند متعال هستند
بر تمام مخلوقات و موجودات نه فقط بر انسانها،

آن هم در هر سه عالم،

هم در عالم ذر،

هم در عالم دنیا،

هم در عالم آخرت، یعنی:

وجود مقدّس چهارده معصوم علیهم السّلام حجت خداوند متعال هستند
بر تمام مخلوقات و موجودات، از اوّل مخلوق تا آخر مخلوق، و استثنایی نیز
در کار نیست.^۲

حدیث نششم:

وجود مقدّس امام صادق علیه السّلام فرمودند:

وَلَا يَتُّنَا وَلَا يَتُّهُ اللهُ،

الَّتِي لَمْ يُبْعَثْ نَبِيًّا قَطُّ إِلَّا بِهَا، یعنی:

۱. شرح زیارت جامعه کبیره، تألیف آیت الله سیّد محمّد تقی نقوی، صفحه ۱۵۲.

«ذیل عنوان: وَ حُجِّجَ اللهُ عَلَى أَهْلِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَالْأُولَى».

شرح زیارت جامعه کبیره، تألیف علامه سیّد حسین همدانی درودآبادی، صفحه ۳۵۳ «ذیل عنوان: وَ شُهِدَاءٌ عَلَى خَلْقِهِ».

۲. شرح زیارت جامعه کبیره، تألیف آیت الله سیّد محمّد تقی نقوی، صفحه ۱۵۰ تا ۱۵۴ «ذیل عنوان: وَ حُجِّجَ اللهُ عَلَى أَهْلِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَالْأُولَى».

وجود مقدس امام صادق علیه السلام فرمودند:
 ولایت ما ولایت خداوند متعال است،
 و ولایت ما اساس بعثت همه انبیاء می باشد «خداوند متعال هیچ پیامبری را
 جز به ولایت ما مبعوث به رسالت نفرمود». این حدیث را محمد بن عبدالرحمن از امام صادق علیه السلام نقل نموده
 است.^۱

در کتاب ادب فنای مقربان «شرح زیارت جامعه کبیره» تألیف آیت الله
 جوادی آملی در توضیح ذیل این حدیث شریف آمده که:
 وجود مقدس امام صادق علیه السلام در این بیان نورانی خویش با اشاره به
 یگانگی ولایت وجود مقدس چهارده معصوم علیهم السلام با ولایت خداوند
 متعال، ولایت این ذوات مقدسه را اساس بعثت همه انبیاء الهی دانسته و
 فرموده:

وَلَا يَتُّنَّا وَلَا يَتُّنَا اللَّهُ،
 الَّتِي لَمْ يُبْعَثْ نَبِيًّا قَطُّ إِلَّا بِهَا، لَذَا:

همه مردم و همه مخلوقات الهی موظف به اطاعت بی قید و شرط و بی چون
 و چرا از این ذوات مقدسه می باشند،
 و لزوم اطاعت مطلق و بی قید و شرط از این ذوات مقدسه برخاسته از
 ولایت مطلقه این بزرگواران می باشد،

۱. بصائر الدراجات، جلد اول، جزء دوم، باب نهم، صفحه ۳۰۲، حدیث ۹ «حدیث ۳۱۵».
 اصول کافی، جلد دوم، صفحه ۳۱۹، حدیث ۳ «حدیث ۱۱۷۴».
 شرح زیارت جامعه کبیره، تألیف آیت الله سید محمدتقی نقوی، صفحه ۴۰۷ و ۴۳۶ «ذیل عنوان: أَشْهَدُ أَنَّ هَذَا
 سَابِقٌ لَكُمْ، فَبَلَّغَ اللَّهُ بِكُمْ أَشْرَفَ مَحَلِّ الْمُكْرَمِينَ».
 شرح زیارت جامعه کبیره، «ادب فنای مقربان»، تألیف آیت الله جوادی آملی:
 جلد هشتم، صفحه ۳۳۱ «ذیل عنوان: مَنِ اتَّبَعَكُمْ فَالْجَنَّةُ مَاوَاهُ».
 جلد نهم، صفحه ۳۹۸ «ذیل عنوان: آخِذْ بِقَوْلِكُمْ عَامِلٌ بِأَمْرِكُمْ».
 جلد دهم، صفحه ۱۹۴ «ذیل عنوان: وَ نَصْرَتِي لَكُمْ مُعَدَّةٌ».

همان ولایت مطلقه و فراگیری که حکمت نبوت همه انبیاء الهی شمرده شده است،

و بر همین اساس است که وجود مقدّس امام صادق علیه السّلام ولایت وجود مقدّس چهارده معصوم علیهم السّلام را ولایت خداوند متعال دانسته و فرموده:

وَلَا يَتُّنَّا وَلَا يَتُّنَا وَلَا يَتُّنَا وَلَا يَتُّنَا وَلَا يَتُّنَا وَلَا يَتُّنَا
الَّتِي لَمْ يُبْعَثْ نَبِيًّا قَطُّ إِلَّا بِهَا.

وجود مقدّس چهارده معصوم علیهم السّلام پرچمدار اصلی جبهه حق در برابر کفر و شرک و الحاد می باشند،

و بر اساس معارف شیعی، معرفت و عبودیت و پرستش خداوند متعال در پرتو رهنمودها و تعلیمات این ذوات مقدّسه ممکن شده است، و این موضوع فرمایش امام باقر و امام صادق علیهما السّلام است که فرموده اند:

بِنَا عَبْدَ اللَّهِ وَ بِنَا عُرْفَ اللَّهِ «به دست ما و توسط ما خداوند متعال شناسانده شده و پرستش می شود»،
لَوْلَا مَا عُرِفَ اللَّهُ «اگر ما نبودیم، و اگر هدایت های ما نبود خداوند متعال شناخته نمی شد»، لذا:

نه تنها معرفت و عبودیت و پرستش خداوند متعال در پرتو رهنمودها و تعلیمات وجود مقدّس چهارده معصوم علیهم السّلام و آن انوار مطهّر ممکن شده است،

بلکه تمام انبیاء الهی نیز تحت اشراف و ولایت آن ذوات مقدّسه قرار دارند، و این موضوع فرمایش نورانی امام صادق علیه السّلام است که می فرماید:

وَلَا يَتُّنَّا وَلَا يَتُّنَا وَلَا يَتُّنَا وَلَا يَتُّنَا وَلَا يَتُّنَا وَلَا يَتُّنَا

الَّتِي لَمْ يُبْعَثْ نَبِيًّا قَطُّ إِلَّا بِهَا، یعنی:

ولایت ما «ولایت چهارده معصوم علیهم السَّلام» همان ولایت خداوند متعال است،

که خداوند متعال هیچ پیامبری را نفرستاد «معبوث به رسالت نفرمود» جز با پذیرش ولایت ما.^۱

در کتاب شرح زیارت جامعه کبیره تألیف آیت الله سید محمدتقی نقوی در رابطه با ولایت داشتن وجود مقدس چهارده معصوم علیهم السَّلام بر انبیاء الهی و بر مخلوقات الهی آمده که:

وجود مقدس چهارده معصوم علیهم السَّلام حجت خداوند متعال بوده اند بر تمام مخلوقات و بر تمام انبیاء سَلَف «سَلَف = گذشته»،
و بر همه آنها ولایت داشته اند،

و از مجموعه احادیث شریف از قبیل «وَلَا يَتُّنَا وَلَا يَتُّنَا اللَّهُ الَّتِي لَمْ يُبْعَثْ نَبِيًّا قَطُّ إِلَّا بِهَا، مَا مِنْ نَبِيٍّ وَلَا مِنْ رَسُولٍ أُرْسِلَ إِلَّا بِوَلَايَتِنَا وَبِفَضْلِنَا عَلَى مَنْ سِوَانَا» استفاده می شود که:

خداوند متعال، وجود مقدس چهارده معصوم علیهم السَّلام را در جمیع ازمنه «زمانها» از بدو خلقت تا روز قیامت مُطاع قرار داده است،
آن هم برای تمام مخلوقات الهی اعم از انبیاء و ملائکه و اجنه.^۲
قابل ذکر است که:

ذیل سی امین فضیلت از فضائل بی شمار وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله

۱. شرح زیارت جامعه کبیره «ادب فنای مَقْرَبَان»، تألیف آیت الله جوادی آملی،

جلد هشتم، صفحه ۳۳۱ «ذیل عنوان: مَنْ اتَّبَعَكُمْ فَأَلْجَأَهُ مَأْوَاهُ».

جلد نهم، صفحه ۳۹۸ «ذیل عنوان: أَخَذُ يَقُولُكُمْ عَامِلٌ بِأَمْرِكُمْ».

جلد دهم، صفحه ۱۹۳ و ۱۹۴ «ذیل عنوان: وَ نُصْرَتِي لَكُمْ مُعَدَّةٌ».

۲. شرح زیارت جامعه کبیره، تألیف آیت الله سید محمدتقی نقوی، صفحه ۴۰۵ تا ۴۰۸ «ذیل عنوان: أَشْهَدُ أَنَّ هَذَا سَابِقٌ لَكُمْ».

علیها در این کتاب شریف فاطمی نیز در رابطه با ولایت داشتن وجود مقدّس چهارده معصوم علیهم السّلام بر تمام مخلوقات الهی اعم از انبیاء و ملائکه و... توضیحات کاملی به عرض رسیده و شش حدیث شریف نیز در این رابطه از حضرات معصومین علیهم السّلام نقل شده است.

حدیث هفتم:

وجود مقدّس امام صادق علیه السّلام فرمودند:
 ما مِنْ نَبِيٍّ جَاءَ قَطُّ إِلَّا بِمَعْرِفَةِ حَقِّنا وَ تَفْضِيلِنا عَلَي مَنْ سِوانا، یعنی:
 وجود مقدّس امام صادق علیه السّلام فرمودند:
 هیچ پیامبری مبعوث به رسالت نشد مگر به خاطر معرفت و شناخت حقّ
 ما «چهارده معصوم علیهم السّلام»،
 و اعتراف و اقرار به برتری ما بر دیگران «اعتراف و اقرار به برتری و
 افضلیّت چهارده معصوم علیهم السّلام بر تمام مخلوقات».
 این حدیث شریف را عبدالاعلی از وجود مقدّس امام صادق علیه السّلام
 نقل نموده است.^۱

حدیث هشتم:

وجود مقدّس امام صادق علیه السّلام فرمودند:
 ما مِنْ نَبِيٍّ نُبِيٍّ،

۱. اصول کافی، جلد دوم، صفحه ۳۲۰، حدیث ۴ «حدیث ۱۱۷۵».
 شرح زیارت جامعه کبیره «ادب فنای مقرّبان»، تألیف آیت الله جوادی آملی، جلد نهم، صفحه ۱۷۰ «ذیل عنوان:
 فَبَلِّغِ اللهُ بِكُمْ أَشْرَفَ مَحَلِّ الْمُكْرَمِينَ».
 شرح زیارت جامعه کبیره، تألیف آیت الله سیّد محمدتقی نقوی، صفحه ۴۳۶.
 «ذیل عنوان: فَبَلِّغِ اللهُ بِكُمْ أَشْرَفَ مَحَلِّ الْمُكْرَمِينَ».
 حدیث لؤلؤا فاطمة، تألیف آیت الله محمدعلی گرامی، صفحه ۱۰۲.

وَلَا مِنْ رَسُولٍ أُرْسِلَ إِلَّا بَوْلَايَتِنَا وَبِفَضْلِنَا عَلَى مَنْ سِوَانَا، یعنی:
 وجود مقدس امام صادق علیه السلام فرمودند:
 هیچ پیامبری به مقام پیامبری نرسید،
 و هیچ رسولی مبعوث به رسالت نشد،
 مگر با اقرار به ولایت ما «چهارده معصوم علیهم السلام»،
 و برتری ما بر دیگران «برتری چهارده معصوم علیهم السلام بر تمام
 مخلوقات».^۱

ملاحظه فرمودید که:

وجود مقدس چهارده معصوم علیهم السلام بر تمام انبیاء الهی و بر تمام
 مخلوقات ولایت داشته‌اند،
 و هیچ پیامبری مبعوث به رسالت نشد مگر با پذیرش ولایت چهارده
 معصوم علیهم السلام،
 و اقرار به برتری آن ذوات مقدسه بر تمام مخلوقات الهی،
 و حدیث شریفی که ذیلاً ملاحظه خواهید فرمود مانند هشت حدیثی که
 قبلاً به عرض رسید صراحتاً این موضوع را بیان می‌فرماید.

حدیث نهم:

عَلَّامَهُ امِينِي اَعْلَى اَللّٰهِ مَقَامَهُ الشَّرِيفِ دَر كِتَابِ خُوَيْش «فضائل فاطمه زهرا
 سلام الله عليها، صفحه ۱۳۸» در رابطه با ولایت داشتن وجود مقدس چهارده
 معصوم علیهم السلام بر تمام انبیاء و افضلیت و برتری این ذوات مقدسه بر

۱. بصائر الدرجات، جلد اول، جزء دوم، باب نهم، صفحه ۲۹۹، حدیث ۲ «حدیث ۳۰۸».

بصائر الدرجات، جلد اول، جزء دوم، باب نهم، صفحه ۳۰۰، حدیث ۵ «حدیث ۳۱۱».

شرح زیارت جامعه کبیره «ادب فنای مقربان»، تألیف آیت الله جوادی آملی، جلد نهم، صفحه ۱۷۱ «ذیل عنوان:
 قَبِّلَ اللهُ بِكُمْ أَشْرَفَ مَحَلِّ الْمُكْرَمِينَ».

انبیاء الهی می نویسد:

همچنانکه وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم و دوازده امام معصوم علیهم السّلام بر انبیاء الهی ولایت داشتند و ولیّ آنان بودند، وجود مقدّس صدّیقه کبری فاطمه زهرا سلام الله علیها نیز عیناً مانند پدر بزرگوارش و عیناً مانند شوهر گرانقدرش و عیناً مانند یازده امام معصوم علیهم السّلام از نسل و ذرّیه اش بر تمام انبیاء الهی ولایت داشته و ولیّه آنان بوده است، و همه انبیاء الهی نیز به خضوع و فروتنی در مقابل این چهارده وجود مقدّس ایمان و اعتقاد داشته اند،

چنانکه در احادیث شریفی که از ناحیه وجود مقدّس ائمه معصومین علیهم السّلام صادر شده آمده است که:

از جمله اعمال حضرت موسی و حضرت عیسی علیهما السّلام در زمان نبوّت خویش، ذکر صلوات بر محمّد و آل محمّد علیهم السّلام بوده است. از ائمه معصومین علیهم السّلام سؤال شد که:

منظور از ذکر صلوات انبیاء الهی بر محمّد و آل محمّد علیهم السّلام چیست؟ ائمه معصومین علیهم السّلام در پاسخ به این سؤال فرمودند:

ذکر صلوات بر محمّد و آل محمّد علیهم السّلام توسط انبیاء الهی اعتراف به ولایت محمّد و آل محمّد علیهم السّلام می باشد.^۱ در این کتاب شریف فاطمی کراراً به عرض رسیده که:

منظور از آل محمّد علیهم السّلام و منظور از اهل بیت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها و دوازده امام معصوم علیهم السّلام می باشند که آیه تطهیر «آیه ۳۳ سوره احزاب» در شأن آن بزرگواران نازل شده،

۱. فضائل فاطمه زهرا سلام الله علیها، تألیف علامه امینی، صفحه ۱۳۳ تا ۱۳۹. «ذیل عنوان: آیه هفتم، آیه امانت، آیه ۷۲ سوره احزاب».

و ذیل اولین فضیلت از فضائل بی شمار وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله علیها در این کتاب شریف فاطمی که در رابطه با عصمت آن علیا مندره می باشد در این رابطه توضیحات کاملی به عرض رسیده است.

توضیح:

خداوند متعال در آیه ۵۶ سوره احزاب می فرماید:
 إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ، يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا،
 یعنی:

خداوند متعال می فرماید:

به درستی که «همانا» خداوند متعال و ملائکه خداوند متعال بر پیامبر اکرم صلوات می فرستند «درود می فرستند»،
 ای کسانی که ایمان آورده اید «ای مؤمنین»:
 شما نیز از خداوند متعال و از ملائکه الهی تبعیت و پیروی نمایید، و به پیامبر اکرم صلوات بفرستید،
 و تسلیم محض همه دستورات پیامبر اکرم باشید.
 منظور از سَلِّمُوا تَسْلِيمًا در این آیه شریفه «آیه ۵۶ سوره احزاب» این است که:

ای مؤمنین:

مطیع محض و تسلیم مطلق و بی قید و شرط همه اوامر و دستورات پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم باشید،
 و پیامبر اکرم هر دستوری که به شما داد بی چون و چرا و بلافاصله به مرحله اجرا در آورید، در تمام امور، اعم از امور دنیوی و آخروی.
 قابل ذکر است که:

۱. اگر صلوات به خداوند متعال نسبت داده شود معنی رحمت خداوند متعال را می‌دهد، یعنی نزول رحمت الهی، لذا:

اگر گفته می‌شود که خداوند متعال به پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم صلوات می‌فرستد، یعنی:

خداوند متعال رحمت خاص خویش را به آن حضرت نازل می‌فرماید.

۲. اگر صلوات به ملائکه و به مردم نسبت داده شود معنی طلب رحمت می‌دهد، لذا:

صلوات فرستادن ملائکه و مردم به پیامبر اکرم یعنی درخواست و تقاضا از خداوند متعال تا رحمت خاص خویش را به پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم نازل فرماید.

۳. يُصَلُّونَ فعل مضارع می‌باشد و استمرار را می‌رساند، یعنی:

خداوند متعال پیوسته و لاینقطع به پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم صلوات می‌فرستد، یعنی:

خداوند متعال به‌طور پیوسته و مستمر و لاینقطع رحمت خاص خویش را به پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم نازل می‌فرماید،

و ملائکه الهی نیز پیوسته و مستمر به پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم صلوات می‌فرستند، یعنی:

ملائکه الهی به‌طور مستمر و لاینقطع از خداوند متعال درخواست می‌کنند تا خداوند متعال رحمت خاص خویش را به پیامبر اکرم نازل فرماید.^۱

۴. از وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم سؤال شد که: یا رسول الله:

۱. تفسیر نمونه، جلد هفدهم، صفحه ۴۴۴ و ۴۴۵ «ذیل آیه ۵۶ سوره احزاب: مجمع البیان، جلد بیستم، صفحه ۱۶۹ و ۱۷۰» «ذیل آیه ۵۶ سوره احزاب». تفسیر صافی، جلد پنجم، صفحه ۳۵۶ «ذیل آیه ۵۶ سوره احزاب».

صلوات فرستادن به شما چگونه است؟
وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند:
اینگونه بر من صلوات بفرستید و بگویید:
اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ.
یکی از علمای معروف اهل سنت در کتاب خویش به نام درالمتنور چندین
حدیث نقل نموده که همه احادیث شریف دلالت بر این دارند که:
هنگام صلوات فرستادن به حضرت محمد باید آل محمد را نیز ذکر نمود
و باید گفت:

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ.

احادیث شریفی که از طریق منابع شیعه نقل شده «مبنی بر اینکه هنگام
صلوات فرستادن به حضرت محمد، باید آل محمد را نیز بیفزاییم و بگوییم:
اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ»،
به حدی زیاد است که اگر گفته شود از حد شمارش بیرون است اغراق
نمی‌باشد.^۱

۵. وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند:
هرکس به من صلوات بفرستد و بر آل من صلوات نفرستد «یعنی صلوات ناقص
بفرستد و بگوید: اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ»،
این شخص بوی بهشت را نیز استشمام نمی‌کند،
در حالی که بوی بهشت از فاصله پانصد سال راه استشمام می‌شود «این امر
کنایه از این است که هرکس صلوات ناقص بفرستد و به آل محمد صلوات

۱. مجمع البیان، جلد بیستم، صفحه ۱۶۹ «ذیل آیه ۵۶ سوره احزاب».
المیزان، جلد سی و دوم، صفحه ۲۳۰ و ۲۳۱ «ذیل آیه ۵۶ سوره احزاب».
تفسیر نمونه، جلد هفدهم، صفحه ۴۴۶ و ۴۴۷ و ۴۴۸ «ذیل آیه ۵۶ سوره احزاب».
تفسیر برهان، جلد هفتم، صفحه ۴۹۳، حدیث ۹ «ذیل آیه ۵۶ سوره احزاب».

نفرستد هرگز وارد بهشت نخواهد شد».^۱

۶. وجود مقدس امام باقر علیه السلام فرمودند:

ما فی المیزان شیء أثقل من الصلاة علی محمد و آل محمد، یعنی:

روز قیامت در میزان «ترازوی سنجش اعمال انسانها» هیچ عملی سنگین تر

از صلوات بر محمد و آل محمد نیست.^۲

۷. وجود مقدس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام فرمودند:

این آیه شریفه «إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ، يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ

وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا - آیه ۵۶ سوره احزاب» ظاهری دارد و باطنی،

ظاهر آیه شریفه این قسمت از آیه شریفه است که خداوند متعال می فرماید:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ، یعنی:

ای مؤمنین:

به حضرت محمد و آل محمد علیهم السلام صلوات بفرستید،

و باطن آیه شریفه این است که خداوند متعال می فرماید:

وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا، یعنی:

مطیع محض و تسلیم بی قید و شرط پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و

سلم و مطیع محض وصی حضرت محمد صلی الله علیه و آله و سلم و مطیع

محض آل محمد علیهم السلام باشید «یعنی مطیع محض چهارده معصوم

علیهم السلام باشید».^۳

۱. تفسیر برهان، جلد هفتم، صفحه ۴۹۶، حدیث ۱۷ «ذیل آیه ۵۶ سوره احزاب».

۲. اصول کافی، جلد چهارم، صفحه ۲۵۲، حدیث ۱۵ «حدیث ۳۱۶۴».

۳. احتجاج طبرسی، جلد اول، صفحه ۵۶۶، حدیث ۱۳۷.

تفسیر صافی، جلد پنجم، صفحه ۳۵۷ «ذیل آیه ۵۶ سوره احزاب».

تفسیر برهان، جلد هفتم، صفحه ۴۹۷، حدیث ۱۹.

تفسیر نورالثقلین، جلد ششم، صفحه ۱۶۵، حدیث ۲۳۴ «حدیث ۹۰۶۱».

«ذیل آیه ۵۶ سوره احزاب».

با این توضیحاتی که ارائه شد معنی حدیث نهم تا حدی روشن می شود که علامه امینی در کتاب خویش نقل نموده که:

از جمله اعمال حضرت موسی و حضرت عیسی علیهما السلام در زمان نبوت خویش، صلوات فرستادن بر محمد و آل محمد علیهم السلام بوده است، و منظور از صلوات فرستادن حضرت موسی و حضرت عیسی علیهما السلام بر محمد و آل محمد علیهم السلام اعتراف و پذیرش ولایت محمد و آل محمد علیهم السلام بوده است.

در احادیث فراوانی از جمله در زیارت نورانی و شریف جامعه کبیره آمده که:

وجود مقدس چهارده معصوم علیهم السلام حافظ اسرار الهی و حافظین سر خداوند متعال،

و خازنین علم خداوند متعال هستند،

و خداوند متعال علمی از علوم خویش و سری از اسرار خویش را به این ذوات مقدسه اعطا فرموده که به احدی از انبیاء الهی و به احدی از ملائکه نداده است،

چرا که آنها تاب تحمل آن را نداشتند،

و دو حدیث ذیل «حدیث دهم و حدیث یازدهم» صراحتاً آن را بیان می فرمایند.

قبل از درج این دو حدیث شریف به قسمت هایی از زیارت شریف جامعه کبیره به طور اختصار اشاره می شود «فقط به رئوس مطالب اشاره می شود» که وجود مقدس چهارده معصوم علیهم السلام حافظین اسرار خداوند متعال و خازنین علم خداوند متعال می باشند،

و سپس به این دو حدیث شریف اشاره می شود.

در زیارت نورانی و شریف جامعه کبیره که از ناحیه وجود مقدس امام

هادی علیه السَّلام صادر شده و یک دوره کامل و جامع امام شناسی است، و در واقع منشور امام شناسی می باشد،

و با جمله السَّلام عَلَیْكُمْ یا أَهْلَ بَیْتِ النَّبُوَّةِ شروع می شود، در رابطه با اهل بیت نبوت یعنی وجود مقدس چهارده معصوم علیهم السَّلام و اینکه آن ذوات مقدسه حافظ اسرار الهی و خازن علم خداوند متعال می باشند آمده که:

حَفَظَةَ سِرِّ اللَّهِ، یعنی:

شما چهارده معصوم علیهم السَّلام حافظین سر خداوند متعال هستید،

وَ حَفَظَةَ لِسِرِّهِ، یعنی:

شما چهارده معصوم علیهم السَّلام سرّ خداوند متعال هستید،

وَ اخْتَارَكُمْ لِسِرِّهِ، یعنی:

خداوند متعال شما چهارده معصوم علیهم السَّلام را برای اسرار خویش

انتخاب فرمود،

و اسرار خویش را در شما به ودیعت سپرد،

مَعَادِنِ حِكْمَةِ اللَّهِ، یعنی:

شما چهارده معصوم علیهم السَّلام معدن حکمت خداوند متعال هستید،

و حکمت به معنی رسیدن به حق است با علم و عقل،

وَ عَيْبَةَ عِلْمِهِ، یعنی:

شما چهارده معصوم علیهم السَّلام مخزن علوم خداوند متعال می باشید،

اضْطَفَاكُمْ بِعِلْمِهِ، یعنی:

خداوند متعال شما چهارده معصوم علیهم السَّلام را برگزید به علم خویش

از میان خلق خویش، یا:

خداوند متعال شما چهارده معصوم علیهم السَّلام را برگزید برای اینکه

معدن علم خداوند متعال باشید،

وَ حَفْظَةَ لِسْرِهِ وَ خَزَنَةَ لِعِلْمِهِ، یعنی:

شما چهارده معصوم علیهم السلام، حافظین سرّ خداوند متعال و خازنین علم خداوند متعال هستید^۱.

حافظ = نگهبان، پاسدار، نگهدارنده.

خازن = خزانه‌دار، متصدی خزانه، نگهبان خزانه، حفظ‌کننده ذخائر.

خزانه = گنجینه، محلی که در آن جواهرات و اموال قیمتی را نگهداری می‌کنند.

توضیح:

زیارت نورانی و شریف جامعه کبیره زیارت اهل بیت نبوت می‌باشد و با جمله السَّلَامُ عَلَیْكُمْ یا أَهْلَ بَيْتِ النَّبُوَّةِ آغاز می‌شود.

در کتاب شرح زیارت جامعه کبیره تألیف آیت‌الله نقوی در این رابطه آمده که:

ما در این زیارت نورانی و شریف، اهل بیت نبوت را زیارت می‌کنیم، و مراد از اهل بیت نبوت، ائمه معصومین علیهم السلام هستند نه غیر آنها، و وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله علیها جزء آنها بلکه اصل آنها است.^۲

پس از ارائه توضیحات مختصری در رابطه با اینکه وجود مقدس چهارده معصوم علیهم السلام حافظین سرّ خداوند متعال و خازنین علم خداوند متعال می‌باشند،

می‌پردازیم به ادامه بخش حدیث و نقل دو حدیث شریف که صراحتاً بیان

۱. «شرح زیارت جامعه کبیره، تألیف آیت‌الله سید محمدتقی نقوی، صفحات ۱۵۹، ۱۶۲، ۲۲۱، ۲۴۱، ۲۴۵، ۲۶۴».

۲. شرح زیارت جامعه کبیره، تألیف آیت‌الله سید محمدتقی نقوی، صفحه ۴۰ و ۴۱ «ذیل عنوان: السَّلَامُ عَلَیْكُمْ یا أَهْلَ بَيْتِ النَّبُوَّةِ».

می‌فرمایند که خداوند متعال علمی از علوم خویش و سرّی از اسرار خویش را به وجود مقدّس چهارده معصوم علیهم السّلام اعطا فرموده که به آخدی از انبیاء الهی و به آخدی از ملائکه مقرب الهی نداده،

چرا که آن‌ها تاب تحمّل آن را نداشتند،

و این قضیه نیز علاوه بر صدها دلیل دیگر، دلیلی است بر افضلیت وجود مقدّس چهارده معصوم علیهم السّلام بر تمام انبیاء الهی و بر تمام ملائکه الهی، و در یک کلام افضلیت بر تمام مخلوقات خداوند متعال.

حدیث دهم:

وجود مقدّس امام صادق علیه السّلام فرمودند:

إِنَّ عِنْدَنَا وَ اللَّهِ سِرّاً مِنْ سِرِّ اللَّهِ وَ عِلْماً مِنْ عِلْمِ اللَّهِ،
وَ اللَّهِ مَا يَحْتَمِلُهُ مَلَكٌ مُقَرَّبٌ وَ لَا نَبِيٌّ مُرْسَلٌ وَ لَا مُؤْمِنٌ أَمْتَحَنَ اللَّهُ قَلْبَهُ لِلْإِيمَانِ،
وَ اللَّهِ مَا كَلَّفَ اللَّهُ ذَلِكَ أَحَدًا غَيْرِنَا،
وَ لَا اسْتَعْبَدَ بِذَلِكَ أَحَدًا غَيْرِنَا، یعنی:

وجود مقدّس امام صادق علیه السّلام فرمودند:

به خدا قسم:

سرّی از اسرار خداوند متعال و علمی از علم خداوند متعال نزد ما است، که به خدا سوگند هیچ مَلَكٌ مُقَرَّبٌ و هیچ پیامبر مُرْسَلٌ و هیچ مؤمنی «مؤمنی که خداوند متعال دل او را به ایمان آزموده»، نمی‌تواند آن را تحمّل کند و نمی‌تواند آن را به دوش بکشد.

امام صادق علیه السّلام در ادامه فرمایش خویش فرمودند:

به خدا قسم:

خداوند متعال آن علوم و آن اسرار را جز به ما «یعنی چهارده معصوم علیهم

السَّلَام» به اَحَدی تکلیف نفرموده است «به آن مکلف نفرموده است»،
و عبادت با آن را جز ما از اَحَدی نخواسته است.

این حدیث شریف را ابوبصیر از وجود مقدّس امام صادق علیه السَّلَام نقل
نموده است.

حدیث شریف طولانی تر از این است که ملاحظه فرمودید، فقط به قسمتی
از حدیث شریف اشاره شد که بیان می فرمود که سرّی از اسرار خداوند متعال
و علمی از علم خداوند متعال نزد وجود مقدّس چهارده معصوم علیهم السَّلَام
است که اَحَدی از ملائکه مقرب الهی و اَحَدی از انبیاء مرسل و اَحَدی از
مؤمنینی که خداوند متعال دل او را به ایمان آزموده نمی تواند آن علوم و آن
اسرار الهی را تحمّل کند و به دوش بکشد.^۱

در کتاب شمس الطّالعه در توضیح ذیل این حدیث شریف آمده که:
این حدیث شریف و احادیث مشابه دیگر دلالت بر این دارد که وجود
مقدّس چهارده معصوم علیهم السَّلَام افضل و اشرف مخلوقات الهی هستند،
و اقرب به خدا از دیگران می باشند «مقرب ترین مخلوقات الهی هستند»،
و مقام آن ذوات مقدّس از مقام همه انبیاء الهی و ملائکه الهی برتر و بالاتر
می باشد.^۲

حدیث یازدهم:

وجود مقدّس امام صادق علیه السَّلَام فرمودند:

إِنَّ مِنْ حَدِيثِنَا مَا لَا يَحْتَمِلُهُ مَلَكٌ مُقَرَّبٌ وَلَا نَبِيٌّ مُرْسَلٌ وَلَا عَبْدٌ مُؤْمِنٌ، يَعْنِي:

۱. اصول کافی، جلد دوم، صفحه ۲۵۵، حدیث ۵ «حدیث ۱۰۴۸».

شرح زیارت جامعه کبیره «ترجمه شمس الطّالعه»، تألیف علامه سید حسین همدانی درودآبادی، صفحه ۲۴۴
«ذیل عنوان: وَ حَفَظَةَ سِرِّ اللَّهِ».

۲. شرح زیارت جامعه کبیره «ترجمه شمس الطّالعه»، تألیف علامه سید حسین همدانی درودآبادی، صفحه ۲۴۳
و ۲۴۴ «ذیل عنوان: وَ حَفَظَةَ سِرِّ اللَّهِ».

وجود مقدّس امام صادق علیه السّلام فرمودند:
 در میان احادیث ما چیزهایی هست که،
 نه مَلک مقربّ تاب تحمّل آن را دارد،
 و نه نبیّ مرسل تاب تحمّل آن را دارد،
 و نه عبد مؤمن «در میان احادیث ما چیزهایی است که هیچ مَلک مقربّ و
 هیچ پیامبر مُرسل و هیچ بنده مؤمن نمی تواند آن را تحمّل کند».
 این حدیث شریف را ابوصامت از وجود مقدّس امام صادق علیه السّلام
 نقل نموده است.^۱
 ملاحظه فرمودید که:

علمی از علم خداوند متعال و سرّی از اسرار خداوند متعال نزد وجود
 مقدّس چهارده معصوم علیهم السّلام می باشد که اَحَدی از انبیاء الهی و اَحَدی
 از ملائکه الهی نمی توانند آن را تحمل نمایند.
 در بین اصحاب پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم و اصحاب ائمه
 معصومین علیهم السّلام نیز بنا به درجه ایمان و یقین آن ها چنین قضیه ای
 وجود دارد، یعنی:

همه اصحاب حضرات معصومین علیهم السّلام در یک رتبه و یک درجه
 نبودند که بتوانند مانند یکدیگر اسرار و معارف الهی را از حضرات معصومین
 علیهم السّلام بیاموزند، لذا:

به اندازه ایمان هر کدام از اصحاب به آن ها از اسرار و معارف چیزی
 آموخته می شد که این ها اصحاب سرّ حضرات معصومین علیهم السّلام بودند،
 لیکن هر کدام در یک درجه،

و اگر کسی که در رتبه پایین تر بود به اسرار و معارف فردی که از او بالاتر

۱. شرح زیارت جامعه کبیره «ادب فنای مقربان»، تألیف آیت الله جوادی آملی، جلد دوم، صفحه ۱۷۵ «ذیل
 عنوان: وَ حَفْطَةَ سِرِّ اللَّهِ».

بود پی می برد و آگاه می شد، او را می کشت و یا اینکه او را تکفیر می نمود، چرا که تاب تحمّل آن را نداشت.

در این رابطه به یک حدیث شریف اشاره می شود.

وجود مقدّس امام سجّاد علیه السّلام فرمودند:

اگر ابوذر به معارف و اسرار سلمان آگاهی می یافت او را می کشت «زیرا تاب تحمّل آن اسرار را نداشت»،

در حالی که پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم بین آن دو نفر «یعنی سلمان و ابوذر» عقد اخوّت و برادری بسته بود.^۱

ملاحظه فرمودید که:

وجود مقدّس چهارده معصوم علیهم السّلام اشرف و افضل مخلوقات الهی هستند و مقام و منزلت آن‌ها از تمام انبیاء الهی و ملائکه الهی برتر و بالاتر می باشد.

در رابطه با خمسه طیّبه علیهم السّلام و افضلیّت آن ذوات مقدّسه بر تمام مخلوقات نیز به طور ویژه و به طور خاص احادیثی از ناحیه ائمّه معصومین علیهم السّلام صادر شده که به اختصار به تعدادی از این احادیث شریف اشاره می شود.

۱- وجود مقدّس امام رضا علیه السّلام فرمودند:

وقتی که خداوند متعال حضرت آدم را خلق فرمود و به همه ملائکه دستور داد تا به حضرت آدم سجده کنند «سجده احترام و سجده خشوع نه سجده

۱. اصول کافی، جلد دوّم، صفحه ۲۵۴، حدیث ۲ «حدیث ۱۰۴۵».

«باب صعب بودن احادیث ائمّه علیهم السّلام».

شرح زیارت جامعه کبیره «ادب فنای مقرّبان»، تألیف آیت الله جوادی آملی، جلد دوّم، صفحه ۱۷۴ «ذیل عنوان: وَ حَفَظَةَ سِرِّ اللَّهِ».

شرح زیارت جامعه کبیره «ترجمه شمس الطّالعه» تألیف علامه سیدحسین همدانی درودآبادی، صفحه ۲۴۶ «ذیل عنوان: وَ حَفَظَةَ سِرِّ اللَّهِ».

پرستش و عبادت، زیرا سجده برای پرستش و عبادت فقط و فقط باید برای خداوند متعال باشد و لا غیر»،

حضرت آدم در دل خویش با خود گفت:

آیا خداوند متعال بشری افضل از من «بهتر از من و برتر از من» خلق فرموده است.

در همین هنگام خداوند متعال به حضرت آدم فرمود:
ای آدم:

سرت را بلند کن و به ساق عرش نگاه کن.

حضرت آدم سرش را بلند نمود و به ساق عرش «پایه عرش» نگاه کرد و دید که آنجا نوشته شده:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ،

مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ،

علی بن ابیطالب امیرالمؤمنین،

و زَوْجَتُهُ فَاطِمَةُ سَيِّدَةَ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ،

و الْحَسَنِ وَ الْحُسَيْنِ سَيِّدَا شَبَابِ أَهْلِ الْجَنَّةِ، یعنی:

خدایی جز الله نیست،

محمد رسول خدا است،

علی بن ابیطالب امیرالمؤمنین است،

و همسرش فاطمه، سیده و سرور بانوان عالم است،

و حسن و حسین سید و سرور جوانان بهشت هستند.

حضرت آدم به خداوند متعال عرض کرد:

يَا رَبِّ:

مَنْ هَؤُلَاءِ؟ یعنی:

خداوندا:

این‌ها کیستند؟

خداوند متعال به حضرت آدم فرمود:

هُؤُلَاءِ مِنْ ذُرِّيَّتِكَ،

هُم خَيْرٌ مِنْكَ وَ مِنْ جَمِيعِ خَلْقِي،

لَوْلَا هُمْ مَا خَلَقْتُكَ،

وَ لَا خَلَقْتُ الْجَنَّةَ وَ النَّارَ،

وَ لَا السَّمَاءَ وَ الْأَرْضَ، یعنی:

خداوند متعال به حضرت آدم فرمود:

ای آدم:

این‌ها «خمسه طیبه علیهم السّلام» از نسل تو و از ذریّه تو می‌باشند «از

فرزندان تو هستند»،

این‌ها «خمسه طیبه علیهم السّلام» از تو و از همه مخلوقاتم بهتر و برتر

می‌باشند،

اگر این‌ها نبودند، تو و بهشت و جهنم و آسمان و زمین را خلق نمی‌کردم

«یعنی همه مخلوقات و همه عالم را به‌خاطر این پنج نفر خلق کردم»،

این حدیث شریف را عبدالسلام بن صالح هروی از وجود مقدّس امام رضا

علیه السّلام نقل نموده است.^۱

حدیث شریف مفصّل‌تر و طولانی‌تر از این است که ملاحظه فرمودید،

۱. کلیّات حدیث قدسی «ترجمه جواهرالسّنیّه»، تألیف شیخ حرّ عاملی، صفحه ۴۳۹، حدیث ۴۰۹، ۸۰.

تفسیر صافی، جلد اوّل، صفحه ۱۶۵ و ۱۶۶ «ذیل آیه ۳۵ سوره بقره».

تفسیر برهان، جلد دوّم، صفحه ۲۷۶، حدیث ۱۳ «ذیل آیه ۳۵ سوره بقره».

تفسیر نورالثقلین، جلد اوّل، صفحه ۱۴۳، حدیث ۱۱۲ «حدیث ۲۲۶».

«ذیل آیه ۳۵ سوره بقره».

المیزان، جلد اوّل، صفحه ۲۶۷ و ۲۶۸ «ذیل آیه ۳۵ سوره بقره».

فقط به قسمتی از حدیث شریف اشاره شد که بیان می فرمود که خمسه طیبیه علیهم السّلام «وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم و امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السّلام و فاطمه زهرا سلام الله علیها و حسنین علیهما السّلام» افضل و اشرف مخلوقات می باشند و علّت غایبی خلقت هستند، یعنی:

خداوند متعال عالم را به خاطر این ذوات مقدّسه خلق فرموده است.

۲- وجود مقدّس امام رضا علیه السّلام در پاسخ به این سؤال که آیا اهل بیت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم بر سایر مسلمین فضیلت و برتری دارند یا خیر،

و آیا در قرآن کریم به این موضوع اشاره ای شده یا نه، فرمودند:

در آیات شریفه فراوانی در رابطه با فضیلت و برتری اهل بیت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم بر تمام مخلوقات الهی مطالبی بیان شده که یکی از این آیات شریفه آیه مباهله می باشد «فَمَنْ حَاجَّكَ فِيهِ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ، فَقُلْ تَعَالَوْا نَدْعُ أَبْنَاءَنَا وَ ابْنَاتِكُمْ وَ نِسَاءَنَا وَ نِسَاءَكُمْ وَ أَنْفُسَنَا وَ أَنْفُسَكُمْ ثُمَّ نَبْتَهِلْ فَنَجْعَلْ لِعِنتِ اللَّهِ عَلَى الْكَافِرِينَ - آیه ۶۱ سوره آل عمران» می باشد.

وجود مقدّس امام رضا علیه السّلام در ادامه فرمایش خویش درباره این آیه شریفه «آیه ۶۱ سوره آل عمران» فرمودند:

منظور از أَنْفُسَنَا در این آیه شریفه «آیه ۶۱ سوره آل عمران» فقط و فقط وجود مقدّس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السّلام می باشد که نفس و جان پیامبر اکرم است،

منظور از ابْنَاء در این آیه شریفه «آیه ۶۱ سوره آل عمران» حسن و حسین علیهما السّلام هستند،

و منظور از نِسَاء در این آیه شریفه «آیه ۶۱ سوره آل عمران» فاطمه زهرا

سلام الله عليها می باشد.

وجود مقدّس امام رضا علیه السّلام در ادامه فرمایش خویش فرمودند: اینها امتیازات و ویژگی های این ذوات مقدّسه است «خمس طیبه عليهم السّلام» که هیچکس بر آنها سبقت و پیشی نخواهد گرفت، و فضیلتی است که هیچ بشری به آن نخواهد رسید، و شرافتی است که قبلاً نیز هیچ انسانی به آن نرسیده است. این حدیث شریف را ریّان بن صلت از امام رضا علیه السّلام نقل نموده است.^۱

حدیث شریف طولانی و مفصّل است، فقط به قسمتی از حدیث شریف اشاره شد که وجود مقدّس امام رضا علیه السّلام درباره افضلیّت خمس طیبه عليهم السّلام بر تمام انسانها فرمودند:

اینها امتیازات و ویژگی های خمس طیبه عليهم السّلام است که هیچکس بر آنها سبقت و پیشی نخواهد گرفت، و فضیلتی است که هیچ بشری به آن نخواهد رسید، و شرافتی است که قبلاً نیز هیچ انسانی به آن نرسیده است. ۳- وجود مقدّس امام هادی علیه السّلام فرمودند:

خداوند متعال به آدم و حوّا فرمود:
مبادا به حجّت های من «خمس طیبه عليهم السّلام» به چشم حسادت نگاه کنید،

۱. عیون اخبار الرّضا علیه السّلام، جلد اوّل، باب ۲۳، صفحه ۴۶۸ تا ۴۹۶، حدیث ۱.

تفسیر برهان، جلد سوّم، صفحه ۷۵، حدیث ۷ «ذیل آیه ۶۱ سوره آل عمران».

تفسیر نور الثّقلین، جلد اوّل، صفحه ۷۴۹، حدیث ۱۶۳ «حدیث ۱۵۰۸».

«ذیل آیه ۶۱ سوره آل عمران».

المیزان، جلد ششم، صفحه ۶۸ «ذیل آیه ۶۱ سوره آل عمران».

تفسیر نمونه، جلد دوّم، صفحه ۶۷۹ «ذیل آیه ۶۱ سوره آل عمران».

که من آن‌ها را به شما دو نفر و به همه مخلوقاتم برتری داده‌ام.^۱
 حدیث در باب افضلیت چهارده معصوم علیهم السّلام بر تمام مخلوقات،
 همچنین حدیث در باب افضلیت خمس طیبه علیهم السّلام بر تمام مخلوقات
 فراوان است،

جهت رعایت اختصار فقط به یک حدیث شریف دیگر نیز اشاره می‌شود.

۴- طبق حدیث شریفی که ابوذر غفاری از وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی
 الله علیه و آله وسلم نقل نموده آمده که:

جبرئیل و اسرافیل با یکدیگر صحبت می‌کردند، و ضمن بیان فضائل و
 مقامات خویش به داشتن این فضائل و مقامات رفیع و والا مباهات می‌نمودند،
 و در همین حال خداوند متعال اشاره فرمود «امر فرمود» تا مطلب آشکار
 شود،

و در این هنگام جبرئیل و اسرافیل مشاهده کردند که بر ساق عرش نوشته
 شده که:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ «خدایی جز خداوند یگانه نیست»،
 مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ «حضرت محمد رسول خدا است»،
 وَعَلِيٌّ وَفَاطِمَةٌ وَ الْحَسَنُ وَ الْحُسَيْنُ خَيْرُ خَلْقِ اللَّهِ «علی و فاطمه و حسن و حسین
 «علیهم السّلام» برترین و بهترین مخلوقات خداوند متعال هستند.

جبرئیل امین وقتی این جملات را بر ساق عرش الهی مشاهده کرد به
 خداوند متعال عرض کرد:

يَا رَبِّ:
 فَإِنِّي أَسْأَلُكَ بِحَقِّهِمْ عَلَيْكَ إِلَّا جَعَلْتَنِي خَادِمَهُمْ «أَنْ تَجْعَلَنِي خَادِمَهُمْ»، یعنی:
 جبرئیل به خداوند متعال عرض کرد:

۱. تفسیر برهان، جلد چهارم، صفحه ۲۱۴، حدیث ۳ «ذیل آیات ۲۲ تا ۲۴ سوره اعراف».

خداوندا:

از تو درخواست می‌کنم به حقّ این بزرگواران «به حقّ محمد و علی و فاطمه و حسن و حسین علیهم السّلام» مرا خادم این بزرگواران قرار بدهی.^۱ ملاحظه فرمودید که:

وجود مقدّس چهارده معصوم علیهم السّلام اشرف و افضل مخلوقات الهی هستند،

و مقام آن ذوات مقدّسه از مقام تمام انبیاء الهی و از مقام تمام ملائکه الهی برتر و بالاتر است.

مقام و منزلت وجود مقدّس چهارده معصوم علیهم السّلام به عنوان اشرف و افضل مخلوقات الهی به قدری رفیع و والا است که:

۱- امین و وحی الهی یعنی حضرت جبرئیل علیه السّلام از خداوند متعال درخواست می‌کند تا خداوند متعال او را خادم خمسه طیبه علیهم السّلام «و دیگر ائمه معصومین علیهم السّلام» قرار دهد.^۲

مقام و منزلت وجود مقدّس چهارده معصوم علیهم السّلام به عنوان اشرف و افضل مخلوقات الهی به قدری رفیع و والا است که:

۱. شرح زیارت جامعه کبیره «ادب فنای مقربان»، تألیف آیت الله جوادی آملی، جلد نهم، صفحه ۱۶۶ و ۱۶۷ «ذیل عنوان: فَبَلَّغَ اللهُ بِكُمْ أَشْرَفَ مَحَلِّ الْمُكْرَمِينَ».

ارشاد القلوب دیلمی «پاورقی علامه شعرانی»، جلد دوم، صفحه ۳۳۳.

«ذیل عنوان: اهل بیت علیهم السّلام از ملائکه مقرب الهی برتر می‌باشند».

قطره‌ای از دریای فضائل اهل بیت علیهم السّلام، تألیف آیت الله سید احمد مستنبط، جلد اول، بخش اول، صفحه ۹۶ و ۹۷، حدیث ۱۷.

۲. شرح زیارت جامعه کبیره «ادب فنای مقربان»، تألیف آیت الله جوادی آملی، جلد نهم، صفحه ۱۶۶ و ۱۶۷ «ذیل عنوان: فَبَلَّغَ اللهُ بِكُمْ أَشْرَفَ مَحَلِّ الْمُكْرَمِينَ».

«ارشاد القلوب دیلمی، با تصحیح و پاورقی علامه شعرانی»، جلد دوم، صفحه ۳۳۳.

«ذیل عنوان: اهل بیت علیهم السّلام از ملائکه مقرب الهی برتر می‌باشند».

قطره‌ای از دریای فضائل اهل بیت علیهم السّلام، تألیف آیت الله سید احمد مستنبط، جلد اول، بخش اول، صفحه ۹۶ و ۹۷، حدیث ۱۷.

۲- حضرت ابراهیم خلیل الرّحمن که پیامبر اولوالعزم می باشد از خداوند متعال درخواست می کند که:

اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي مِنْ شَيْعَةِ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ، يَعْنِي:
حضرت ابراهیم علیه السّلام به خداوند متعال عرض می کند:
خداوندا:

مرا از شیعیان امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السّلام قرار بده.
این حدیث شریف را جابر بن یزید جعفی از وجود مقدّس امام صادق علیه السّلام نقل نموده است.^۱

مقام و منزلت وجود مقدّس چهارده معصوم علیهم السّلام به عنوان اشرف و افضل مخلوقات الهی به قدری رفیع است که:

۳- حضرت ابراهیم خلیل الرّحمن علیه السّلام پس از اینکه خداوند متعال را به حقّ چهارده معصوم علیهم السّلام سوگند داد خداوند متعال به او مقام امامت اعطا فرمود.

خداوند متعال در آیه ۱۲۴ سوره بقره می فرماید:
وَإِذْ بَوَّأْنَا لِإِبْرَاهِيمَ رُبُّهُ بِكَلِمَاتٍ فَاتَمَمَّنَّ، قَالَ أَنَّىٰ جَاعِلُكَ لِلنَّاسِ إِمَامًا، يَعْنِي:
هنگامی که خداوند متعال حضرت ابراهیم را به چند امر «به اموری» امتحان فرمود،

و حضرت ابراهیم به خوبی از عهده این امتحانات «آزمایش ها» برآمد،
خداوند متعال به او فرمود:

من تو را امام مردم قرار دادم «تو را برای مردم امام قرار دادم».^۲

۱. تفسیر برهان، جلد هفتم، صفحه ۶۸۲ و ۶۸۶، حدیث ۳ «ذیل آیه ۸۳ سوره صافات».
قطره ای از دریای فضائل اهل بیت علیهم السّلام، تألیف آیت الله سیّد احمد مستنبط، جلد دوّم، بخش دوّم، صفحه ۳۳۸، حدیث ۶۷/۸۸۴.

۲. ترجمه آیه شریفه از تفسیر نمونه است، تفسیر نمونه، جلد اوّل، صفحه ۴۹۷.

یکی از اصحاب امام صادق علیه السلام به نام مفضل بن عمر نقل می کند که:

از وجود مقدس امام صادق علیه السلام سؤال کردم:
یا بن رسول الله:

منظور از کلمات در این آیه شریفه «اذْبَتَلَىٰ اِبْرَاهِيمَ رَبُّهُ بِكَلِمَاتٍ فَاتَمَّهُنَّ»، قَالَ اِنِّي جَاعِلُكَ لِلنَّاسِ اِمَامًا - آیه ۱۲۴ سوره بقره» چیست؟
وجود مقدس امام صادق علیه السلام فرمودند:
هِيَ الْكَلِمَاتُ الَّتِي تَلَقَّاهَا آدَمُ مِنْ رَبِّهِ فَتَابَ عَلَيْهِ،
وَهُوَ اَنَّهُ قَالَ:

يَا رَبِّ:

اَسْأَلُكَ بِحَقِّ مُحَمَّدٍ وَعَلِيِّ وَفَاطِمَةَ وَ الْحَسَنِ وَ الْحُسَيْنِ اِلَّا تُبْتَ عَلَيَّ،
فَتَابَ اللهُ عَلَيْهِ،
اِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمِ.
فَقُلْتُ لَهُ:

يَا بَنَ رَسُولِ اللهِ:

فَمَا يَعْنِي عَزَّ وَ جَلَّ بِقَوْلِهِ فَاتَمَّهُنَّ؟
قَالَ:

يَعْنِي فَاتَمَّهُنَّ اِلَى الْقَائِمِ عَلَيْهِ السَّلَامِ اثْنِي عَشَرَ اِمَامًا تِسْعَةَ مِنْ وُلْدِ الْحُسَيْنِ عَلَيْهِ السَّلَامِ، يَعْنِي:

وجود مقدس امام صادق علیه السلام در پاسخ به سؤال مفضل بن عمر که سؤال کرده بود مقصود از کلمات در این آیه شریفه «آیه ۱۲۴ سوره بقره» چیست، فرمودند:

منظور از کلمات در این آیه شریفه «آیه ۱۲۴ سوره بقره» همان کلماتی

است که حضرت آدم از خداوند متعال دریافت کرد و فرا گرفت «اشاره به آیه ۳۷ سوره بقره».

و با توسّل به آن کلمات توبه نمود «از اینکه ترک اوّلی نموده بود»،
و خداوند متعال نیز توبه او را پذیرفت،
زیرا خداوند متعال بسیار توبه پذیر و مهربان است،
و قضیّه اینگونه بود که:
حضرت آدم به خداوند متعال عرض کرد:
خداوندا:

از تو درخواست می‌کنم و مسئلت می‌نمایم که به حقّ محمّد و علی و
فاطمه و حسن و حسین علیهم السّلام «خمس طیبه علیهم السّلام» توبه مرا
پذیری،

و خداوند متعال نیز توبه حضرت آدم را پذیرفت.
مفضّل بن عمر می‌گوید:
خدمت امام صادق علیه السّلام عرض کردم:
یا بن رسول الله:

مقصود و منظور از اَتَمَّهْنَّ در این آیه شریفه «آیه ۱۲۴ سوره بقره» چیست؟
«منظور خداوند متعال از اینکه می‌فرماید حضرت ابراهیم کلمات را به پایان
رساند چیست؟».

وجود مقدّس امام صادق علیه السّلام فرمودند:
مقصود و منظور خداوند متعال در این آیه شریفه «آیه ۱۲۴ سوره بقره» مبنی
بر اینکه حضرت ابراهیم کلمات را به پایان رساند این است که:

حضرت ابراهیم نام مبارک خمس طیبه علیهم السّلام را تا نام مبارک
حضرت قائم علیه السّلام یعنی تا دوازدهمین امام تکمیل کرد که نه تن از آن

بزرگواران از فرزندان امام حسین علیه السلام هستند «یعنی حضرت ابراهیم علیه السلام خداوند متعال را به وجود مقدس چهارده معصوم علیهم السلام سوگند داد، و خداوند متعال نیز به او مقام امامت اعطا نمود و فرمود: «إِنِّي جَاعِلُكَ لِلنَّاسِ إِمَامًا»^۱.

توضیح:

این حدیث شریف را علاوه بر مفضل بن عمر، صفوان جمال نیز از وجود مقدس ائمه معصومین علیهم السلام نقل نموده و در تفاسیر المیزان، صافی و برهان آمده است.^۲

مقام و منزلت وجود مقدس چهارده معصوم علیهم السلام به عنوان اشرف و افضل مخلوقات الهی به قدری رفیع است که:

۴- وقتی حضرت ابراهیم علیه السلام به دستور نمرود به داخل آتش انداخته شد جهت نجات از آتش به محمد و آل محمد علیهم السلام «یعنی به وجود مقدس چهارده معصوم علیهم السلام» توسل نمود و به خداوند متعال عرض کرد:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِحَقِّ مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ «عَلَيْهِمُ السَّلَام»،
لَمَّا أَنْجَيْتَنِي مِنْهَا،
فَجَعَلَهَا اللَّهُ عَلَيْهِ بَرْدًا وَ سَلَامًا، یعنی:

۱. معانی الاخبار، جلد اول، باب ۶۳، صفحه ۲۹۰، حدیث ۱.

مجمع البیان، جلد دوم، صفحه ۲۸ و ۲۹، «ذیل آیه ۱۲۴ سوره بقره».

تفسیر صافی، جلد اول، صفحه ۲۹۱ و ۲۹۲ «ذیل آیه ۱۲۴ سوره بقره».

تفسیر برهان، جلد دوم، صفحه ۴۵۸، حدیث ۱ «ذیل آیه ۱۲۴ سوره بقره».

تفسیر نور الثقلین، جلد اول، صفحه ۲۷۳، حدیث ۳۳۸ «حدیث ۴۵۲» «ذیل آیه ۱۲۴ سوره بقره».

شرح زیارت جامعه کبیره، تألیف آیت الله سید محمد تقی نقوی، صفحه ۱۴۷ «ذیل عنوان: وَ الدَّعْوَةُ الْحُسْنَى».

۲. المیزان، جلد دوم، صفحه ۱۱۶ و ۱۱۷ «ذیل آیه ۱۲۴ سوره بقره».

تفسیر صافی، جلد اول، صفحه ۲۹۲ «ذیل آیه ۱۲۴ سوره بقره».

تفسیر برهان، جلد دوم، صفحه ۴۶۸، حدیث ۶ «ذیل آیه ۱۲۴ سوره بقره».

وقتی حضرت ابراهیم علیه السَّلام به دستور نمرود به آتش انداخته شد به خداوند متعال عرض کرد:

خداوندا:

از تو تقاضا می‌کنم و مسئلت می‌نمایم که به حقِّ محمّد و آل محمّد علیهم السَّلام «یعنی به حق چهارده معصوم علیهم السَّلام» مرا از آتش نجات دهی، و به دنبال این درخواست و تقاضای حضرت ابراهیم علیه السَّلام بود که خداوند متعال به آتش امر فرمود که:

یا نَارُ کُونِي بَرْدًا وَ سَلَامًا عَلٰی اِبْرَاهِيْمَ «آیه ۶۹ سوره انبیاء»،

و خداوند متعال با این دستور خویش آتش را بر حضرت ابراهیم علیه السَّلام سرد و سلامت گرداند.

این حدیث شریف را معمر بن راشد از وجود مقدّس امام صادق علیه السَّلام نقل نموده است.^۱

خلیل الرّحمن شدن حضرت ابراهیم و دلیل آن:

وجود مقدّس امام صادق علیه السَّلام فرمودند:

وقتی که خداوند متعال حضرت ابراهیم علیه السَّلام را به عنوان خَلِیلُ الله برگزید «وقتی که خداوند متعال به حضرت ابراهیم علیه السَّلام مقام خُلّت اعطا فرمود و او را به عنوان خَلِیلُ الله انتخاب فرمود»،

جبرئیل علیه السَّلام بر حضرت ابراهیم نازل شد و به او گفت:

۱. امالی شیخ صدوق، صفحه ۳۴۵، مجلس سی و نهم، حدیث ۴.

احتجاج طبرسی، جلد اوّل، صفحه ۹۷ و ۹۸، حدیث ۲۸.

تفسیر صافی، جلد چهارم، صفحه ۴۵۳ «ذیل آیه ۶۹ سوره انبیاء».

تفسیر برهان، جلد دوّم، صفحه ۲۹۱، حدیث ۱۴ «ذیل آیه ۳۷ سوره بقره».

تفسیر برهان، جلد ششم، صفحه ۳۴۷، حدیث ۵ «ذیل آیه ۶۹ سوره انبیاء».

تفسیر نورالثقلین، جلد چهارم، صفحه ۸۹۹، حدیث ۱۰۰ «حدیث ۷۱۴۷».

«ذیل آیه ۶۹ سوره انبیاء».

شرح زیارت جامعه کبیره، تألیف آیت الله سیّد محمّد تقی نقوی، صفحه ۱۴۷ «ذیل عنوان: وَالِدَعُوَّةَ الْحُسْنٰی».

خداوند متعال مرا به سوی کسی فرستاده که او را خلیل خود انتخاب فرموده است.

حضرت ابراهیم علیه السلام به جبرئیل گفت:

او را به من معرفی کن «کسی را که خداوند متعال به عنوان خلیل خویش برگزیده است» تا دم مرگ در خدمت او باشم «تا زنده هستم به او خدمت نمایم».

جبرئیل علیه السلام به حضرت ابراهیم گفت:

آن شخص، تو هستی «خداوند متعال تو را به عنوان خلیل خویش برگزیده است»^۱ «خلیل = از مادّه خُلْتُ است به معنی دوست».

مقام و منزلت وجود مقدّس چهارده معصوم علیهم السلام به عنوان اشرف و افضل مخلوقات الهی به قدری رفیع و والا است که:

۵- وجود مقدّس امام هادی علیه السلام فرمودند:

إِنَّمَا اتَّخَذَ اللَّهُ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلًا لِكَثْرَةِ صَلَاتِهِ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ أَهْلِ بَيْتِهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِمْ،

یعنی:

وجود مقدّس امام هادی علیه السلام فرمودند:

خداوند متعال حضرت ابراهیم را به این دلیل خلیل خود گردانید و به عنوان خلیل خود انتخاب فرمود،

زیرا حضرت ابراهیم زیاد بر حضرت محمّد و اهل بیت آن حضرت صلوات می فرستاد «خداوند متعال حضرت ابراهیم را به خاطر اینکه زیاد بر حضرت محمّد و اهل بیت آن حضرت صلوات می فرستاد به عنوان خلیل خود

۱. تفسیر صافی، جلد دوم، صفحه ۳۱۱ و ۳۱۲ «ذیل آیه ۱۲۵ سوره نساء».
تفسیر نورالثقلین، جلد دوم، صفحه ۲۲۵، حدیث ۵۸۸ «حدیث ۲۴۴۰».
«ذیل آیه ۱۲۵ سوره نساء».

انتخاب فرمود.^۱

توضیح:

خلیل الرحمن شدن حضرت ابراهیم علیه السلام در آیه ۱۲۵ سوره نساء آمده و خداوند متعال در این آیه شریفه می فرماید:

وَمَنْ أَحْسَنُ دِينًا مِمَّنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ وَاتَّبَعَ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا، وَاتَّخَذَ اللَّهُ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلًا، یعنی:

دین و آئین چه کسی بهتر است از آن کس که خود را تسلیم خدا کند، و نیکوکار باشد، و پیرو آئین خالص و پاک ابراهیم گردد، و خدا ابراهیم را به عنوان خلیل خود انتخاب کرد.^۲

ملاحظه فرمودید که:

دلیل خلیل الرحمن شدن حضرت ابراهیم علیه السلام این بود که او بر حضرت محمد و اهل بیت آن حضرت زیاد صلوات می فرستاد.

در توضیحات ذیل حدیث نهم به عرض رسید که:

علامه امینی در کتاب خویش «فضائل فاطمه زهرا سلام الله علیها - صفحه ۱۳۳ تا ۱۳۹» عنوان نموده که:

در احادیث شریفی که از ناحیه وجود مقدس ائمه معصومین علیهم السلام صادر شده آمده است که:

۱. علل الشرایع شیخ صدوق، جلد اول، باب سی و دوم، صفحه ۱۳۷، حدیث ۳.

تفسیر صافی، جلد دوم، صفحه ۳۱۳ «ذیل آیه ۱۲۵ سوره نساء».

تفسیر برهان، جلد سوم، صفحه ۴۷۶ و ۴۷۷، حدیث ۴ «ذیل آیه ۱۲۵ سوره نساء».

تفسیر نورالثقلین، جلد دوم، صفحه ۲۲۵، حدیث ۵۸۵ «حدیث ۲۴۳۷».

«ذیل آیه ۱۲۵ سوره نساء».

قطره ای از دریای فضائل اهل بیت علیهم السلام، تألیف آیت الله مستنبط، جلد اول، بخش اول، صفحه ۱۷۱ حدیث ۲۶/۹۰.

۲. تفسیر نمونه، جلد چهارم، صفحه ۱۹۲ و ۱۹۴.

از جمله اعمال حضرت موسی و حضرت عیسی علیهما السَّلام در زمان نبوت خویش این بوده که به حضرت محمّد و آل محمّد علیهم السَّلام صلوات می فرستادند،

و در این رابطه از ائمه معصومین علیهم السَّلام سؤال شده که: منظور از صلوات فرستادن انبیاء الهی «از قبیل حضرت ابراهیم و موسی و عیسی علیهم السَّلام» بر محمّد و آل محمّد علیهم السَّلام چیست؟ ائمه معصومین علیهم السَّلام در پاسخ به این سؤال فرمودند: ذکر صلوات بر محمّد و آل محمّد علیهم السَّلام توسط انبیاء الهی اعتراف و پذیرش ولایت محمّد و آل محمّد علیهم السَّلام می باشد.^۱ کراراً به عرض رسیده که مقصود از آل محمّد علیهم السَّلام و مقصود از اهل بیت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها و دوازده امام معصوم علیهم السَّلام می باشد، لذا: اعتراف و پذیرش ولایت محمّد و آل محمّد علیهم السَّلام، یعنی اعتراف و پذیرش ولایت وجود مقدّس چهارده معصوم علیهم السَّلام می باشد. مقام و منزلت وجود مقدّس چهارده معصوم علیهم السَّلام به عنوان اشرف و افضل مخلوقات الهی به قدری رفیع و والاست که:

۶- وجود مقدّس امام صادق علیه السَّلام فرمودند:

وقتی که حضرت موسی کلیم الله سحر ساحران فرعون را دید «تبدیل شدن طناب ساحران به مارهای بزرگ و کوچک، البته این قضیه سحر و جادو بود و به نظر می رسید که طنابها به مار تبدیل شده اند، نه اینکه طنابهای بی جان در اثر سحر و جادو تبدیل به موجود جاننداری مثل مار شده باشند»،

۱. فضائل فاطمه زهرا سلام الله علیها، تألیف علامه امینی، صفحه ۱۳۳ تا ۱۳۹.
«ذیل عنوان: آیه هفتم، آیه امانت، آیه ۷۲ سوره احزاب».

و به دستور خداوند متعال عصای خویش را به زمین انداخت در دلش ترس افتاد، لذا به خداوند متعال عرض کرد:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِحَقِّ مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ لَمَّا أَمِنْتَنِي، یعنی:

خداوندا:

به حقّ محمد و آل محمد «یعنی به حقّ چهارده معصوم علیهم السلام» درخواست می‌کنم و مسئلت می‌نمایم که دلم را آرامش بخشی «مرا ایمن بداری و آسوده خاطر سازی».

پس از این درخواست و تقاضای حضرت موسی بود که خداوند متعال به او فرمود:

لَا تَخَفْ،

اِنَّكَ اَنْتَ الْاَعْلَى، یعنی:

ای موسی:

ترس «ترس به خودت راه نده»،

که تو از هر جهت مافوق آنها هستی و از آنها برتر و بالاتر می‌باشی، و مسلماً تو پیروز می‌شوی و به آنها غالب می‌گردی.

این حدیث شریف را معمر بن راشد از وجود مقدس امام صادق علیه السلام نقل نموده است.^۱

۱. امالی شیخ صدوق، صفحه ۳۴۵، مجلس سی و نهم، حدیث ۴.

احتجاج طبرسی، جلد اول، صفحه ۹۷، حدیث ۲۸.

تفسیر صافی، جلد چهارم، صفحه ۳۹۳ «ذیل آیات ۶۷ تا ۶۹ سوره طه».

تفسیر برهان، جلد دوم، صفحه ۲۹۱، حدیث ۱۴ «ذیل آیه ۳۷ سوره بقره».

تفسیر برهان، جلد ششم، صفحه ۲۶۱، حدیث ۲ «ذیل آیات ۶۷ تا ۶۹ سوره طه».

تفسیر نورالثقلین، جلد چهارم، صفحه ۷۸۵، حدیث ۸۳ «حدیث ۶۹۳۳».

«ذیل آیات ۶۷ تا ۶۹ سوره طه».

شرح زیارت جامعه کبیره، تألیف آیت‌الله سید محمدتقی نقوی، صفحه ۱۴۷ و ۴۶۷.

«ذیل عنوان: وَالِدَعْوَةِ الْحُسْنَى، أَخِذْ بِقَوْلِكُمْ عَامِلٌ بِأَمْرِكُمْ».

مقام و منزلت وجود مقدّس چهارده معصوم علیهم السّلام به عنوان اشرف و افضل مخلوقات الهی به قدری رفیع و والا است که:

۷- وجود مقدّس امام عسکری علیه السّلام فرمودند:

وقتی حضرت موسی علیه السّلام برای قوم خویش از خداوند متعال آب طلب نمود تا قومش از تشنگی از بین نروند، خداوند متعال را به حقّ محمّد و آل محمّد علیهم السّلام سوگند داد و عرض کرد:

اللّٰهُمَّ بِحَقِّ مُحَمَّدٍ سَيِّدِ الْأَنْبِيَاءِ،
وَبِحَقِّ عَلِيِّ سَيِّدِ الْأَوْصِيَاءِ،
وَبِحَقِّ فَاطِمَةَ سَيِّدَةِ النِّسَاءِ،
وَبِحَقِّ الْحَسَنِ سَيِّدِ الْأَوْلِيَاءِ،
وَبِحَقِّ الْحُسَيْنِ سَيِّدِ الشُّهَدَاءِ،
وَبِحَقِّ عَثْرَتِهِمْ وَ خُلَفَائِهِمْ سَادَةِ الْأَزْكَيَاءِ،
لَمَّا سَقَيْتَ عِبَادَكَ هَوْلًا،
فَأَوْحَى اللَّهُ إِلَيْهِ:

یا موسی:

إِضْرِبْ بَعْصَاكَ الْحَجَرَ فَانْفَجَرَتْ مِنْهُ اثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْنًا، یعنی:

وقتی که حضرت موسی برای قومش از خداوند متعال آب طلب نمود تا قومش در بیابان از تشنگی از بین نروند به خداوند متعال عرض کرد:
خداوندا:

به حقّ حضرت محمّد که سید و سرور پیامبران است،

و به حقّ علی بن ابیطالب که سید و سرور اوصیاء است،

و به حقّ فاطمه که سیده و سرور بانوان عالم است،

و به حقّ حسن که سید و سرور اولیاء است،

و به حقّ حسين که سيّد و سرور همه شهيدان است،
 و به حقّ عترت و اهل بيت اين بزرگواران،
 و به حقّ اوصياء اين بزرگواران «يعنی به حقّ وجود مقدّس چهارده معصوم
 عليهم السّلام» سوگند می دهم که اين بندگان را سيراب نما.
 پس از اين توسّل و تقاضای حضرت موسی بود که خداوند متعال به
 حضرت موسی وحی نمود و فرمود:

ای موسی:

عصای خود را بر آن سنگ بزن «با عصایت به سنگ بزن»،
 و حضرت موسی طبق دستور خداوند متعال با عصای خویش بر سنگ زد،
 و ناگه‌ای آب از آن سنگ جوشیدن گرفت و دوازده چشمه آب «درست به
 تعداد قبائل بنی اسرائیل» از آن با سرعت و شدّت جاری شد.^۱
 مقام و منزلت وجود مقدّس چهارده معصوم عليهم السّلام به عنوان اشرف
 و افضل مخلوقات الهی به قدری رفیع و والا است که:

۸- وجود مقدّس امام صادق عليه السّلام فرمودند:

خداوند متعال به موسی بن عمران فرمود:

من نماز کسی را قبول نمی کنم مگر اینکه:

عَرَفَ حَقَّ أَوْلِيَائِي وَ أَحِبَّائِي، یعنی:

خداوند متعال به موسی بن عمران فرمود:

ای موسی:

من نماز کسی را قبول نمی کنم مگر اینکه:

آن کس حقّ اولیاء و حقّ احبّاء مرا بشناسد.

۱. اثبات الهداة شيخ حرّ عاملی، جلد سوّم، فصل ۴۳، صفحه ۶۷، حدیث ۷۴۹.
 تفسیر برهان، جلد دوّم، صفحه ۳۳۱ تا ۳۳۶، حدیث ۱ «ذیل آیه ۶۰ سوره بقره».

موسی بن عمران به خداوند متعال عرض کرد:
خداوندا:

منظور از اولیاء و احبّاءِ تو چه کسی است که هر کس حقّ او را نشناسد
نماز او مورد قبول واقع نمی شود؟

خداوند متعال به موسی بن عمران فرمود:
آن شخص، محمّد است که من نام او را از نام خودم مشتق نموده‌ام،
من محمود هستم،
و او محمّد است.

موسی بن عمران به خداوند متعال عرض کرد:
یا رَبِّ:
اجْعَلْنِي مِنْ أُمَّتِهِ، یعنی:

موسی بن عمران به خداوند متعال عرض کرد:
خداوندا:

مرا از امت حضرت محمّد قرار بده.

خداوند متعال به موسی بن عمران فرمود:
یا مُوسَى:

أَنْتَ مِنْ أُمَّتِهِ،

إِذَا عَرَفْتَ مَنْزِلَتَهُ وَ مَنْزِلَةَ أَهْلِ بَيْتِهِ، یعنی:

خداوند متعال به موسی بن عمران فرمود:
ای موسی:

اگر تو مقام و منزلت حضرت محمّد و مقام و منزلت اهل بیت حضرت

محمّد را بشناسی در زمره امت حضرت محمّد خواهی بود،

یعنی:

ای موسی:

اگر تو مقام و منزلت حضرت محمّد «صلی الله علیه و آله و سلّم» و مقام و منزلت اهل بیت آن حضرت یعنی مقام و منزلت فاطمه زهرا سلام الله علیها و مقام و منزلت دوازده امام معصوم علیهم السّلام را بشناسی «یعنی اگر مقام و منزلت چهارده معصوم علیهم السّلام را بشناسی» در زمره امت حضرت محمّد خواهی بود.^۱

توضیح:

در کتاب شرح زیارت جامعه کبیره تألیف آیت الله سیّد محمّد تقی نقوی در توضیح ذیل این حدیث شریف آمده که:

از این حدیث شریف و دهها حدیث شریف دیگر معلوم می شود که: وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم و اهل بیت گرانقدر آن حضرت یعنی وجود مقدّس چهارده معصوم علیهم السّلام در ادوار گذشته اولیاء و حجج خداوند متعال بر مخلوقات و بر انبیاء بوده اند «حجّت خداوند متعال بر تمام مخلوقات و بر تمام انبیاء الهی و ملائکه»^۲.
مقام و منزلت وجود مقدّس چهارده معصوم علیهم السّلام به عنوان اشرف و افضل مخلوقات الهی به قدری رفیع و والا است که:

۹- وجود مقدّس امام صادق علیه السّلام فرمودند:

وقتی که حضرت نوح سوار کشتی شد و آن امواج خروشان را دید از غرق

۱. کلیات حدیث قدسی، «ترجمه جواهر السنّیه شیخ حرّ عاملی»، باب هفتم، صفحه ۱۰۱ تا ۱۰۳، حدیث ۸۸، ۴۸.
شرح زیارت جامعه کبیره، تألیف آیت الله سیّد محمّد تقی نقوی، صفحه ۴۰۵ و ۴۰۶.
«ذیل عنوان: أَشْهَدُ أَنَّ هَذَا سَابِقٌ لَكُمْ فِيمَا مَضَى».
قطره ای از دریای فضائل اهل بیت علیهم السّلام، تألیف آیت الله سیّد احمد مستنبط، جلد اوّل، بخش اوّل، صفحه ۸۲، حدیث ۳.

۲. شرح زیارت جامعه کبیره، تألیف آیت الله سیّد محمّد تقی نقوی، صفحه ۴۰۶ و ۴۰۷.
«ذیل عنوان: أَشْهَدُ أَنَّ هَذَا سَابِقٌ لَكُمْ فِيمَا مَضَى».

شدن ترسید و به خداوند متعال عرض کرد:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِحَقِّ مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ لَمَّا أَنْجَيْتَنِي مِنَ الْغَرَقِ،
فَتَجَاهُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ، یعنی:

وقتی حضرت نوح سوار کشتی شد و آن امواج خروشان را دید از غرق

شدن ترسید و به خداوند متعال عرض کرد:

خداوندا:

به حقّ محمد و آل محمد علیهم السّلام «یعنی به حق چهارده معصوم علیهم السّلام» از تو درخواست می‌کنم و مسئلت می‌نمایم که مرا از غرق شدن نجات دهی،

و خداوند عزوجل نیز او را نجات داد.^۱

مقام و منزلت وجود مقدّس چهارده معصوم علیهم السّلام به‌عنوان اشرف و افضل مخلوقات الهی به قدری رفیع و والا است که:

۱۰- وجود مقدّس امام رضا علیه السّلام فرمودند:

وقتی که قوم یهود خواستند حضرت عیسی را به قتل برسانند،

حضرت عیسی خداوند متعال را به حقّ ما خواند «دَعَا اللَّهُ بِحَقِّنَا».

و از قتل نجات پیدا کرد و به سوی آسمان رفت «یعنی حضرت عیسی

علیه السّلام با توسّل به وجود مقدّس چهارده معصوم علیهم السّلام از خداوند

متعال درخواست نمود تا او را از کشته شدن به وسیله قوم یهود نجات دهد،

۱. امالی شیخ صدوق، صفحه ۳۴۵، مجلس سی و نهم، حدیث ۴.

تفسیر صافی، جلد سوّم، صفحه ۴۵۸ «ذیل آیه ۴۲ سوره هود».

تفسیر صافی، جلد چهارم، صفحه ۴۵۳ «ذیل آیه ۶۹ سوره انبیاء».

تفسیر نورالثقلین، جلد سوّم، صفحه ۴۸۹، حدیث ۱۱۰ «حدیث ۴۷۱۵». «ذیل آیه ۴۲ سوره هود».

تفسیر برهان، جلد دوّم، صفحه ۲۹۱، حدیث ۱۴ «ذیل آیه ۳۷ سوره بقره».

شرح زیارت جامعه کبیره، تألیف آیت‌الله سید محمدتقی نقوی، صفحه ۱۴۷ و ۱۴۸.

«ذیل عنوان: وَ الدَّعْوَةُ الْحُسْنَى».

و خداوند متعال نیز او را نجات داد و به آسمان برد»^۱.
در کتاب شرح زیارت جامعه کبیره تألیف آیت الله سید محمدتقی نقوی در
توضیح ذیل این حدیث شریف آمده که:

اگر حضرت آدم و نوح و ابراهیم و موسی و عیسی علیهم السّلام در حوائج
و نیازمندی‌ها برای برآمدن حاجات خویش وجود مقدّس چهارده معصوم
علیهم السّلام را واسطه قرار می‌دادند تا به مقصد برسند و از آفات و بلیات
مصون و محفوظ بمانند،

پس، دیگران «یعنی سایر مردم و تمام مخلوقات الهی» به طریق اولی باید
این کار را انجام بدهند، زیرا:

رضای چهارده معصوم علیهم السّلام رضای خداوند متعال است،
و غضب آن ذوات مقدّسه غضب خداوند متعال می‌باشد.^۲
قابل ذکر است که:

ذیل دوّمین و سوّمین و چهارمین فضیلت از فضائل بی‌شمار وجود مقدّس
فاطمه زهرا سلام الله علیها در این کتاب شریف فاطمی توضیحات کامل و
جامعی به عرض رسیده که:

وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها و پدر بزرگوارش و شوهر
گرانقدرش و یازده امام معصوم علیهم السّلام از نسل و ذریّه‌اش «یعنی وجود
مقدّس چهارده معصوم علیهم السّلام» افضل و اشرف مخلوقات خداوند متعال
هستند،

و علّت غایبی خلقت می‌باشند،

۱. شرح زیارت جامعه کبیره، تألیف آیت الله سید محمدتقی نقوی، صفحه ۴۶۷ و ۴۶۸.
«ذیل عنوان: مُسْتَشْفَعُ إِلَى اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ بِكُمْ».

۲. شرح زیارت جامعه کبیره، تألیف آیت الله سید محمدتقی نقوی، صفحه ۴۷۱.
«ذیل عنوان: مُسْتَشْفَعُ إِلَى اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ بِكُمْ».

و انبياء الهی جهت برآورده شدن حاجات خویش و رفع گرفتاری‌های خویش به آن ذوات مقدّسه متوسّل می‌شدند و خداوند متعال را به حقّ آن بزرگواران سوگند می‌دادند،

و خداوند متعال نیز به احترام آن ذوات مقدّسه مشکلات و گرفتاری‌های انبیاء الهی را مرتفع می‌نمود.

اوائل بحث به عرض رسید که:

توضیحات مربوط به سی و پنجمین فضیلت از فضائل بی‌شمار وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها در چهار بخش تنظیم شده است، به قرار ذیل:

الف: افضلیّت و برتری وجود مقدّس چهارده معصوم علیهم السّلام بر تمام مخلوقات الهی اعم از انبیاء و ملائکه.

ب: اشرف مخلوقات بودن وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم،

و اینکه مقام آن حضرت از مقام امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السّلام و از مقام فاطمه زهرا سلام الله علیها و از مقام یازده امام معصوم علیهم السّلام برتر و بالاتر می‌باشد،

و با عنایت به اینکه مقام چهارده معصوم علیهم السّلام از مقام تمام انبیاء الهی و از مقام تمام ملائکه الهی و در یک کلام از مقام تمام مخلوقات الهی برتر و بالاتر می‌باشد «که در این رابطه مفصّلاً توضیحاتی به عرض رسید و احادیث شریفی از ائمّه معصومین علیهم السّلام نقل شد»،

لذا:

نتیجه بحث این می‌شود که:

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم اشرف و افضل مخلوقات

الهی است،

و اولین شخصیت عالم خلقت و شخص اول عالم وجود می باشد.

ج: امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام سید اوصیاء رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم می باشد،

و بعد از وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم اشرف و افضل مخلوقات الهی است،

و دومین شخصیت عالم خلقت و شخص دوم عالم وجود می باشد.

د: وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله علیها بعد از پدر بزرگوارش و بعد از شوهر گرانقدرش افضل و اشرف مخلوقات الهی است،

و سومین شخصیت عالم خلقت و شخص سوم عالم وجود می باشد، و بعد از آن علیا مخدّره یازده امام معصوم علیهم السلام از نسل و ذریّه اش قرار گرفته اند،

و بعد از آن ذوات مقدّسه انبیاء اولوالعزم و سپس سایر انبیاء الهی واقع شده اند.

پس از ارائه توضیحاتی در رابطه با بخش الف «افضلیت وجود مقدس چهارده معصوم علیهم السلام بر تمام انبیاء و ملائکه الهی» می پردازیم به بخش دوم بحث یعنی بخش «ب» که در رابطه با افضلیت وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می باشد،

و پس از ارائه توضیحاتی در این مورد، انشاء الله تعالی در ادامه بحث به بخش «ج» و «د» پرداخته خواهد شد که در رابطه با مولی الموحّدین امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام و فاطمه زهرا سلام الله علیها می باشد.

ب: وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم اشرف و افضل مخلوقات الهی است،

و اوّلین شخصیت عالم خلقت و شخص اوّل عالم وجود می باشد،
و احادیث شریف ذیل صراحتاً این مطلب را بیان می فرمایند.

حدیث اوّل:

وجود مقدّس امام رضا علیه السّلام از آباء گرانقدر خویش و آن ذوات مقدّسه
نیز از وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم نقل می کنند که آن
حضرت فرمودند:

آتانی مَلِكُ فَقَالَ:

يَا مُحَمَّدُ:

إِنَّ اللَّهَ يُقْرِئُكَ السَّلَامَ وَ يَقُولُ:

قَدْ زَوَّجْتُ فَاطِمَةَ مِنْ عَلِيٍّ،

فَرَوَّجَهَا مِنْهُ،

وَ سَيُولَدُ مِنْهُمَا وَلَدَانِ سَيِّدَا شَبَابِ أَهْلِ الْجَنَّةِ،

فَابْشِرْ يَا مُحَمَّدُ:

فَأَنَّكَ خَيْرُ الْأَوْلِيَيْنِ وَ الْأَخْرَيْنِ، یعنی:

وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم فرمودند:

مَلِكِي «فرشته ای» از جانب خداوند متعال بر من نازل شد و گفت:

ای محمد:

خداوند متعال به تو سلام می رساند و می فرماید:

من فاطمه را به علی تزویج نمودم،

پس:

تو نیز فاطمه را به علی تزویج نما.

ای محمد:

به زودی از این دو نفر «امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السّلام و فاطمه زهرا سلام الله علیها» دو پسر متولد می شوند که سید و سرور جوانان بهشت می باشند، پس:

ای محمّد:

مژده باد تو را،

که تو بهترین اولین و آخرین هستی «تو افضل و اشرف مخلوقات هستی و اولین شخصیت عالم خلقت می باشی، و مقام تو از مقام تمام مخلوقات الهی برتر و بالاتر می باشد».

این حدیث شریف را احمد بن عامر بن سلیمان از وجود مقدّس امام رضا علیه السّلام نقل نموده است.^۱

حدیث دوّم:

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم به امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السّلام فرمود:

أَنَا سَيِّدُ الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ،

وَ أَنْتَ يَا عَلِيُّ سَيِّدُ الْخَلَائِقِ بَعْدِي، یعنی:

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم به امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السّلام فرمود:

من سید و سرور و سالار اولین و آخرین هستم «یعنی اولین شخصیت عالم خلقت و شخص اول عالم وجود»،

و تو یا علی، بعد از من تو سید و سرور و سالار همه خلائق و سید و سرور و سالار همه مخلوقات هستی «یعنی دوّمین شخصیت عالم خلقت و شخص

۱. عیون اخبار الرضا علیه السّلام، جلد دوّم، باب ۳۱ «اخبار مجموعه»، صفحه ۱۰ و ۱۱، حدیث ۱۲.
کلیات حدیث قدسی، «ترجمه جواهر السنیه شیخ حرّ عاملی»، باب سیزدهم، صفحه ۵۰۹ و ۵۱۰، حدیث ۴۷۲، ۴.

دوّم عالم وجود»^۱.

سید = سرور، آقا، بزرگ، مهتر.

خَلْق = آفریده، ایجاد شده، مخلوق.

جمع خَلْق می شود خَلَائِق.

خَلَائِق = آفریدگان، مخلوقات «اعم از جن و انس و مَلک، و در یک کلام خلائق یعنی تمام مخلوقات و تمام آفریدگان»،

و مولی الموحّدين علیّ بن ابیطالب علیه السّلام بعد از وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم سید الخلائق می باشد، یعنی:
وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم سید الاولین و آخرین است، یعنی:

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم اولین شخصیت عالم خلقت و شخص اوّل عالم وجود است،

و وجود مقدّس امیرالمؤمنین علیّ بن ابیطالب علیه السّلام بعد از وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم سید الخلائق می باشد، یعنی:
وجود مقدّس امیرالمؤمنین علیّ بن ابیطالب علیه السّلام دوّمین شخصیت عالم خلقت و شخص دوّم عالم وجود است.

حدیث سوّم:

وجود مقدّس امیرالمؤمنین علیّ بن ابیطالب علیه السّلام فرمودند:

مِنَّا رَسُولُ اللَّهِ سَيِّدُ الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ وَ خَاتَمُ النَّبِيِّينَ، یعنی:

وجود مقدّس امیرالمؤمنین علیّ بن ابیطالب علیه السّلام فرمودند:

۱. امیرالمؤمنین علی علیه السّلام نَفْسِ نَفِيسِ خَاتَمِيَّتِ، تَأْلِيفِ آيَةِ اللَّهِ وَحِيدِ خِرَاسَانِي، مَجْلِسِ نَوْزْدَهَمِ، صَفْحَه ۳۸۰.

شرح زیارت جامعه کبیره «ادب فنای مقریان»، تألیف آیت الله جوادی آملی:

جلد نهم، صفحه ۲۱۱ «ذیل عنوان: أَشْهَدُ اللَّهَ وَ أَشْهَدُكُمْ أَنِّي مُؤْمِنٌ بِكُمْ».

جلد دهم، صفحه ۳۶۶ «ذیل عنوان: فَمَعَكُمْ مَعَكُمْ لَا مَعَ عَدُوِّكُمْ».

از ما است وجود مبارک پیامبر اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ که آن حضرت سید و سالار و سرور اولین و آخرین است «سید و سالار تمام مخلوقات الهی از اولین مخلوق تا آخرین مخلوق»،
و آن حضرت خاتم پیامبران می باشد.^۱

حدیث چهارم:

وجود مقدّس پیامبر اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فرمودند:

عَلَيُّ بَعْدِي خَيْرُ الْبَشَرِ،

فَمَنْ شَكَّ فِيهِ فَقَدْ كَفَرَ، یعنی:

وجود مقدّس پیامبر اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فرمودند:

امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السّلام بعد از من بهترین بشر است،
و هر کس در این قضیه شک نماید کافر است.^۲

توضیح:

طبق این حدیث شریف، وجود مقدّس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السّلام بعد از وجود مقدّس پیامبر اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ بهترین و برترین انسانها است،

یعنی:

وجود مبارک پیامبر اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ خَيْرُ الْبَشَرِ می باشد، یعنی:

وجود مقدّس پیامبر اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ بهترین و برترین انسانها است،

۱. امیرالمؤمنین علیه السّلام نفس نفیس خاتمیت، تألیف آیت الله وحید خراسانی، مجلس نوزدهم، صفحه ۳۸۰.

۲. شرح زیارت جامعه کبیره، تألیف آیت الله سید محمدتقی نقوی، صفحه ۴۹۵.

«ذیل عنوان: بَرُّتٌ إِلَى اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ مِنْ أَعْدَائِكُمْ»

و آن حضرت اولین شخصیت عالم خلقت و شخص اول عالم وجود می باشد، و بعد از آن حضرت، امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام خیر البشر است.

بَشَر = انسان، آدمیزاد، آدمی.

أَبُوالبَشَر = پدر انسان، پدر آدمیزاد «آدم ابوالبشر یعنی حضرت آدم که پدر همه انسانها است».

حدیث پنجم:

وجود مقدس امام باقر علیه السلام فرمودند:

عَلِيٌّ أَوْلُنَا وَ أَفْضَلُنَا وَ خَيْرُنَا بَعْدَ النَّبِيِّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ، یعنی:

امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام پس از پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم اول ما و افضل ما و بهترین ما «ائمّه معصومین علیهم السلام» می باشد.^۱

فَضْلٌ = برتری.

أَفْضَلٌ = برتر، بهتر، با فضیلت تر.

توضیح:

طبق این حدیث شریف و نورانی، وجود مقدس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب

۱. اصول کافی، جلد اول، صفحه ۳۳۳، حدیث ۶ «حدیث ۶۰۷».

مجمع البیان، جلد سیزدهم، صفحه ۹۱ «ذیل آیه ۴۳ سوره رعد».

المیزان، جلد بیست و دوم، صفحه ۳۱۲ «بحث روایتی ذیل آیه ۴۳ سوره رعد».

تفسیر صافی، جلد سوم، صفحه ۶۴۴ «ذیل آیه ۴۳ سوره رعد».

تفسیر برهان، جلد پنجم، صفحه ۴۶۵ «حدیث ۱» «ذیل آیه ۴۳ سوره رعد».

تفسیر نورالثقلین، جلد سوم، صفحه ۸۱۷، حدیث ۲۰۷ «حدیث ۵۳۲۰».

«ذیل آیه ۴۳ سوره رعد».

شرح زیارت جامعه کبیره «ادب فنای مقرّبان»، تألیف آیت الله جوادی آملی.

جلد ششم، صفحه ۴۲۷ «ذیل عنوان: وَ آیاتُ اللهِ لَدَيْكُمْ».

علیه السَّلام پس از وجود مبارک پیامبر اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ بر یازده امام معصوم علیهم السَّلام فضیلت و برتری دارد، یعنی:

وجود مبارک پیامبر اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ اولین شخصیت عالم خلقت و شخص اول عالم وجود می باشد،

و بر ائمه معصومین علیهم السَّلام فضیلت و برتری دارد، و بعد از آن حضرت، امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السَّلام بر یازده امام معصوم علیهم السَّلام برتری دارد، یعنی:

امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السَّلام دومین شخصیت عالم خلقت و شخص دوم عالم وجود می باشد.

خلاصه کلام اینکه:

وجود مقدس چهارده معصوم علیهم السَّلام افضل و اشرف مخلوقات الهی هستند،

و مقام آن بزرگواران از مقام تمام مخلوقات الهی و تمام انبیاء الهی و ملائکه مقرب الهی برتر و بالاتر می باشد،

و در بین این چهارده وجود مقدس، پیامبر اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ در صدر قرار گرفته،

و مقام آن بزرگوار از مقام سیزده معصوم دیگر برتر و بالاتر می باشد، یعنی:

وجود مبارک پیامبر اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ اولین شخصیت عالم خلقت و شخص اول عالم وجود می باشد که انشاءالله تعالی در ادامه بحث نیز توضیحاتی در این رابطه ارائه خواهد شد.

حديث ششم:

وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم به امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام فرمود:

مَا خَلَقَ اللَّهُ خُلُقًا أَفْضَلَ مِنِّي،

وَلَا أَكْرَمَ عَلَيْهِ مِنِّي،

يَا عَلِيُّ:

إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى فَضَّلَ أَنْبِيَائَهُ الْمُرْسَلِينَ عَلَى مَلَائِكَتِهِ الْمُقَرَّبِينَ،

وَ فَضَّلَنِي عَلَى جَمِيعِ النَّبِيِّينَ وَ الْمُرْسَلِينَ،

وَ الْفَضْلُ بَعْدِي لَكَ يَا عَلِيُّ وَ لِلْأَيَّمَةِ مِنْ بَعْدِكَ،

وَ إِنَّ الْمَلَائِكَةَ لَخُدَّامُنَا وَ خُدَّامِ مُحِبِّينَا.

يَا عَلِيُّ:

لَوْلَا نَحْنُ مَا خَلَقَ اللَّهُ آدَمَ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَ لَا الْحَوَاءَ،

وَ لَا الْجَنَّةَ وَ لَا النَّارَ،

وَ لَا السَّمَاءَ وَ لَا الْأَرْضَ، يَعْنِي:

وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم به امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام فرمود:

بن ابیطالب علیه السلام فرمود:

ای علی:

خداوند متعال کسی را «خَلَقِي رَا» افضل و برتر و گرامی تر از من خلق

نفرموده است،

ای علی:

خداوند تبارک و تعالی پیامبران مُرسل خویش را بر ملائکه مقرب خویش

برتری داده،

و مرا بر تمام انبیاء و مُرسلین برتری داده است،

و این فضیلت و برتری بعد از من برای تو و ائمه بعد از تو می باشد «یعنی

بعد از من، تو و سپس ائمه دیگر افضل تمام انبیاء و مرسلین می باشید».

یا علی:

ملائکه، خدّام ما «خدمتگزاران ما» و خدّام محبّین ما هستند.

ای علی:

اگر ما نبودیم:

خداوند متعال، آدم و حوا و بهشت و جهنّم و آسمان و زمین را خلق نمی فرمود «یعنی خداوند متعال، آدم و حوا و بهشت و جهنّم و آسمان و زمین را به خاطر ما خلق فرمود».

این حدیث شریف را عبد السلام بن صالح هروی از وجود مقدّس امام رضا علیه السلام و آن حضرت نیز از وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم نقل نموده است.^۱

در توضیح ذیل این حدیث شریف در کتاب ادب فنای مقربان آمده که: مراد از رفعت مقام وجود مقدّس چهارده معصوم علیهم السلام، همان برتری بی نظیر و بی مانند، و والایی و ارجمندی مقام قرب این ذوات مقدّسه می باشد.^۲

در قسمت دیگری از کتاب ادب فنای مقربان در توضیح ذیل این حدیث

۱. عیون الاخبار الرضا علیه السلام، جلد اول، باب ۲۶، صفحه ۵۳۸ و ۵۳۹.

حدیث ۲۲ «ذیل عنوان: اخباری کم نظیر از امام رضا علیه السلام».

علل الشرایع شیخ صدوق، جلد اول، باب هفتم، صفحه ۴۱ تا ۴۷، حدیث ۱. شرح زیارت جامعه کبیره «ادب فنای مقربان»، تألیف آیت الله جوادی آملی، جلد نهم، صفحه ۹۸ «ذیل عنوان: حَتَّى مَن عَلَيْنَا بِكُمْ».

جلد نهم، صفحه ۲۸۲ «ذیل عنوان: مُطِيعٌ لَكُمْ عَارِفٌ بِحَقِّكُمْ».

جلد دهم، صفحه ۱۱۰ «ذیل عنوان: وَ مَفْوُضٌ فِي ذَلِكَ كُلِّهِ إِلَيْكُمْ».

قطره ای از دریای فضائل اهل بیت علیهم السلام، تألیف آیت الله سید احمد مستنبت، جلد اول، بخش اول، صفحه ۸۰، حدیث ۲.

۲. شرح زیارت جامعه کبیره «ادب فنای مقربان»، تألیف آیت الله جوادی آملی، جلد نهم، صفحه ۹۸ «ذیل عنوان: حَتَّى مَن عَلَيْنَا بِكُمْ».

شریف آمده که:

آری، این خلفای کامل الهی به عنایت خداوند متعال دارنده حکم مُستخلفُ عنه «خليفة الله» و مظهر اوصاف برتر کمالات بی نظیر و آیت کبرای خداوند رحمان هستند

و به همین جهت این ذوات مقدّسه مظهر ذات اقدس إله در بی نظیری می باشند،

به طوری که همتا و همانندی در نظام امکانی ندارند «در عالم خلقت همتا و نظیر ندارند»^۱.

حدیث شریف طولانی تر و مفصّل تر از این است که ملاحظه فرمودید، فقط به قسمتی از حدیث شریف اشاره شد که وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم اشرف و افضل مخلوقات الهی است، و مقام آن بزرگوار از مقام تمام انبیاء و مُرسَلین و از مقام تمام ملائکه مقرب الهی برتر و بالاتر است، و در یک کلام:

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم اولین شخصیت عالم خلقت و شخص اول عالم وجود می باشد.

حدیث هفتم:

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم فرمودند:

أَنَا سَيِّدٌ مَنْ خَلَقَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ،

وَ أَنَا خَيْرٌ مِنْ جَبْرَائِيلَ وَ مِيكَائِيلَ وَ إِسْرَافِيلَ وَ حَمَلَةَ الْعَرْشِ وَ جَمِيعِ مَلَائِكَةِ اللَّهِ

الْمُقَرَّبِينَ وَ أَنْبِيَاءِ اللَّهِ الْمُرْسَلِينَ، یعنی:

۱. شرح زیارت جامعه کبیره «ادب فنای مقربان»، تألیف آیت الله جوادی آملی، جلد نهم، صفحه ۲۸۲ ذیل عنوان: مُطِيعٌ لَكُمْ عَارِفٌ بِحَقِّكُمْ».

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم فرمودند:
 من سیّد و سرور و سالار تمام مخلوقات خداوند عزوجل هستم،
 من از جبرئیل و میکائیل و اسرافیل و حاملان عرش و از همه ملائکه مقرب
 الهی و از همه انبیاء الهی برتر و بالاتر می باشم.

این حدیث شریف را حسین بن خالد از وجود مقدّس امام رضا علیه
 السّلام و آن حضرت نیز از وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و
 سلّم نقل نموده است.^۱

حدیث در باب افضلیّت وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و
 سلّم و اینکه آن بزرگوار اوّلین شخصیت عالم خلقت می باشد فراوان است،
 فقط به نقل یک حدیث شریف دیگر اکتفا می شود.

حدیث هشتم:

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم فرمودند:

أَوَّلُ مَا خَلَقَ اللهُ نُورِي،

فَفَتَقَ مِنْهُ نُورَ عَلِيٍّ «ثُمَّ فَتَقَ مِنْهُ نُورَ عَلِيٍّ»،

ثُمَّ خَلَقَ الْخَلَائِقَ مِنْ نُورِنَا،

فَنَحْنُ صَنَائِعُ اللهِ،

وَ الْخَلْقُ مِنْ بَعْدِ صَنَائِعِ لَنَا،

ای مصنوعین لاجلنا، یعنی:

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم فرمودند:

اوّلین چیزی که خداوند متعال خلق فرمود نور من بود «اوّلین مخلوق

خداوند متعال نور من بود»،

آنگاه از نور من نور علی را جدا ساخت «سپس از نور من نور علی را جدا

۱. کمال الدین و تمام النعمه شیخ صدوق، جلد اوّل، باب ۲۴، صفحه ۴۹۰، حدیث ۷.

ساخت»،

آنگاه خداوند متعال سایر مخلوقات را از نور ما خلق فرمود «یعنی همه مخلوقات را خداوند متعال از نور ما خلق فرمود»،

پس:

ما آفریده و ساخته و پرداخته خداوند متعال هستیم،
و همه مخلوقات به خاطر ما و به احترام ما خلق شدند.^۱

توضیح:

در کتاب شرح زیارت جامعه کبیره تألیف آیت الله سید محمدتقی نقوی در رابطه با این حدیث شریف «أَوَّلُ مَا خَلَقَ اللَّهُ نُورِي» آمده که:

حدیث مشهوری است که وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند:

أَوَّلُ مَا خَلَقَ اللَّهُ نُورِي، یعنی:

اولین چیزی که خداوند متعال خلق فرمود نور من بود، یعنی:

نور مبارک وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم، اولین مخلوق خداوند متعال می باشد،

و نور مبارک آن حضرت، صادر اول است «صادر: آنچه که پدید آید، آنچه که خلق شود»،

۱. شرح زیارت جامعه کبیره «ادب فنای مقربان»، تألیف آیت الله جوادی آملی. جلد نهم، صفحه ۵۶ و ۵۹ «ذیل عنوان: خَلَقَكُمْ اللهُ أَنْوَاراً فَجَعَلَكُمْ بَعْرَشِهِ مُخَدِّقِينَ». جلد نهم، صفحه ۲۹ «ذیل عنوان: أَنْ أَرْوَاكُمْ وَ نُورَكُمْ وَ طَيَّبْتَكُمْ وَاحِدَةً». جلد اول، صفحه ۲۲۱ «ذیل عنوان: وَقَادَةَ الْأُمَّمِ».
قطره‌ای از دریای فضائل اهل بیت علیهم السلام، تألیف آیت الله سید احمد مستنبط. جلد دوم، بخش اول، صفحه ۶۶ و ۶۷، حدیث ۳/۷۲۰.
شرح زیارت جامعه کبیره، تألیف آیت الله سید محمدتقی نقوی، صفحه ۲۶۴ و ۲۶۵.
«ذیل عنوان: وَ حَفَظَتْهُ لِسِرِّهِ وَ حَزَنَتْهُ لِعِلْمِهِ».

و معلوم است که صادر اوّل «مخلوق اوّل، اوّلین مخلوق»، اشرف مخلوقات است و اقرب به خالق می باشد «اقرب = نزدیکتر»،
 و هر مخلوقی که اقرب به خالق است اکمل می باشد، لذا:
 آنچه را که او دارد سایر مخلوق ندارند، لیکن:
 آنچه را که همه مخلوق دارند صادر اوّل یعنی وجود مقدّس پیامبر اکرم
 صلی الله علیه و آله و سلّم به نحو اتمّ و اکمل دارا می باشد، زیرا:
 سایر مخلوقات به واسطه او خلق شده اند،
 و آنچه که همه مخلوقات دارند به وساطت آن حضرت می باشد،
 ضمن اینکه:

طبق فرمایش نورانی امام هادی علیه السلام در زیارت نورانی و شریف
 جامعه کبیره «أَنَّ أَرْوَاحَكُمْ وَ نُورَكُمْ وَ طِينَتَكُمْ وَاحِدَةٌ»، وجود مقدّس چهارده
 معصوم علیهم السلام نور واحد می باشند،
 و آن نور، صادر اوّل است.^۱

در قسمت دیگری از کتاب شرح زیارت جامعه کبیره تألیف آیت الله سیّد
 محمّد تقی نقوی آمده که:
 مقصود از بِكُمْ فَتَحَ اللهُ وَ بِكُمْ يَخْتِمُ در زیارت نورانی و شریف جامعه کبیره این
 است که:

اوّلین مخلوق در عالم خلقت نور پاک شما بود «وجود مقدّس چهارده
 معصوم علیهم السلام»، یعنی:
 عالم ایجاد و عالم خلقت به نور شما آغاز شد،
 و ختم عالم نیز ایضاً به وجود شما است، یعنی:
 آخرین انسانی هم که از دنیا می رود یکی از شما حضرات معصومین علیهم

۱. شرح زیارت جامعه کبیره، تألیف آیت الله سیّد محمّد تقی نقوی، صفحه ۲۶۴ و ۲۶۵.
 «ذیل عنوان: حَفَظَهُ لِسِرِّهِ وَ خَزَنَتَهُ لِعِلْمِهِ».

السَّلام می باشد تا مخلوق بدون حجت نباشد.

اینکه اولین مخلوق خداوند متعال وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می باشد بر اساس روایات مسلم است، و حدیث مشهوری است که وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند:

أَوَّلُ مَا خَلَقَ اللَّهُ نُورِي، یعنی:

اولین چیزی که خداوند متعال خلق فرمود نور من بود، و در حدیث شریف دیگری آمده که وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند:

أَوَّلَ مَا خَلَقَ اللَّهُ رُوحِي،

و سپس خداوند متعال اهل بیت آن حضرت را از نور او خلق فرمود، و سپس سایر موجودات را خلق فرمود، و این موضوع، حدیث شریفی است که جابر بن یزید جعفی از وجود مقدس امام باقر علیه السَّلام نقل نموده که آن حضرت فرمودند: ای جابر:

خداوند متعال بود وقتی که هیچ موجودی غیر از او نبود، و اولین مخلوقی که خداوند متعال خلق فرمود نور حضرت محمد صلی الله علیه و آله و سلم بود،

و سپس خداوند متعال اهل بیت حضرت محمد صلی الله علیه و آله و سلم را از نور آن حضرت خلق فرمود «یعنی وجود مقدس چهارده معصوم علیهم السَّلام اولین مخلوق خداوند متعال می باشند».

در ادامه حدیث شریف آمده که:

خداوند متعال پس از اینکه نور پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم را

خلق فرمود،

از نور آن حضرت، اهل بیت آن حضرت را خلق نمود،

و سپس به پیامبر اکرم فرمود:

ای محمّد:

به عزّت و جلال و عظمت خودم سوگند:

اگر تو و علی و اهل بیت و عترت تو را خلق نمی کردم،

بهشت و جهنّم و آسمان و زمین و ملائکه و هیچ مخلوقی را خلق نمی کردم.

ای محمّد:

تو حبیب من و برگزیده من و اختیار شده من از خلق من هستی «تو حبیب

من و برگزیده من و محبوب ترین مخلوق من هستی»،

و بعد از تو وصی و جانشین تو امیرالمؤمنین علی است.

وجود مقدّس امام باقر علیه السّلام در پایان فرمایش خویش فرمودند:

نَحْنُ أَوَّلُ مَا خَلَقَ اللَّهُ، یعنی:

ما هستیم اولین مخلوق خداوند متعال «پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله

و سلّم و اهل بیت آن حضرت یعنی وجود مقدّس چهارده معصوم علیهم

السّلام»،

ما هستیم اوّل مخلوقی که خداوند متعال را عبادت کرد،

ما هستیم علّت و سبب برای تسبیح و عبادت تمام خلق از ملائکه و

انسان‌ها.

به خاطر ما کرامت خداوند متعال شامل حال بندگانش شد،

و ثواب و عقاب در روز قیامت براساس ولایت ما خواهد بود.^۱

حدیث شریف طولانی تر و مفصّل تر از این است که ملاحظه فرمودید،

۱. شرح زیارت جامعه کبیره، تألیف آیت الله سید محمدتقی نقوی، صفحه ۵۱۸ تا ۵۳۳.

«ذیل عنوان: مَنْ أَرَادَ اللَّهُ بَدَأَ بِكُمْ، بِكُمْ فَتَحَ اللَّهُ وَ بِكُمْ يَخْتِمُ».

فقط به قسمتی از حدیث شریف اشاره شد که بیان می فرمود:
 اوّل مخلوق خداوند متعال و اشرف و افضل مخلوقات الهی نور پیامبر اکرم
 صلی الله علیه و آله و سلّم بود،
 و پس از آن حضرت، نور امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السّلام و سایر
 حضرات معصومین علیهم السّلام بودند،
 و پس از آن ذوات مقدّسه، خداوند متعال سایر مخلوقات را خلق فرمود.
 در کتاب قطره‌ای از دریای فضائل اهل بیت علیهم السّلام تألیف آیت الله
 سید احمد مستنبط در توضیح ذیل این حدیث شریف «حدیث هشتم که
 می فرماید: **أَوَّلُ مَا خَلَقَ اللَّهُ تُوْرِي - وَ الْخَلْقُ مِنْ بَعْدِ صَنَائِعِ لَنَا** آمده که:

منظور این حدیث شریف این است که:

علّت غایی و نهایی آفرینش موجودات، پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و
 سلّم و اهل بیت آن حضرت می باشند «وجود مقدّس چهارده معصوم علیهم
 السّلام»،

و گواه بر این امر حدیث زیبای قدسی است که خداوند متعال به پیامبر
 اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم می فرماید:

یا مُحَمَّدُ:

لَوْلَاكَ لَمَا خَلَقْتُ الْآفَلَكَ، یعنی:

ای محمد:

اگر تو نبودی «اگر به خاطر تو نبود»،

افلاک را خلق نمی کردم «عالم را خلق نمی کردم»^۱.

در کتاب ادب فنای مقربان «شرح زیارت جامعه کبیره» تألیف آیت الله
 جوادی آملی در توضیح ذیل این حدیث شریف «حدیث هشتم - **أَوَّلُ مَا خَلَقَ**

۱. قطره‌ای از دریای فضائل اهل بیت علیهم السّلام، تألیف آیت الله سید احمد مستنبط، جلد دوم، بخش اول، صفحه
 ۶۶ و ۶۷، توضیحات ذیل حدیث شماره ۳/۷۲۰.

الله نُورِی، وَ الْخَلْقُ مِنْ بَعْدِ صَنَائِعِ لَنَا» آمده که:
 وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم و اهل بیت آن
 حضرت، اولین مخلوق خداوند متعال هستند،
 و این چهارده نور پاک («وجود مقدّس چهارده معصوم علیهم السّلام») قبل
 از دیگران خلق شدند،
 چنانکه در حدیث شریف است که وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه
 و آله و سلّم فرمودند:
 «أَوَّلُ مَا خَلَقَ اللهُ نُورِی، یعنی:
 اولین چیزی که خداوند متعال خلق فرمود نور من بود،
 و در ذیل این حدیث شریف آمده که:
 حتّی سایرین «سایر مخلوقات» به برکت وجود آن ذوات مقدّسه لباس
 هستی به تن کرده‌اند.^۱
 در قسمت دیگری از کتاب ادب فنای مقرّبان در توضیح ذیل این حدیث
 شریف «حدیث هشتم - أَوَّلُ مَا خَلَقَ اللهُ نُورِی - وَ الْخَلْقُ مِنْ بَعْدِ صَنَائِعِ لَنَا» آمده
 که:
 وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم نخستین مخلوق
 خداوند متعال است،
 و نخستین ظاهر در وجود است، و هیچ مخلوقی پیش از آن و الامقام به
 عرصه خلقت پا نگذاشته است، یعنی:
 وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم صادر اوّل یا ظاهر
 نخست می‌باشد («اولین مخلوق خداوند متعال است»)،
 و آن حضرت سیّد و سرور همه مخلوقات و همه عالمیان است،

۱. شرح زیارت جامعه کبیره «ادب فنای مقرّبان»، تألیف آیت‌الله جوادی آملی، جلد اوّل، صفحه ۲۲۱ «ذیل
 عنوان: وَقَادَةَ الْأُمَمِ».

و هیچ کس در رتبه وجودی آن حضرت نیست «یعنی وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم اولین شخصیت عالم خلقت و شخص اول عالم وجود است»^۱

و نزدیکترین مخلوق به حقیقت محمدی صلی الله علیه و آله و سلم، وجود مقدس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام می باشد «یعنی وجود مقدس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام دوّمین شخصیت عالم خلقت و شخص دوّم عالم وجود است که انشاء الله تعالی در بخش بعد یعنی در بخش «ج» راجع به آن توضیحات کاملی ارائه خواهد شد»^۱.

ملاحظه فرمودید که:

طبق این هشت حدیث شریف که از بین دهها حدیث شریف به عنوان نمونه انتخاب شد، وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم اشرف و افضل مخلوقات الهی است،

و مقام آن حضرت از مقام تمام مخلوقات الهی اعم از انبیاء و ملائکه برتر و بالاتر می باشد،

و در یک کلام:

وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم اولین شخصیت عالم خلقت و شخص اول عالم وجود می باشد،

و پس از آن حضرت، وجود مقدس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام واقع شده که دوّمین شخصیت عالم خلقت و شخص دوّم عالم وجود است که انشاء الله تعالی در ادامه بحث و در بخش «ج» توضیحات کاملی راجع به آن ارائه خواهد شد.

۱. شرح زیارت جامعه کبیره «ادب فنای مقربان»، تألیف آیت الله جوادی آملی، جلد نهم، صفحه ۵۹ «ذیل عنوان: خَلَقَكُمْ اللهُ أَنْوَاراً فَجَعَلَكُمْ بَعْزُهُمْ مُّحَدِّقِينَ».

ج: وجود مقدّس اميرالمؤمنين عليّ بن ابيطالب عليه السّلام بعد از وجود مقدّس پیامبر اکرم صلّی الله علیه و آله و سلّم افضل و اشرف مخلوقات الهی است،

و مقام آن حضرت از مقام تمام انبیاء و مرسلین و ملائکه مقرب الهی برتر و بالاتر می باشد،
و در یک کلام:

وجود مقدّس اميرالمؤمنين عليّ بن ابيطالب عليه السّلام دوّمین شخصیت عالم خلقت و شخص دوّم عالم وجود است،
و احادیث شریف ذیل که از بین دهها حدیث به عنوان نمونه انتخاب شده اند صریحاً این موضوع را بیان می فرمایند.

حدیث اوّل:

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلّی الله علیه و آله و سلّم به اميرالمؤمنين عليّ بن ابيطالب عليه السّلام فرمود:
أَنَا سَيِّدُ الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ،
وَ أَنْتَ يَا عَلِيُّ سَيِّدُ الْخَلَائِقِ بَعْدِي، یعنی:

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلّی الله علیه و آله و سلّم به اميرالمؤمنين عليّ بن ابيطالب عليه السّلام فرمود:

من سيّد و سالار و سرور اوّلین و آخرین هستم «یعنی اوّلین شخصیت عالم خلقت و شخص اوّل عالم وجود»،

و تو یا علی، بعد از من تو سيّد و سالار و سرور همه خلایق و سيّد و سالار و سرور همه مخلوقات هستی «یعنی ای علی: تو بعد از من افضل و اشرف مخلوقات خداوند متعال هستی و مقام تو از مقام تمام مخلوقات الهی برتر و

بالاتر می باشد، یعنی ای علی: تو دوّمین شخصیت عالم خلقت و شخص دوّم عالم وجود می باشی»^۱.

سیّد = سرور، آقا، بزرگ، مهتر.

خَلَقَ = آفریده، ایجاد شده، مخلوق.

جمع خَلَقَ می شود خَلَائِقَ.

خَلَائِقَ = آفریدگان، مخلوقات «اعم از جنّ و انس و مَلَك»،

و در یک کلام:

خَلَائِقَ یعنی تمام مخلوقات و تمام آفریدگان.

ملاحظه می فرماید که:

این حدیث شریف صراحتاً بیان می فرماید که:

وجود مقدّس مولی الموحّدین امیرالمؤمنین علیّ بن ابیطالب علیه السّلام

پس از وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم افضل و اشرف

مخلوقات الهی است،

و سیّد الخَلَائِقَ می باشد «سیّد و سرور همه مخلوقات الهی»،

و مقام آن حضرت از مقام تمام مخلوقات الهی اعم از انسانها و ملائکه

برتر و بالاتر است،

و خلاصه کلام اینکه:

وجود مقدّس مولی الموحّدین امیرالمؤمنین علیّ بن ابیطالب علیه السّلام

دوّمین شخصیت عالم خلقت است،

و شخص دوّم عالم وجود می باشد.

۱. امیرالمؤمنین علی علیه السّلام نَفْسِ نَفِيسِ خَاتِمَتِ، تالیف آیت الله وحید خراسانی، مجلس نوزدهم، صفحه ۳۸۰.

شرح زیارت جامعه کبیره «ادب فنای مقربان»، تألیف آیت الله جوادی آملی.

جلد نهم، صفحه ۲۱۱ «ذیل عنوان: أُشْهِدُ اللهَ وَ أُشْهِدُكُمْ أَنِّي مُؤْمِنٌ بِكُمْ».

جلد دهم، صفحه ۳۶۶ «ذیل عنوان: فَمَعَكُمْ مَعَكُمْ لَا مَعَ عَدُوِّكُمْ».

قابل ذکر است که:

کلمه خَلْق، أَوْسَع از کلمه ناس می باشد،
و دامنه این کلمه، جَنّ و انس و مَلک و در یک کلام تمام مخلوقات را در
برمی گیرد.^۱

حدیث دوم:

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم فرمودند:

عَلِيٌّ بَعْدِي خَيْرُ الْبَشَرِ،

فَمَنْ شَكَّ فِيهِ فَقَدْ كَفَرَ، یعنی:

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم فرمودند:

امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام بعد از من بهترین بشر است

«بهترین و برترین انسان‌ها است»،

و هرکس در این قضیه شک نماید کافر است.

این حدیث شریف را جابر بن عبدالله انصاری از وجود مقدّس پیامبر اکرم

صلی الله علیه و آله و سلّم نقل نموده است.^۲

بَشَر = انسان، آدمی «زن یا مرد، جمع یا مفرد».

ملاحظه فرمودید که:

طبق این حدیث شریف نیز وجود مقدّس مولی الموحّدین امیرالمؤمنین

علی بن ابیطالب علیه السلام پس از وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و

آله و سلّم، خَيْرُ الْبَشَرِ است، یعنی:

۱. «فاطمه علیها سلام حلقه وصل رسالت و امامت، تألیف آیت الله وحید خراسانی، صفحه ۹۶، مجلس پنجم».

ناس = مردم، مردمان، انسان‌ها، بشر.

أَوْسَع = وسیع‌تر، با وسعت‌تر، دامنه‌دارتر.

۲. شرح زیارت جامعه کبیره، تألیف آیت الله سید محمدتقی نقوی، صفحه ۴۹۵.

«ذیل عنوان: بَرِئْتُ إِلَى اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ مِنْ أَعْدَائِكُمْ ... الشَّاكِّينَ فِيكُمْ».

مقام وجود مقدس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام پس از وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم از مقام همه انسانها یعنی از مقام تمام انبیاء و مرسلین برتر و بالاتر است،
یعنی:

وجود مقدس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام دوّمین شخصیت عالم خلقت و شخص دوّم عالم وجود است،
و این موضوع به قدری مهم است که طبق فرمایش نورانی پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم، هرکس در این موضوع شک نماید کافر می شود.

حدیث سوّم:

وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم به امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام فرمود:

یا عَلِيُّ:

أَنْتَ خَيْرُ الْبَشَرِ،

لَا يَشُكُّ فِيكَ إِلَّا كَافِرٌ، یعنی:

وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم به امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام فرمود:

ای علی:

تو بهترین افراد بشر هستی «تو برترین و بهترین انسانها هستی و مقام تو از مقام همه افراد بشر برتر و بالاتر است»،

و کسی دربارهات شک نکند جز کافر، یعنی:

وجود مقدس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام بعد از وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم بهترین مخلوق خداوند متعال است،

و مقام آن حضرت از مقام همه افراد بشر برتر و بالاتر است،
و در یک کلام:
وجود مقدّس مولی الموحّدين امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السّلام
دوّمین شخصیت عالم خلقت است،
و شخص دوّم عالم وجود می باشد،
و هرکس در این قضیه شک نماید طبق فرمایش پیامبر اکرم صلی الله علیه
و آله و سلّم در زمره کافرین قرار می گیرد.^۱

حدیث چهارم:

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم فرمودند:
علی بن ابیطالب خَیْرُ الْبَشَرِ،
وَ مَنْ أَبَى فَقَدْ كَفَرَ، یعنی:
وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم فرمودند:
امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السّلام بهترین و برترین بشر است
«امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السّلام بعد از وجود مبارک پیامبر اکرم
صلی الله علیه و آله و سلّم بهترین و برترین انسانها است و مقام آن حضرت
بعد از وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم از مقام تمام انسانها
برتر و بالاتر می باشد»،

و هر کس در این قضیه شک کند و از پذیرش آن امتناع نماید کافر است.
این حدیث شریف را حذیفة بن یمان از وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله

۱. عیون اخبار الرّضا علیه السّلام، جلد دوّم، باب ۳۱، صفحه ۹۶، حدیث ۲۲۵.

امالی شیخ صدوق، صفحه ۱۲۷، حدیث ۷ «مجلس هیجدهم».

شرح زیارت جامعه کبیره، تألیف آیت الله سیّد محمد تقی نقوی، صفحه ۴۹۴.

«ذیل عنوان: بَرِئْتُ إِلَى اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ مِنْ أَعْدَائِكُمْ».

علیه و آله و سلم نقل نموده است.^۱

ملاحظه فرمودید که:

طبق این احادیث شریف، وجود مقدس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام بعد از وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم سید الخلائق می باشد «حدیث اول»، یعنی:

وجود مقدس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام دوّمین شخصیت عالم خلقت و شخص دوّم عالم وجود می باشد، و مقام آن حضرت بعد از وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم از مقام تمام مخلوقات الهی اعم از انبیاء و مرسلین و ملائکه مقرب الهی برتر و بالاتر می باشد،

همچنین ملاحظه فرمودید که:

وجود مقدس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام بعد از وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم بهترین بشر می باشد، و مقام آن حضرت بعد از وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم از مقام تمام انسانها اعم از انبیاء و مرسلین برتر و بالاتر می باشد، و این مطلب به قدری اهمیّت دارد که هرکس در آن شک کند و یا از قبول کردن آن امتناع نماید کافر می شود «حدیث دوّم و سوّم و چهارم». در کتاب شرح خطبه پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم در غدیر خم

۱. امالی شیخ صدوق، صفحه ۱۲۷، حدیث ۵ «مجلس هیجدهم».

شرح خطبه پیامبر اکرم در غدیر خم، تألیف آیت الله سید محمدتقی نقوی، صفحه ۱۷۳.

«قسمت ۲۸ خطبه، ذیل عنوان: مَعَاشِرَ النَّاسِ: اِنَّهُ اِمَامٌ مِّنَ اللّٰهِ».

شرح زیارت جامعه کبیره، تألیف آیت الله سید محمدتقی نقوی، صفحه ۴۹۵.

«ذیل عنوان: بَرِئْتُ اِلَى اللّٰهِ عَزَّوَجَلَّ مِنْ اَعْدَائِكُمْ».

تحقیقی درباره زندگانی فاطمه زهرا سلام الله علیها، تألیف آیت الله سید محمد کاظم قزوینی، صفحه ۱۷.

خصائص فاطمیّه، تألیف آیت الله شیخ محمدباقر کجوری مازندرانی، صفحه ۸۱۶.

خصیصه چهل و هفتم از پنجاه خصیصه فاطمه زهرا سلام الله علیها.

تألیف آیت الله سیّد محمّد تقی نقوی در این رابطه آمده که:
 احادیث فراوانی از ناحیه وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم و ائمه معصومین علیهم السّلام صادر شده که وجود مقدّس امیرالمؤمنین علیّ بن ابیطالب علیه السّلام بعد از وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم بهترین مخلوق خداوند متعال است و سیّد الخلائق می باشد «یعنی امیرالمؤمنین علیّ بن ابیطالب علیه السّلام دوّمین شخصیت عالم خلقت است و شخص دوّم عالم وجود می باشد»،
 و در این احادیث نورانی و شریف «که سه حدیث شریف به عنوان نمونه نقل شد» آمده که:

هرکس در این قضیه شک نماید کافر است.

این احادیث شریف را جابر بن عبدالله انصاری، عبدالله بن عبّاس، حذیفة بن یمان، عبدالله بن مسعود، ابو وائل، عایشه «همسر پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم» و... نقل نموده اند،

و مفاد همه این احادیث شریف این است که:

وجود مقدّس امیرالمؤمنین علیّ بن ابیطالب علیه السّلام بعد از وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم بهترین مخلوق خداوند متعال است و سیّد الخلائق می باشد،

و هرکس در این قضیه شک کند کافر است «عنایت بفرمایید: کسی که در سیّد الخلائق بودن امیرالمؤمنین علیّ بن ابیطالب علیه السّلام شک کند «بعد از وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم»، چنین شخصی کافر است،

و جایگاه کافر نیز در جهنّم می باشد، حال چنانچه کسی با این شخصیت عظیم الشّان دشمنی نماید و بغض آن حضرت را در دل داشته باشد قطعاً

جایگاه چنین انسانی در بدترین نقطه جهنم خواهد بود». این احادیث شریف در بسیاری از منابع شیعه آمده که ذیلاً به اسامی تعدادی از آنها اشاره می‌شود:

عیون اخبار الرضا علیه السلام،

امالی شیخ صدوق،

امالی شیخ طوسی،

طرائف سید بن طاووس،

کشف الغمّه اربلی،

بحار الانوار مجلسی،

اثبات الهداة شیخ حرّ عاملی و...

این احادیث شریف در منابع اهل سنت نیز آمده که اسامی تعدادی از آنها را ذیلاً ملاحظه می‌فرمایید.

فرائد السمّطین حموینی،

کفایة الطالب گنجی،

کنز العمال متقی هندی،

کتاب الفضائل احمد بن حنبل،

ذخائر العقبی و ریاض النضره محبّ الدّین طبری،

نور الابصار شبلنجی و^۱

حدیث پنجم:

یکی از علمای معروف اهل سنت به نام خطیب خوارزمی در کتاب خویش به نام مناقب از جابر بن عبدالله انصاری نقل می‌کند که وقتی این آیه شریفه

۱. شرح خطبه پیامبر اکرم در غدیر خم، تألیف آیت‌الله سید محمدتقی نقوی، صفحه ۱۷۳ و ۱۷۴ «قسمت ۲۸ خطبه: معاشِر الناس: اِنَّهُ اِمَامٌ مِّنَ اللهِ».

«إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ - آیه هفتم سوره مبارکه بینه» نازل شد، وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند: منظور از خَيْرُ الْبَرِيَّةِ «بهترین مخلوق خداوند متعال» در این آیه شریفه وجود مقدس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام می باشد.^۱

بَرِيَّة = مخلوق، آفریده.

بارئ = خالق، آفریننده.

توضیح:

جابر بن عبدالله انصاری که راوی این حدیث شریف است می گوید: پس از نزول این آیه شریفه «آیه هفتم سوره مبارکه بینه» هر گاه امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام به یک مجلس و یا به جمعی وارد می شدند، اصحاب پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می گفتند: خَيْرُ الْبَرِيَّةِ آمد «بهترین مخلوق خداوند متعال بعد از وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم آمد».^۲

ذیل هیجدهمین فضیلت از فضائل بی شمار وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله علیها در این کتاب شریف فاطمی که در رابطه با کُفُو بودن آن علیا منخدره با امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام می باشد به بیست و دو فضیلت و منقبت از فضائل و مناقب بی شمار وجود مقدس مولی الموحّدين امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام اشاره شده تا اهمیت قضیه روشن شود و ما متوجه شویم و بفهمیم که فاطمه زهرا سلام الله علیها با چه شخصیت عظیم

۱. تفسیر برهان، جلد نهم، صفحه ۶۳۳، حدیث ۱۶ «ذیل آیه ۷ سوره بینه».

۲. امالی شیخ طوسی، جلد اول، صفحه ۵۵۲، حدیث ۴۰ «حدیث ۴۴۸» مجلس نهم.

تفسیر صافی، جلد ششم، صفحه ۵۵۳ «ذیل آیه هفتم سوره بینه».

تفسیر برهان، جلد نهم، صفحه ۶۳۰، حدیث ۹ «ذیل آیه ۷ سوره بینه».

تفسیر نور الثقلین، جلد هشتم، صفحه ۵۱۳، حدیث ۱۱ «حدیث ۱۳۰۵۲».

«ذیل آیه ۷ سوره بینه».

الشَّانِي كُفُو «شبیبه، نظیر، مثل، مانند، همتا» می باشد.

چهارمین فضیلت و منقبت از فضائل و مناقب بیست و دو گانه مولی الموحّدین امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السّلام در این کتاب شریف فاطمی در رابطه با خَيْرُ الْبَرِيَّةِ بودن آن حضرت می باشد، و در این رابطه توضیحات کامل و جامعی به عرض رسیده و احادیث شریفی از حضرات معصومین علیهم السّلام نقل شده است.

حدیث نهم:

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم فرمودند:

أَوَّلُ مَا خَلَقَ اللهُ نُورِي،

فَفَتَّقَ مِنْهُ نُورَ عَلِيٍّ «ثُمَّ فَتَّقَ مِنْهُ نُورَ عَلِيٍّ»، یعنی:

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم فرمودند:

اولین چیزی که خداوند متعال خلق فرمود نور من بود «اولین مخلوق

خداوند متعال نور من بود».

آنگاه از نور من نور علی را جدا ساخت «سپس از نور من نور علی را جدا

ساخت».^۱

حدیث شریف طولانی تر و مفصّل تر از این است که ملاحظه فرمودید،

فقط به قسمتی از حدیث شریف اشاره شد که اولین مخلوق خداوند متعال

نور پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم بود «اولین مخلوق خداوند متعال،

اولین شخصیت عالم خلقت و شخص اول عالم وجود».

۱. شرح زیارت جامعه کبیره «ادب فنای مقرّبان»، تألیف آیت الله جوادی آملی.

جلد نهم، صفحه ۵۹ «ذیل عنوان: خَلَقَ اللهُ أَنْوَاراً فَجَعَلَكَمُ بَعْرَاشِهِ مُخَدِّقِينَ».

قطره‌ای از دریای فضائل اهل بیت علیهم السّلام، تألیف آیت الله سید احمد مستنبت، جلد دوم، صفحه ۶۶ و ۶۷،

حدیث ۳/۷۲۰.

و دوّمین مخلوق خداوند متعال، امیرالمؤمنین علیّ بن ابیطالب علیه السّلام بود که خداوند متعال نور آن حضرت را از نور مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم جدا نمود «دوّمین مخلوق خداوند متعال، دوّمین شخصیت عالم خلقت و شخص دوّم عالم وجود».

حدیث هفتم:

وجود مقدّس امام باقر علیه السّلام فرمودند:

اولین مخلوقی که خداوند متعال خلق فرمود نور حضرت محمّد صلی الله علیه و آله و سلّم بود،

و سپس خداوند متعال اهل بیت پیامبر اکرم را از نور آن حضرت خلق فرمود «یعنی وجود مقدّس چهارده معصوم علیهم السّلام اولین مخلوق خداوند متعال می باشند».

خداوند متعال پس از اینکه نور پیامبر اکرم و نور اهل بیت آن حضرت را خلق فرمود به پیامبر اکرم فرمود:

ای محمّد:

به عزت و جلال و عظمت خودم سوگند:

اگر تو و علی و اهل بیت تو را خلق نمی کردم،

بهشت و جهنّم و آسمان و زمین و ملائکه و هیچ مخلوقی را خلق نمی کردم «یعنی وجود مقدّس چهارده معصوم علیهم السّلام علّت غایی خلقت مخلوقات الهی هستند».

ای محمّد:

تو حیب من و برگزیده من و اختیار شده من و محبوب ترین مخلوق من هستی،

و بعد از تو وصی و جانشین تو علی محبوب ترین مخلوق من می باشد.

وجود مقدّس امام باقر علیه السّلام در پایان فرمایش خویش فرمودند:

نَحْنُ أَوَّلُ مَا خَلَقَ اللَّهُ، یعنی:

ما اوّلین مخلوق خداوند متعال هستیم «وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم و اهل بیت آن حضرت یعنی وجود مقدّس چهارده معصوم علیهم السّلام اوّلین مخلوق خداوند متعال هستند».

ما هستیم اوّلین مخلوقی که خداوند متعال را عبادت کرد،
ما هستیم علّت و سبب برای تسبیح و عبادت تمام خلق اعم از ملائکه و انسان‌ها.

به خاطر ما کرامت خداوند متعال شامل حال بندگانش می‌شود،
و ثواب و عقاب در روز قیامت براساس ولایت ما خواهد بود.^۱
حدیث شریف مفصّل‌تر و طولانی‌تر از این است که ملاحظه فرمودید،
فقط به قسمتی از حدیث شریف اشاره شد که بیان می‌فرمود:
وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم اوّلین مخلوق خداوند
است، و از نور آن حضرت نور امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السّلام و
نور دیگر حضرات معصومین علیهم السّلام خلق شده است،
یعنی:

وجود مقدّس چهارده معصوم علیهم السّلام اوّلین مخلوق خداوند متعال
می‌باشند،

و قبلاً به عرض رسید که صادر اوّل و مخلوق اوّل خداوند متعال افضل و
اشرف مخلوق خداوند متعال است و علّت غایی خلقت می‌باشد،
و در بین این چهارده وجود مقدّس و معصوم، وجود مقدّس پیامبر اکرم
صلی الله علیه و آله و سلّم در صدر واقع شده و محبوب‌ترین مخلوق خداوند

۱. شرح زیارت جامعه کبیره، تألیف آیت‌الله سید محمدتقی نقوی، صفحه ۵۲۶ تا ۵۲۲.

«ذیل عنوان: بِكُمْ فَتَحَ اللَّهُ وَ بِكُمْ يَخْتِمُ»

متعال است،

و اوّلین شخصیت عالم خلقت و شخص اوّل عالم وجود می باشد،
و پس از آن حضرت، وجود مقدّس امیرالمؤمنین علیّ بن ابیطالب علیه
السّلام قرار گرفته که دوّمین شخصیت عالم خلقت و شخص دوّم عالم
وجود می باشد و بعد از وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم
محبوب ترین مخلوق خداوند متعال است،

و در ادامه بحث ملاحظه خواهید فرمود که:

پس از آن حضرت، وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها قرار گرفته
که سوّمین شخصیت عالم خلقت و شخص سوّم عالم وجود می باشد و مقام
آن علیا مخدّره از مقام یازده امام معصوم علیهم السّلام از نسل و ذریّه اش برتر
و بالاتر است که انشاءالله تعالی در بخش بعد یعنی بخش «د» به آن اشاره
خواهد شد.

خلاصه کلام از ابتدای بحث تا اینجا این است که:

۱- وجود مقدّس چهارده معصوم علیهم السّلام افضل و اشرف مخلوقات
خداوند متعال هستند،

و علّت غایبی خلقت می باشند،

و مقام آن ذوات مقدّسه از مقام تمام مخلوقات اعم از انبیاء و مرسلین
و ملائکه مقرب الهی برتر و بالاتر می باشد که در بخش «الف» راجع به
آن توضیحات کاملی ارائه شد و در این رابطه احادیث شریفی از حضرات
معصومین علیهم السّلام نقل گردید.

۲- در بین این چهارده وجود مقدّس که اشرف و افضل مخلوقات الهی
می باشند وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم مقام اوّل را

دارد، یعنی:

مقام آن حضرت از مقام سیزده معصوم دیگر و به طریق اولی از مقام سایر مخلوقات الهی اعم از انبیاء و مرسلین و ملائکه مقرب الهی برتر و بالاتر می باشد، و به عبارت دیگر:

وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم، سید الاولین و آخرین و سید الخلائق و خیر الخلق می باشد، یعنی:

وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم اولین شخصیت عالم خلقت و شخص اول عالم وجود می باشد که در بخش «ب» راجع به آن توضیحات کاملی ارائه شد و در این رابطه احادیث شریفی از حضرات معصومین علیهم السلام نقل گردید.

۳- در بین این چهارده وجود مقدس که اشرف و افضل مخلوقات الهی می باشند وجود مقدس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام مقام دوم را دارد، یعنی:

مقام آن حضرت از مقام فاطمه زهرا سلام الله علیها و از مقام یازده امام معصوم علیهم السلام و به طریق اولی از مقام تمام مخلوقات الهی «غیر از وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم که اولین شخصیت عالم خلقت است» اعم از انبیاء و مرسلین و ملائکه مقرب الهی برتر و بالاتر می باشد، و به عبارت دیگر:

وجود مقدس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام پس از وجود مبارک پیامبر اکرم، سید الاولین و آخرین و سید الخلائق و خیر الخلق می باشد، یعنی:

وجود مقدس مولی الموحّدين امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام دومین شخصیت عالم خلقت و شخص دوم عالم وجود می باشد که در بخش «ج» راجع به آن توضیحات کاملی ارائه شد و در این رابطه احادیث شریفی از

حضرات معصومین علیهم السَّلام نقل گردید.

در کتاب امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السَّلام نَفْسِ نَفِیسِ خاتَمِیتِ تألیف آیت الله وحید خراسانی در رابطه با دوّمین شخصیت عالم خلقت و شخص دوّم عالم وجود یعنی امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السَّلام و ظلمی که بعد از رحلت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم به آن حضرت صورت گرفت آمده که:

بالاترین جنایت در تاریخ بشریت این اتفاق است که بین پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم که شخص اوّل عالم وجود است، و امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السَّلام که شخص دوّم عالم وجود می باشد به وسیله سه نفر فاصله انداخته شد،

و خلافت و جانشینی پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم از آنچه که خداوند متعال مقرر فرموده بود به مسیری دیگر کشانده شد.^۱

۴- در بین این چهارده وجود مقدّس که اشرف و افضل مخلوقات الهی می باشند وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها مقام سوّم را دارد، یعنی:

مقام وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها از مقام یازده امام معصوم علیهم السَّلام از نسل و ذریّه اش و به طریق اوّلی از مقام تمام مخلوقات الهی اعم از انبیاء و مرسلین و ملائکه مقرب الهی برتر و بالاتر می باشد «انشاء الله تعالی در بخش «د» به آن اشاره خواهد شد»، و آن علیا مخدّره غیر از پدر بزرگوارش و غیر از شوهر گرانقدرش بر تمام انبیاء و مرسلین و ملائکه الهی و در یک کلام بر تمام مخلوقات الهی ولایت دارد، یعنی:

وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها سوّمین شخصیت عالم خلقت و

۱. امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السَّلام نَفْسِ نَفِیسِ خاتَمِیتِ، تألیف آیت الله وحید خراسانی، صفحه ۲۶۰

و ۲۶۱، مجلس دوازدهم.

«ذیل عنوان: ماه رمضان ماه نزول قرآن صامت و صعود قرآن ناطق».

شخص سوّم عالم وجود است،

و غیر از پدر بزرگوارش و غیر از شوهر گرانقدرش تمام مخلوقات الهی اعم از انبیاء و مرسلین و ملائکه مقرب الهی موظّف به اطاعت از آن علیا مخدّره می باشند، و این موضوع، مفاد حدیث شریفی است که از ناحیه وجود مقدّس امام باقر علیه السّلام صادر شده و ذیل چهاردهمین فضیلت از فضائل بی شمار وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها در این کتاب شریف فاطمی راجع به آن توضیحات کاملی ارائه شده است.

به عنوان نمونه به یکی از این احادیث شریف اشاره می شود:

وجود مقدّس امام باقر علیه السّلام در رابطه با واجب الاطاعة بودن وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها فرمودند:

لَقَدْ كَانَتْ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهَا مَفْرُوضَةً الطَّاعَةِ عَلَى جَمِيعِ مَنْ خَلَقَ اللَّهُ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ،

وَ الطَّيْرِ وَ الْبَهَائِمِ،

وَ الْأَنْبِيَاءِ وَ الْمَلَائِكَةِ، یعنی:

به قطع و یقین اطاعت از وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها بر همه مخلوقات خداوند متعال از جنّ و انس «اجنّه و انسانها»،

پرندگان و چهار پایان، انبیاء الهی و ملائکه واجب می باشد «یعنی خداوند متعال اطاعت از وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها را بر تمام مخلوقات خویش اعم از انبیاء و مرسلین و ملائکه واجب فرموده است»^۱.

۱. جُنَّة العاصمه، تألیف آیت الله سیّد محمّدحسن میرجهانی:

فصل ششم، صفحه ۱۷۲، خصیصه بیست و یکم.

فصل هفتم، صفحه ۱۹۱ و ۱۹۳، حدیث اوّل.

فصل دوازدهم، صفحه ۳۲۰ «ذیل عنوان: ولایت کلّیه فاطمه زهرا سلام الله علیها».

قطره‌ای از دریای فضائل اهل بیت علیهم السّلام، تألیف آیت الله سیّد احمد مستنبط، جلد دوّم، بخش سوّم، صفحه ۴۱۷، حدیث ۱۲/۹۰۱.

فاطمه علیها سلام سرور دل پیامبر اکرم، تألیف آیت الله رحمانی همدانی، فصل هفتم، صفحه ۱۲۲، حدیث ۸.

قبل از پرداختن به بخش «د» که در رابطه با افضلیت فاطمه زهرا سلام الله علیها بر یازده امام معصوم علیهم السلام می باشد، لازم است به یک نکته مهم و اساسی اشاره شود،

و آن نکته مهم و اساسی این است که:

گر چه وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم و وجود مبارک امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام و وجود مبارک فاطمه زهرا سلام الله علیها در صدر این چهارده وجود مقدس قرار گرفته اند، و مقام آن بزرگواران از مقام یازده امام معصوم علیهم السلام برتر و بالاتر می باشد، لیکن:

این چهارده وجود مقدس و معصوم از نظر:

دارا بودن مقام عصمت کبری،

واجب اطاعه بودن نسبت به همه مخلوقات الهی،

ولایت داشتن به همه مخلوقات خداوند متعال،

مظهر اتم و اکمل علم و قدرت خداوند متعال بودن، و سایر کمالات و

فضائل مانند یکدیگر می باشند،

چرا که طبق فرمایش امام هادی علیه السلام در زیارت شریف جامعه کبیره

این ذوات مقدسه نور واحد می باشند «أَنَّ أَرْوَاحَكُمْ وَ نُورَكُمْ وَ طِينَتَكُمْ وَاحِدَةٌ»،

و در فرمایش امام صادق علیه السلام آمده که:

بَرَأْنَا اللَّهَ مِنْ طِينَةٍ وَاحِدَةٍ،

فَضَّلْنَا مِنَ اللَّهِ،

عَلِمْنَا مِنَ اللَّهِ،

خَلَقْنَا وَاحِدٌ،

عَلِمْنَا وَاحِدٌ،

وَ كُنَّا وَاحِدٌ عِنْدَ اللَّهِ، یعنی:

وجود مقدّس امام صادق علیه السّلام در رابطه با مقامات و فضائل وجود مقدّس چهارده معصوم علیهم السّلام فرمودند:

خداوند متعال ما را از یک طینت و یک سرشت خلق فرموده است،

فضل ما از ناحیه خداوند متعال است،

علم ما از ناحیه خداوند متعال است،

خلقت ما یکی است،

علم ما یکی است،

و همه ما «چهارده معصوم علیهم السّلام» در پیشگاه خداوند متعال یکی هستیم.^۱

در رابطه با یکسان بودن وجود مقدّس چهارده معصوم از نظر ولایت و از نظر اطاعت پذیری به پنج حدیث شریف اشاره می شود «یکسان بودن آن بزرگواران از نظر ولایت و از نظر اینکه واجب الاطاعه می باشند، نه یکسان بودن آن بزرگواران از نظر مقام».

۱- مردی از امام کاظم علیه السّلام پرسید:

یا بن رسول الله:

آیا اطاعت از شما واجب است؟

وجود مقدّس امام کاظم علیه السّلام در پاسخ به سؤال او فرمود:
آری.

آن مرد مجدداً از امام کاظم علیه السّلام پرسید:

۱. شرح زیارت جامعه کبیره «ادب فنای مقرّبان»، تألیف آیت الله جوادی آملی.

جلد اوّل، صفحه ۳۳ و ۳۴ «ذیل عنوان: حکمت و فلسفه زیارت».

جلد نهم، صفحه ۲۸ «ذیل عنوان: اَنَّ اَزْوَاحَكُمْ وَ نُورَكُمْ وَ طِيبَتَكُمْ وَاحِدَةٌ».

جلد نهم، صفحه ۲۱۱ و ۲۱۲ «ذیل عنوان: اَشْهَدُ لِلَّهِ وَ اَشْهَدُكُمْ اَنِّي مُؤْمِنٌ بِكُمْ».

جلد نهم، صفحه ۴۹۱ «پاورقی» «ذیل عنوان: مُسْتَشْفَعٌ اِلَى اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ بِكُمْ».

مثل اطاعت از علی بن ابیطالب علیه السّلام «آیا وجوب اطاعت از شما مثل وجوب اطاعت از علی بن ابیطالب علیه السّلام می باشد؟»
وجود مقدّس امام کاظم علیه السّلام فرمود:

آری.^۱

۲- ابوبصیر می گوید:

از امام صادق علیه السّلام پرسیدم:

یا بن رسول الله:

آیا همه امامان در امر امامت و وجوب اطاعت یکسان هستند؟
وجود مقدّس امام صادق علیه السّلام فرمودند:

آری.^۲

۳- وجود مقدّس امام کاظم علیه السّلام فرمودند:

نَحْنُ فِي الْعِلْمِ وَالشَّجَاعَةِ سَوَاءٌ، یعنی:

وجود مقدّس امام صادق علیه السّلام فرمودند:

ما «حضرات معصومین علیهم السّلام» در علم و شجاعت برابریم «در علم و شجاعت مثل یکدیگر می باشیم».

این حدیث را علی بن جعفر از وجود مقدّس امام کاظم علیه السّلام نقل نموده است.^۳

۴- وجود مقدّس امام صادق علیه السّلام از وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم نقل می کند که آن حضرت فرمودند:

۱. اصول کافی، جلد اوّل، صفحه ۲۶۵، حدیث ۸ «حدیث ۴۸۱».

«باب وجوب اطاعت ائمه علیهم السّلام».

۲. اصول کافی، جلد اوّل، صفحه ۲۶۵، حدیث ۹ «حدیث ۴۸۲».

«باب وجوب اطاعت ائمه علیهم السّلام».

۳. اصول کافی، جلد دوّم، صفحه ۲۱، حدیث ۲ «حدیث ۷۲۱».

«باب یکسان بودن علم و شجاعت و واجب الاطاعه بودن ائمه علیهم السّلام».

نَحْنُ فِي الْأَمْرِ وَالْفَهْمِ وَالْحَلَالِ وَالْأَحْرَامِ نَجْرِي مَجْرِيًّا وَاحِدًا، يَعْنِي:
وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم فرمودند:
ما «حضرات معصومین علیهم السّلام» در امر امامت و واجب اطاعه بودن،
و فهم و حلال و حرام بر یک حال هستیم «مانند هم می باشیم».
وجود مقدّس امام صادق علیه السّلام در ادامه فرمایش خویش فرمودند:
فَأَمَّا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله وَ سَلَّمَ وَ عَلِيٌّ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ فَلَهُمَا فَضْلُهُمَا،
یعنی:

وجود مقدّس امام صادق علیه السّلام در ادامه فرمایش خویش فرمودند:
أَمَّا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله وَ سَلَّمَ وَ عَلِيٌّ بْنُ أَبِيطَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ، بَر
این دو بزرگوار فضیلتی هست «أَمَّا پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم و
امیرالمؤمنین علیّ بن ابیطالب علیه السّلام فضیلت خود را دارند، یعنی این دو
بزرگوار افضل از دیگر معصومین علیهم السّلام می باشند».
این حدیث را حارث بن مغیره از وجود مقدّس امام صادق علیه السّلام
نقل نموده است.^۱

۵- وجود مقدّس امام صادق علیه السّلام فرمودند:
أَوْلُنَا وَ آخِرْنَا فِي الْعِلْمِ وَ الْأَمْرِ سَوَاءً،
وَ لِرَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله وَ سَلَّمَ وَ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ فَضْلُهُمَا،
یعنی:

أَوَّلُ مَا وَ آخِرُ مَا «چهارده معصوم علیهم السّلام» در علم و امر «علم و امامت
و وجوب اطاعت» یکسان هستیم و مثل هم می باشیم،
لیکن:

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم و امیرالمؤمنین علیّ

۱. اصول کافی، جلد دوم، صفحه ۲۱ و ۲۲، حدیث ۳ «حدیث ۷۲۳».
«باب یکسان بودن حضرات معصومین علیهم السّلام در علم و شجاعت و اطاعت».

بن ابیطالب علیه السّلام فضیلت خود را دارند «گرچه در امر امامت و ولایت و وجوب اطاعت، هر چهارده وجود مقدّس یکسان و مثل هم می‌باشند، لیکن وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم و امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السّلام افضل از دوازده معصوم دیگر می‌باشند».

این حدیث شریف را ابن ابی‌العوجاء از وجود مقدّس امام صادق علیه السّلام نقل نموده است.^۱

در رابطه با همسان بودن ولایت وجود مقدّس چهارده معصوم علیهم السّلام و وجوب اطاعت بی‌قید و شرط از این ذوات مقدّسه در کتاب شرح زیارت جامعه کبیره «ادب فنای مقربان» آمده که:

۱- وجود مقدّس چهارده معصوم علیهم السّلام از نظر فضائل از قبیل علم، کرم، سخاوت، شجاعت، بردباری و ... شریک و همسان می‌باشند، گرچه یک فضیلت ویژه بر پایه ویژگی‌های زمانی هر کدام از این ذوات مقدّسه در وجودش برجسته‌تر از دیگر حضرات معصومین علیهم السّلام نمودار گردد.

۲- خاستگاه علم و فضل وجود مقدّس چهارده معصوم علیهم السّلام ذات اقدس اله می‌باشد، یعنی:

علم آن ذوات مقدّسه لدُنّی است و برآمده از مخزن بی‌پایان علم خداوند متعال می‌باشد،

ضمن اینکه سایر فضائل آن ذوات مقدّسه نیز از موهبت و تربیت ویژه خداوند متعال سرچشمه می‌گیرد.

۳- وجود مقدّس چهارده معصوم علیهم السّلام از یک طینت پاک خلق شده‌اند و انوار مقدّس آن ذوات مقدّسه دارای یک حقیقت است،

۱. شرح زیارت جامعه کبیره «ادب فنای مقربان»، تألیف آیت‌الله جوادی آملی، جلد نهم، صفحه ۲۱۱ «ذیل عنوان: اشهد الله و اشهدکم انی مؤمن بکم».

و علوم و فضائل آن بزرگواران از یک منبع سرچشمه می گیرد، و به همین جهت آن بزرگواران در بارگاه الهی ولایت همسان دارند، لذا: میان ولایت اولین معصوم تا آخرین معصوم هیچ تفاوتی وجود ندارد «هر چهارده وجود مقدّس ولایت یکسان دارند»^۱.

ملاحظه فرمودید که:

الف: وجود مقدّس چهارده معصوم علیهم السّلام روح واحد، طینت واحد و نور واحد می باشند،

علّت غایی خلقت هستند،

اشرف و افضل مخلوقات می باشند،

و مقام آن ذوات مقدّسه از مقام تمام مخلوقات الهی اعم از انبیاء و مرسلین و ملائکه مقرب الهی برتر و بالاتر می باشد، لیکن:

در عین حال که این ذوات مقدّسه روح واحد، طینت واحد و نور واحد می باشند، و از نظر ولایت داشتن بر تمام مخلوقات الهی و واجب اطاعه بودن یکسان و مثل هم می باشند، اما:

ب: وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم افضل از سیزده معصوم علیهم السّلام می باشد، یعنی:

وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم اولین شخصیت عالم خلقت است و شخص اول عالم وجود می باشد.

ج: بعد از وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم، وجود مقدّس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السّلام بر فاطمه زهرا سلام الله علیها و یازده امام معصوم علیهم السّلام از نسل و ذریّه اش برتری دارد،

۱. شرح زیارت جامعه کبیره «ادب فنای مقربان»، تألیف آیت الله جوادی آملی، جلد نهم، صفحه ۲۱۲ و ۲۱۳ «ذیل عنوان: أشهدُ الله و أشهدُکم أنّی مؤمنٌ بکم»، جلد دهم، صفحه ۳۶۳ «ذیل عنوان: فَمَعَكُمْ مَعَكُمْ لَا مَعَ عَدُوِّكُمْ».

و افضل از آن بزرگواران می باشد،

و این موضوع فرمایش نورانی امام صادق علیه السلام است که می فرماید:

عَلِيُّ أَوْلُنَا وَ أَفْضَلُنَا وَ خَيْرُنَا بَعْدَ النَّبِيِّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ، یعنی:

امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام بعد از وجود مبارک پیامبر اکرم

صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ، اول ما و افضل ما و بهترین ما می باشد.^۱

یعنی:

وجود مقدس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام دوّمین شخصیت

عالم خلقت است و شخص دوّم عالم وجود می باشد.

د: بعد از وجود مقدس پیامبر اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ،

و بعد از وجود مقدس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام،

وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله علیها بر یازده امام معصوم از نسل و

ذریه اش برتری دارد و افضل از آن بزرگواران می باشد، یعنی:

وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله علیها سوّمین شخصیت عالم خلقت

است و شخص سوّم عالم وجود می باشد که انشاءالله تعالی در ادامه بحث به

آن اشاره خواهد شد.

بعد از وجود مبارک پیامبر اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ و بعد از وجود

مقدس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام و بعد از وجود مقدس فاطمه

زهرا سلام الله علیها یازده امام معصوم علیهم السلام قرار گرفته اند،

و پس از آن ذوات مقدسه، انبیاء و مرسلین و ملائکه مقرب الهی واقع شده اند.

۱. اصول کافی، جلد اول، صفحه ۳۳۳، حدیث ۶ «حدیث ۶۰۷».

تفسیر صافی، جلد سوّم، صفحه ۶۴۴ «ذیل آیه ۴۳ سوره رعد».

تفسیر برهان، جلد پنجم، صفحه ۴۶۵، حدیث ۱ «ذیل آیه ۴۳ سوره رعد».

تفسیر نورالثقلین، جلد سوّم، صفحه ۸۱۷، حدیث ۲۰۷ «حدیث ۵۳۲۰».

«ذیل آیه ۴۳ سوره رعد».

مجمع البیان، جلد سیزدهم، صفحه ۹۱ «ذیل آیه ۴۳ سوره رعد».

المیزان، جلد بیست و دوّم، صفحه ۳۱۲ «بحث روایتی ذیل آیه ۴۳ سوره رعد».

پس از ارائه توضیحات لازم در رابطه با موارد فوق اشاره می‌پردازیم به بحث اصلی خودمان در رابطه با وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله علیها و افضلیت آن علیا مخدّره بر یازده امام معصوم علیهم السّلام از نسل و ذریّه‌اش که در این کتاب شریف فاطمی سی و پنجمین فضیلت از فضائل بی‌شمار آن علیا مخدّره می‌باشد.

سی و پنجمین فضیلت از فضائل بی‌شمار وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها در این کتاب شریف فاطمی این است که:

در علو مقام وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها همین بس، که: مقام فاطمه زهرا سلام الله علیها بعد از پدر بزرگوارش و بعد از شوهر گرانقدرش از مقام یازده امام معصوم از نسل و ذریّه‌اش «از امام مجتبی تا امام زمان سلام الله علیهما» برتر و بالاتر می‌باشد،

و احادیث شریف ذیل صراحتاً این موضوع را بیان می‌فرمایند، یعنی: وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها سوّمین شخصیت عالم خلقت است و شخص سوّم عالم وجود می‌باشد، و پس از این علیا مخدّره یازده امام معصوم علیهم السّلام از نسل و ذریّه‌اش قرار گرفته‌اند،

و پس از این ذوات مقدّسه انبیاء و مرسلین و ملائکه مقرب الهی واقع شده‌اند.

حدیث اول:

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم فرمودند:

مَعَاشِرَ النَّاسِ:

مَنْ افْتَقَدَ الشَّمْسَ فَلَيْسَتْ مَسِيكَ بِالْقَمَرِ،

وَ مَنْ افْتَقَدَ الْقَمَرَ فَلَيْسَتْ مَسِيكَ بِالزُّهْرَةِ،

وَ مَنْ افْتَقَدَ الزُّهْرَةَ فَلَيْسَتْ مَسِيكَ بِالْفَرْقَدَيْنِ،

ثُمَّ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَسَلَّمَ:

أَنَا الشَّمْسُ،

وَ عَلِيٌّ الْقَمَرُ،

وَ فَاطِمَةُ الزُّهْرَةُ،

وَ الْحَسَنُ وَ الْحُسَيْنُ فَرَقْدَانِ، يَعْنِي

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم پس از خواندن نماز

صبح رو به نمازگزاران نموده و فرمودند:

ای مردم:

هرکس که خورشید را از دست داد باید به ماه تمسک نماید،

هرکس که ماه را از دست داد باید به زهره تمسک نماید،

و هرکس که زهره را از دست داد باید به فرقدین تمسک نماید،

و سپس وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم در ادامه

فرمایش خویش فرمودند:

من خورشید هستم «من شمس هستم»،

علی بن ابیطالب ماه است «علی بن ابیطالب قمر است»،

فاطمه زهره است،

و فرقدان حسن و حسین هستند.

این حدیث شریف را انس بن مالک از وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله

علیه و آله و سلّم نقل نموده است.^۱

۱. معانی الاخبار، تألیف شیخ صدوق، جلد اول، باب ۴۹، صفحه ۲۶۶ و ۲۶۸، حدیث ۱ و ۳.

اثبات الهداة، تألیف شیخ حرّ عاملی، جلد دوم، باب نهم، صفحه ۳۵۶، حدیث ۱۷۴.

فضائل فاطمه زهرا سلام الله علیها، تألیف علامه امینی، موضوع چهارم «ذیل عنوان: اقتدا و توسّل به فاطمه زهرا سلام الله علیها» صفحه ۱۶۷.

جلوه نور، تألیف آیت الله سعادت پرور، بخش خاتمه کتاب، صفحه ۲۲۷ و ۲۲۸، شماره ۱۲.

خصائص فاطمیة، تألیف آیت الله شیخ محمد باقر کجوری مازندرانی، خصیصه چهل و هفتم، صفحه ۸۴۴، حدیث سی و نهم.

شَمْس = خورشید.

قَمَر = ماه.

زُهره = دوّمین سیّاره منظومه شمسی از نظر نزدیک بودن به خورشید
«عطارد، زُهره، زمین، مریخ، مشتری، زُحل، اورانوس، نپتون، پلوتون».

فَرْقَدَین، فرقدان = دو ستاره قطبی.

تَمَسُّک = چنگ زدن، دست به دامن شدن، چیزی را محکم چسبیدن.

فَقَدُ = از دست دادن، گم کردن، نبودن.

حدیث دوّم:

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم فرمودند:

اِقْتَدُوا بِالشَّمْسِ،

فَاِذَا غَابَتِ الشَّمْسُ فَاقْتَدُوا بِالقَمَرِ،

فَاِذَا غَابَ القَمَرُ فَاقْتَدُوا بِالزُّهْرَةِ،

فَاِذَا غَابَتِ الزُّهْرَةُ فَاقْتَدُوا بِالْفَرْقَدَیْنِ.

فَقَالُوا:

يَا رَسُوْلَ اللهِ:

مَا الشَّمْسُ،

وَ مَا القَمَرُ،

وَ مَا الزُّهْرَةُ،

وَ مَا الفَرْقَدَانُ؟

فَقَالَ رَسُوْلَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آله وَ سلّم:

اَنَا الشَّمْسُ،

عَلِيٌّ القَمَرُ،

وَ فَاطِمَةُ الزُّهْرَةُ،

وَ الْفَرَقْدَانِ الْحَسَنِ وَ الْحُسَيْنِ، یعنی:

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم فرمودند:

ای مردم:

به خورشید اقتدا کنید،

هنگامی که خورشید غروب کرد به ماه اقتدا کنید،

هنگامی که ماه غروب کرد به زهره اقتدا کنید،

و هنگامی که زهره غروب کرد به فَرَقْدین اقتدا کنید.

اصحاب پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم پرسیدند:

یا رسول الله:

مقصود از خورشید و ماه و زهره و فَرَقْدان چیست؟

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم در پاسخ به سؤال

اصحاب فرمودند:

من خورشید هستم «من شَمْس هستم»،

علی بن ابیطالب ماه است «علی بن ابیطالب قَمَر است»،

فاطمه زهره است،

و فرقدان حسن و حسین هستند.

این حدیث شریف را جابر بن عبدالله انصاری از وجود مبارک پیامبر اکرم

صلی الله علیه و آله و سلّم نقل نموده است.^۱

غیاب = ناپدید شدن، غروب کردن.

اقتدا = پیروی کردن، تبعیت کردن، پیشوا قرار دادن.

۱. معانی الاخبار، تألیف شیخ صدوق، جلد اول، باب ۴۹، فصل پنجم، صفحه ۲۶۷، حدیث ۲.

اثبات الهداة، تألیف شیخ حرّ عاملی، جلد دوم، باب نهم، صفحه ۳۵۶، حدیث ۱۷۵.

اثبات الهداة، تألیف شیخ حرّ عاملی، جلد دوم، باب نهم، فصل هفتم، صفحه ۴۱۷، حدیث ۲۷۹.

حدیث سوّم:

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم فرمودند:

اهْتَدُوا بِالشَّمْسِ

فَإِذَا غَابَتِ الشَّمْسُ فَاهْتَدُوا بِالقَمَرِ،

فَإِذَا غَابَتِ القَمَرُ فَاهْتَدُوا بِالزُّهْرَةِ،

فَإِذَا غَابَتِ الزُّهْرَةُ فَاهْتَدُوا بِالْفَرْقَدَيْنِ.

فَقِيلَ يَا رَسُولَ اللهِ:

مَا الشَّمْسُ،

وَمَا القَمَرُ،

وَمَا الزُّهْرَةُ،

وَمَا الفَرْقَدَيْنِ؟

قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آله وَ سلّم:

الشَّمْسُ أَنَا،

وَالْقَمَرُ عَلِيٌّ،

وَالزُّهْرَةُ فَاطِمَةُ،

وَالْفَرْقَدَيْنِ الْحَسَنُ وَ الْحُسَيْنُ، یعنی:

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم فرمودند:

ای مردم:

به وجود خورشید هدایت شوید «راه راست را با خورشید پیدا کنید»،

هنگامی که خورشید غروب کرد و پنهان شد بوسیله ماه «قمر» راه را پیدا کنید،

هنگامی که ماه غروب کرد و از دیده‌ها پنهان شد راه راست را با زُهره پیدا

کنید،

و هنگامی که زُهره غروب کرد و از دیده‌ها پنهان شد راه راست را با فَرْقَدَيْنِ

پیدا کنید.

از وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم سؤال شد:
یا رسول الله:

منظور از خورشید و ماه و زهره و فرّقدین چیست؟

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند:

منظور از خورشید «شَمْس»، من هستم،

منظور از ماه «قَمَر»، علی است،

منظور از زهره، فاطمه است،

و منظور از فرّقدین، حسن و حسین هستند.^۱

قابل ذکر است که:

علامه امینی و آیت الله رحمانی همدانی این حدیث شریف را از دو نفر
از علمای معروف اهل سنت نقل نموده‌اند که اسامی آنها را ذیلاً ملاحظه
می‌فرمایید.^۲

توضیح:

در این سه حدیث نورانی و شریف که از وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله
علیه و آله و سلم صادر شده و شیعه و سنی آن را نقل نموده‌اند،
وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم با الفاظ و کلمات
مختلف مردم را به سوی امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام و فاطمه

۱. فضائل فاطمه زهرا سلام الله علیها، تألیف علامه امینی، موضوع چهارم «ذیل عنوان: اقتدا و توسّل به فاطمه
زهرا سلام الله علیها» صفحه ۱۷۰.

فاطمه علیها سلام سرور دل پیامبر اکرم، تألیف آیت الله رحمانی همدانی، فصل ۲، صفحه ۳۹، حدیث ۲.
۲. حاکم حسکانی در کتاب شواهد التنزیل «جلد اول، صفحه ۵۸».

خوارزمی در مقتل الحسین «جلد اول، صفحه ۱۱۰»
اهتدا = هدایت شدن، راه راست را پیدا نمودن.

زهرا سلام الله عليها و حسنين عليهما السلام «امام حسن و امام حسين عليهما السلام» راهنمایی فرموده و به مردم دستور داده تا به آن ذوات مقدسه تمسک و اقتدا نمایند تا رستگار شوند.

وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله عليه و آله و سلم در حدیث اول به مردم دستور داده و فرموده که:

به شمس تمسک نمایید، «یعنی به وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله عليه و آله و سلم تمسک نمایید، و دست به دامن آن بزرگوار بشوید»،

هنگامی که شمس را از دست دادید به قمر یعنی به علی بن ابیطالب علیه السلام تمسک نمایید،

و هنگامی که قمر را از دست دادید به زهره یعنی به فاطمه زهرا سلام الله عليها تمسک نمایید،

و هنگامی که زهره را از دست دادید به فرقان یعنی به حسن و حسین علیهما السلام تمسک نمایید.

تمسک = چنگ زدن، دست به دامن شدن، چیزی را محکم چسبیدن.
وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله عليه و آله و سلم در حدیث دوم به مردم دستور داده و فرموده که:

به شمس «خورشید» اقتدا نمایید، یعنی:

به وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله عليه و آله و سلم اقتدا نمایید و از آن حضرت تبعیت کنید،

هنگامی که خورشید غروب کرد به ماه یعنی به امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام اقتدا نمایید و از آن حضرت تبعیت کنید،

هنگامی که ماه غروب کرد به زهره یعنی به فاطمه زهرا سلام الله عليها اقتدا کنید و از آن علیا مخدره تبعیت نمایید،

و هنگامی که زُهره غروب کرد به فَرَقْدَان یعنی به امام حسن و امام حسین علیهما السَّلام اقتدا کنید و از آن دو بزرگوار تبعیت نمایید.
 «اقتدا = پیروی کردن، تبعیت کردن، پیشوا قرار دادن».
 وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم در حدیث سوّم به مردم دستور داده و فرموده که:

به وسیله شَمْس «خورشید» هدایت شوید، یعنی:
 با تبعیت و پیروی از دستورات پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم به راه راست هدایت شوید،

هنگامی که خورشید غروب کرد به وسیله ماه یعنی به وسیله امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السَّلام راه راست را پیدا کنید و هدایت شوید،
 هنگامی که ماه غروب کرد به وسیله زهره یعنی به وسیله فاطمه زهرا سلام الله علیها راه راست را پیدا کنید و هدایت شوید،
 و هنگامی که زُهره غروب کرد به وسیله فَرَقْدَان یعنی به وسیله امام حسن و امام حسین علیهما السَّلام راه راست را پیدا کنید و هدایت شوید.
 «اِهْتَدَا = هدایت شدن، راه راست را پیدا نمودن».
 ملاحظه فرمودید که:

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم در حدیث اوّل به مردم دستور فرمودند که:

فَلْيَسْتَمْسِكْ، یعنی:

ای مردم:

تمسک پیدا کنید به شمس و قمر و زهره و فرقدان، یعنی:

ای مردم:

به پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم تمسک نمایید،

در غياب آن حضرت به اميرالمؤمنين عليّ بن ابيطالب عليه السلام تمسّك نماييد،

در غياب آن حضرت به فاطمه زهرا سلام الله عليها تمسّك نماييد،
و در غياب آن حضرت به امام حسن و امام حسين عليهما السلام تمسّك نماييد.

همچنين ملاحظه فرموديد كه:

وجود مبارك پيامبر اكرم صلى الله عليه و آله و سلم در حديث دوّم به مردم
دستور فرمودند كه:

اِقْتَدُوا، يعنى:

اى مردم:

به پيامبر اكرم صلى الله عليه و آله و سلم اقتدا كنيد و از آن حضرت تبعيت
و پيروي نماييد،

در غياب آن حضرت به اميرالمؤمنين عليّ بن ابيطالب عليه السلام اقتدا
كنيد و از آن حضرت تبعيت و پيروي نماييد،

در غياب آن حضرت به فاطمه زهرا سلام الله عليها اقتدا كنيد و از آن عليا
مخدره تبعيت و پيروي نماييد،

و در غياب آن عليا مخدره به امام حسن و امام حسين عليهما السلام اقتدا
كنيد و از آن دو بزرگوار تبعيت و پيروي نماييد.

همچنين ملاحظه فرموديد كه:

وجود مبارك پيامبر اكرم صلى الله عليه و آله و سلم در حديث سوّم به مردم
دستور فرمودند كه:

اِهْتَدُوا، يعنى:

اى مردم:

به وسیله پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم راه راست را پیدا کنید و هدایت شوید،
 در غیاب آن حضرت به وسیله امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام راه راست را پیدا کنید و هدایت شوید،
 در غیاب آن حضرت به وسیله فاطمه زهرا سلام الله علیها راه راست را پیدا کنید و هدایت شوید،
 و در غیاب آن علیا مخدّره به وسیله امام حسن و امام حسین علیهما السلام راه راست را پیدا کنید و هدایت شوید.
 در این رابطه به یک حدیث شریف دیگر که در کتب معتبر اهل سنت نیز آمده اشاره می شود.

حدیث چهارم:

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند:

أَطْبُؤُوا الشَّمْسِ،
 فَإِذَا غَابَتِ الشَّمْسُ فَاطْبُؤُوا الْقَمَرَ،
 فَإِذَا غَابَ الْقَمَرُ فَاطْبُؤُوا الزُّهْرَةَ.
 وَإِذَا غَابَتِ الزُّهْرَةُ فَاطْبُؤُوا الْفَرَقْدَيْنِ،
 قُلْنَا:

يَا رَسُولَ اللَّهِ:

مَنْ الشَّمْسُ؟

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ:

أَنَا

مَنْ الْقَمَرُ؟

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ:

عَلِيُّ

مِنَ الزُّهْرَةِ؟

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ:

فَاطِمَةُ

مِنَ الْفَرْقَدَانِ؟

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ:

الْحَسَنُ وَ الْحُسَيْنُ، يَعْنِي:

وجود مبارک پیامبر اکرم صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فرمودند:

ای مردم:

خورشید را طلب کنید «خورشید را بیابید، خورشید را بخواید، خورشید

را جستجو کنید»،

هنگامی که خورشید غروب کرد ماه را طلب کنید،

هنگامی که ماه غروب کرد زهره را طلب کنید،

و هنگامی که زهره غروب کرد فرقدان را طلب کنید.

از وجود مقدس پیامبر اکرم صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ سؤال شد:

یا رسول الله:

مقصود از شمس و قمر و زهره و فرقدان چیست «مقصود از خورشید و

ماه و زهره و فرقدان چیست»؟

وجود مقدس پیامبر اکرم صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فرمودند:

مقصود از خورشید، من هستم،

مقصود از ماه، علی است،

مقصود از زهره، فاطمه است،

و مقصود از فرقدان، حسن و حسین هستند.

این حدیث شریف را علامه امینی در کتاب خویش از دو کتاب معروف اهل سنت نقل نموده که اسامی آنها را ذیلاً ملاحظه می فرمایید.^۱

فرائد السمطین حموینی «جلد دوّم، صفحه ۱۶، حدیث ۳۶۱».

شواهد التنزیل حاکم حسکانی «جلد دوّم، حدیث ۹۲۲».

طَلَب = خواستن، جُستن، جویایی.

طَالِب = جوینده، خواهان، طلب کننده.

علامه امینی اعلی الله مقامه الشریف در توضیح ذیل این احادیث شریف می گوید:

از این احادیث شریف و نورانی به خوبی معلوم می شود:

وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها در مقام اهتدا و اقتدا و تمسک، همسان و همانند پدر بزرگوارش و شوهر گرانقدرش و حسنین علیهما السلام می باشد،

و اگر فاطمه زهرا سلام الله علیها در رابطه با ولایت داشتن بر مردم و در رابطه با دارا بودن مقام عصمت کبری نظیر و همانند پیامبر اکرم و حضرت امیر و حسنین علیهم السلام نبود،

امر هدایت یافتن و پیروی و تبعیت مردم از آن علیا مخدّره و توسّل هر بشر در مشکلات به آن حضرت کاری بیهوده و گزاف می بود،

و این احادیث شریف مبین این مطلب هستند که:

وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها در مقام اهتدا و اقتدا و تمسک، و در رابطه با هدایت یافتن مردم و وجوب اطاعت مردم، با پدر بزرگوارش و با شوهر گرانقدرش و با حسنین علیهما السلام همسان و همانند می باشد.

۱. فضائل فاطمه زهرا سلام الله علیها، تألیف علامه امینی، موضوع چهارم «اقتدا و توسّل به فاطمه زهرا سلام الله علیها»، صفحه ۱۶۹.

علامه امینی در ادامه مطلب می گوید:

وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله علیها یک تن از عترت و اهل بیت پیامبر اکرم است،

و زهره ای است که در مدار عصمت و ولایت «دارا بودن مقام عصمت کبری و ولایت داشتن بر مخلوقات» با شمس و قمر و فرقدین هم رتبه و هم درجه است.

اگر چه نور شمس و قمر بر نور زهره غلبه دارد،

و با وجود شمس و قمر «با وجود خورشید و ماه» نمی توان نور زهره را مشاهده نمود،

لیکن در این احادیث شریف که شیعه و سنی آن را نقل نموده اند زهره بلافاصله بعد از شمس و قمر قرار گرفته است،

و گویی پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم با تقدّم و تأخر اسامی خمسه طیبه علیهم السلام «محمد و علی و فاطمه و حسن و حسین علیهم السلام» در همه احادیث و روایات و با ترتیب مشخص و معین می خواهد بیان بفرماید که:

مقام امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام افضل از مقام فاطمه زهرا سلام الله علیها می باشد،

و مقام آن علیا مخدّره افضل از مقام حسنین «امام حسن و حسین علیهما السلام» است.

علامه امینی در ادامه مطلب می گوید:

ترتیب اسامی خمسه طیبه علیهم السلام «یعنی حضرت محمد و علی و فاطمه و حسن و حسین علیهم السلام» که در آسمانها، در عرش، در کرسی، در جنّت و در سایر مواقع نوشته شده،

و یا مورد خطاب خداوند متعال واقع شده به همین سبب و نَسَق بوده است، یعنی:

هر کجا که خداوند متعال راجع به این پنج وجود مقدّس «خمس طیبه علیهم السّلام» مطلبی بیان فرموده،

و یا هر کجا که پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم راجع به این پنج تن «خمس طیبه علیهم السّلام» سخن به میان آورده،

ابتدا نام حضرت محمّد صلی الله علیه و آله و سلّم آورده شده،

سپس نام امیرالمؤمنین علیّ بن ابیطالب علیه السّلام ذکر شده،

سپس نام فاطمه زهرا سلام الله علیها آورده شده،

و در انتها نام حسنین «امام حسن و امام حسین علیهما السّلام» ذکر شده است،

و در تمام اخبار و روایات و احادیث شریف این ترتیب اسماءِ خمس طیبه

علیهم السّلام مراعات شده است، لذا:

معلوم می شود که:

مقام فاطمه زهرا سلام الله علیها بلافاصله بعد از مقام امیرالمؤمنین علیّ بن

ایطالب علیه السّلام واقع شده،

و مقام آن علیا مخدّره افضل از مقام حسنین علیهما السّلام می باشد.

آنچه که محقّقاً از ترتیب اسامی خمس طیبه علیهم السّلام در کلام خالق

متعال و کلام پیامبر اکرم می توان استفاده کرد این است که:

۱- وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم دارای عالی ترین

مقام است «یعنی وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم اولین

شخصیّت عالم خلقت و شخص اوّل عالم وجود است»،

۲- امیرالمؤمنین علیّ بن ابیطالب علیه السّلام بلافاصله بعد از پیامبر اکرم

صلی الله علیه و آله و سلّم قرار گرفته است «یعنی وجود مقدّس امیرالمؤمنین

علی بن ابیطالب علیه السَّلام دوّمین شخصیت عالم خلقت و شخص دوّم عالم وجود است»،

۳- فاطمه زهرا سلام الله علیها بلافاصله بعد از امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السَّلام قرار گرفته است «یعنی وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها سوّمین شخصیت عالم خلقت و شخص سوّم عالم وجود است»،

۴- حسنین «امام حسن و امام حسین علیهما السَّلام» بلافاصله بعد از فاطمه زهرا سلام الله علیها قرار گرفته اند،

و این دو بزرگوار، بعد از فاطمه زهرا سلام الله علیها صاحب والاترین مقام در جهان آفرینش هستند.

علامه امینی در ادامه سخن خویش می گوید که:

ما این مطلب را ثابت می کنیم که:

فاطمه زهرا سلام الله علیها از یازده امام معصوم علیهم السَّلام افضل و برتر می باشد.

علامه امینی در خاتمه سخن خویش می گوید:

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم دو یادگار از خویش باقی گذاشت و فرمود:

إِنِّي تَارِكٌ «مُخَلِّفٌ» فِيكُمْ الثَّقَلَيْنِ،

كِتَابَ اللَّهِ وَ عِثْرَتِي أَهْلَ بَيْتِي،

و این دو یادگار عظیم الشان پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم «قرآن کریم - اهل بیت پیامبر اکرم» در هر زمان و مکان و در تمام زمینه های علمی، عملی، تمسّکی، اقتدایی و اهتدایی جوابگوی جمیع نیازهای بشری می باشند، و وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها در تمام شئون مذکور سهیم و مشترک است،

و به عبارت دیگر:

همچنانکه امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام مقتدای ما و هادی ما و راهنمای ما و ولی ما می باشد،

فاطمه زهرا سلام الله علیها نیز عیناً همانگونه می باشد،
نه فقط برای ما مسلمانان،

بلکه برای جمیع بشر از اولین تا آخرین^۱.

اقتدا = پیروی کردن، تبعیت کردن، پیشوا قرار دادن.
اهدی = هدایت شدن، راه راست را پیدا نمودن.

تمسک = چنگ زدن، دست به دامان شدن، چیزی را محکم چسبیدن.

در کتاب خصائص فاطمیة در رابطه با افضل بودن حضرت زهرا سلام الله علیها بر حسنین علیهما السلام آمده که:

وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها بعد از حضرت امیر علیه السلام افضل از حسنین «امام حسن و امام حسین علیهما السلام» می باشد،

و احادیث شریف مربوط به اقتدا و اهتدا و تمسک به قمر بعد از شمس، به زهره بعد از قمر، و به فرقدان بعد از زهره مبین این مطلب می باشد،

و ورود اخبار و احادیث صریحه بر افضلیت فاطمه زهرا سلام الله علیها بر

حسنین علیهما السلام از صواب و سداد خارج است.^۲

در کتاب جُنَّة العاصمه در رابطه با افضلیت فاطمه زهرا سلام الله علیها بر تمام مخلوقات الهی «بعد از وجود مقدّس پیامبر اکرم و حضرت امیر علیهما

السلام» آمده که:

۱. فضائل فاطمه زهرا سلام الله علیها، تألیف علامه امینی، موضوع چهارم «ذیل عنوان: اقتدا و توسل به فاطمه زهرا سلام الله علیها»، صفحه ۱۶۷، و صفحه ۱۷۳ تا ۱۷۷.

۲. خصائص فاطمیة، تألیف آیت الله شیخ محمدباقر کجوری مازندرانی.

خصیصه دوازدهم «ذیل عنوان: افضلیت فاطمه زهرا سلام الله علیها بر حسنین علیهما السلام»، صفحه ۳۵۴ و ۳۵۶.

تمام انبیاء و مرسلین و ملائکه مقربین مأمور به معرفت و ولایت فاطمه زهرا سلام الله علیها و پدر بزرگوارش و شوهر گرانقدرش و یازده امام معصوم از نسل و ذریه اش بوده اند.^۱

در قسمت دیگری از کتاب *جُنَّة العاصمه* آمده که:

وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله علیها غیر از پدر بزرگوارش و شوهر گرانقدرش افضل از تمام انبیاء و مرسلین و ملائکه مقربین می باشد «یعنی وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله علیها سوّمین شخصیت عالم خلقت و شخص سوّم عالم وجود است، و مقام آن علیا مخدّره بعد از پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم و بعد از امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام از مقام تمام مخلوقات الهی اعم از انبیاء و مرسلین و ملائکه برتر و بالاتر می باشد، و بعد از آن علیا مخدّره یازده امام معصوم علیهم السلام از نسل و ذریه اش قرار گرفته اند، و بعد از آن ذوات مقدسه انبیاء اولوالعزم و سایر انبیاء و ملائکه مقرب الهی واقع شده اند».^۲

در قسمت دیگری از کتاب *جُنَّة العاصمه* آمده که:

عصمت و طهارت وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله علیها به نصّ کلام خداوند متعال «آیه ۳۳ سوره احزاب معروف به آیه تطهیر» ثابت است، و خداوند متعال آنچنان به عصمت و طهارت آن علیا مخدّره شهادت داده که مافوق ندارد،

و خداوند متعال همه گناهان و خطاهای ظاهری و باطنی، چه کبیره و چه صغیره، حتی ترک اولی را از آن علیا مخدّره دور نموده است، و این یعنی مقام عصمت کبری،

همچنین آراسته بودن آن علیا مخدّره به علوم ظاهری و باطنی،

۱. *جُنَّة العاصمه*، تألیف آیت الله سید محمدحسن میرجهانی، فصل ششم، صفحه ۱۶۶، خصیصه چهارم.

۲. *جُنَّة العاصمه*، تألیف آیت الله سید محمدحسن میرجهانی، فصل ششم، صفحه ۱۶۸، خصیصه پانزدهم.

و ثبوت اعلمیت آن علیا مخدّره از همه پیامبران الهی غیر از پدر بزرگوارش
و غیر از شوهر گرانقدرش،

همچنین افتخار ائمه معصومین علیهم السّلام به مُصحف شریف فاطمی
«مصحف فاطمه زهرا سلام الله علیها» که علم آنچه که بوده و آنچه که تا روز
قیامت خواهد بود در آن مُصحف شریف می باشد،
همه اینها دال بر این هستند که:

وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها بعد از پدر بزرگوارش و بعد از
شوهر گرانقدرش بر تمام انبیاء و مُرسَلین افضلیّت و برتری دارد.^۱
حاصل کلام اینکه:

طبق احادیث شریف مبنی بر لزوم و وجوب تمسّک و اقتدا و اهتدی به قمر
بعد از شمس، به زهره بعد از قمر، و به فرقدان بعد از زهره،
نتیجه این می شود که:

۱- وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم اشرف و افضل
مخلوقات الهی است، یعنی:

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم اولین شخصیت عالم
خلقت و شخص اول عالم وجود می باشد.

۲- وجود مقدّس مولی الموحّدین امیر المؤمنین علی بن ابیطالب علیه السّلام
بعد از وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم اشرف و افضل
مخلوقات الهی است، یعنی:

وجود مقدّس امیر المؤمنین علی بن ابیطالب علیه السّلام دوّمین شخصیت
عالم خلقت و شخص دوّم عالم وجود می باشد.

۳- وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها بعد از وجود مبارک پیامبر اکرم

۱. جُنة العاصمه، تألیف آیت الله سیّد محمدحسن میرجهانی، فصل یازدهم، «ذیل عنوان: در بیان افضلیّت فاطمه
زهرا سلام الله علیها بر تمام انبیاء و مرسلین غیر از پدر بزرگوارش و شوهر گرانقدرش»، صفحه ۳۰۷ و ۳۰۸.

و بعد از وجود مبارک حضرت امیر علیهما السَّلام افضل و اشرف مخلوقات الهی است، یعنی:

وجود مقدَّس فاطمه زهرا سلام الله علیها سوّمین شخصیت عالم خلقت و شخص سوّم عالم وجود می باشد.

۴- بعد از وجود مبارک پیامبر اکرم و حضرت امیر و فاطمه زهرا علیهم السَّلام، حسنین «امام حسن و امام حسین علیهما السَّلام» و نُه امام معصوم از فرزندان امام حسین علیه السَّلام «از امام سجّاد تا امام زمان علیهما السَّلام» اشرف و افضل مخلوقات الهی می باشند،

و بعد از این ذوات مقدَّسه انبیاء اولوالعزم و سایر انبیاء الهی قرار گرفته اند. احادیث شریفی که انشاء الله تعالی در ادامه بحث نقل خواهد شد، مانند چهار حدیث شریف قبل مبیّن این مطلب هستند که:

وجود مقدَّس فاطمه زهرا سلام الله علیها بعد از پدر بزرگوارش و بعد از شوهر گرانقدرش افضل و اشرف مخلوقات الهی است،

و مقام آن علیا مخدّره از مقام حسنین علیهما السَّلام و از مقام نُه امام معصوم از نسل امام حسین علیهم السَّلام برتر و بالاتر می باشد، یعنی:

وجود مقدَّس فاطمه زهرا سلام الله علیها سوّمین شخصیت عالم خلقت و شخص سوّم عالم وجود است،

و بعد از آن علیا مخدّره یازده امام معصوم علیه السَّلام اشرف و افضل مخلوقات الهی می باشند.

حدیث پنجم:

وجود مقدَّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم به فاطمه زهرا سلام الله علیها فرمود:

یا فاطمةُ:

انَّ اللهَ تبارَكَ وَ تَعالیَ اَطَّلَعَ اِلَى الارْضِ اِطْلَاعَةً فَاخْتارَنی مِنْ خَلْقِهِ فَجَعَلَنی نَبیًّا،
ثُمَّ اَطَّلَعَ اِلَى الارْضِ اِطْلَاعَةً ثانیةً فَاخْتارَ مِنْها زَوْجَكَ وَ اَوْحى اِلَیَّ اَنْ اُزَوِّجَكَ اِیَّاهُ
وَ اَتَّخِذُهُ وِلیًّا وَ وَزیراً وَ اَنْ اَجْعَلَهُ خلیفَتی فی اُمَّتی،

ثُمَّ اَطَّلَعَ اِلَى الارْضِ اِطْلَاعَةً ثالِثةً فَاخْتارَكَ وَ وِلْدَیْكَ وَ، یعنی
وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم به فاطمه زهرا سلام

الله علیها فرمود:

ای فاطمه:

خداوند تبارک و تعالی بر زمین نظر افکند و مرا از میان خلقتش برگزید و
مرا پیامبر قرار داد.

خداوند متعال دوباره بر زمین نظر افکند و از میان آنها شوهر تو را انتخاب
کرد و برگزید و به من وحی فرمود تا تو را به تزویج او در آورم،
و او را ولی و وزیر خود ساخته و او را خلیفه خودم «جانشین خودم»
در اُمتّم قرار دهم.

خداوند متعال بار سوّم «سوّمین بار» بر زمین نظر افکند و تو را «یعنی فاطمه
زهرا سلام الله علیها را» و دو فرزندت «حسنین علیهما السّلام» و نه تن از
فرزندان حسین را برگزید.

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم در ادامه فرمایش
خویش به فاطمه زهرا سلام الله علیها فرمود:

ای فاطمه:

علیّ بن ابیطالب پس از من افضل اُمت من می باشد،
و پس از علی و تو، حسن و حسین و اوصیاء حسین که مهدی از آنها
است افضل اُمت من می باشند.

این حدیث شریف را سلمان فارسی از وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم نقل نموده است.^۱

حدیث شریف طولانی تر و مفصّل تر از این است که ملاحظه فرمودید، فقط به قسمتی از حدیث شریف اشاره شد که صراحتاً بیان می فرمود که:

۱- خداوند متعال بر زمین نظر افکند و وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم را برگزید، یعنی:

وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم اولین مخلوق خداوند متعال و اولین برگزیده خداوند متعال است، یعنی:

وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم اولین شخصیت عالم خلقت و شخص اوّل عالم وجود می باشد.

۲- خداوند متعال بار دوّم بر زمین نظر افکند و امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السّلام را برگزید و او را خلیفه و جانشین پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم قرار داد، یعنی:

وجود مقدّس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السّلام دوّمین شخصیت عالم خلقت و شخص دوّم عالم وجود می باشد.

۳- خداوند متعال بار سوّم بر زمین نظر افکند و فاطمه زهرا سلام الله علیها و یازده امام معصوم از نسل و ذریّه آن علیا مخدّره را برگزید و آن ذوات مقدّسه را اوصیاء پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم قرار داد.

همچنین در این حدیث شریف ملاحظه فرمودید که:

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم به فاطمه زهرا سلام

الله علیها فرمود:

۱. کمال الدّین و تمام النّعمه، تألیف شیخ صدوق، جلد اوّل، باب ۲۴، صفحه ۴۹۴ تا ۴۹۸، حدیث ۱۰.

خصائص فاطمیه، تألیف آیت الله کجوری مازندرانی، صفحه ۳۵۳.

خصیصه دوازدهم «ذیل عنوان: افضلّیت فاطمه زهرا سلام الله علیها بر حسنین علیهما السّلام».

۱- پس از من، علی بن ابیطالب علیه السلام افضل امت من و افضل مخلوقات الهی می باشد «یعنی امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام دوّمین شخصیت عالم خلقت و شخص دوّم عالم وجود است»،

۲- پس از علی و پس از تو، دو فرزندم حسن و حسین و نه تن از فرزندان حسین که حضرت مهدی نهمین آنها است افضل امت من و افضل مخلوقات الهی می باشند، یعنی:

پس از امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها افضل امت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم و افضل مخلوقات الهی است. یعنی:

وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها سوّمین شخصیت عالم خلقت و شخص سوّم عالم وجود می باشد،

و پس از آن علیا مخدّره، یازده امام معصوم علیهم السلام از نسل و ذریّه آن حضرت افضل امت و افضل مخلوقات الهی می باشند.

آیت الله شیخ محمدباقر کجوری مازندرانی در کتاب خصائص فاطمیّه، پس از نقل این حدیث شریف «حدیثی که ملاحظه فرمودید» و در راستای این حدیث شریف، حدیث دیگری از وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم نقل نموده که آن حضرت فرمودند:

خَيْرُ هَذِهِ الْأُمَّةِ مِنْ بَعْدِي عَلِيُّ بْنُ أَبِيطَالِبٍ وَ فَاطِمَةُ وَ الْحَسَنُ وَ الْحُسَيْنُ،
وَ مَنْ قَالَ غَيْرَ هَذَا فَعَلَيْهِ لُعْنَةُ اللَّهِ، یعنی:

وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند:
افضل امت من و بهترین این امت بعد از من علی بن ابیطالب و فاطمه و حسن و حسین است،

و هرکس غیر از این بگوید لعنت خداوند بر او باد.

صاحب کتاب خصائص فاطمیّه پس از نقل این حدیث شریف می گوید:
آنچه که حقیر از سیاق اخبار و احادیث دریافته‌ام،
و مخصوصاً این دو حدیث شریف نبوی دلالت صریحه دارند بر افضلیت
فاطمه زهرا سلام الله علیها بر حسنین علیهما السلام و بر ائمه دیگر علیهم السلام.^۱

حدیث نهم:

آیت الله شیخ محمدباقر کجوری مازندرانی در رابطه با افضلیت فاطمه زهرا
سلام الله علیها بر امام حسن و امام حسین و دیگر ائمه معصومین علیهم السلام
می گوید:

علامه مجلسی در کتاب بحار الانوار حدیثی در افضلیت فاطمه زهرا سلام
الله علیها بر حسنین «امام حسن و امام حسین علیهما السلام» و دیگر ائمه
معصومین علیهم السلام نقل نموده که قابل تأویل نمی باشد،
و حدیث شریف این است که:

حسنین علیهما السلام در محضر پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم
بودند، و سلمان نیز که آنجا حضور داشت از وجود مبارک پیامبر اکرم صلی
الله علیه و آله و سلم سؤال نمود که:

یا رسول الله:

افضل خلق خدا کیست «افضل مخلوقات الهی کیست»؟

وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم به حسنین علیهما
السلام اشاره نموده و فرمود:

جَدُّ هَدَّيْنِ، یعنی:

۱. خصائص فاطمیّه، تألیف آیت الله شیخ محمدباقر کجوری مازندرانی، صفحه ۳۵۳.

خصیصه دوازدهم «ذیل عنوان: افضلیت فاطمه زهرا سلام الله علیها بر حسنین علیهم السلام».

خصائص فاطمیّه این حدیث شریف نبوی را از کتاب عوالم العلوم عبدالله بحرانی و بحار الانوار مجلسی «جلد
۲۷، صفحه ۲۲۸» نقل نموده است.

جَدِّ حَسَنِينَ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ، يَعْنِي وَجُودَ مَقْدَسِ بِيَامْبِرِ اِكْرَمِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَ سَلَّمَ اَفْضَلَ وَ اشْرَفَ مَخْلُوقَاتِ الهِي اسْت «يَعْنِي وَجُودَ مَقْدَسِ بِيَامْبِرِ اِكْرَمِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَ سَلَّمَ اَوَّلِينَ شَخْصِيَّتِ عَالَمِ خَلَقْتَ وَ شَخْصِ اَوَّلِ عَالَمِ وَجُودِ مِي بَاشَد».

سَلْمَانُ بِيَامْبِرِ اِكْرَمِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَ سَلَّمَ عَرَضَ كَرْد:
يَا رَسُوْلَ اللهِ:

بَعْدَ اَزْ جَدِّ حَسَنِينَ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ «يَعْنِي بَعْدَ اَزْ شَمَا» اَفْضَلَ مَخْلُوقَاتِ الهِي كَيْسْت؟

وَجُودَ مَقْدَسِ بِيَامْبِرِ اِكْرَمِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَ سَلَّمَ بِي حَسَنِينَ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ اِشَارَةَ نَمُوْدِ وَ فَرْمُوْد:
أَبُو هَدَيْنٍ، يَعْنِي:

پَدْرِ حَسَنِينَ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ، يَعْنِي اَمِيْرَ الْمُؤْمِنِيْنَ عَلِيَّ بِنِ اَبِيْطَالِبِ عَلَيْهِ السَّلَامُ بَعْدَ اَزْ وَجُودِ مَقْدَسِ بِيَامْبِرِ اِكْرَمِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَ سَلَّمَ اَفْضَلَ مَخْلُوقَاتِ الهِي اسْت «يَعْنِي وَجُودَ مَقْدَسِ اَمِيْرَ الْمُؤْمِنِيْنَ عَلِيَّ بِنِ اَبِيْطَالِبِ عَلَيْهِ السَّلَامُ دَوْمِيْنَ شَخْصِيَّتِ عَالَمِ خَلَقْتَ وَ شَخْصِ دَوْمِ عَالَمِ وَجُودِ مِي بَاشَد».
سَلْمَانُ بِيَامْبِرِ اِكْرَمِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَ سَلَّمَ عَرَضَ كَرْد:
يَا رَسُوْلَ اللهِ:

بَعْدَ اَزْ پَدْرِ حَسَنِينَ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ يَعْنِي بَعْدَ اَزْ اَمِيْرَ الْمُؤْمِنِيْنَ عَلِيَّ بِنِ اَبِيْطَالِبِ عَلَيْهِ السَّلَامُ اَفْضَلَ مَخْلُوقَاتِ الهِي كَيْسْت؟
وَجُودَ مَقْدَسِ بِيَامْبِرِ اِكْرَمِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَ سَلَّمَ بِي حَسَنِينَ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ اِشَارَةَ نَمُوْدِ وَ فَرْمُوْد:
أُمُّ هَدَيْنٍ، يَعْنِي:

مَادِرِ حَسَنِينَ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ، يَعْنِي وَجُودَ مَقْدَسِ فَاطْمَةَ زَهْرَا سَلَامِ اللهُ عَلَيْهَا

بعد از وجود مقدّس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السّلام افضل مخلوقات الهی است «یعنی وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها سوّمین شخصیت عالم خلقت و شخص سوّم عالم وجود می باشد».

سلمان به پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم عرض کرد:
یا رسول الله:

بعد از مادر حسنین علیهما السّلام یعنی بعد از وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها افضل مخلوقات الهی کیست؟
وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم به حسنین علیهما السّلام اشاره نمود و فرمود:

هذان، یعنی:

حسین علیهما السّلام «امام حسن و امام حسین علیهما السّلام، همچنین دیگر ائمه معصومین علیهم السّلام» بعد از فاطمه زهرا سلام الله علیها افضل و اشرف مخلوقات الهی هستند.^۱

حدیث هفتم:

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم فرمودند:

عَلِيٌّ مِنِّي وَ اِبْنَايَ مِنْهُ،

وَ الطَّيِّبُونَ مِنِّي وَ اَنَا مِنْهُمْ،

هُمُ الطَّيِّبُونَ بَعْدَ اُمَّهِمْ، یعنی:

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم فرمودند:

علی از من است،

و دو پسر من «حسن و حسین علیهما السّلام» از او هستند،

۱. خصائص فاطمیّه، تألیف آیت الله شیخ محمد باقر کجوری مازندرانی، صفحه ۳۵۲ و ۳۵۳، خصیصه دوازدهم «ذیل عنوان: افضلیت فاطمه زهرا سلام الله علیها بر حسنین علیهما السّلام».

طَيِّبُونَ «یعنی ائمه معصومین علیهم السَّلام» از من هستند،
و من از ایشان هستم،
ایشان بعد از مادرشان «فاطمه زهرا سلام الله علیها» پاکان و پاکیزگان
می باشند.^۱

در کتاب جلوه نور در توضیح ذیل این حدیث شریف آمده که:
۱- این قسمت از حدیث شریف «عَلِيٌّ مِنِّي وَ ابْنَاتِي مِنْهُ، وَ الطَّيِّبُونَ مِنِّي
وَ أَنَا مِنْهُمْ» اشاره به مقام نورانیت پیامبر اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ و
امیرالمؤمنین عَلِيٌّ بن ابیطالب علیه السَّلام و طَيِّبُونَ یعنی یازده امام معصوم
علیهم السَّلام می باشد.

۲- تناسب این حدیث شریف با فضیلت فاطمه زهرا سلام الله علیها جمله
«هُمُ الطَّيِّبُونَ بَعْدَ أُمَّهُمْ» می باشد، یعنی:

یازده امام معصوم علیهم السَّلام از امام مجتبی تا امام زمان سلام الله علیهما
طَيِّب و طاهر هستند و از پاکان می باشند، لیکن بعد از وجود مقدس فاطمه زهرا
سلام الله علیها،^۲

طَيِّب = پاک، پاکیزه، طاهر.

اگر طَيِّب به عنوان وصف برای انسان به کار برده شود، مقصود از آن انسان
وارسته ای است که از جهل و فسق و پلیدی و اعمال زشت پاک باشد،
و به علم و ایمان و اعمال نیک و پسندیده آراسته باشد.^۳
ملاحظه می فرمایید که:

این حدیث شریف نیز افضلیت وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله علیها

۱. جلوه نور، تألیف آیت الله سعادت پرور، فصل ۱۰، صفحه ۸۸، حدیث هیجدهم.

جلوه نور این حدیث شریف را از بحارالانوار علامه مجلسی نقل نموده است.

«بحارالانوار، جلد ۷۷، صفحه ۲۷۸، حدیث ۱».

۲. جلوه نور، تألیف آیت الله سعادت پرور، فصل ۱۰، صفحه ۸۸، توضیح ذیل حدیث هیجدهم.

۳. مفردات راغب.

را بر یازده امام معصوم علیهم السَّلام بیان می فرماید،

و صراحتاً اعلام می فرماید که:

هُمُ الطَّيِّبُونَ بَعْدَ أُمَّهِمْ، یعنی:

یازده امام معصوم علیهم السَّلام بعد از مادر بزرگوارشان فاطمه زهرا سلام

الله علیها، طیب و طاهر و پاک و پاکیزه می باشند، یعنی:

مقام فاطمه زهرا سلام الله علیها از مقام یازده امام معصوم از نسل و ذریه اش

برتر و بالاتر می باشد،

و چون مقام ائمه معصومین علیهم السَّلام «چهارده معصوم علیهم السَّلام

که ائمه علیهم السَّلام و پیامبر اکرم و فاطمه زهرا علیها سلام را شامل می شود»

از مقام تمام انبیاء و مرسلین و ملائکه مقرب الهی برتر و بالاتر می باشد، لذا:

به طریق اولی مقام فاطمه زهرا سلام الله علیها بعد از پدر بزرگوارش و بعد

از شوهر گرانقدرش از مقام تمام مخلوقات الهی برتر و بالاتر است،

و در یک کلام:

وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله علیها سوّمین شخصیت عالم خلقت و

شخص سوّم عالم وجود می باشد.

حدیث هشتم:

وجود مقدس امام سجّاد علیه السَّلام فرمودند:

شب عاشورا عمّه ام زینب کبری سلام الله علیها نزد من بود و از من

پرستاری می کرد،

و در همین حال پدرم اباعبدالله الحسین علیه السَّلام به خیمه خویش رفت

و این اشعار را که خبر از بی وفایی و بی اعتباری دنیا می داد سرود:

يَا دَهْرُ أَفِّ لَكَ مِنْ خَلِيلٍ كَمْ لَكَ بِالْإِشْرَاقِ وَالْأَصِيلِ و

و پدر بزرگوارم امام حسین علیه السّلام این اشعار را دو سه مرتبه تکرار فرمود.

عمّه ام زینب کبری علیها السّلام این اشعار را شنید و به شدّت بی تاب شد و خدمت امام حسین علیه السّلام رسید و به آن حضرت عرض کرد:

يَا خَلِيفَةَ الْمَاضِينَ «ای بازمانده گذشتگان»،

وَ تِمَالَ الْبَاقِينَ «ای دادرس بازماندگان»،

کاش مرگ من رسیده بود و زنده نبودم،

امروز چنان است که مادرم فاطمه و پدرم علی و برادرم حسن از دنیا رفته اند.

امام حسین علیه السّلام به خواهر بزرگوارش حضرت زینب علیها سلام فرمود:

خواهرم:

آرام باش و پرهیزکاری پیشه کن،

و بدان که:

اهل زمین می میرند،

و اهل آسمان به جای نمی مانند «همه موجودات زنده خواهند مُرد»،

و سپس به خواهر بزرگوارش زینب کبری علیها سلام فرمود:

أَبِي خَيْرٍ مِنِّي،

وَ أُمِّي خَيْرٌ مِنِّي،

وَ أَخِي خَيْرٌ مِنِّي، و...، یعنی:

امام حسین علیه السّلام به خواهر بزرگوارش حضرت زینب علیها سلام فرمود:

پدرم بهتر از من بود،

مادرم بهتر از من بود،

برادرم بهتر از من بود «و همه از دنیا رفتند».^۱

در کتاب قطره‌ای از دریای اهل بیت علیهم السّلام تألیف آیت الله سیّد احمد مستنبط در رابطه با مقام والای فاطمه زهرا سلام الله علیها و افضلیت آن علیا مخدّره بر تمام مخلوقات بعد از پدر بزرگوارش و بعد از شوهر گرانقدرش، آمده که:

نطفه فاطمه زهرا سلام الله علیها بعد از آنکه پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم چهل روز از خدیجه کبری سلام الله علیها کناره گیری نمود منعقد شد،

و این کناره‌گیری و آن افطار با میوه‌های بهشتی برای آماده شدن تحفه و هدیه خداوند متعال به پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم بوده است، و آن تحفه و هدیه خداوند متعال به پیامبر اکرم، وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها می‌باشد،

همانطور که در زیارت آن علیا مخدّره آمده که:

فاطمه زهرا دختر رسول خدا،

پاره تن رسول خدا و قوام قلب آن حضرت،

و پاره جگر آن حضرت،

و تحفه و هدیه خداوند متعال به پیامبر اکرم بود.

۱. ارشاد شیخ مفید، جلد دوّم، صفحه ۱۳۸ و ۱۳۹ «ذیل عنوان: شب عاشورا و فرمایشات امام حسین علیه السّلام با اهل بیت و اصحاب خویش».

قطره‌ای از دریای فضائل اهل بیت علیهم السّلام، تألیف آیت الله سیّد احمد مستنبط، جلد اوّل بخش سوّم، صفحه ۴۲۳ تا ۴۲۷، حدیث ۳۰/۲۸۱.

در ادامه مطلب آیت الله مستنبط آمده که:
 فاطمه زهرا سلام الله علیها بعد از پدر بزرگوارش و بعد از شوهر گرانقدرش
 بر تمام مخلوقات الهی شرافت و برتری دارد،
 و این موضوع، فرمایش امام حسین علیه السّلام به خواهر بزرگوارش
 حضرت زینب علیها سلام در شب و روز عاشورا می باشد که برای دلداری
 خواهر بزرگوارش و آرام نمودن او فرمود:
 وَ أُمِّي كَانَتْ خَيْرًا مِنِّي، یعنی:
 امام حسین علیه السّلام برای دلداری دادن خواهر بزرگوارش زینب کبری
 سلام الله علیها به او فرمود:
 مادرم فاطمه زهرا سلام الله علیها که برتر و بهتر از من بود از دنیا رفت.^۱

حدیث نهم:

وجود مقدّس امام عسکری علیه السّلام فرمودند:
 نَحْنُ حُجَجُ اللَّهِ عَلَى خَلْقِهِ،
 وَ جَدَّتْنَا فَاطِمَةُ حُجَّةُ اللَّهِ عَلَيْنَا، یعنی:
 وجود مقدّس امام عسکری علیه السّلام فرمودند:
 ما «ائمه معصومین علیهم السّلام» حُجَّت های خداوند متعال بر مخلوقات
 خداوند متعال هستیم،
 و جدّه ما فاطمه زهرا سلام الله علیها حُجَّت خداوند متعال است بر ما
 «حُجَّت خداوند متعال بر یازده امام معصوم علیهم السّلام از نسل و ذرّیه

۱. قطره ای از دریای فضائل اهل بیت علیهم السّلام، تألیف آیت الله سید احمد مستنبط، جلد اول، بخش سوّم،
 صفحه ۴۲۶ و ۴۲۷، حدیث ۳۰/۲۸۱.

فاطمه زهرا سلام الله عليها»^۱.

ملاحظه فرمودید که:

طبق این حدیث نورانی و شریف که از وجود مقدس امام عسکری علیه السلام نقل شد،

ائمه معصومین علیهم السلام و به طریق اولی وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم حجت های خداوند متعال بر تمام مخلوقات الهی می باشند، یعنی:

آن ذوات مقدسه افضل و اشرف مخلوقات الهی هستند،

و مقام آن بزرگواران از مقام تمام مخلوقات الهی برتر و بالاتر می باشد،

و وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله عليها حجت خداوند متعال بر یازده

امام معصوم علیهم السلام از نسل و ذریه اش می باشد، یعنی:

مقام فاطمه زهرا سلام الله عليها از مقام یازده امام معصوم از نسل و ذریه اش

برتر و بالاتر می باشد،

یازده امامی که بعد از وجود مبارک پیامبر اکرم و حضرت امیر و حضرت

زهرا علیهم السلام حجت خداوند متعال بر تمام مخلوقات الهی هستند،

و مقام آن بزرگواران «یازده امام معصوم از نسل و ذریه فاطمه زهرا سلام

۱. تفسیر اظیب البیان، تألیف آیت الله عبدالحسین طیب، جلد سیزدهم، صفحه ۱۶۵ «ذیل آیه سوّم سوره جن». عوالم العلوم، تألیف محدث بزرگوار عبدالله بحرانی، جلد یازده، مقدمه چاپ دوّم، صفحه ۷ «تحقیق محمّد باقر موحدی ابیطحی».

اسرار فاطمیّه، تألیف آیت الله محمّد فاضل مسعودی.

صفحه ۱۶، مقدمه کتاب اسرار فاطمیّه.

صفحه ۲۷ «ذیل عنوان: کتمان اسرار»

صفحه ۳۱ «ذیل عنوان: فاطمه زهرا سلام الله عليها حجة الله الكبرى».

صفحه ۴۲ «ذیل عنوان: مقام حضرت زهرا نزد ائمه علیهم السلام».

صفحه ۶۳ «ذیل عنوان: حضرت زهرا و علاقه آن حضرت به امامت».

فاطمه عليها سلام سرور دل پیامبر اکرم، تألیف آیت الله رحمانی همدانی، فصل نهم.

استدراک فصل نهم، صفحه ۱۴۲ و ۱۴۳، حدیث ۷.

الله علیها از امام مجتبی تا امام زمان سلام الله علیهما» از مقام تمام مخلوقات الهی اعم از انبیاء و ملائکه الهی برتر و بالاتر می باشد، یعنی:

وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها حجّت خداوند متعال بر یازده امام معصوم از نسل و ذرّیه اش می باشد که آن بزرگواران، خودشان حجّت خدا بر تمام مخلوقات الهی هستند «غیر از پیامبر اکرم و حضرت امیر و حضرت زهرا علیهم السّلام»،

و معنی این سخن این است که:

۱- وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم افضل و اشرف مخلوقات الهی است،

و مقام آن حضرت از مقام تمام مخلوقات الهی برتر و بالاتر می باشد، و در یک کلام:

وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم اولین شخصیت عالم خلقت و شخص اول عالم وجود است،

و ابتدای بحث و در بخش «ب» در این رابطه توضیحات کاملی ارائه شد.

۲- وجود مقدّس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السّلام بعد از وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم افضل و اشرف مخلوقات الهی است، و مقام آن حضرت از مقام تمام مخلوقات الهی برتر و بالاتر می باشد، و در یک کلام:

وجود مقدّس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السّلام دوّمین شخصیت عالم خلقت و شخص دوّم عالم وجود است،

و ابتدای بحث و در بخش «ج» در این رابطه توضیحات کاملی ارائه شد.

۳- وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها بعد از وجود مبارک پیامبر اکرم

و حضرت امير عليهم السلام افضل و اشرف مخلوقات الهی است،
و مقام آن عليا مندره از مقام يازده امام معصوم عليهم السلام از نسل و
ذريّه اش برتر و بالاتر می باشد،

و حجت خداوند متعال بر آن ذوات مقدسه است،
ذوات مقدسه ای که خودشان حجت خداوند متعال بر تمام مخلوقات
می باشند «غير از پیامبر اکرم و حضرت امير و حضرت زهرا عليهم السلام»،
و در یک کلام:

وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله عليها سومین شخصیت عالم خلقت و
شخص سوم عالم وجود است،

و طبق حدیث شریفی که از وجود مقدس امام عسکری عليه السلام نقل
شد حجت خداوند متعال بر يازده امام معصوم از نسل و ذريّه اش می باشد،
و بعد از وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله عليها يازده امام معصوم عليهم
السلام از نسل و ذريّه فاطمه زهرا سلام الله عليها قرار گرفته اند که افضل و
اشرف مخلوقات الهی هستند،

و مقام آن ذوات مقدسه بعد از پیامبر اکرم و حضرت امير و حضرت زهرا
عليهم السلام از مقام تمام مخلوقات الهی اعم از انبياء و ملائکه الهی برتر و
بالاتر می باشد،

و در یک کلام:

این ذوات مقدسه «دوازده امام معصوم عليهم السلام که حضرت زهرا سلام
الله عليها حجت بر يازده نفر از آن بزرگواران می باشد» حجت خداوند متعال
بر مخلوقات الهی هستند،

و فاطمه زهرا سلام الله عليها بر يازده امام معصوم از نسل و ذريّه اش
افضلیت و برتری دارد،

و حجت خداوند متعال بر آن يازده وجود مقدس می باشد، یعنی:

حُجَّةُ اللَّهِ عَلَى الْوَجْهِ.

قبل از پرداختن به ادامه بحث به چند حدیث اشاره می شود که دوازده امام معصوم علیهم السَّلام حجت خداوند متعال بر تمام مخلوقات می باشند، تا اهمیّت فرمایش نورانی امام عسکری علیه السَّلام برای ما هر چه بیشتر روشن شود،

تا ما بیشتر بفهمیم که فاطمه زهرا حجت خدا بر چه بزرگوارانی است، و بیشتر بفهمیم که حُجَّةُ اللَّهِ عَلَى الْوَجْهِ بودن فاطمه زهرا سلام الله علیها یعنی چه.

۱- وجود مقدّس امام باقر علیه السَّلام فرمودند:

نَحْنُ خَزَانُ عِلْمِ اللَّهِ،

نَحْنُ تَرَاجِمَةٌ وَحَى اللَّهِ،

نَحْنُ الْحُجَّةُ الْبَالِغَةُ عَلَى مَنْ دُونَ السَّمَاءِ وَمَنْ فَوْقَ الْأَرْضِ، یعنی:

وجود مقدّس امام باقر علیه السَّلام فرمودند:

ما خزانة دارِ عِلْمِ خداوند متعال هستیم،

ما مترجم و حی خداوند متعال می باشیم،

ما حجت بالغه و حجت رسای خداوند متعال هستیم بر هرکس که زیر آسمان و روی زمین می باشد «یعنی ائمه معصومین علیهم السَّلام حجت خداوند متعال بر تمام مخلوقات می باشند».

این حدیث شریف را سدیر از وجود مقدّس امام باقر علیه السَّلام نقل نموده است.^۱

۱. اصول کافی، جلد اول، صفحه ۲۷۴، حدیث ۳ «حدیث ۵۰۲».

تفسیر صافی، جلد دوم، صفحه ۶۳۸ «ذیل آیه ۱۴۹ سوره انعام».

تفسیر برهان، جلد چهارم، صفحه ۱۶۷، حدیث ۴ «ذیل آیه ۱۴۹ سوره انعام».

تفسیر نور الثقلین، جلد دوم، صفحه ۷۲۱، حدیث ۳۳۳ «حدیث ۳۳۴۲».

«ذیل آیه ۱۴۹ سوره انعام».

۲- وجود مقدّس امام صادق علیه السّلام فرمودند:

نَحْنُ حُجَجُ اللَّهِ فِي عِبَادِهِ،

وَ خُزَانُهُ عَلَى عِلْمِهِ، یعنی:

وجود مقدّس امام صادق علیه السّلام فرمودند:

ما «ائمّه معصومین علیهم السّلام» حجت‌های خداوند متعال در میان

بندگانستیم،

و ما «ائمّه معصومین علیهم السّلام» خزانه‌دار علم خداوند متعال می‌باشیم.

این حدیث شریف را ابن ابی یعفور از وجود مقدّس امام صادق علیه

السّلام نقل نموده است.^۱

۳- وجود مقدّس امام صادق علیه السّلام فرمودند:

كَانَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيٌّ بْنُ أَبِيطَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ بَابَ اللَّهِ الَّذِي لَا يُؤْتَى إِلَّا مِنْهُ،

وَ سَبِيلُهُ الَّذِي مَنْ سَلَكَ بَعِيْرِهِ هَلَكَ،

وَ كَذَلِكَ يَجْرِي الْأَيْمَةُ الْهُدَى وَاحِدًا بَعْدَ وَاحِدٍ،

جَعَلَهُمُ اللَّهُ أَرْكَانَ الْأَرْضِ أَنْ تَمِيدَ بِأَهْلِهَا،

وَ حُجَّتُهُ الْبَالِغَةُ عَلَى مَنْ فَوْقَ الْأَرْضِ وَ مَنْ تَحْتَ الثَّرَى، یعنی:

وجود مقدّس امام صادق علیه السّلام فرمودند:

امیرالمؤمنین علیّ بن ابیطالب علیه السّلام باب الله است که جز از طریق آن

حضرت راهی به سوی خداوند متعال نیست.

امیرالمؤمنین علیّ بن ابیطالب علیه السّلام راه به سوی خداوند متعال

می‌باشد،

راهی که هر کس غیر از آن راه را بجوید هلاک می‌شود،

و این امتیازات برای تمام ائمّه معصومین علیهم السّلام یکی پس از دیگری

۱. اصول کافی، جلد اوّل، صفحه ۲۷۴، حدیث ۵ «حدیث ۵۰۴».

جاری است «یعنی همه ائمه معصومین علیهم السلام باب الله هستند، و راه به سوی خداوند متعال می‌باشند، و هرکس غیر از این راه را انتخاب کند هلاک می‌شود».

خداوند متعال ائمه معصومین علیهم السلام را ارکان زمین «ستون‌های زمین - استوانه‌های زمین» قرار داده است تا مبادا زمین بر اهلس بلرزد.

خداوند متعال ائمه معصومین علیهم السلام را حجّت بالغه و حجّت رسای خویش بر مردم قرار داده است،

چه آن انسان‌هایی که روی زمین هستند «زنده هستند»،
و چه آن انسان‌هایی که در زیر خاک می‌باشند «چه آن انسان‌هایی که مرده‌اند»، یعنی:

ائمه معصومین علیهم السلام حجّت‌های خداوند متعال بر تمام انسان‌ها هستند،

چه انسان‌هایی که زنده هستند،
و چه انسان‌هایی که مرده‌اند و از دنیا رفته‌اند.
این حدیث شریف را مفضل بن عمر از وجود مقدّس امام صادق علیه السلام نقل نموده است.^۱

توضیح:

عین این حدیث شریف را سعید اعرج نیز از وجود مقدّس امام صادق علیه السلام نقل نموده است.^۲

۱. اصول کافی، جلد اول، صفحه ۲۸۰، حدیث ۱ «حدیث ۵۱۵».
تفسیر نورالثقلین، جلد دوم، صفحه ۷۲۱، حدیث ۳۳۴ «حدیث ۳۳۴۳».

«ذیل آیه ۱۴۹ سوره انعام».

۲. اصول کافی، جلد اول، صفحه ۲۸۱، حدیث ۲ «حدیث ۵۱۶».

۴- وجود مقدس امام باقر عليه السلام فرمودند:

إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ بَابُ اللَّهِ الَّذِي لَا يُوتَى إِلَّا مِنْهُ،
وَسَبِيلُهُ الَّذِي مَنْ سَلَكَهُ وَصَلَ إِلَى اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ،
وَكَذَلِكَ كَانَ أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ مِنْ بَعْدِهِ،

وَ جَرَى لِالْإِثْمَةِ وَاحِدًا بَعْدَ وَاحِدٍ،

جَعَلَهُمُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ أَرْكَانَ الْأَرْضِ أَنْ تَمِيدَ بِأَهْلِهَا،

وَ عُمَدَ الْإِسْلَامِ وَ رَابِطَةً عَلَى سَبِيلِ هُدَاهُ،

لَا يَهْدِي هَادٍ إِلَّا بِهُدَاهُمْ،

وَ لَا يَضِلُّ خَارِجٌ مِنَ الْهُدَى إِلَّا بِتَقْصِيرٍ عَنْ حَقِّهِمْ،

وَ الْحُجَّةُ الْبَالِغَةُ عَلَى مَنْ فِي الْأَرْضِ،

يَجْرِي لِآخِرِهِمْ مِنَ اللَّهِ مِثْلُ الَّذِي جَرَى لِأَوَّلِهِمْ، یعنی:

وجود مقدس امام باقر عليه السلام فرمودند:

همانا پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم باب منحصر معرفت خداوند

متعال بود «وجود مبارک پیامبر اکرم باب الله بود»،

و راهی بود «راهی است» که جز از آن راه به سوی خدا نروند «هر کس آن

راه برود به سوی خدا هدایت می شود»،

و پس از آن حضرت، امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام باب الله

بود «راه رفتن به سوی خداوند متعال بود»،

و پس از آن حضرت، ائمه معصومین علیهم السلام یکی پس از دیگری

باب الله می باشند.

خداوند متعال این بزرگواران را ارکان زمین و استوانه های زمین قرار داد تا

زمین اهلس را نلرزاند.

خداوند متعال این بزرگواران را ستون های اسلام و عمودهای دین قرار

داده است.

هیچ کس جز با هدایت این بزرگواران به راه راست هدایت نمی شود، و هیچ کس از طریق هدایت خارج نمی شود و گمراه نمی شود مگر اینکه در حق آن بزرگواران کوتاهی نماید «هر کس در حق آن بزرگواران کوتاهی نماید از راه هدایت خارج شده و گمراه می گردد».

این بزرگواران «پیامبر اکرم و ائمه معصومین علیهم السلام» حجت بالغه و حجت رسای خداوند متعال بر مردم روی زمین هستند، و آنچه که از سوی خداوند متعال به نخستین آنها می رسد «یعنی به پیامبر اکرم»،

به آخرین نفر آن بزرگواران نیز می رسد «یعنی به امام زمان علیه السلام». این حدیث شریف را ابو صامت حلوانی از وجود مقدس امام باقر علیه السلام نقل نموده است.^۱

۵- وجود مقدس امام رضا علیه السلام فرمودند:

نَحْنُ حُجَجُ اللَّهِ فِي خَلْقِهِ،

وَ نَحْنُ شُهَدَاءُ اللَّهِ وَ أَعْلَامُهُ فِي بَرِيَّتِهِ، یعنی:

وجود مقدس امام رضا علیه السلام فرمودند:

ما «ائمه معصومین علیهم السلام» حجت های خداوند متعال در میان مخلوقات او هستیم،

و ما نشانه های خداوند متعال در میان مردم می باشیم.

این حدیث شریف را ابراهیم بن ابی محمود از وجود مقدس امام رضا علیه السلام نقل نموده است.^۲

۱. اصول کافی، جلد اول، صفحه ۲۸۲، حدیث ۳ «حدیث ۵۱۷».

۲. تفسیر نورالثقلین، جلد پنجم، صفحه ۱۳۵، حدیث ۲۴۳ «حدیث ۷۴۹۳».

«ذیل آیه ۷۷ و ۷۸ سوره حج».

تفسیر نمونه، جلد چهاردهم، صفحه ۲۰۱ و ۲۰۲ «ذیل آیه ۷۷ و ۷۸ سوره حج».

خَلْق = آفریده، ایجاد شده، مخلوق «اعم از جنّ و انس و ملک».

جمع خَلْق می شود خلائق،

خلائق = آفریدگان، مخلوقات «اعم از اجنّه و انسانها و ملائکه».

بَرِيَّة = آفریده، ایجاد شده، مخلوق «اعم از جنّ و انس و ملک».

جمع بَرِيَّة می شود برایا.

برایا = مخلوقات، آفریدگان «اعم از اجنّه و انسانها و ملائکه».

در این حدیث شریف ملاحظه فرمودید که:

اِنَّهُمْ مَعْصُومِينَ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ حَبَّتْ خَدَاوْنِدُ مَتَعَالٍ هَسْتَنْدُ بَرَايَ هَمِهٖ خَلْقُ.

خَلْقُ اَوْسَعُ از ناس می باشد، یعنی:

اِنَّهُمْ مَعْصُومِينَ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ حَبَّتْ خَدَاوْنِدُ مَتَعَالٍ هَسْتَنْدُ بَرَايَ هَمِهٖ

مخلوقات الهی اعم از اجنّه و انسانها و ملائکه الهی،

«اَوْسَعُ = وسیع تر، دامنه دارتر» «ناس = مردم، مردمان».

۶- وجود مقدّس امام صادق علیه السّلام فرمودند:

مَا مِنْ نَبِيٍّ وَلَا مِنْ آدَمِيٍّ وَلَا اِنْسِيٍّ وَلَا جِنِّيٍّ وَلَا مَلَكٍ فِي السَّمَاوَاتِ اِلَّا وَنَحْنُ

الْحُجَجُ عَلَيْهِمْ،

وَمَا خَلَقَ اللهُ خَلْقًا اِلَّا وَقَدْ عَرَضَ وَلَا يَتُّنَا عَلَيْهِ وَاحْتَجَّ بِنَا عَلَيْهِ،

فَمُؤْمِنٌ بِنَا وَكَافِرٌ وَجَاهِدٌ،

حَتَّى السَّمَاوَاتِ وَالأَرْضِ وَالجِبَالِ، یعنی:

وجود مقدّس امام صادق علیه السّلام فرمودند:

نیست هیچ پیامبر و انسان و جنّ و ملکی «فرشته ای»، مگر اینکه ما «اِنَّهُمْ

مَعْصُومِينَ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ» بر آنها حَبَّتْ هَسْتِيم «ما اِنَّهُمْ مَعْصُومِينَ عَلَيْهِمُ

السّلام حَبَّتْ خدَاوْنِدُ مَتَعَالٍ هَسْتِيم به همه پیامبران و همه انسانها و همه

اجنّه و همه ملائکه»،

و خداوند متعال مخلوقی را خلق نفرمود مگر اینکه ولایت ما را بر او عرضه نمود و با ما بر او احتجاج کرد، پس:

عده‌ای ایمان آوردند،

عده‌ای کافر شدند،

و بعضی نیز منکر شدند.

وجود مقدّس امام صادق علیه السّلام در پایان فرمایش خویش فرمودند:

ولایت ما «ائمه معصومین علیهم السّلام» حتّی به آسمان‌ها و زمین و کوه‌ها

نیز عرضه شده است.

این حدیث شریف را سلیمان بن خالد از وجود مقدّس امام صادق علیه

السّلام نقل نموده است.^۱

ملاحظه فرمودید که:

ائمه معصومین علیهم السّلام حجّت خداوند متعال هستند بر تمام انبیاء

«غیر از وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم» و تمام انسان‌ها

و تمام اجنّه و تمام ملائکه.

همچنین ملاحظه فرمودید که:

ولایت ائمه معصومین علیهم السّلام بر تمام مخلوقات الهی اعم از انبیاء و

ملائکه و حتی بر آسمان‌ها و زمین عرضه شده است، یعنی:

ائمه معصومین علیهم السّلام بر تمام مخلوقات الهی ولایت دارند.

در کتاب شرح زیارت جامعه کبیره تألیف آیت الله سیّد محمّد تقی نقوی در

توضیح ذیل این حدیث شریف آمده که:

از این حدیث شریف و امثال این حدیث شریف معلوم می‌شود که ائمه

۱. شرح زیارت جامعه کبیره، تألیف آیت الله سیّد محمّد تقی نقوی، صفحه ۱۵۲.

«ذیل عنوان: وَ حُجَّجَ اللهُ عَلَى أَهْلِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَالْأُولَى».

شرح زیارت جامعه کبیره «ترجمه شمس الطّالعه»، تألیف علامه سیّد حسین همدانی درودآبادی، صفحه ۳۵۳.

«ذیل عنوان: وَ شُهَدَاءَ عَلَى خَلْقِهِ».

معصومين عليهم السلام حجت خداوند متعال هستند بر جميع مخلوقات.^۱
ملاحظه فرمودید که:

ائمه معصومين عليهم السلام حجت خداوند متعال هستند بر تمام مخلوقات،
و در این رابطه به یک حدیث شریف دیگر اشاره می شود.
۷- در زیارت نورانی و شریف جامعه کبیره که از ناحیه وجود مقدس امام
هادی علیه السلام صادر شده و یک دوره کامل امام شناسی است و منشور
امام شناسی می باشد هنگام زیارت ائمه معصومين عليهم السلام به محضر آن
بزرگواران عرض می کنیم:

السَّلَامُ عَلَى أئِمَّةِ الْهُدَى،

و حُجَجِ اللَّهِ عَلَى أَهْلِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَالْأُولَى، یعنی:

سلام بر شما ائمه معصومين عليهم السلام که هدایت کننده خلق به سوی
حق می باشید،

و سلام بر شما ائمه معصومين عليهم السلام که حجت خداوند متعال بر
همه مخلوقات می باشید،

هم در عالم ذر،

هم در دنیا،

هم در آخرت،^۲

در کتاب شرح زیارت جامعه کبیره تألیف آیت الله سید محمدتقی نقوی و
تألیف علامه سید حسین همدانی درودآبادی در توضیح ذیل این قسمت از
فرمایش نورانی امام هادی علیه السلام «و حُجَجِ اللَّهِ عَلَى أَهْلِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَالْأُولَى» آمده که:

۱. شرح زیارت جامعه کبیره، تألیف آیت الله سید محمدتقی نقوی، صفحه ۱۵۲.

۲. شرح زیارت جامعه کبیره، تألیف آیت الله سید محمدتقی نقوی، صفحه ۱۵۴.

«ذیل عنوان: و حُجَجِ اللَّهِ عَلَى أَهْلِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَالْأُولَى».

ائمه معصومین علیهم السّلام حجت خداوند متعال هستند بر تمام مخلوقات و موجودات نه فقط بر انسانها،
چرا که اگر مقصود فقط انسانها بودند نباید می فرمود علی اهل الدنیا، بلکه باید می فرمود علی الناس،
همچنین:

وجود مقدّس ائمه معصومین علیهم السّلام حجت خداوند متعال هستند در آخرت به همه اهل آخرت،
و مقصود از اُولی نیز در این قسمت از زیارت نورانی جامعه کبیره عالم ذر می باشد، لذا:

وجود مقدّس ائمه معصومین علیهم السّلام حجت خداوند متعال هستند بر تمام مخلوقات در هر سه عالم،
هم در عالم ذر،
هم در عالم دنیا،
و هم در عالم آخرت، یعنی:

ائمه معصومین علیهم السّلام حجت خداوند متعال هستند بر تمام مخلوقات و موجودات، از اوّل مخلوق تا آخر مخلوق،
و استثنایی در کار نیست.
قابل ذکر است که:

حجت به معنای دلالت آشکار برای صاحب حجت است، لذا:
وجود مقدّس ائمه معصومین علیهم السّلام دلیل و برهان و جوب وجود صانع می باشند.^۱

۱. شرح زیارت جامعه کبیره، تألیف آیت الله سید محمد تقی نقوی، صفحه ۱۵۰ تا ۱۵۴.

«ذیل عنوان: وَ حُجَّجَ اللهُ عَلَى أَهْلِ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ وَ الْأُولَى».

شرح زیارت جامعه کبیره «ترجمه شمس الطالعه»، تألیف علامه سید حسین همدانی درودآبادی، صفحه ۲۳۲ تا ۲۳۵.

«ذیل عنوان: وَ حُجَّجَ اللهُ عَلَى أَهْلِ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ وَ الْأُولَى».

در قسمت دیگری از زیارت نورانی و شریف جامعه کبیره به محضر مقدّس ائمه معصومین علیهم السّلام عرض می‌کنیم:

السَّلَامُ عَلَى الْأَئِمَّةِ الدُّعَاةِ،

وَ حُجَّتِهِ وَ صِرَاطِهِ، یعنی:

سلام بر ائمه معصومین علیهم السّلام که دعوت‌کنندگان مردم به سوی خداوند متعال هستند،

سلام بر شما ائمه معصومین علیهم السّلام که حجت خداوند متعال و صراط مستقیم او هستید.

از کلمه حُجَّتِهِ استفاده می‌شود که:

ائمه معصومین علیهم السّلام حجت خداوند متعال بر جمیع ما سیوی الله هستند نه فقط حجت خداوند متعال بر انسان‌ها، زیرا:

نفرموده حُجَّتِهِ لِلنَّاسِ، لذا:

اطلاق در لفظ حُجَّتِهِ دلالت بر این دارد که:

حُجَّتِیت وجود مقدّس ائمه معصومین علیهم السّلام مقید به گروه و طایفه خاصی از مخلوق نمی‌باشد،

بلکه حُجَّتِیت این ذوات مقدّسه عمومیت داشته و همه مخلوق و همه عوالم وجود را شامل می‌شود.

بین این عبارت یعنی عبارت حُجَّتِهِ،

و عبارت قبلی یعنی عبارت وَ حُجَجِ اللَّهِ عَلَى أَهْلِ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ وَ الْأُولَى می‌توان فرق گذاشت، یعنی:

فرق بین این دو عبارت در اطلاق و تقید می‌باشد، یعنی:

در عبارت وَ حُجَجِ اللَّهِ عَلَى أَهْلِ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ وَ الْأُولَى، حُجَّتِیت وجود مقدّس ائمه معصومین علیهم السّلام بر اهل دنیا و آخرت و عالم ذر ثابت شد،

لیکن:

در عبارت حُجَّتِهِ، مقام حُجَّتِ ائمه معصومین علیهم السلام به طور مطلق ثابت می شود تا شامل تمام عوالم هستی بشود.^۱

در قسمت دیگری از زیارت نورانی و شریف جامعه کبیره آمده که:
وَ حُجْبًا عَلَى بَرِيَّتِهِ، یعنی:

شما ائمه معصومین علیهم السلام حجت خداوند متعال بر مخلوقات می باشید،

و خلاصه کلام اینکه:

الف: ائمه معصومین علیهم السلام در جمله «حُجَجِ اللهُ عَلَى أَهْلِ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ وَ الْأُولَى»،

و در جمله «حُجْبًا عَلَى بَرِيَّتِهِ»، حجت خداوند متعال بر تمام موجودات و مخلوقات می باشند بدون استثناء، اعم از جاندار و بی جان،

هم در دنیا،

هم در آخرت،

و هم در عالم ذر،

ب: ائمه معصومین علیهم السلام در جمله «وَ حُجَّتِهِ وَ صِرَاطِهِ» حجت خداوند متعال هستند بر جمیع ما سِوَى اللهُ، یعنی:

ائمه معصومین علیهم السلام حجت خداوند متعال هستند بر همه عوالم هستی و همه عوالم وجود.^۲

۱. شرح زیارت جامعه کبیره، تألیف آیت الله سید محمدتقی نقوی، صفحه ۲۲۵ و ۲۲۶. «ذیل عنوان: وَ حُجَّتِهِ وَ صِرَاطِهِ».

۲. شرح زیارت جامعه کبیره تألیف آیت الله سید محمدتقی نقوی، صفحه ۲۶۰ «ذیل عنوان: وَ حُجْبًا عَلَى بَرِيَّتِهِ».

۳۴۶ و شرح زیارت جامعه کبیره «ترجمه شمس الطالعه»، تألیف علامه سید حسین همدانی درودآبادی، صفحه ۳۴۶ و ۳۴۷ «ذیل عنوان: وَ حُجْبًا عَلَى بَرِيَّتِهِ».

شرح زیارت جامعه کبیره «خبل متین»، تألیف آیت الله سید محمد ضیاء آبادی، جلد دوم، صفحه ۹ «ذیل عنوان: وَ حُجْبًا عَلَى بَرِيَّتِهِ».

ملاحظه فرمودید که:

طبق این هفت حدیث شریف که از بین دهها حدیث به عنوان نمونه انتخاب شد، وجود مقدّس ائمه معصومین علیهم السّلام حجت خداوند متعال هستند بر تمام مخلوقات خداوند متعال اعم از انبیاء و ملائکه و سایر مخلوقات الهی،

هم در دنیا،

هم در آخرت،

و هم در عالم ذر،

و طبق حدیث شریفی که از وجود مقدّس امام عسکری علیه السّلام نقل شد، وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها حجت خداوند متعال است بر یازده امام معصوم علیهم السّلام از امام مجتبی تا امام زمان سلام الله علیهما، یعنی:

مقام فاطمه زهرا سلام الله علیها افضل از مقام یازده امام معصوم علیهم السّلام از نسل و ذریّه اش می باشد،

ائمه ای که حجت خداوند متعال بر تمام مخلوقات الهی هستند «غیر از وجود مبارک پیامبر اکرم و حضرت امیر و حضرت زهرا علیهم السّلام»،

یعنی:

وجود مبارک فاطمه زهرا سلام الله علیها بعد از پدر بزرگوارش و بعد از شوهر گرانقدرش افضل و اشرف مخلوقات الهی است،

یعنی:

وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها بعد از وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم و بعد از وجود مقدّس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السّلام سوّمین شخصیت عالم خلقت و شخص سوّم عالم وجود است، و پس از این علیا مخدّره یازده امام معصوم علیهم السّلام از نسل و ذریّه اش

قرار گرفته‌اند که طبق هفت حدیثی که ملاحظه فرمودید حجّت خداوند متعال بر تمام مخلوقات می‌باشند و بر آن‌ها ولایت دارند، هم در دنیا، هم در آخرت، هم در عالم ذر. قابل ذکر است که:

ذیل یازدهمین فضیلت از فضائل بی‌شمار وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها در این کتاب شریف فاطمی در رابطه با اهمیّت و عظمت حجّت خداوند متعال و مقام و منزلت حجّت خداوند متعال توضیحات کاملی به عرض رسیده است.

پس از ارائه توضیحاتی ذیل فرمایش امام عسکری سلام الله علیه در حدیث نهم می‌پردازیم به ادامه بحث در رابطه با افضلّیت وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها بر یازده امام معصوم علیهم السّلام از نسل و ذریّه آن علیا مخدّره سلام الله علیها.

حدیث دهم:

وجود مقدّس بقیّة الله الاعظم حجّة بن الحسن القائم المهدی صلوات الله و سلامه علیه فرمودند:

وَفِي ابْنَةِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ لِي أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ،

یعنی:

وجود مقدّس امام زمان علیه السّلام فرمودند:

أُسُوهُ وَ الْكُؤَى نِكُؤَى مِنْ فَاطِمَةَ زَهْرَا سَلَامَ اللهُ عَلَيْهَا دَخْتَرُ رَسُولِ خُدَا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلهِ وَ سَلَّمَ مِى بَاشَدُ «أُسُوهُ وَ الْكُؤَى نِكُؤَى مِنْ فَاطِمَةَ زَهْرَا سَلَامَ اللهُ عَلَيْهَا مِى بَاشَدُ»، يَا:

در دختر رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلهِ وَ سَلَّمَ بَرَاىِ مِنَ الْكُؤَى نِكُؤَى وَ جُؤد دَارِدُ «در فاطمه زهرا سلام الله علیها برای من الگوی نیکویی

دارد»، یا:

سیره و عمل یگانه دختر رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ برای من الگو و اسوه نیکو و پسندیده‌ای است «سیره و عمل فاطمه زهرا سلام الله علیها برای من الگو و اسوه نیکو و پسندیده‌ای است»^۱.

سه ترجمه‌ای که ذیل حدیث شریف ملاحظه فرمودید عیناً ترجمه کتاب الغیبه شیخ طوسی، کتاب قطره‌ای از دریای فضائل اهل بیت علیهم السَّلام تألیف آیت الله مستنبط و کتاب فاطمه علیها السَّلام سرور دل پیامبر اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ تألیف آیت الله رحمانی همدانی می‌باشد. ملاحظه فرمودید که:

وجود مقدّس امام زمان حضرت مهدی صلوات الله و سلامه علیه فرمودند: وجود مبارک صدیقه کبری فاطمه زهرا سلام الله علیها و سیره و عمل آن حضرت اُسوه و الگوی من است.

با توجه به اهمیّت موضوع لازم است در این رابطه توضیحات مختصری ارائه شود تا معنی حدیث شریف صادر شده از ناحیه وجود مقدّس امام زمان علیه السَّلام برای ما بیشتر روشن شود.

خداوند متعال در آیه بیست و یکم سوره احزاب می‌فرماید:

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ، یعنی:

مسلمانان برای شما در زندگی رسول خدا سرمشق نیکویی بود.^۲

۱. الغیبه شیخ طوسی «فصل چهارم، صفحه ۵۰۷، حدیث ۲۴۵/۱».

قطره‌ای از دریای فضائل اهل بیت علیهم السَّلام، تألیف آیت الله سید احمد مستنبط، جلد دوم، صفحه ۵۹، حدیث ۴۲/۷۱۴.

فاطمه علیها سلام سرور دل پیامبر اکرم، تألیف آیت الله رحمانی همدانی، صفحه ۱۹، حدیث ۱۵ «ذیل عنوان: مرواریدهای افشان و گوهرهای غلتان».

۲. تفسیر نمونه، جلد هفدهم، صفحه ۲۵۹ «ذیل آیه ۲۱ سوره احزاب».

أُسُوهُ = پیروی کردن، اقتدا کردن، تأسی کردن، الگو گرفتن.^۱
 در تفسیر المیزان ذیل آیه بیست و یکم سوره احزاب آمده که :
 کلمه أُسُوهُ به معنای اقتداء و پیروی است،
 و أُسُوهُ در مورد رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ عبارت است از پیروی
 کردن از آن حضرت،
 و جمله، لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ، استمرار را افاده می کند،
 و به این موضوع اشاره می فرماید که:
 این وظیفه، یعنی اقتدا و پیروی کردن از وجود مقدس پیامبر اکرم صَلَّى اللهُ
 عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ برای همیشه ثابت است، لذا:
 شما همیشه باید به آن حضرت تأسی و اقتدا نمایید،
 و همیشه باید از آن حضرت تبعیت و پیروی کنید.
 در تفسیر المیزان در ادامه مطلب آمده که:
 معنی آیه شریفه «آیه بیست و یکم سوره احزاب» این است که:
 یکی از احکام رسالت پیامبر اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ و ایمان آوردن
 شما مردم این است که:
 به وجود مبارک پیامبر اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ اقتدا و تأسی نمایید،
 چه در رابطه با گفتار آن حضرت،
 و چه در رابطه با رفتار آن بزرگوار، یعنی:
 وقتی که می بینید آن حضرت در راه خدا چه مشقتهایی را تحمّل می کند،
 و چگونه در جنگها حاضر شده و جهاد می کند، لذا:
 شما مردم نیز باید از آن حضرت تبعیت و پیروی نمایید.^۲

۱. المیزان، جلد سی و دوم، صفحه ۱۴۳ و ۱۴۴ «ذیل آیه ۲۱ سوره احزاب».

تفسیر نمونه، جلد هفدهم، صفحه ۲۶۱ «ذیل آیه ۲۱ سوره احزاب». مفردات راغب.

۲. المیزان، جلد سی و دوم، صفحه ۱۴۳ و ۱۴۴ «ذیل آیه ۲۱ سوره احزاب».

حال که معنی اُسُوهُ در این آیه شریفه «آیه بیست و یکم سوره احزاب» روشن شد، عظمت و مقام و منزلت وجود مقدّس صدّیقه کبری فاطمه زهرا سلام الله علیها تا حدّی برای ما آشکار می گردد و معلوم می شود که آن علیا مخدّره چه مقامی دارد که حجّت خداوند متعال یعنی وجود مقدّس بقیّة الله الاعظم امام زمان صلوات الله و سلامه علیه آن حضرت را الگو و اُسُوهُ و مقتدای خویش دانسته و می فرماید:

وَفِي ابْنَةِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ لِي أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ، یعنی:
اُسُوهُ و الگوی نیکوی من وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها می باشد،
یا:

سیره و عمل فاطمه زهرا سلام الله علیها برای من الگو و اُسُوهُ نیکو و پسندیده ای است.

مقام و منزلت وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها به قدری رفیع و والا است که وجود مقدّس امام عسکری علیه السّلام می فرماید:

نَحْنُ حُجَجُ اللَّهِ عَلَى خَلْقِهِ،
وَ جَدَّتْنَا فَاطِمَةُ حُجَّةُ اللَّهِ عَلَيْنَا.

مقام و منزلت وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها به قدری رفیع و والا است که وجود مقدّس امام زمان علیه السّلام می فرماید:

وَفِي ابْنَةِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ لِي أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ.
حقیقت امر این است که:

مقام و منزلت وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها بعد از وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم و بعد از وجود مقدّس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السّلام به عنوان سوّمین شخصیت عالم خلقت به قدری رفیع و والا است که:

نه تنها هیچ کدام از مخلوقات الهی قادر به رسیدن به آن مقام و جایگاه نمی باشند، بلکه:

غیر از وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم و غیر از ائمه معصومین علیهم السلام احدی از مخلوقات الهی قادر نیستند تا به حقیقت و به کُنه مقامات آن علیا مخدّره واقف شوند،

و این موضوع فرمایش نورانی امام صادق علیه السلام است که درباره فاطمه زهرا سلام الله علیها می فرماید:

أَمَّا سُمِّيَتْ فَاطِمَةَ،

لَإِنَّ الْخَلْقَ فَطِمُوا عَنْ مَعْرِفَتِهَا، یعنی:

وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها فاطمه نامیده شد، زیرا: همه مخلوقات الهی از شناختن فاطمه زهرا سلام الله علیها باز گرفته شده و جدا شده اند، یعنی:

مخلوقات الهی به حقیقت و به کُنه مقام فاطمه زهرا سلام الله علیها راه نیافته اند، و قادر به رسیدن به حقیقت و به کُنه مقامات آن علیا مخدّره نمی باشند.^۱ در کتاب فاطمه علیها سلام حلقه وصل رسالت و امامت تألیف آیت الله وحید خراسانی در توضیح ذیل این حدیث شریف آمده که:

به راستی که فاطمه زهرا سلام الله علیها فاطمه نامیده شد، زیرا:

۱. فاطمه علیها سلام حلقه وصل رسالت و امامت، تألیف آیت الله وحید خراسانی، صفحه ۳۶ و ۳۷، مجلس اوّل - صفحه ۹۶، مجلس پنجم - صفحه ۱۲۰، مجلس ششم - صفحه ۱۴۲، مجلس هشتم - صفحه ۲۰۹، مجلس چهاردهم - صفحه ۳۱۵، مجلس بیست و دوّم - صفحه ۳۳۸، مجلس بیست و سوّم.

سوگنامه فدک، تألیف آیت الله سیّد محمّد تقی نقوی، صفحه ۷۹.

جُزّة العاصمه، تألیف آیت الله سیّد محمّد حسن میرجهانی، فصل ششم، صفحه ۱۸۶ و ۱۸۷، فصل دوازده، صفحه ۳۱۲. فاطمه علیها سلام سرور دل پیامبر اکرم، تألیف آیت الله رحمانی همدانی، فصل ۱۵، صفحه ۱۹۴، حدیث ۳. جلوه نور، تألیف آیت الله سعادت پرور، فصل ۱۲، صفحه ۱۰۴، حدیث هشتم.

قطره ای از دریای فضائل اهل بیت علیهم السلام، تألیف آیت الله سیّد احمد مستنبط، جلد اوّل، بخش سوّم، صفحه ۴۱۳، حدیث ۱۸/۲۶۹.

خصائص فاطمیّه، تألیف آیت الله شیخ محمّد باقر کجوری مازندرانی، صفحه ۱۶۳، وجه هفتم.

خلاق از معرفت آن حضرت منقطع شده‌اند، یعنی:
 خَلْقٌ از معرفت آن علیا مخدّره باز داشته شده‌اند «فَطْمٌ = جدا کردن، انفصال».
 فاطمه زهرا سلام الله علیها چه شخصیت عظیم الشّانی است که برتر از آن
 است که خَلْق او را بشناسند.

ما باید در این مطلب تعقل کنیم و بیندیشیم،
 و اینجا جایی است که اعظم بشریت و انسانیت باید تأمل کنند که مسئله
 چیست «اعظم = بزرگان، بزرگواران».

در این حدیث شریف آمده که:

أَمَّا سُمِّيَتْ فَاطِمَةَ،

لِأَنَّ الْخَلْقَ فُطِمُوا عَنْ مَعْرِفَتِهَا.

خَلْق أَوْسَع از ناس است «أَوْسَع = وسیع‌تر، دامنه دارتر»،
 و دامنه این کلمه «یعنی کلمه خَلْق» جنّ و انس و ملائکه را در برمی‌گیرد،
 یعنی:

همه مخلوقات از معرفت فاطمه زهرا سلام الله علیها باز داشته شده‌اند.

چه خبر است؟

این علیا مخدّره کیست؟

و در این بانوی بزرگوار «یعنی فاطمه زهرا سلام الله علیها» چه حقیقتی
 پنهان است که این اندازه از دسترس عقول و افکار برتر و بالاتر است؟^۱
 در قسمت دیگری از کتاب فاطمه علیها سلام حلقه وصل رسالت و امامت
 آمده که:

ما نسبت به قضیّه فاطمه زهرا سلام الله علیها هم قاصریم و هم مقصّر.

اما قاصریم، زیرا:

۱. فاطمه علیها سلام حلقه وصل رسالت و امامت، تألیف آیت الله وحید خراسانی، صفحه ۹۵ تا ۹۷، مجلس پنجم
 «ذیل عنوان: فاطمه زهرا سلام الله علیها گوهر ناشناخته».

طبق فرمایش امام صادق علیه السلام:

إِنَّمَا سُمِّيَتْ فَاطِمَةَ،

لِأَنَّ الْخَلْقَ فُطِمُوا عَنْ مَعْرِفَتِهَا، یعنی:

فاطمه زهرا سلام الله عليها فاطمه نامیده شد، زیرا:

خلائق از معرفت آن علیا مخدّره منقطع و عاجزند.

فهم این حدیث شریف بسیار مشکل است،

فاطمه یعنی فَطْمُ کننده،

و خَلَقَ کلمه‌ای است که بر همه کائنات اطلاق می‌شود،

و سرّ اسم فاطمه این است که:

خَلَقَ از معرفت و شناخت آن علیا مخدّره منقطع است،

و خلاصه کلام اینکه:

عقول و ادراکات همه مخلوقات در مقابل عظمت فاطمه زهرا سلام الله

عليها کوتاه است.

همانطور که چشم ما نمی‌تواند به جرم خورشید نگاه کند،

بلکه فقط می‌تواند بر شعاع خورشید بر در و دیوار نظر کند،

و اگر چشم بخواهد به جرم خورشید دوخته شود کور می‌شود.

همانطور که بَصَر ما «چشم ما» از اینکه جرم آفتاب را درک کند قاصر است،

بصیرت ما و همه مخلوقات نیز از اینکه خورشید منظومه ملکوت یعنی

مقامات وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله عليها را ببیند و درک کند قاصر

است،

و این قصور ما است.^۱

۱. فاطمه عليها سلام حلقه وصل رسالت و امامت، تألیف آیت‌الله وحید خراسانی، صفحه ۲۰۹، مجلس چهاردهم «ذیل عنوان: فاطمه زهرا سلام الله عليها در محشر».

توضیح:

ذیل حدیث نهم «فرمایش امام عسکری علیه السلام» هفت حدیث از ائمه معصومین علیهم السلام نقل شد که:

دوازده امام معصوم علیهم السلام بعد از وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم افضل و اشرف مخلوقات الهی هستند، و بر همه مخلوقات الهی ولایت دارند، و حجت خداوند متعال بر همه مخلوقات هستند، و طبق دو حدیث شریفی که از وجود مقدس امام عسکری و امام زمان سلام الله علیهما نقل شد،

وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله علیها حجت خداوند متعال است بر ائمه معصومین علیهم السلام «غیر از حضرت امیر علیه السلام»، و اُسوه و الگو و مقتدای ائمه معصومین علیهم السلام می باشد «غیر از وجود مبارک حضرت امیر علیه السلام»،

و معنی این دو حدیث شریف این می شود که:

وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله علیها افضل از یازده امام معصوم از نسل و ذریه اش می باشد،

و مقام آن علیا مندره از مقام یازده امام معصوم علیهم السلام از نسل و ذریه اش برتر و بالاتر می باشد، یعنی:

وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله علیها بعد از وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم و بعد از وجود مقدس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام، سومین شخصیت عالم خلقت و شخص سوّم عالم وجود می باشد،

و پس از آن علیا مندره یازده امام معصوم علیهم السلام از نسل و ذریه اش

قرار گرفته‌اند.

به‌عنوان تيمّن و تبرک اين دو حديث شريف مجدداً نقل مي‌شود.

۱- وجود مقدّس امام عسکری عليه السّلام فرمودند:

نَحْنُ حُجَجُ اللَّهِ عَلَى خَلْقِهِ،

وَ جَدَّتْنَا فَاطِمَةُ حُجَّةُ اللَّهِ عَلَيْنَا، يعنى:

ما «ائمّه معصومين عليهم السّلام» حجّت خداوند متعال بر مخلوقات

خداوند متعال مي‌باشيم،

و جدّه ما فاطمه زهرا سلام الله عليها حجّت خداوند متعال است بر ما

«حجّت خداوند متعال بر يازده معصوم عليهم السّلام از نسل و ذريّه فاطمه

زهرا سلام الله عليها از امام مجتبي تا امام زمان سلام الله عليهما».

۲- وجود مقدّس بقیّة الله الاعظم حجّة بن الحسن العسکری سلام الله عليهما

فرمودند:

وَ فِي ابْنَةِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ لِي أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ، يعنى:

أُسُوهُ وَ الْكُورَى نِيكُورَى مِنْ فَاطِمَةَ زَهْرَا سَلَامَ اللَّهِ عَلَيْهَا مِي بَاشَد، يا:

دختر پيامبر اکرم صلّى الله عليه و آله و سلّم فاطمه زهرا سلام الله عليها

أُسُوهُ وَ الْكُورَى نِيكُورَى مِنْ اسْت.

پس از ارائه توضیحاتی ذیل حدیث نهم و دهم مبنی بر اینکه:

۱- فاطمه زهرا سلام الله عليها افضل از يازده امام معصوم از نسل و ذريّه‌اش

می‌باشد،

و طبق فرمایش امام عسکری عليه السّلام حجّت خداوند متعال است بر

يازده امام معصوم عليهم السّلام از نسل و ذريّه‌اش،

۲- و اینکه آن عليا مخدّره اسوه و الگو و مقتدای امام زمان عليه السّلام

می‌باشد،

می پردازیم به ادامه بحث و نقل احادیث شریف در رابطه با افضلیت فاطمه زهرا سلام الله علیها بر حسنین علیهما السلام «امام حسن و امام حسین علیهما السلام» و نه امام معصوم علیهم السلام از نسل امام حسین علیه السلام.

حدیث یازدهم:

وجود مقدّس امام صادق علیه السلام فرمودند:
خداوند متعال یکی از ملائکه را که صلصائیل نام داشت برای یک مأموریت فرستاد،

لیکن صلصائیل در اجرای دستور خداوند متعال سستی نمود،
و به همین جهت خداوند متعال بال و پر او را گرفت و او را به یک جزیره تبعید نمود،

تا اینکه شب میلاد امام حسین علیه السلام فرا رسید،
و در آن شب مبارک، ملائکه الهی از خداوند متعال اجازه گرفتند تا برای تبریک و تهنیت گفتن خدمت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم و امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام و فاطمه زهرا سلام الله علیها شرفیاب شوند.

ملائکه الهی پس از کسب اجازه از خداوند متعال گروه گروه از عرش و از آسمانها به زمین فرود آمدند تا تولّد امام حسین علیه السلام را به پیامبر اکرم و حضرت امیر و حضرت زهرا علیهم السلام تبریک و تهنیت بگویند.
گروهی از این ملائکه هنگام آمدن به زمین به صلصائیل برخوردند و نزد او توقّف نمودند.

صلصائیل به آن ملائکه گفت:

ای ملائکه خداوند رحمان:

برای چه به زمین فرود آمده‌اید؟

و به کجا می‌روید؟

ملائکه الهی به صلصائیل گفتند:

یا صلصائیل:

قَدْ وُلِدَ فِي هَذِهِ اللَّيْلَةِ أَكْرَمُ مَوْلُودٍ وُلِدَ فِي الدُّنْيَا بَعْدَ جَدِّهِ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ
و آله و سلم،

وَ أَبِيهِ عَلِيِّ بْنِ أَبِيطَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ،

وَ أُمِّهِ فَاطِمَةَ عَلَيْهَا سَلَامٌ،

وَ أَخِيهِ الْحَسَنَ عَلَيْهِ السَّلَامُ،

وَ هُوَ الْحُسَيْنَ عَلَيْهِ السَّلَامُ،

وَ قَدِ اسْتَأْذَنَّا اللَّهَ فِي تَهْنِئَةِ حَبِيبَةِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله وَ سَلَّمَ لَوْلَدِهِ،
فَإِذْنًا لَنَا، يَعْنِي:

ملائکه الهی در پاسخ به سؤال صلصائیل که علت آمدن آن‌ها به زمین را

جويا شده بود به صلصائیل گفتند:

ای صلصائیل:

امشب گرامی‌ترین مولود پس از جدّ بزرگوارش رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ

و آله و سلم،

و پس از پدر بزرگوارش امیرالمؤمنین علیّ بن ابیطالب علیه السلام،

و پس از مادر بزرگوارش فاطمه زهرا سلام الله علیها،

و بعد از برادر بزرگوارش امام حسن مجتبی علیه السلام متولد شده و به

دنیا آمده است،

و او حسین علیه السلام می‌باشد.

ملائکه الهی در ادامه سخن خویش به صلصائیل گفتند:

ما از خداوند متعال اجازه خواستیم تا به زمین بیائیم و میلاد مسعود حسین علیه السّلام را به پیامبر اکرم تبریک و تهنیت بگوییم، و خداوند متعال نیز به ما اجازه داد.

صلصائیل به ملائکه گفت:

ای ملائکه خداوند متعال:

من، شما را به خداوند متعال و به حبیبش حضرت محمّد صلی الله علیه و آله و سلّم و به این مولود «یعنی امام حسین علیه السّلام» سوگند می‌دهم که مرا نیز همراه خودتان نزد حبیب خدا محمّد مصطفی صلی الله علیه و آله و سلّم ببرید تا آن حضرت از خداوند متعال تقاضا کند که به حقّ این مولودی که خداوند متعال به او بخشیده از خطای من بگذرد و دوباره مرا صاحب بال و پر نماید،

و مرا به مقامی که با ملائکه مقرب داشتم بازگرداند.

ملائکه الهی صلصائیل را همراه خود نزد پیامبر اکرم آوردند،

و پس از تبریک و تهنیت گفتن میلاد امام حسین علیه السّلام، داستان

صلصائیل را به پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم تعریف نمودند.

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم پس از شنیدن عرائض

ملائکه،

امام حسین علیه السّلام را که داخل قنّاق بود در آغوش گرفت و آن

حضرت را به طرف آسمان گرفت و به خداوند متعال عرض کرد:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِحَقِّ ابْنِي الْحُسَيْنِ أَنْ تَغْفِرَ لِصَلْصَائِيلِ حَطِيئَتِهِ وَ...، یعنی:

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم در حالی که امام

حسین علیه السّلام را در آغوش گرفته و به طرف آسمان بلند کرده بود به

خداوند متعال عرض کرد:

خداوندا:

من، تو را به حقّ این فرزندم حسین سوگند می‌دهم که:
از خطای صلصائیل درگذری،
بال و پر او را به او عطا کنی،
و او را به مقامی که با ملائکه مقرب داشت بازگردانی.
خداوند متعال نیز دعای پیامبر رحمت خود را به خاطر سوگندی که آن
حضرت داده بود پذیرفت،
و خطای صلصائیل را بخشید،
و بال و پر او را به او عطا نمود،
و او را به مقامی که با ملائکه مقرب داشت بازگردانید.^۱

توضیح:

الف: آیت الله مستنبط این حدیث شریف را از کتاب غیبت نعمانی شیخ
محمد بن ابراهیم نعمانی و از کتاب بحار الانوار علامه مجلسی «جلد ۴۳،
صفحه ۲۵۸، حدیث ۴۷» نقل نموده است.

ب: ملاحظه فرمودید که ملائکه الهی به صلصائیل گفتند:
امشب مولودی پا به عرصه وجود گذاشت و به دنیا آمد «یعنی وجود
مقدس امام حسین علیه السلام» که پس از پیامبر اکرم و پس از حضرت امیر
و پس از فاطمه زهرا و پس از امام حسن علیهم السلام گرامی‌ترین مولود
می‌باشد، یعنی:

وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله علیها افضل از امام حسین علیه السلام

۱. قطره‌ای از دریای فضائل اهل بیت علیهم السلام، تألیف آیت الله سید احمد مستنبط، جلد دوم، بخش پنجم،
صفحه ۵۰۶ تا ۵۰۸، حدیث ۱۸/۹۶۸.

«همچنین افضل از امام حسن مجتبی و افضل از نه امام معصوم علیهم السَّلام از نسل امام حسین علیه السَّلام» می باشد،
و آن علیا مخدَّره پس از پدر بزرگوارش و پس از شوهر گرانقدرش افضل و اشرف مخلوقات الهی است، یعنی:
وجود مقدَّس فاطمه زهرا سلام الله علیها سوّمین شخصیت عالم خلقت و شخص سوّم عالم وجود می باشد،
و پس از آن علیا مخدَّره یازده امام معصوم علیهم السَّلام قرار گرفته اند،
و احادیث شریف بعد نیز مانند احادیث قبل مبین و موید این موضوع می باشند.

حدیث دوازدهم:

وجود مقدَّس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السَّلام می فرماید که وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم به دختر بزرگوار خویش فاطمه زهرا سلام الله علیها فرمود:

دخترم:

من اوّلین کسی هستم که روز قیامت از قبر بیرون می آیم،
بعد از من شوهر تو امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السَّلام از قبر بیرون می آید،
آنگاه خداوند متعال جبرئیل را با هفتاد هزار مَلک «فرشته» به سوی تو می فرستد،

و در همان حال بر قبر تو هفت قُبّه نور برافراشته می شود،
سپس اسرافیل با سه جامه نور بر سر قبر تو حاضر می شود و به تو می گوید:
ای فاطمه:

ای دختر محمد «صلی الله علیه و آله و سلم»:

برخیز و به سوی محشر بیا.

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم در ادامه فرمایش خویش به فاطمه زهرا سلام الله علیها فرمود:

پس از اسرافیل یکی از ملائکه مقرب الهی با ناقه‌ای از نور «با مرکبی از نور» به سوی تو می‌آید و تو سوار آن مرکب می‌شوی، و در حالی که روفائیل زمام مرکب تو را در دست دارد هفتاد هزار ملک نیز تو را همراهی می‌نمایند،

و در حالی که تو به سوی محشر در حال حرکت می‌باشی، هفتاد هزار ملک به استقبال تو می‌آیند و با دیدن تو اظهار مسرت و خوشحالی می‌کنند، سپس به دستور خداوند متعال منبری از نور برای تو برافراشته می‌شود و تو بر بالای آن منبر قرار می‌گیری،

و در همین حال جبرئیل به دستور خداوند متعال نزد تو می‌آید و می‌گوید: ای فاطمه:

حاجات خویش را از خداوند متعال درخواست نما،

و تو نیز حاجات خودت را از خداوند متعال درخواست می‌نمایی،

و خداوند متعال نیز حاجات تو را مستجاب می‌فرماید.

این حدیث شریف را ابن عباس از وجود مقدّس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام نقل نموده است.^۱

حدیث شریف طولانی‌تر و مفصّل‌تر از این است که ملاحظه فرمودید، فقط

۱. زندگانی فاطمه زهرا سلام الله علیها، تألیف آیت الله سید محمد کاظم قزوینی، صفحه ۴۲۹ و ۴۳۰ «ذیل عنوان: اوقاف و صدقات جاریه فاطمه زهرا سلام الله علیها».

فاطمه علیها سلام سرور دل پیامبر اکرم، تألیف آیت الله رحمانی همدانی، صفحه ۷۷۴ تا ۷۷۶، حدیث ۵، فصل ۳۶ «ذیل عنوان: مقام فاطمه زهرا سلام الله علیها در روز قیامت».

به قسمتی از حدیث شریف اشاره شد که:

۱- اولین شخصیت عالم خلقت و شخص اول عالم وجود یعنی پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم اولین کسی است که روز قیامت از قبر بیرون می آید و وارد صحرای محشر می شود.

۲- دومین شخصیت عالم خلقت و شخص دوم عالم وجود یعنی امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام دومین کسی است که روز قیامت از قبر بیرون می آید و وارد صحرای محشر می شود.

۳- سومین شخصیت عالم خلقت و شخص سوم عالم وجود یعنی فاطمه زهرا سلام الله علیها سومین کسی است که روز قیامت از قبر بیرون می آید و وارد صحرای محشر می شود،

آن هم ورودی بسیار مجلل و استثنایی به نحوی که امین وحی خداوند متعال و اعظم ملائکه الهی یعنی جبرئیل امین زمام ناقه آن علیا مخدّره را در دست دارد که ذیل بیست و هفتمین فضیلت از فضائل بی شمار وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها در این کتاب شریف فاطمی راجع به آن توضیحات کاملی به عرض رسید.

حدیث سیزدهم:

یکی از اصحاب امام جواد علیه السلام به نام موسی بن قاسم نقل می کند که به امام جواد علیه السلام عرض کردم:

یا بن رسول الله:

به زیارت خانه خدا رفتم و خواستم که از طرف شما و از طرف پدر بزرگوار شما طواف کنم که به من گفتند:

از طرف اوصیاء نباید طواف کرد.

امام جواد علیه السَّلام به من فرمود:

هر قدر که می توانی طواف کن «به نیابت از طرف اوصیاءِ پیامبر اکرم یعنی به نیابت از طرف ائمه علیهم السَّلام»،

و آن جایز است «طواف به نیابت از طرف ائمه علیهم السَّلام».

موسی بن قاسم می گوید:

پس از سه سال به محضر مقدّس امام جواد علیه السَّلام شرفیاب شدم و به

آن حضرت عرض کردم:

یا بن رسول الله:

من به حج مشرّف شدم و هر روز به نیابت از طرف پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم و امیرالمؤمنین علیّ بن ابیطالب علیه السَّلام و امام حسن و حسین و امام سجّاد و امام باقر و امام صادق و امام کاظم و امام رضا علیهم السَّلام طواف می کردم.

موسی بن قاسم می گوید:

خدمت امام جواد علیه السَّلام عرض کردم:

گاهی نیز به نیابت از طرف مادر بزرگوارتان فاطمه زهرا سلام الله علیها

طواف می کردم،

و گاهی نیز طواف نمی کردم «یعنی همیشه به نیابت از طرف فاطمه زهرا

سلام الله علیها طواف نمی کردم، بلکه گاهی اوقات به نیابت از طرف فاطمه

زهرا سلام الله علیها طواف می کردم».

موسی بن قاسم می گوید:

امام جواد علیه السَّلام به من فرمود:

اِسْتَكْتَرُ مِنْ هَذَا،

فَاِنَّهُ اَفْضَلُ مَا اَنْتَ عَامِلُهُ اِنْشَاءَ اللهُ، یعنی:

وجود مقدّس امام جواد علیه السّلام به موسی بن قاسم فرمود:
این طواف را زیادتربه جا آور «یعنی طواف به نیابت از طرف فاطمه زهرا
سلام الله علیها را زیادتربه جا بیاور»،
زیرا:

در این کاری که انجام داده‌ای فضیلت آن بیشتر از بقیّه است «یعنی طواف
کردن به نیابت از طرف فاطمه زهرا سلام الله علیها دارای فضیلت بیشتری
است از طواف به نیابت از طرف سایر حضرات معصومین علیهم السّلام».^۱
این حدیث شریف را آیت الله مستنبط از اصول کافی و از بحار الانوار علامّه
مجلسی «جلد ۵۰، صفحه ۱۰۱، حدیث ۱۵» نقل نموده است.

این حدیث شریف نیز به طور تلویحی و بلکه به طور آشکار افضلیت فاطمه
زهرا سلام الله علیها را بر حضرات معصومین علیهم السّلام بیان می‌فرماید
«غیر از وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم و امیرالمؤمنین
علی بن ابیطالب علیه السّلام که شخص اوّل عالم وجود و شخص دوّم عالم
وجود می‌باشند».

حدیث چهاردهم:

وجود مقدّس امام کاظم علیه السّلام فرمودند:
وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم در آخرین ساعات عمر
مبارک خویش دست صدیقه کبری فاطمه زهرا سلام الله علیها را در دست
امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السّلام قرار داد و به او فرمود:
یا ابا الحسن:

هَذِهِ وَدِيْعَةُ اللَّهِ وَرَسُولِهِ مُحَمَّدٌ عِنْدَكَ،

۱. قطره‌ای از دریای فضائل اهل بیت علیهم السّلام، تألیف آیت الله سید احمد مستنبط، جلد اوّل، بخش سوّم،
صفحه ۴۲۸ تا ۴۳۰، حدیث ۳۴/۲۸۵.

فَأَحْفَظُ اللَّهَ وَ أَحْفَظُنِي فِيهَا،

وَ اِنَّكَ لَفَاعِلُهُ.

يَا عَلِيُّ:

هَذِهِ وَ اللَّهُ سَيِّدَةَ نِسَاءِ أَهْلِ الْجَنَّةِ مِنَ الْأَوَّلِينَ وَ الْآخِرِينَ.

يَا عَلِيُّ:

أَنْفَذُ لِمَا أَمَرْتُكَ بِهِ فَاطِمَةُ، يَعْنِي:

وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم در آخرین ساعات عمر مبارک خویش دست صدیقه کبری فاطمه زهرا سلام الله علیها را در دست مولی الموحّدين امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام قرار داد و به او فرمود:

يا ابا الحسن:

فاطمه زهرا ودیعه و امانت خدا نزد تو است،

پس:

این ودیعه و امانت خدا و رسول خدا را حفظ کن،

و تو این کار را خواهی کرد.

ای علی:

به خدا قسم:

فاطمه زهرا سیّده و سرور بانوان بهشت است از اولین و آخرین آنها.

ای علی:

هر دستوری که فاطمه به تو داد آن را انجام بده «فاطمه زهرا هر فرمانی که

داد آن را انجام بده».^۱

۱. جُتَّة العاصمه، تألیف آیت الله سید محمد حسن میرجهانی، فصل هفدهم، صفحه ۴۷۷ و ۴۷۸، حدیث دوّم. تحقیقی درباره زندگانی فاطمه زهرا سلام الله علیها، تألیف آیت الله سید محمد کاظم قزوینی، صفحه ۱۸۱. خصائص فاطمیّه، تألیف آیت الله شیخ محمدباقر کجوری مازندرانی، صفحه ۳۲۷، خصیصه نهم - صفحه ۳۴۸، خصیصه یازدهم، مورد سی و نهم - صفحه ۳۵۶، خصیصه دوازدهم. فاطمه علیها سلام سرور دل پیامبر اکرم، تألیف آیت الله رحمانی همدانی، فصل چهارم، صفحه ۹۲، حدیث ۳.

همانطور که قبلاً به عرض رسید،

وجود مقدّس مولی الموحّدين امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السّلام دوّمین شخصیت عالم خلقت و شخص دوّم عالم وجود است، یعنی: مقام آن حضرت، بعد از وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم از همه مخلوقات الهی اعم از انبیاء و ملائکه مقرب الهی برتر و بالاتر است،

و اطاعت از آن حضرت را خداوند متعال بر همه مخلوقات خویش واجب فرموده است «غیر از وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم که اوّلین شخصیت عالم خلقت و شخص اوّل عالم وجود می باشد»،
لذا:

در عالم وجود فقط و فقط وجود مقدّس پیامبر اکرم می تواند و حق دارد به امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السّلام دستور دهد و لاغیر،
یعنی:

غیر از وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم همه مخلوقات الهی موظّف به اطاعت از دستورات و فرامین امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السّلام می باشند،
و اگر از دستورات آن حضرت اطاعت نکنند مرتکب بزرگترین گناه و معصیت شده اند،

و در این رابطه فقط یک استثناء وجود دارد و آن نیز وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها می باشد که وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم در رابطه با لزوم اطاعت از دستورات فاطمه زهرا سلام الله علیها به امیرالمؤمنین علیه السّلام فرمود:

یا عَلِيُّ:

أَنْفَذَ لِمَا أَمَرَ تَكَّ بِهِ فَاطِمَةٌ، یعنی:

ای علی:

هر دستوری که فاطمه به تو داد آن را انجام بده.

این موضوع نیز یکی از دلایل افضلیت فاطمه زهرا سلام الله علیها بر حسنین علیهما السلام «امام حسن و امام حسین علیهما السلام» و نه امام معصوم علیهم السلام از نسل امام حسین علیه السلام می باشد، یعنی:

امام حسن و امام حسین علیهما السلام در زمان حیات امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام مأموم پدر بزرگوار خویش بودند، و موظف به اطاعت از دستورات آن بزرگوار، و حق نداشتند به آن بزرگوار دستور دهند.

بعد از رحلت وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم همه مخلوقات الهی از جمله وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله علیها و حسنین علیهما السلام موظف به اطاعت از وصی بلافصل پیامبر اکرم و خلیفه رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم یعنی امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام بودند، لیکن:

فقط و فقط فاطمه زهرا سلام الله علیها حق داشت به امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام دستور دهد، و امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام نیز موظف به اطاعت از دستورات آن علیا مخدّره بود،

در عین حال که امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام امام واجب الاطاعه بود و همه مخلوقات الهی از جمله فاطمه زهرا سلام الله علیها موظف به اطاعت از اوامر و دستورات آن حضرت بودند.

در کتاب خصائص فاطمیّه در رابطه با افضلیت فاطمه زهرا سلام الله علیها

بر حسنین علیهما السَّلام و مجاز بودن آن علیا مخدَّره به دستور دادن به امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السَّلام آمده که:

وجود مقدَّس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السَّلام و فاطمه زهرا سلام الله علیها و امام حسن مجتبی علیه السَّلام و امام حسین علیه السَّلام بعد از وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلَّم حُجج الهیّه بودند «حجّت خداوند متعال بودند بر مخلوقات الهی»، لیکن:

بر فاطمه زهرا سلام الله علیها و بر امام حسن و امام حسین علیهما السَّلام لازم بود اِتباع اوامر و نواهی حجّت اعظم خداوند متعال یعنی امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السَّلام «بعد از رحلت پیامبر اکرم، اطاعت از حضرت امیر علیه السَّلام بر فاطمه زهرا و حسنین علیهم السَّلام واجب بود»،

و این سه بزرگوار هم با کمال رغبت از وجود مقدَّس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السَّلام اطاعت می نمودند،

اما از بابت عصمتی که آن سه بزرگوار داشتند هر کدام بِنَفْسِه حجّت کبرای خداوند متعال بر خلق بودند،

لیکن:

فاطمه زهرا سلام الله علیها افضل از حسنین علیهما السَّلام بود،

به نحوی که وجود مقدَّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلَّم به امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السَّلام فرمود:

یا عَلِيُّ:

أَنْفِذْ لِمَا أَمَرْتُكَ بِهِ فَاطِمَةُ، یعنی:

ای علی:

اطاعت کن آنچه را که فاطمه امر می کند.^۱

۱. خصائص فاطمیّه، تألیف آیت الله شیخ محمدباقر کجوری مازندرانی، صفحه ۳۵۰ تا ۳۵۶. خبیصه دوازدهم «ذیل عنوان: فاطمه علیها السَّلام افضل از حسنین علیهما السَّلام».

در قسمت دیگری از کتاب خصائص فاطمیّه در رابطه با افضلیّت فاطمه زهرا سلام الله علیها بر حسنین علیهما السّلام و اطاعت کردن امیرالمؤمنین علیّ بن ابیطالب علیه السّلام از دستورات آن علیا مخدّره آمده که:

از احادیث معتبره متواتره است که ائمه معصومین علیهم السّلام درباره فاطمه زهرا سلام الله علیها فرموده‌اند:

كَانَ أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ يُطِيعُهَا فِي جَمِيعِ مَا تَأْمُرُهُ، یعنی:

وجود مقدّس امیرالمؤمنین علیّ بن ابیطالب علیه السّلام تمام اوامر و دستورات فاطمه زهرا سلام الله علیها را اطاعت می‌کرد.^۱

آیت‌الله کجوری مازندرانی در توضیح ذیل این حدیث شریف می‌گوید:

حقیر را در فَضْل و برتری امیرالمؤمنین علیّ بن ابیطالب علیه السّلام بر فاطمه زهرا سلام الله علیها سخنی نیست،

و هر مسلمانی بر این قضیه آگاه است «فضل و برتری امیرالمؤمنین علیّ بن ابیطالب علیه السّلام بر فاطمه زهرا سلام الله علیها».

و این مطلب جزء مذهب حق است، لیکن:

خداوند متعال در آیه مباهله «آیه ۶۱ سوره آل عمران» وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها را مساوی با امیرالمؤمنین علیّ بن ابیطالب علیه السّلام ذکر فرموده،

و این از خصائص فاطمه زهرا سلام الله علیها می‌باشد،

و شاهد بر مقصود، احادیث معتبره متواتره از ائمه معصومین علیهم السّلام است که در رابطه با فاطمه زهرا سلام الله علیها فرموده‌اند:

كَانَ أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ يُطِيعُهَا فِي جَمِيعِ مَا تَأْمُرُهُ،

و در احادیث و روایاتی نیز هست که:

۱. خصائص فاطمیّه، تألیف آیت‌الله شیخ محمدباقر کجوری مازندرانی، صفحه ۳۲۷.

خصیصه نهم «ذیل عنوان: همسر معصومه باید معصوم باشد».

گاهی وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم به امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام می فرمود:

اطاعت کن فاطمه را در هر چه که امر می کند،

و به فاطمه زهرا سلام الله علیها نیز می فرمود:

اطاعت کن امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب را در هر چه که امر می کند.^۱

ملاحظه فرمودید که:

طبق این حدیث شریف نبوی «یا عَلِيُّ: أَنْفِذْ لِمَا أَمَرْتُكَ بِهِ فَاطِمَةُ» در عالم وجود و در جهان خلقت، بعد از پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فقط و فقط یک نفر حق دارد به امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام دستور دهد،

و آن شخص نیز سؤمین شخصیت عالم خلقت و شخص سؤم عالم وجود یعنی فاطمه زهرا سلام الله علیها می باشد،

با علم و اقرار به این مطلب که وجود مقدس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام دوّمین شخصیت عالم خلقت و شخص دوّم عالم وجود می باشد، و بعد از رحلت وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم بر همه مخلوقات الهی از جمله بر فاطمه زهرا سلام الله علیها امامت و ولایت دارد و همگان و از جمله فاطمه زهرا سلام الله علیها و حسنین علیهما السلام موظف به اطاعت از آن حضرت می باشند.

این حدیث شریف نیز تلویحاً افضلیت فاطمه زهرا سلام الله علیها بر حسنین علیهما السلام را بیان می فرماید، زیرا:

فقط فاطمه زهرا سلام الله علیها در عین مأموم بودن برای حضرت امیر علیه السلام می تواند به آن حضرت دستور دهد،

۱. خصائص فاطمیّه، تألیف آیت الله شیخ محمدباقر کجوری مازندرانی، صفحه ۳۲۷، خصیصه نهم، صفحه ۳۴۸، خصیصه یازدهم.

لیکن حسنین علیهما السّلام هیچگاه مجاز نبودند که به حضرت امیر علیه السّلام دستور دهند،

و این قضیه نیز علاوه بر دهها دلیل دیگر دالّ بر افضلیّت فاطمه زهرا سلام الله علیها بر حسنین علیهما السّلام و نه امام معصوم از اولاد امام حسین علیه السّلام می باشد.

احادیث شریف بعد نیز افضلیّت فاطمه زهرا سلام الله علیها بر یازده امام معصوم علیهم السّلام و به طریق اُولى افضلیّت آن علیا مخدّره را بر تمام انبیاء و ملائکه الهی بیان می فرمایند،

و معنی این احادیث شریف این است که:

وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها بعد از وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم و بعد از وجود مقدّس امیر المؤمنین علی بن ابیطالب علیه السّلام، سوّمین شخصیت عالم خلقت و شخص سوّم عالم وجود است، و بعد از آن علیا مخدّره یازده امام معصوم علیهم السّلام از نسل و ذریّه آن حضرت واقع شده اند.

حدیث پانزدهم:

خداوند متعال به پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم فرمود:

يَا أَحْمَدُ:

لَوْلَاكَ لَمَا خَلَقْتُ الْأَفْلَاكَ،

و لَوْلَا عَلِيٌّ لَمَا خَلَقْتُكَ،

و لَوْلَا فَاطِمَةُ لَمَا خَلَقْتُكُمَا، یعنی:

خداوند متعال به پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم فرمود:

ای احمد:

اگر تو نبودی افلاک را خلق نمی کردم «اگر تو نبودی جهان و جهانیان و آسمانها و کرات را خلق نمی کردم»،
و اگر علی نبود تو را خلق نمی کردم،
و اگر فاطمه نبود شما دو نفر «تو و علی» را خلق نمی کردم.
این حدیث شریف قدسی را جابر بن عبدالله انصاری از وجود مبارک پیامبر اکرم نقل نموده است.

جابر بن عبدالله انصاری پس از نقل این حدیث شریف عنوان نموده که:
هَذَا مِنْ أَسْرَارِ أَلَّتِي أَمَرَنَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ بِكَيْتْمَانِهِ إِلَّا عَنْ أَهْلِهِ، یعنی:

این حدیث شریف از اسراری است که وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم ما را امر به کتمان آن کرده مگر برای اهلش «کتمان = پنهان کردن، پنهان نمودن»^۱.
ملاحظه فرمودید که:

در این حدیث شریف قدسی وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله علیها و پدر بزرگوارش و شوهر گرانقدرش علت و سبب خلقت عالم معرفی شده اند، یعنی:

این ذوات مقدسه علت غایی خلقت هستند «و یازده امام معصوم دیگر که ذیل سوّمین فضیلت فاطمه زهرا سلام الله علیها در این کتاب شریف فاطمی راجع به آن توضیحات کاملی ارائه شده است»،

۱. جَنَّة العاصمه، تألیف آیت الله سید محمدحسن میرجهانی، صفحه ۳۰۲ و ۳۰۳.
فصل یازدهم «ذیل عنوان: افضلیت فاطمه زهرا سلام الله علیها بر تمام انبیاء و مرسلین غیر از پدر بزرگوارش». جلوه نور، تألیف آیت الله سعادت پرور، فصل نهم، صفحه ۷۶، حدیث ششم.
حدیث لَوْلَا فَاطِمَةُ، تألیف آیت الله محمدعلی گرامی، صفحه ۱۱ و ۱۵.
فاطمه علیها سلام سرور دل پیامبر اکرم، تألیف آیت الله رحمانی همدانی، صفحه ۱۵ و ۱۶ «مقدمه مؤلف»، صفحه ۲۰۱، فصل پانزدهم «ذیل عنوان: نامهای فاطمه زهرا سلام الله علیها».

و علت و سبب خلقت عالم معرّفی شده‌اند،
و در بین این چهارده وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم
مقام اوّل را دارد و اوّلین شخصیت عالم خلقت و شخص اوّل عالم وجود
است،

و امیرالمؤمنین علیّ بن ابیطالب علیه السّلام در جایگاه دوّم قرار گرفته و
دوّمین شخصیت عالم خلقت و شخص دوّم عالم وجود می‌باشد،
و وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها سوّمین شخصیت عالم خلقت
و شخص سوّم عالم وجود است،

و به همین لحاظ در این حدیث شریف قدسی فاطمه زهرا سلام الله علیها
و پدر بزرگوارش و شوهر گرانقدرش علت غایی خلقت معرّفی شده‌اند که
انشاءالله تعالی در ادامه بحث راجع به آن توضیحات بیشتری ارائه خواهد شد.
در کتاب حدیث لَوْلا فَاطِمَةُ تَأْلِيف آیت الله گرامی در توضیح ذیل این
حدیث شریف قدسی آمده که:

تنها این حدیث شریف نیست که فاطمه زهرا سلام الله علیها را غرض از
خلقت عالم معرّفی نموده است،

احادیث دیگری هم داریم که دلالت بر این موضوع دارد.^۱

در صفحه ۹۸ کتاب حدیث لَوْلا فَاطِمَةُ آمده که:

فقط حدیث شریف لَوْلا فَاطِمَةُ نیست که فاطمه زهرا سلام الله علیها را
غایت آفرینش قرار داده است،

و در این رابطه احادیث دیگری هم هست.

در قسمت دیگری از کتاب حدیث لَوْلا فَاطِمَةُ در رابطه با اینکه وجود
مقدّس چهارده معصوم علیهم السّلام هدف از خلقت و علت غایی آفرینش

۱. حدیث لَوْلا فَاطِمَةُ، تألیف آیت الله محمدعلی گرامی، صفحه ۱۱ و ۱۲.

هستند عنوان شده که:

احادیث فراوانی درباره پیامبر اکرم و یا درباره حضرت امیر علیهما السلام و یا درباره خمسه طیبه علیهم السلام «یعنی حضرت محمد و علی و فاطمه و حسن و حسین علیهم السلام» و یا درباره ائمه معصومین علیهم السلام وارد شده که این ذوات مقدسه هدف از آفرینش و علت غایی خلقت هستند، و این دسته از احادیث و روایات شریف، متعدد و مکرر و مستفیض و بلکه متواتر می باشند.^۱

در قسمت دیگری از کتاب حدیث لَوْلَا فَاطِمَةٌ در رابطه با علت غایی آفرینش بودن فاطمه زهرا سلام الله علیها و پدر بزرگوارش و شوهر گرانقدرش آمده که:

در بعضی از این احادیث شریف تعبیر «لَوْلَاكَ» و یا تعبیر «لَوْلَا أَنْتَ» آمده که هدف از خلقت بودن پیامبر اکرم را بیان می فرماید. گاهی در این احادیث شریف تعبیر «لَوْلَا أَنْتُمْ» آمده که خطاب به پیامبر اکرم و حضرت امیر علیهما السلام می باشد و هدف از خلقت بودن این دو بزرگوار را بیان می فرماید.

گاهی در این احادیث شریف تعبیر «لَوْلَا أَنْتُمْ» آمده که خطاب به خمسه طیبه علیهم السلام و یا خطاب به چهارده معصوم علیهم السلام می باشد و این ذوات مقدسه را علت و سبب آفرینش معرفی می فرماید.

از همه این احادیث نورانی و شریف یقین قطعی و مسلم حاصل می شود که وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم و اهل بیت آن حضرت یعنی وجود مقدس چهارده معصوم علیهم السلام غایت و هدف همه عالم می باشند، یعنی:

۱. حدیث لَوْلَا فَاطِمَةٌ، تألیف آیت الله محمدعلی گرامی، صفحه ۱۲.

هدف از خلقت همه عالم وجود مقدّس چهارده معصوم علیهم السّلام می‌باشند.

در میان این احادیث شریف دو سه حدیث شریف هم هست که میان پیامبر اکرم و اهل بیت آن حضرت ترتیبی ذکر شده است، و این دو سه حدیث شریف می‌فهماند که:
با خلقت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم و امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السّلام و حسنین علیهما السّلام هنوز نور مطلق تحقّق نیافته بود، لذا:

فاطمه زهرا سلام الله علیها خلق شد، یعنی:

غایت خلقت همگی حضرت زهرا سلام الله علیها می‌باشد، یعنی:

وجود مقدّس پیامبر اکرم و حضرت امیر و حسنین علیهم السّلام نیز قدم آخر نیستند و ماقبل آخر می‌باشند، یعنی:

آن ذوات مقدّسه مقدّمه آخرین می‌باشند،

و آن نیز وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها می‌باشد،

و در میان احادیث شریف یک حدیث شریف هم هست که بیان می‌فرماید:

اگر پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم نبود عالم نبود،

و اگر امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السّلام نبود پیامبر اکرم نبود،

و اگر فاطمه زهرا سلام الله علیها نبود پیامبر اکرم و امیرالمؤمنین علیهما

السّلام نبودند.^۱

در قسمت دیگری از کتاب حدیث لَوْلا فَاطِمَةُ در رابطه با اینکه اگر حضرت

زهرا سلام الله علیها نبود پیامبر اکرم و حضرت امیر علیهما السّلام نبودند آمده

که:

۱. حدیث لَوْلا فَاطِمَةُ، تألیف آیت الله محمدعلی گرامی، صفحات ۱۱ تا ۱۵، ۳۰ تا ۳۳ - صفحه ۹۸ و ۱۰۳ تا ۱۰۸.

تداوم امامت به وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله عليها بستگی دارد،
یعنی:

وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله عليها با عمر کوتاه خویش پس از رحلت پیامبر اکرم، مهمترین رکن رسالت یعنی امامت امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام را حفظ نموده است، لذا:

اگر فاطمه زهرا سلام الله عليها نبود امامت تداوم نداشت،

و اگر امامت تداوم پیدا نمی کرد رسالت ابتر و ناقص می ماند،

و اگر رسالت نبود خلقت معنا پیدا نمی کرد،

و به همین جهت است که طبق این حدیث شریف قدسی «یا اَحْمَدُ: لَوْلَاكَ

لَمَا خَلَقْتُ الْأَفْلَاكَ، وَ لَوْلَا عَلِيٌّ لَمَا خَلَقْتُكَ، وَ لَوْلَا فَاطِمَةُ لَمَا خَلَقْتُكُمْ».

اگر فاطمه زهرا سلام الله عليها نبود حضرت علی علیه السلام نبود،

و اگر حضرت علی علیه السلام نبود پیامبر اکرم نبود، یعنی:

اگر فاطمه زهرا سلام الله عليها نبود امامت نبود،

و اگر امامت نبود رسالت نبود.^۱

قابل ذکر است که:

قطعاً منظور این حدیث شریف افضلیت فاطمه زهرا سلام الله عليها بر

وجود مقدس پیامبر اکرم و امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیهما السلام نیست،

گرچه از ظاهر این حدیث شریف چنین فهمیده می شود،

لیکن به طور مسلم از این حدیث شریف قدسی می توان فهمید که این سه

بزرگوار، افضل و اشرف مخلوقات هستند،

و قطعاً فاطمه زهرا سلام الله عليها بعد از وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله

۱. حدیث لَوْلَا فَاطِمَةَ، تألیف آیت الله محمدعلی گرامی:

صفحه ۳۷ تا ۳۹ «ذیل عنوان: معنای جمله دوّم حدیث لَوْلَا فَاطِمَةَ».

صفحه ۱۱۱ «ذیل عنوان: تداوم امامت به وجود فاطمه زهرا سلام الله عليها».

علیه و آله و سلم و بعد از وجود مقدّس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام افضل و اشرف مخلوقات الهی است، یعنی:

وجود مقدّس فاطمه زهرا سوّمین شخصیت عالم خلقت و شخص سوّم عالم وجود می باشد،

و بعد از این علیا مخدّره یازده امام معصوم علیهم السلام از نسل آن حضرت واقع شده اند.

در کتاب جلوه نور در توضیح ذیل این حدیث شریف «یا أَحْمَدُ: لَوْلَا لَمَّا خَلَقْتُ الْأَفْلَاكَ، وَ لَوْلَا عَلِيٌّ لَمَّا خَلَقْتُكَ، وَ لَوْلَا فَاطِمَةُ لَمَّا خَلَقْتُكُمَا» مطلبی بیان شده که شبیه توضیحات صفحات قبل مبین این مطلب است که وجود مقدّس فاطمه زهرا و پدر بزرگوارش و شوهر گرانقدرش غرض از خلقت همه مخلوقات می باشند،

و فاطمه زهرا سلام الله علیها بعد از پدر بزرگوارش و بعد از شوهر گرانقدرش افضل و اشرف مخلوقات الهی است و سوّمین شخصیت عالم خلقت می باشد.

در این رابطه در کتاب جلوه نور آمده که:

حدیث شریف قدسی است که خداوند متعال به پیامبراکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمود:

یا أَحْمَدُ:

لَوْلَا لَمَّا خَلَقْتُ الْأَفْلَاكَ،

وَ لَوْلَا عَلِيٌّ لَمَّا خَلَقْتُكَ،

وَ لَوْلَا فَاطِمَةُ لَمَّا خَلَقْتُكُمَا.

آنچه که اجمالاً در رابطه با حلّ مشکل فهم این حدیث شریف قدسی می توان بیان کرد این است که:

مسئلاً منظور این حدیث شریف قدسی یک نحوه شرافت و افضلیت حضرت علی علیه السلام بر پیامبر اکرم نیست، همچنین:

مسئلاً منظور این حدیث شریف قدسی یک نحوه شرافت و افضلیت فاطمه زهرا سلام الله علیها بر پیامبر اکرم و بر حضرت امیر علیهما السلام نمی باشد، بلکه: می توان گفت که این حدیث شریف قدسی در صدد بیان این مطلب است که:

این سه بزرگوار «فاطمه زهرا سلام الله علیها و پدر بزرگوارش و شوهر گرانقدرش» غرض غایی خلقت عالم و مظهر تمام و کمال تجلی حضرت حق بوده اند، لذا:

این سه بزرگوار افضل و اشرف مخلوقات الهی می باشند، و به عبارت دیگر:

قسمت اول این حدیث شریف قدسی «لَوْلَاكَ لَمَا خَلَقْتُ الْأَفْلَاكَ» شامل همه موجودات و مخلوقات اعم از ملائکه و جنّ و انس و انبیاء و اولیاء از جمله حضرت علی و حضرت زهرا سلام الله علیهما می شود. قسمت دوم این حدیث شریف قدسی «لَوْلَا عَلِيٌّ لَمَا خَلَقْتُكَ» نیز شامل همه موجودات و مخلوقات حتی پیامبر اکرم می شود.

قسمت سوم این حدیث شریف قدسی «لَوْلَا فَاطِمَةُ لَمَا خَلَقْتُكُمْ» نیز شامل همه موجودات و مخلوقات حتی پیامبر اکرم و حضرت علی علیهما السلام می شود،

و در واقع این حدیث شریف قدسی می خواهد بفرماید که:

شما سه نفر «پیامبر اکرم، حضرت امیر و حضرت زهرا علیهم السلام» غرض از خلقت همه موجودات و مخلوقات می باشید،

و هر کدام از شما سه نفر غرض برای خلقت دو نفر دیگر هستید،
یعنی:

این سه بزرگوار یعنی وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم و وجود مقدس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام و وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله علیها به ترتیب افضل و اشرف مخلوقات الهی می باشند «یعنی پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم اولین شخصیت عالم خلقت و شخص اول عالم وجود می باشد، و امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام دومین شخصیت عالم خلقت و شخص دوم عالم وجود است، و فاطمه زهرا سلام الله علیها سومین شخصیت عالم خلقت و شخص سوم عالم وجود می باشد»، و اگر به احادیث دیگر مرتبط با این حدیث شریف قدسی توجه نماییم پی می بریم که:

خداوند متعال عالم را برای انوار مقدسه چهارده معصوم علیهم السلام خلق فرموده است،

و این ذوات مقدسه غرض غایی خلقت عالم می باشند.^۱

آیت الله میرجهانی در کتاب جنة العاصمه در توضیح ذیل این حدیث شریف قدسی می گوید:

روح مطهر فاطمه سلام الله علیها ام ابیها است و اصل و ریشه موجودیت پدربزرگوارش می باشد،

چرا که در مقام ملکوتی، آن روح مطهر ظرف تعین و تحقق نور بلا تعین محمدی و علوی سلام الله علیهما می باشد که تعین و تحقق مطروف به ظرف آن است، یعنی:

روح مطهر فاطمه زهرا سلام الله علیها ظرف است،

۱. جلوه نور، تألیف آیت الله سعادت پرور، فصل نهم، صفحه ۷۶ تا ۷۹.
حدیث ششم و توضیحات ذیل حدیث شریف «ذیل عنوان: عظمت فاطمه زهرا سلام الله علیها نزد پروردگار».

و مطروف آن ظرف، نور محمّدی و علوی علیهما السّلام می باشد،
و این است معنای حدیث شریف قدسی که خداوند متعال به پیامبر اکرم
صلی الله علیه و آله و سلّم فرمود:

یا أَحْمَدُ:

لَوْلَاكَ لَمَا خَلَقْتُ الْأَفْلَاكَ،

و لَوْلَا عَلِيٌّ لَمَا خَلَقْتُكَ،

و لَوْلَا فَاطِمَةٌ لَمَا خَلَقْتُكُمَا، یعنی:

اگر چنین ظرفی نبود برای تعیین آن مطروف مجالی نبود.

این حدیث شریف قدسی دالّ بر افضلیّت وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام
الله علیها بر دو نفس نفیس محمّدی و علوی «یعنی وجود مبارک پیامبر اکرم
و حضرت امیر علیهما السّلام» نیست، لیکن:

وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها غیر از این دو بزرگوار «پیامبر اکرم
و حضرت علی علیهما السّلام» بر تمام انبیاء و رسل و بر تمام مخلوقات الهی
افضلیّت دارد، یعنی:

آن علیا مخدّره سوّمین شخصیت عالم خلقت و شخص سوّم عالم وجود
است،

و پس از آن علیا مخدّره یازده امام معصوم علیهم السّلام از نسل و ذریّه اش
قرار گرفته اند.^۱

در قسمت دیگری از کتاب جُنّة العاصمه در رابطه با این حدیث شریف
قدسی «یا أَحْمَدُ: لَوْلَاكَ لَمَا خَلَقْتُ الْأَفْلَاكَ، و لَوْلَا عَلِيٌّ لَمَا خَلَقْتُكَ، و لَوْلَا فَاطِمَةٌ لَمَا
خَلَقْتُكُمَا» آمده که:

۱. جُنّة العاصمه، تألیف آیت الله سیّد محمّدحسن میرجهانی: صفحه ۷ «مقدّمه مؤلف».

فصل یازدهم، صفحه ۳۰۴ تا ۳۰۸ «ذیل عنوان: افضلیّت فاطمه زهرا سلام الله علیها بر تمام انبیاء و مرسلین
غیر از پدر بزرگوارش».

آنچه که اینجا بحث در اطراف آن لازم و مقتضی است، مفهوم این حدیث شریف قدسی می باشد،

مخصوصاً قسمت دوّم و سوّم این حدیث شریف «وَلَوْلَا عَلِيٌّ لَمَا خَلَقْتُكَ، وَ لَوْلَا فَاطِمَةٌ لَمَا خَلَقْتُكُمَا»،

که بیشتر مغزها تحمّل آن را ندارند،

حال آنکه این سه بزرگوار هر سه اعضاء اصلی هستند،

و فاطمه زهرا سلام الله علیها مجمع البحرین دریای نبوّت و دریای علم، و مجمع التّورین نور نبوّت و امامت است،

و ذوات مقدّسه محمّد و علی و فاطمه زهرا سلام الله علیهم اجمعین هر سه قائم به یکدیگر می باشند،

به نحوی که اگر هر کدام از آن سه بزرگوار نبود،

دو نفر دیگر نیز نبودند.^۱

ظرف = آنچه که در آن چیزی نهند، آنچه از زمان و مکان که در آن امری

به وقوع می پیوندد.

مَظروف = آنچه که در ظرف نهند.

تَعَيَّن = عینیّت یافتن، به چشم دیدن و به یقین پیوستن.

تَحَقُّقٌ = به حقیقت پیوستن، درست شدن، هست شدن.

مَجْمَعٌ = جای جمع شدن، محل جمع شدن.

بَحْرٌ = دریا.

در کتاب فاطمه علیها سلام سرور دل پیامبر اکرم تألیف آیت الله رحمانی همدانی در توضیح ذیل این حدیث شریف قدسی «يَا أَحْمَدُ: لَوْلَاكَ لَمَا خَلَقْتُ الْأَفْلَاكَ، وَ لَوْلَا عَلِيٌّ لَمَا خَلَقْتُكَ، وَ لَوْلَا فَاطِمَةٌ لَمَا خَلَقْتُكُمَا»،

۱. جُتَّة العاصمه، تألیف آیت الله سیّد محمدحسن میرجهانی، صفحه ۳۰۳.

فصل یازدهم «ذیل عنوان: افضلیت فاطمه زهرا سلام الله علیها بر تمام انبیاء و مرسلین غیر از پدر بزرگوارش».

آمده که:

این حدیث شریف قدسی در مقام بیان افضلیت و برتری فاطمه زهرا سلام الله علیها بر پدر بزرگوارش و بر شوهر گرانقدرش نمی باشد، گرچه در یک نظر سطحی و ابتدایی چنین پنداری را به وجود می آورد. این حدیث شریف قدسی گویای استمرار شریعت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم به وجود مبارک فاطمه زهرا سلام الله علیها می باشد. این حدیث شریف قدسی در راستای مضمون آیه ۶۷ سوره مبارکه مائده است که خداوند متعال به پیامبر اکرم می فرماید:

يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ، فَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ، یعنی: اگر در ابلاغ امامت و ولایت امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام اهمال می شد «اهمال = سستی کردن، سهل انگاری کردن، رها کردن»، در حقیقت در ابلاغ تمامی احکام دین اهمال شده بود، و دین اسلام مانند جسمی بی جان و بی روح می شد، و این آیه شریفه «آیه ۶۷ سوره مبارکه مائده» کاشف از این است که خداوند متعال رسولش را به حکمی دستور داده که تمامیت امر دین اسلام وابسته به آن می باشد،

و بیان می فرماید که:

اگر امامت و ولایت نبود اثری از نبوت باقی نمی ماند، و اینجاست که اهمیت و عظمت امامت و ولایت روشن می شود. این حدیث شریف قدسی نیز اهمیت و عظمت وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله علیها را بیان می فرماید،

و می خواهد این مطلب را بفهماند که:

اگر فاطمه زهرا سلام الله علیها وجود نداشت، ارکان رسالت و امامت منهدم

و ویران می شد و نامی از آن ها باقی نمی ماند،

و به عبارت دیگر:

اگر فاطمه زهرا سلام الله علیها وجود نداشت، امامت و ولایت استمرار پیدا نمی کرد، زیرا:

فاطمه زهرا سلام الله علیها ظرف امامت و ولایت و درخت نبوت است، و اگر آن علیا مخدّره نبود درخت نبوت و امامت بدون میوه می ماند، و از این جهت است که خداوند متعال در این حدیث شریف قدسی به پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم فرمود:

وَلَوْلَا فَاطِمَةُ لَمَا خَلَقْتُكُمْ، یعنی:

ای پیامبر:

اگر فاطمه نبود شما دو نفر را «پیامبر اکرم و حضرت علی علیهما السلام» را خلق نمی کردم.

آیت الله رحمانی همدانی در انتهای بحث اینگونه جمع بندی می کند که:

۱- وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم نخستین مخلوق و افضل و اشرف مخلوقات الهی و شخص اوّل عالم وجود است، و افلاک به خاطر وجود آن حضرت خلق شده اند، از این رو خداوند متعال فرمود:

يَا أَحْمَدُ:

لَوْلَاكَ لَمَا خَلَقْتُ الْأَفْلَاكَ،

۲- اگر امامت و ولایت نبود رسالت و نبوت مفید نبود، بلکه بیهوده و بی فایده بود،

و چون خداوند متعال برتر از آن است که عمل بیهوده و عبث انجام دهد،

لذا:

به پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم دستور فرمود تا امر امامت و ولایت را به مردم ابلاغ نماید،
و چون اصل ولایت، وجود مقدس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام می باشد که شخص دوّم عالم وجود است،
از این رو خداوند متعال به پیامبر اکرم فرمود:
لَوْلَا عَلِيٌّ لَمَا خَلَقْتُكَ.

۳- اگر فاطمه زهرا سلام الله علیها وجود نداشت امامت و ولایت استمرار پیدا نمی کرد و در نتیجه رسالت و نبوّت بی فایده بود، زیرا:
وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله علیها که سوّمین شخصیت عالم خلقت می باشد ظرف امامت و ولایت و درخت نبوّت است،
و اگر آن علیا مخدّره نبود درخت نبوّت و امامت خشک می شد و از بین می رفت و ارکان رسالت و امامت منهدم و ویران می شد و اثری از آن ها باقی نمی ماند،

از این رو خداوند متعال به پیامبر اکرم فرمود:
وَلَوْلَا فَاطِمَةُ لَمَا خَلَقْتُكُمْ، یعنی:
اگر فاطمه نبود تو و علی را خلق نمی کردم.^۱
ملاحظه فرمودید که:

طبق این حدیث شریف قدسی «يَا أَحْمَدُ: لَوْلَاكَ لَمَا خَلَقْتُ الْأَفْلَاكَ، وَ لَوْلَا عَلِيٌّ لَمَا خَلَقْتُكَ، وَ لَوْلَا فَاطِمَةُ لَمَا خَلَقْتُكُمْ» و توضیحات ذیل این حدیث شریف، وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم و امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام و فاطمه زهرا سلام الله علیها به عنوان اوّلین و دوّمین و

۱. فاطمه علیها سلام سرور دل پیامبر اکرم، تألیف آیت الله رحمانی همدانی، صفحه ۲۲ تا ۲۶، مقدّمه مولّف، صفحه ۱۵۸، فصل یازدهم «ذیل عنوان: کرامت و منزلت فاطمه زهرا سلام الله علیها نزد پیامبر اکرم»، صفحه ۲۰۱، فصل پانزدهم «ذیل عنوان: نام های فاطمه زهرا سلام الله علیها».

سوّمین شخصیت عالم خلقت، علّت غایی خلقت می باشند،
و مقام آن ذوات مقدّسه، همچنین مقام یازده امام معصوم از نسل و ذریه آن
بزرگواران از مقام تمام انبیاء و مرسلین و ملائکه الهی برتر و بالاتر می باشد.
مقام و منزلت وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها به عنوان سوّمین
شخصیت عالم خلقت و شخص سوّم عالم وجود به قدری رفیع و والا است
که دوّمین شخصیت عالم خلقت و شخص دوّم عالم وجود یعنی امیرالمؤمنین
علی بن ابیطالب علیه السّلام به همسری فاطمه زهرا سلام الله علیها مباحات
می کند،

همچنین وجود مقدّس امام مجتبی علیه السّلام و امام زمان علیه السّلام به
جهت اینکه وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها مادر آن بزرگواران است
مباحات می کنند،

و این امر حاکی از مقام والا و غیر قابل توصیف آن علیا مخدّره می باشد.
قبل از پرداختن به ادامه احادیث در رابطه افضلیّت فاطمه زهرا سلام الله
علیها بر تمام مخلوقات الهی «غیر از پیامبر اکرم و حضرت امیر سلام الله
علیهما»،

به سه حدیث شریف در رابطه با مباحات نمودن امیرالمؤمنین علی بن
ایطالب و امام مجتبی و امام زمان علیهم السّلام به وجود مقدّس فاطمه زهرا
سلام الله علیها اشاره می شود تا به گوشه ای از مقامات آن علیا مخدّره آشنا
بشویم نه با همه فضائل آن بزرگوار، زیرا:

رسیدن به حقیقت و کُنّه مقامات آن علیا مخدّره امری محال و غیر ممکن
است،

و این موضوع فرمایش امام صادق علیه السّلام است در رابطه با وجود
مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها که:

إِنَّمَا سُمِّيَتْ فَاطِمَةً،
لِأَنَّ الْخَلْقَ فَطِمُوا عَنْ مَعْرِفَتِهَا.

۱- وجود مقدس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام می فرماید:
من هفتاد فضیلت دارم که احدی آن را ندارد.
راوی این حدیث شریف که مکحول نام دارد می گوید:
خدمت امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام عرض کردم:
یا امیرالمؤمنین:
مرا از آن فضائل آگاه کن.

پس از درخواست و تقاضای مکحول، وجود مقدس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام به هفتاد فضیلت از فضائل خویش یعنی به قطره‌ای از دریای بیکران فضائل و مناقب خویش اشاره فرمودند که یکی از این فضائل که امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام به آن افتخار و مباهات می کند این است که فاطمه زهرا سلام الله علیها همسر آن حضرت می باشد.
وجود مقدس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام در این رابطه فرمودند:

إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ زَوَّجَنِي فَاطِمَةَ مِنْ فَوْقِ سَبْعِ سَمَاوَاتِهِ،
فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ:
هَنِيئًا لَكَ يَا عَلِيُّ،
فَإِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ زَوَّجَكَ فَاطِمَةَ سَيِّدَةَ نِسَاءِ أَهْلِ الْجَنَّةِ،
وَهِيَ بَضْعَةٌ مِنِّي، يَعْنِي:

وجود مقدس امیرالمؤمنین از اینکه فاطمه زهرا سلام الله علیها همسر او است مباهات می کند و می فرماید:

خداوند عزوجل از بالای هفت آسمان فاطمه زهرا سلام الله علیها را به من

تزوید فرمود «به عقد من در آورد»،

و سپس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم به من فرمود:
ای علی:

این نعمت گوارای تو باد،

که خداوند عزوجل زهرا سلام الله علیها را که سیده و سرور بانوان بهشت و پاره تن من می باشد به عقد تو در آورد «خداوند عزوجل دخترم فاطمه را که پاره تن من است و سیده و سرور بانوان بهشت می باشد به تو تزویج فرمود»^۱.
۲- وجود مقدس امام مجتبی علیه السلام در شام و در حضور عده ای از اهل شام که عمرو عاص و معاویه بن ابی سفیان نیز حاضر بودند به معرفی خویش پرداخت و فرمود:

أَيُّهَا النَّاسُ:

مَنْ عَرَفَنِي فَأَنَا الَّذِي يُعْرَفُ،

و مَنْ لَمْ يَعْرِفْنِي فَأَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ ابْنِ عَمِّ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ
و آله و سلم،

وَأُمِّي فَاطِمَةُ بِنْتُ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله وَ سَلَّمَ،

وَ جَدِّي مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِ وَ سَلَّمَ نَبِيُّ الرَّحْمَةِ،

أَنَا بِنٌّ مِنْ بُعْتِ رَحْمَةً لِلْعَالَمِينَ،

أَنَا بِنٌّ بُعْتِ إِلَى الْجَنِّ وَ الْإِنْسِ أَجْمَعِينَ، یعنی:

وجود مقدس امام حسن مجتبی صلوات الله و سلامه علیه ضمن معرفی خویش به وجود مبارک پیامبر اکرم و حضرت علی و فاطمه زهرا علیهم السلام مباحات نموده و می فرماید:

ای مردم:

۱. خصال شیخ صدوق، جلد دوم، صفحه ۳۹۹، حدیث ۱ «حدیث ۱۱۸۲» فضیلت هفدهم «باب هفتادگانه و بیشتر».

هر کس مرا شناخت «هر کس مرا می شناسد»، من همان کسی هستم که شناخته شده‌ام «یعنی همه مسلمین مرا به خوبی می شناسند»، و هر کس که مرا نمی شناسد و به جا نمی آورد بداند که: من حسن پسر علی بن ابیطالب هستم که پسر عموی پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می باشد،

مادر من فاطمه دختر پیامبر اکرم است، جد من پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می باشد که مایه رحمت برای جهانیان است، و به تمام جن و انس مبعوث شده است.^۱
۳- وجود مقدس امام زمان علیه السلام وقتی که قیام می فرماید تمام افتخارش این است که می فرماید:

أَنَا بِنُ فَاطِمَةَ الزَّهْرَاءِ.

در کتاب فاطمه علیها سلام حلقه وصل رسالت و امامت تألیف آیت الله وحید خراسانی در توضیح ذیل فرمایش نورانی امام زمان صلوات الله و سلامه علیه مطلبی عنوان شده تحت عنوان:

افتخار امام زمان علیه السلام به فرزندی فاطمه زهرا سلام الله علیها. در توضیح ذیل این مطلب آمده که:

دعای عهد را بخوانید،

در این دعای شریف آمده که:

اللَّهُمَّ وَ سَرَّ نَبِيِّكَ مُحَمَّدًا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ بِرُؤْيَيْتِهِ، يَعْنِي:

هنگام خواندن دعای شریف عهد به خداوند متعال عرض می کنیم: خداوندا:

شاد کن دل پیامبرت حضرت محمد صلی الله علیه و آله و سلم را به دیدار

۱. احتجاج طبرسی، جلد دوم، صفحه ۴۹، حدیث ۱۵۲ «ذیل عنوان: مفاخره و مباحات امام مجتبی علیه السلام به معاویه و اطرافیان او».

امام زمان علیه السَّلام، یعنی:

خداوندا:

دل پیامبر اکرم را به دیدار امام زمان علیه السَّلام شاد بفرما.

هر جمله دعای شریف عهد بُهت آور است.

معنی این قسمت از دعای عهد را که ملاحظه فرمودید این است که:

بار الها:

پیامبرت حضرت محمّد را مسرور و خوشحال کن به دیدن رخسار او.

او کیست؟

او صاحب العصر و الزّمان است، عَجَل الله تعالی فرجه الشّریف، و صلوات

الله و سلامه علیه.

امام زمان علیه السَّلام شخصیتی است که تمام صد و بیست و چهار هزار

پیغمبر چشم به راه او بودند،

و همه منتظر او هستند.

تمام انبیاء الهی علیهم السَّلام در انتظار قدوم مبارک امام زمان علیه السَّلام

می‌باشند،

زیرا آن حضرت باید خلقت را به ثمر برساند.

بعثت تمام انبیاء علیهم السَّلام که از ثمر افتاده به برکت ظهور آن حضرت

نتیجه می‌یابد «يَمْلَأُ الْأَرْضَ قِسْطًا وَ عَدْلًا».

وجود مقدّس امام زمان علیه السَّلام وقتی قیام می‌کند تمام افتخارش این

است که می‌فرماید:

أَنَا بِنُ فَاطِمَةَ الزَّهْرَاءِ^۱.

پس از ارائه توضیحات مختصری در رابطه با مباهات نمودن دوّمین

۱. فاطمه علیها السَّلام حلقه وصل رسالت و امامت، تألیف آیت‌الله وحید خراسانی، صفحه ۲۷۷ و ۲۷۸، مجلس نوزدهم «ذیل عنوان: حضرت امیر علیه السَّلام کفو و همتای فاطمه زهرا سلام الله علیها».

شخصیت عالم خلقت و شخص دوّم عالم وجود یعنی امیرالمؤمنین علیّ بن ابیطالب علیه السّلام به فاطمه زهرا سلام الله علیها به اینکه آن علیا مخدّره همسر آن حضرت می باشد،

همچنین ارائه توضیحات مختصری در رابطه با مباهات نمودن امام حسن مجتبی و امام زمان سلام الله علیهما به فاطمه زهرا سلام الله علیها به اینکه آن علیا مخدّره مادر آنها می باشد، می پردازیم به ادامه بحث و نقل احادیث شریف در رابطه با افضلیت آن علیا مخدّره به یازده امام معصوم از نسل و ذرّیه اش و به طریق اوّلی برتری آن حضرت بر تمام مخلوقات الهی «غیر از وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم و امیرالمؤمنین علیّ بن ابیطالب علیه السّلام».

حدیث شانزدهم:

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم در ساعات آخر عمر مبارک خویش امیرالمؤمنین علیّ بن ابیطالب علیه السّلام و فاطمه زهرا سلام الله علیها را به حضور طلبید و به آن دو بزرگوار فرمود:

علی جان:

فاطمه جان:

این حُنوطی است که جبرئیل برای من از بهشت آورده، و او به شما دو نفر سلام می رساند و می گوید تا آن حنوط را بین خودمان تقسیم نمائیم،

و سپس وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم حُنوط بهشتی را که جبرئیل به دستور خداوند متعال برای آن سه بزرگوار آورده بود تقسیم فرمود، و ثلث آن را «یک سوّم آن را» برای خود قرار داد،

یک سوّم آن را به امیرالمؤمنین علیّ بن ابیطالب علیه السّلام داد،
و یک سوّم آن را نیز به فاطمه زهرا سلام الله علیها داد.^۱
حُنوط = سدر و کافور که پس از غسل میّت به جسد می‌زنند.^۲

اختصاص یافتن حُنوط بهشتی که جبرئیل به دستور خداوند متعال به پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم آورده بود بین آن حضرت و امیرالمؤمنین علیّ بن ابیطالب علیه السّلام و فاطمه زهرا سلام الله علیها علاوه بر دهها و صدها دلیل دیگر، دلیلی است بر رفعت مقام این سه بزرگوار و افضلیّت این ذوات مقدّسه بر تمام مخلوقات الهی که خداوند متعال برای آن بزرگواران حُنوط بهشتی می‌فرستد.

در رابطه با افضلیّت فاطمه زهرا سلام الله علیها بر تمام مخلوقات الهی «غیر از وجود مبارک پیامبر اکرم و حضرت امیر علیهما السّلام» به نقل یک حدیث شریف دیگر اکتفا می‌شود.

حدیث هفدهم:

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند:
خداوند سبحان گروهی از ملائکه را مأمور فرموده تا فاطمه زهرا سلام الله علیها را از پیش رو و پشت سر و سمت راست و سمت چپ محافظت نمایند،
و در زمان حیاتش با او باشند،
و بعد از مرگ نیز وی را در قبر همراهی کنند،

۱. تحقیقی درباره زندگانی فاطمه زهرا سلام الله علیها، تألیف آیت الله سیّد محمدکاظم قزوینی، صفحه ۴۰۱ «ذیل عنوان: حُنوط بهشت».

فاطمه علیها سلام سرور دل پیامبر اکرم، تألیف آیت الله رحمانی همدانی، فصل ۳، صفحه ۶۵، فضیلت هفدهم، حدیث ۲۱ - فصل ۳۱، صفحه ۶۳۹ تا ۶۴۱، حدیث ۲۵ - فصل ۳۳، صفحه ۶۹۹ تا ۷۰۲، شماره ۱.
۲. تحقیقی درباره زندگانی فاطمه زهرا سلام الله علیها، تألیف آیت الله سیّد محمدکاظم قزوینی، صفحه ۴۰۱.

و بر او «یعنی فاطمه زهرا سلام الله علیها» و بر پدر او و بر شوهر او و بر فرزندان او صلوات بفرستند.

وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم در ادامه فرمایش خویش فرمودند:

فَمَنْ زَارَنِي بَعْدَ وَفَاتِي كَمَنْ زَارَ فَاطِمَةَ،

وَ مَنْ زَارَ فَاطِمَةَ فَكَأَنَّمَا زَارَنِي،

وَ مَنْ زَارَ عَلِيَّ بْنَ أَبِيطَالِبٍ فَكَأَنَّمَا زَارَ فَاطِمَةَ،

وَ مَنْ زَارَ الْحَسَنَ وَ الْحُسَيْنَ فَكَأَنَّمَا زَارَ عَلِيًّا، یعنی:

وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند:

هرکس مرا بعد از وفاتم زیارت کند گویا «مثل این است که» مرا در زمان حیاتم زیارت نموده است،

و هرکس فاطمه زهرا سلام الله علیها را زیارت کند گویا «مثل این است که» مرا زیارت کرده است.

هرکس علی بن ابیطالب علیه السلام را زیارت کند گویا فاطمه زهرا سلام الله علیها را زیارت نموده است،

و هرکس حسن و حسین علیهما السلام را زیارت کند گویا علی بن ابیطالب علیه السلام را زیارت نموده است،

و هرکس ذریه حسن و حسین علیهما السلام را زیارت کند «هرکس دیگر ائمه معصومین علیهم السلام را زیارت کند» گویا حسن و حسین علیهما السلام را زیارت نموده است.^۱

۱. شرح زیارت جامعه کبیره «ادب فنای مقربان»، تألیف آیت الله جوادی آملی، جلد اول، صفحه ۳۴ و ۳۵ «ذیل عنوان: حکمت زیارت».

فضائل فاطمه زهرا سلام الله علیها، تألیف علامه امینی، موضوع پانزدهم، صفحه ۳۳۱ تا ۳۳۳ و صفحه ۵۹۰ «بخش تعلیقات».

جلوه نور، تألیف آیت الله سعادت پرور، فصل ۲۷، صفحه ۱۹۸، حدیث سوم.

توضیح:

در احادیث فراوانی آمده که:

هرکس یکی از ائمه معصومین علیهم السّلام را زیارت کند مثل این است که وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم را زیارت نموده است.

در این رابطه به یک حدیث شریف اشاره می شود:

زید شحّام نقل می کند که:

از وجود مقدّس امام صادق علیه السّلام پرسیدم:

یا بن رسول الله:

مَا لِمَنْ زَارَ وَاحِدًا مِنْكُمْ، یعنی:

هرکس یکی از شما ائمه معصومین علیهم السّلام را زیارت کند چه ثواب

و پاداشی خواهد داشت؟

وجود مقدّس امام صادق علیه السّلام فرمودند:

كَمَنْ زَارَ رَسُولَ اللَّهِ، یعنی:

گویا پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم را زیارت نموده است «هرکس

یکی از ائمه معصومین علیهم السّلام را زیارت کند مثل این است که پیامبر

اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم را زیارت نموده است».

زید شحّام می گوید:

از امام صادق علیه السّلام پرسیدم:

یا بن رسول الله:

مَا لِمَنْ زَارَ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ، یعنی:

هر کس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم را زیارت کند چه ثواب و

پاداشی دارد؟

وجود مقدّس امام صادق عليه السّلام فرمودند:

كَمَنْ زَارَ اللَّهَ عَزَّوَجَلَّ فَوْقَ عَرْشِهِ، يَعْنِي:

گویا خداوند متعال را بالای عرش زیارت کرده است «هرکس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم را زیارت کند مثل این است که خداوند متعال را در عرش زیارت کرده است»^۱.

ملاحظه فرمودید که:

طبق این حدیث شریف که از وجود مقدّس امام صادق عليه السّلام نقل شد و دهها حدیث دیگر که جهت رعایت اختصار از نقل آنها خودداری شد هرکس یکی از ائمه معصومین علیهم السّلام را زیارت کند مثل این است که وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم را زیارت نموده است،

و در حدیث هفدهم که از وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم نقل شد هر کس امام حسن و امام حسین علیهما السّلام را زیارت کند مثل این است که وجود مقدّس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب عليه السّلام را زیارت نموده است،

لیکن عکس این قضیه در احادیث شریف نیامده است، یعنی:

در احادیث شریف نیامده که:

هرکس پیامبر اکرم را زیارت کند مثل این است که یکی از ائمه معصومین علیهم السّلام را زیارت نموده است،

و یا در احادیث شریف نیامده که:

هرکس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب عليه السّلام را زیارت کند مثل این

۱. شرح زیارت جامعه کبیره «ادب فنای مقرّبان»، تألیف آیت الله جوادی آملی، جلد اوّل، صفحه ۲۷ «ذیل عنوان: حکمت زیارت».

شرح زیارت جامعه کبیره، تألیف آیت الله سیّد محمدتقی نقوی، فصل اوّل، صفحه ۲۶ و ۲۷.

است که یکی از یازده امام معصوم علیهم السَّلام را زیارت نموده است، زیرا: وجود مقدَّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم و امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السَّلام افضل از یازده امام معصوم علیهم السَّلام می باشند،

لذا در احادیث شریف آمده که هرکس یکی از یازده امام معصوم علیهم السَّلام را زیارت کند مثل این است که شخص اوّل عالم وجود و شخص دوّم عالم وجود یعنی پیامبر اکرم و حضرت امیر علیهما السَّلام را زیارت نموده است،

و در این قضیه یک استثناء وجود دارد و آن هم زیارت وجود مقدَّس فاطمه زهرا سلام الله علیها است،

و آن نیز به جهت مقام غیر قابل وصف آن علیا مخدّره می باشد که در حدیث هفدهم ملاحظه فرمودید که وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم فرمودند:

مَنْ زَارَ عَلِيَّ بْنَ أَبِيطَالِبٍ كَمَنْ زَارَ فَاطِمَةَ، یعنی:

هرکس علی بن ابیطالب علیه السَّلام را زیارت کند مثل این است که فاطمه زهرا سلام الله علیها را زیارت نموده است،

و این حدیث شریف نبوی «حدیث هفدهم» مبین افضلیت فاطمه زهرا سلام الله علیها بر یازده امام معصوم علیهم السَّلام می باشد، یعنی:

وجود مقدَّس فاطمه زهرا سلام الله علیها بعد از وجود مقدَّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم و بعد از وجود مبارک امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السَّلام سوّمین شخصیت عالم خلقت و شخص سوّم عالم وجود می باشد، و بعد از آن علیا مخدّره یازده امام معصوم علیهم السَّلام از نسل و ذریه اش

قرار گرفته‌اند،

و بعد از آن ذوات مقدّس انبياء اولوالعزم و ساير انبياء و ملائکه مقرب الهی واقع شده‌اند.

همچنين در اين حديث شريف «حديث هفدهم که از وجود مبارک پیامبر اکرم نقل شد»، وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله عليه و آله و سلم، فاطمه زهرا سلام الله عليها را محور چهارده معصوم عليهم السلام قرار داده و فرموده:

خداوند متعال گروهی از ملائکه را مأمور فرموده تا در زمان حیات فاطمه زهرا سلام الله عليها همراه او باشند،

و در قبر نیز در محضر آن علیا مخدّره باشند،

و بر فاطمه زهرا و بر پدر فاطمه زهرا و بر شوهر فاطمه زهرا و بر فرزندان فاطمه زهرا «یازده امام معصوم عليهم السلام از نسل و ذریّه آن علیا مخدّره» صلوات بفرستند،

و این محوریت فاطمه زهرا در بین چهارده وجود مقدّس که افضل و اشرف مخلوقات الهی و علّت غایی خلقت می‌باشند خود یکی از دهها و صدها دلیل مقام و منزلت غیر قابل توصیف آن علیا مخدّره می‌باشد که احدی از مخلوقات الهی غیر از خود آن بزرگواران نمی‌تواند به مقام و منزلت آن علیا مخدّره پی ببرد،

و این همان کلام نورانی امام صادق علیه السلام است که در رابطه با فاطمه زهرا سلام الله عليها فرمودند:

إِنَّمَا سُمِّيَتْ فَاطِمَةَ لِأَنَّ الْخَلْقَ فُطِمُوا عَنْ مَعْرِفَتِهَا، یعنی:

وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله عليها فاطمه نامیده شد، زیرا:

تمام مخلوقات از شناختن آن حضرت باز گرفته شده‌اند، یعنی:

غیر از حضرات معصومین علیهم السَّلام اَحَدی از مخلوقات نمی تواند به حقیقت و به کُنه مقامات آن علیا مخدَّره پی ببرد و از آن آگاه شود. «کُنه = پایان هر چیز، گوهر هر چیز، حقیقت، واقعیت، نهایت».

اوائل بحث و در بخش «الف» به عرض رسید که:

وجود مقدَّس چهارده معصوم علیهم السَّلام افضل و اشرف مخلوقات الهی هستند،

و علّت غایبی خلقت می باشند،

و مقام آن ذوات مقدَّسه از مقام تمام انبیاء و مرسلین و ملائکه مقرب الهی و در یک کلام مقام آن بزرگواران از مقام همه مخلوقات الهی برتر و بالاتر می باشد،

و در این رابطه یازده حدیث شریف نیز از حضرات معصومین علیهم السَّلام نقل شد.

همچنین اوائل بحث و در بخش «ب» به عرض رسید که:

وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم در صدر این چهارده وجود مقدَّس یعنی در صدر همه مخلوقات الهی قرار گرفته و افضل و اشرف مخلوقات است، یعنی:

وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم اولین شخصیت عالم خلقت و شخص اول عالم وجود می باشد،

و در این رابطه هشت حدیث شریف نیز از حضرات معصومین علیهم السَّلام نقل شد.

همچنین در ادامه بحث و در بخش «ج» به عرض رسید که:

وجود مقدَّس امیرالمومنین علی بن ابیطالب علیه السَّلام در بین این چهارده

وجود مقدّس یعنی در بین تمام مخلوقات الهی در جایگاه دوّم قرار گرفته و پس از وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم افضل و اشرف مخلوقات الهی است، یعنی:

وجود مقدّس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السّلام دوّمین شخصیت عالم خلقت و شخص دوّم عالم وجود می باشد،
و در این رابطه هفت حدیث شریف نیز از حضرات معصومین علیهم السّلام نقل شد.

همچنین در ادامه بحث و در بخش «د» به عرض رسید که:

وجود مقدّس صدیقه کبری فاطمه زهرا سلام الله علیها در بین این چهارده وجود مقدّس یعنی در بین تمام مخلوقات الهی در جایگاه سوّم قرار گرفته و پس از وجود مبارک پیامبر اکرم و امیرالمؤمنین علیهما السّلام افضل و اشرف مخلوقات الهی است، یعنی:

وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها سوّمین شخصیت عالم خلقت و شخص سوّم عالم وجود است،

و در این رابطه هفده حدیث شریف نیز از حضرات معصومین علیهم السّلام نقل شد که صراحتاً و یا تلویحاً بیان می فرمودند که مقام آن علیا منخدره از مقام یازده امام معصوم علیهم السّلام از نسل و ذریه اش یعنی از مقام تمام مخلوقات الهی برتر و بالاتر می باشد «غیر از پیامبر اکرم و حضرت امیر علیهما السّلام»، یعنی:

وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها سوّمین شخصیت عالم خلقت و شخص سوّم عالم وجود است،

و بعد از آن علیا منخدره یازده امام معصوم علیهم السّلام از نسل و ذریه آن حضرت قرار گرفته اند،

و پس از آن ذوات مقدّسه انبیاء اولوالعزم الهی و سایر انبیاء و ملائکه مقرب واقع شده‌اند.

قابل ذکر است که:

در همه احادیث و روایاتی که در رابطه با فضائل و مناقب خمس طیبه علیهم السّلام «یعنی حضرت محمّد و علی و فاطمه و حسن و حسین علیهم السّلام» یا در رابطه با فضائل و مناقب وجود مقدّس چهارده معصوم علیهم السّلام از لسان مبارک حضرات معصومین علیهم السّلام صادر شده بلافاصله پس از نام مبارک حضرت محمّد و حضرت علی علیهما السّلام نام مبارک فاطمه زهرا سلام الله علیها آمده و سپس نام مبارک امام حسن و امام حسین علیهما السّلام ذکر شده است،

و این تقدّم در ذکر نام مبارک فاطمه زهرا سلام الله علیها بر نام مبارک امام حسن و امام حسین و دیگر ائمه معصومین علیهم السّلام علاوه بر دلایلی که در صفحات قبل به آن‌ها اشاره شد «هفده حدیث شریف که در بخش «د» در رابطه با فاطمه زهرا سلام الله علیها نقل شد» دلیل دیگری است بر افضلیّت آن علیا مخدّره بر یازده امام معصوم علیهم السّلام از نسل و ذریّه‌اش، و دلیل دیگری است بر اینکه وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها پس از وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم و پس از وجود مقدّس امیرالمؤمنین علیّ بن ابیطالب علیه السّلام افضل و اشرف مخلوقات الهی است، یعنی:

وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها سوّمین شخصیت عالم خلقت و شخص سوّم عالم وجود می‌باشد،

و پس از آن علیا مخدّره یازده امام معصوم علیهم السّلام از نسل و ذریّه آن حضرت قرار گرفته‌اند،

و پس از آن ذوات مقدّسه انبیاء اولوالعزم الهی و دیگر مرسلین و ملائکه مقرب واقع شده‌اند.

علامه امینی اعلی الله مقامه الشریف در رابطه با تقدّم نام مبارک فاطمه زهرا سلام الله علیها بر نام مبارک حسنین علیهما السلام می‌گوید:

تقدّم و تأخر اسامی خمس طیبه علیهم السلام در تمام احادیث و روایات با این ترتیب مشخص که ابتدا نام مبارک پیامبر اکرم و سپس نام مبارک حضرت علی و سپس نام مبارک فاطمه زهرا و سپس نام مبارک حسن و حسین علیهم السلام آمده می‌خواهد بیان بفرماید که:

وجود مقدّس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام افضل از فاطمه زهرا سلام الله علیها می‌باشد،

و مقام فاطمه زهرا سلام الله علیها بلافاصله بعد از امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام است.

ترتیب اسامی خمس طیبه علیهم السلام یعنی ترتیب اسامی حضرت محمّد و علی و فاطمه و حسن و حسین علیهم السلام که در آسمانها و عرش و کرسی و بهشت و... نوشته شده،

و یا مورد خطاب خداوند متعال قرار گرفته‌اند به همین سبک و نسق بوده است، یعنی:

ابتدا نام مبارک حضرت محمّد، سپس نام مبارک حضرت علی، سپس نام مبارک فاطمه زهرا، سپس نام مبارک حسن و حسین علیهم السلام آمده است.

وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم هر جا که سخن از پنج تن «خمس طیبه علیهم السلام» به میان آورده، ابتدا نام مبارک خودش را ذکر

فرموده،

سپس نام امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السّلام را بیان فرموده،
 سپس نام فاطمه زهرا سلام الله علیها را ذکر فرموده،
 و سپس نام حسن و حسین علیهما السّلام را بیان فرموده است،
 و آنچه که محققاً از کلام و فرمایش نورانی پیامبر اکرم در ترتیب اسامی
 خمسۀ طیبۀ علیهم السّلام می توان استفاده کرد این است که:
 وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم دارای عالی ترین مقام
 است،

و امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السّلام پس از پیامبر اکرم صلی الله
 علیه و آله و سلّم قرار گرفته،
 و فاطمه زهرا سلام الله علیها پس از امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه
 السّلام واقع شده،

و امام حسن و امام حسین علیهما السّلام پس از فاطمه زهرا سلام الله علیها
 صاحب والاترین مقام در جهان خلقت هستند،
 و فاطمه زهرا سلام الله علیها افضل و برتر از یازده امام معصوم از نسل و
 ذریّه اش می باشد.

علامه امینی در خاتمه کلام خویش عنوان نموده که:
 همانطور که امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السّلام مقتدای ما، هادی ما،
 رهنمای ما و ولی ما می باشد و بر ما ولایت دارد،

وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها نیز عیناً همانگونه است،
 نه تنها برای ما مسلمانان، بلکه برای جمیع بشر از اولین تا آخرین.^۱
 به عنوان نمونه به چند حدیث شریف که نام مبارک فاطمه زهرا سلام الله

۱. فضائل فاطمه زهرا سلام الله علیها، تألیف علامه امینی، صفحه ۱۷۶ و ۱۷۷.
 موضوع چهارم «ذیل عنوان: اقتدا و توسّل به فاطمه زهرا سلام الله علیها».

علیها بلافاصله پس از نام مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم و امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام آمده اشاره می شود.

حدیث اول:

وجود مقدس امام باقر علیه السلام فرمودند:

نَزَلَتْ هَذِهِ الْآيَةُ «أِنَّمَا يُرِيدُ اللهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيراً» - آیه ۳۳ سوره احزاب».

فِي رَسُولِ اللهِ وَ عَلِيِّ بْنِ ابِيطَالِبٍ وَ فَاطِمَةَ وَ الْحَسَنَ وَ الْحُسَيْنَ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ،

یعنی:

وجود مقدس امام باقر علیه السلام فرمودند:

این آیه شریفه «آیه ۳۳ سوره احزاب معروف به آیه تطهیر» در شأن رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم و علی بن ابیطالب و فاطمه و حسن و حسین علیهم السلام نازل شده است.

این حدیث شریف را ابو جارود از امام باقر علیه السلام نقل نموده است.^۱

حدیث دوم:

وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند:

نَزَلَتْ هَذِهِ الْآيَةُ «أِنَّمَا يُرِيدُ اللهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيراً» - آیه ۳۳ سوره احزاب» فِي خَمْسَةِ:

فِي وَ فِي عَلِيٍّ وَ فَاطِمَةَ وَ حَسَنٍ وَ حُسَيْنٍ، يَعْنِي:

۱. تفسیر صافی، جلد پنجم، صفحه ۳۳۴ «ذیل آیه ۳۳ سوره احزاب».
تفسیر برهان، جلد هفتم، صفحه ۴۴۲، حدیث ۳۰ «ذیل آیه ۳۳ سوره احزاب».
تفسیر نورالثقلین، جلد ششم، صفحه ۸۹، حدیث ۸۴ «حدیث ۸۹۱۲».
«ذیل آیه ۳۳ سوره احزاب».

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم فرمودند:
این آیه شریفه «آیه ۳۳ سوره احزاب» در باره پنج نفر نازل شده،
درباره من و علی و فاطمه و حسن و حسین «علیهم السّلام».
این حدیث شریف را ابوسعید خدری از وجود مبارک پیامبر اکرم نقل
نموده است.^۱

قابل ذکر است که:

ذیل اولین فضیلت از فضائل بی شمار وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله
علیها در این کتاب شریف فاطمی که در رابطه با عصمت آن علیا مندره
می باشد درباره آیه ۳۳ سوره احزاب «معروف به آیه تطهیر» و شأن نزول آن
توضیحاتی به عرض رسیده و احادیث شریفی از حضرات معصومین علیهم
السّلام نقل شده است.

حدیث سوّم:

وجود مقدّس امام رضا علیه السّلام فرمودند:
وقتی که خداوند متعال حضرت آدم را خلق فرمود و به همه ملائکه دستور
داد تا به حضرت آدم سجده کنند «سجده احترام و خضوع نه سجده پرستش
و عبادت»،

حضرت آدم در دل خویش با خود گفت:

آیا خداوند متعال بشری افضل از من «بشری بهتر و برتر از من»

۱. مجمع البیان، جلد بیستم، صفحه ۱۱۰ «ذیل آیه ۳۳ سوره احزاب».
المیزان، جلد سی و دوّم، صفحه ۱۸۸ «بحث روایتی ذیل آیه ۳۳ سوره احزاب».
تفسیر نمونه، جلد هفدهم، صفحه ۳۲۵ «ذیل آیه ۳۳ سوره احزاب».
تفسیر برهان، جلد هفتم، صفحه ۴۵۰، حدیث ۴۵ «ذیل آیه ۳۳ سوره احزاب».
تفسیر نورالثقلین، جلد ششم، صفحه ۱۰۱، حدیث ۱۰۷ «حدیث ۸۹۳۵».
«ذیل آیه ۳۳ سوره احزاب».

خلق فرموده است.

در این هنگام خداوند متعال به حضرت آدم فرمود:

ای آدم:

سرت را بلند کن و به ساق عرش نگاه کن.

حضرت آدم سرش را بلند نمود و به ساق عرش «پایه عرش» نگاه کرد و

دید که آنجا نوشته شده:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ،

مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ،

عَلِيٌّ بْنُ أَبِيطَالِبٍ أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ،

و زَوْجَتُهُ فَاطِمَةُ سَيِّدَةَ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ،

و الْحَسَنِ وَ الْحُسَيْنِ سَيِّدَا شَبَابِ أَهْلِ الْجَنَّةِ، یعنی:

خدایی غیر از الله نیست،

محمد رسول خدا است،

علی بن ابیطالب امیرالمؤمنین است،

و همسرش فاطمه سیده و سرور بانوان عالم است،

و حسن و حسین سید و سرور جوانان بهشت هستند.

حضرت آدم به خداوند متعال عرض کرد:

يَا رَبِّ:

مَنْ هَؤُلَاءِ؟ یعنی:

خداوندا:

این ها کیستند؟

خداوند متعال به حضرت آدم فرمود:

هُؤُلَاءِ مِنْ ذُرِّيَّتِكَ،
هُم خَيْرٌ مِنْكَ وَ مِنْ جَمِيعِ خَلْقِي،
لَوْلَا هُمْ مَا خَلَقْتُكَ،
وَ لَا خَلَقْتُ الْجَنَّةَ وَ النَّارَ،
وَ لَا السَّمَاءَ وَ الْأَرْضَ، يَعْنِي:

خداوند متعال به حضرت آدم فرمود:

ای آدم:

این‌ها «خمسۀ طیبه علیهم السّلام» از نسل تو و از ذرّیه تو می‌باشند «از فرزندان تو هستند»،

این‌ها «خمسۀ طیبه علیهم السّلام» از تو و از همه مخلوقاتم بهتر و برتر می‌باشند،

اگر این‌ها نبودند، تو و بهشت و جهنّم و آسمان و زمین را خلق نمی‌کردم «یعنی همه مخلوقات و همه عالم را به‌خاطر این‌ها خلق کردم».

این حدیث شریف را عبدالسّلام بن صالح هروی از وجود مقدّس امام رضا علیه السّلام نقل نموده است.^۱

حدیث چهارم:

وجود مقدّس امام صادق علیه السّلام فرمودند:

إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى خَلَقَ الْأَرْوَاحَ قَبْلَ الْأَجْسَادِ بِالْفَنَى عَامٌ،

۱. کلیات حدیث قدسی «ترجمه جواهر السنّیه»، تألیف شیخ حرّ عاملی، صفحه ۴۳۹، حدیث ۴۰۹، ۸۰. تفسیر صافی، جلد اوّل، صفحه ۱۶۵ «ذیل آیه ۳۵ سوره بقره».

تفسیر برهان، جلد دوّم، صفحه ۲۷۶، حدیث ۱۳ «ذیل آیه ۳۵ سوره بقره».

تفسیر نورالثقلین، جلد اوّل، صفحه ۱۴۳، حدیث ۱۱۲ «حدیث ۲۲۶».

«ذیل آیه ۳۵ سوره بقره».

المیزان، جلد اوّل، صفحه ۲۶۷ «بحث روایتی ذیل آیه ۳۵ سوره بقره».

وَجَعَلَ أَعْلَاهَا وَ أَشْرَفَهَا أَرْوَاحَ مُحَمَّدٍ وَ عَلِيٍّ وَ فَاطِمَةَ وَ الْحَسَنَ وَ الْحُسَيْنَ وَ الْإِئِمَّةَ
بَعْدَهُمْ... یعنی:

خداوند متعال ارواح را دو هزار سال قبل از اجساد «جسمها» خلق فرمود،
و ارواح حضرت محمد و علی و فاطمه و حسن و حسین و دیگر ائمه
معصومین علیهم السلام را عالی‌ترین و برترین و شریف‌ترین آن ارواح قرار
داد،

و آنگاه ارواح این ذوات مقدسه را بر آسمانها و زمین و کوهها عرضه نمود
و نور آن بزرگواران همه جا را فرا گرفت،

و سپس خداوند متعال به آسمانها و زمین و کوهها فرمود:

هُؤُلَاءِ أَحِبَّائِي وَ أَوْلِيَائِي وَ حُجَجِي عَلَى خَلْقِي وَ أَيْمَّةُ بَرِيَّتِي،

مَا خَلَقْتُ خَلْقًا هُوَ أَحَبُّ إِلَيَّ مِنْهُمْ،

وَ لِمَنْ تَوَلَّاهُمْ خَلَقْتُ جَنَّتِي،

وَ لِمَنْ خَالَفَهُمْ وَ عَادَاهُمْ خَلَقْتُ نَارِي وَ... یعنی:

خداوند متعال به آسمانها و زمین و کوهها «یعنی به همه مخلوقات خویش»
فرمود:

اینها «حضرت محمد و علی و فاطمه و حسن و حسین و دیگر ائمه
معصومین علیهم السلام یعنی وجود مقدس چهارده معصوم علیهم السلام»
دوستان من و اولیاء من و حجت‌های من بر مخلوقاتم می‌باشند،
و امامان و پیشوایان مخلوقات من هستند.

هیچ مخلوقی را نیافریده‌ام و خلق نکرده‌ام که بیشتر از اینها دوستش بدارم
«یعنی این ذوات مقدسه محبوب‌ترین مخلوق خداوند متعال در پیشگاه الهی
هستند و خداوند متعال آنها را از همه مخلوقاتش بیشتر دوست دارد»،

بهشت را برای آنها و برای مُحَبِّبِین آنها خلق کرده‌ام،
و جهنّم را برای دشمنان آنها و مخالفین آنها خلق نموده‌ام.
این حدیث شریف را مفضل بن عمر از وجود مقدّس امام صادق علیه
السّلام نقل نموده است.^۱

حدیث پنجم:

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم فرمودند:

لَيْسَ فِي جَنَّةِ عَدْنٍ مَنْزِلٌ أَفْضَلُ وَلَا أَقْرَبُ مِنَ اللَّهِ مِنْ مَنْزِلِي،
نَحْنُ فِيهِ أَرْبَعَةٌ عَشَرَ إِنْسَانًا،

أَنَا وَ أَخِي عَلِيٌّ وَ فَاطِمَةُ وَ الْحَسَنُ وَ الْحُسَيْنُ وَ تِسْعَةَ أَيْمَةٍ مِنْ وُلْدِ الْحُسَيْنِ، یعنی:

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم فرمودند:

در بهشت عدن منزلی برتر و نزدیکتر به مقام قرب خداوند متعال از منزل

من وجود ندارد،

و ما چهارده نفر «وجود مقدّس چهارده معصوم علیهم السّلام» در این منزل

هستیم،

من و برادرم علی و فاطمه و حسن و حسین و نه امام از اولاد حسین

«علیهم السّلام»،

که خداوند متعال هرگونه رجس و پلیدی و ناپاکی را از ما دور کرده و ما

را کاملاً پاک و مطهر نموده است.

این حدیث شریف را عبدالله بن جعفر از وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله

۱. معانی الاخبار شیخ صدوق، جلد اول، باب ۴۳، صفحه ۲۵۴، حدیث ۱.

کلیات حدیث قدسی، «ترجمه جواهر السنیه»، تألیف شیخ حرّ عاملی، صفحه ۴۴۳، حدیث ۴۱۲، ۸۳.

تفسیر صافی، جلد پنجم، صفحه ۳۶۴ «ذیل آیه ۷۲ سوره احزاب».

تفسیر برهان، جلد هفتم، صفحه ۵۱۰، حدیث ۲ «ذیل آیه ۷۲ سوره احزاب».

تفسیر نورالثقلین، جلد ششم، صفحه ۱۷۷، حدیث ۲۵۹ «حدیث ۹۰۸۶» «ذیل آیه ۷۲ سوره احزاب».

علیه و آله و سلم نقل نموده است.^۱

حدیث نهم:

وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند:
وقتی که خداوند متعال حضرت آدم را خلق فرمود، حضرت آدم به طرف
راست عرش نگاه کرد و مشاهده نمود که پنج نور سرگرم عبادت هستند و در
حال سجده و رکوع می باشند.

حضرت آدم پس از مشاهده این صحنه به خداوند متعال عرض کرد:
خداوندا:

آیا من نخستین خلق تو از خاک می باشم،
یا قبل از من کسی را از خاک خلق فرموده ای؟
خداوند متعال به حضرت آدم فرمود:
نه، نیافریده ام.

حضرت آدم به خداوند متعال عرض کرد:
پس این پنج شیخ که آنها را در هیئت و صورت، همانند خودم می بینم
چه کسانی هستند؟

خداوند متعال به حضرت آدم فرمود:

هُؤُلَاءِ خَمْسَةٌ مِنْ وَدِّكَ،
لَوْلَاهُمْ مَا خَلَقْتُكَ،
هُؤُلَاءِ خَمْسَةٌ شَقَقْتُ لَهُمْ خَمْسَةَ أَسْمَاءٍ مِنْ أَسْمَائِي،
لَوْلَاهُمْ مَا خَلَقْتُ الْجَنَّةَ وَالنَّارَ،

۱. اثبات الهداة، تألیف شیخ حرّ عاملی، جلد سوم، فصل ۷۱، صفحه ۱۱۳، حدیث ۸۴۹.
خصائص فاطمیّه، تألیف آیت الله شیخ محمدباقر کجوری مازندرانی، صفحه ۳۴۷، خصیصه سی و دوم «ذیل
عنوان: فاطمه زهرا سلام الله علیها اولین بهشتی».

وَلَا الْعَرْشَ وَلَا الْكُرْسِيَّ،
 وَلَا السَّمَاءَ وَلَا الْأَرْضَ،
 وَلَا الْمَلَائِكَةَ وَلَا الْإِنْسَ وَلَا الْجِنَّ،
 فَإِنَّا الْمَحْمُودُ وَ هَذَا مُحَمَّدٌ،
 وَ أَنَا الْعَالِي وَ هَذَا عَلِيٌّ،
 وَ أَنَا الْفَاطِرُ وَ هَذِهِ فَاطِمَةُ،
 وَ أَنَا الْإِحْسَانُ وَ هَذَا الْحَسَنُ،
 وَ أَنَا الْمُحْسِنُ وَ هَذَا الْحُسَيْنُ،
 آيَتُ بِعِزَّتِي أَنْ لَا يَأْتِينِي أَحَدٌ بِمِثْقَالِ ذَرَّةٍ مِنْ خَرْدَلٍ مِنْ بُغْضِ أَحَدِهِمْ إِلَّا أُدْخِلُهُ نَارِي
 وَ لَا أَبَالِي وَ.... یعنی:

خداوند متعال به حضرت آدم فرمود:

این پنج نفر «خمسه طیبه عليهم السلام» از اولاد تو هستند،
 اگر آنها نبودند تو را خلق نمی کردم «این پنج نفر علت غایی خلقت
 می باشند و خَلَقَ تو به یمن وجود این پنج نفر است»،
 اینها «خمسه طیبه عليهم السلام» پنج نفری هستند که من پنج نام از نامهای
 خودم را جدا نموده و بر آنها نهاده ام «نامهای این پنج نفر را از نامهای خودم
 مشتق نموده ام و به آنها نهاده ام»،
 اگر این پنج نفر نبودند:

نه بهشت را خَلَقَ می کردم و نه جهنم را،

نه عرش را خَلَقَ می کردم و نه کرسی را،

نه آسمان را خَلَقَ می کردم و نه زمین را،

نه ملائکه را خَلَقَ می کردم و نه انسان و جن را «یعنی این پنج وجود مقدس
 علت غایی خلقت هستند و خداوند متعال همه عالم را به خاطر این ذوات

مقدّسه خَلق فرموده است».

من محمود هستم و این محمّد است،

من عالی هستم و این علی است،

من فاطر هستم و این فاطمه است،

من احسان هستم و این حسن است،

من محسن هستم و این حسین است.

خداوند متعال سپس به حضرت آدم فرمود:

ای آدم:

به عزّتم سوگند:

اگر شخصی به مقدار دانه خردل «یعنی یک ذره بسیار کوچک» نسبت به هر کدام از این پنج نفر بغض و کینه داشته باشد او را داخل آتش جهنّم می‌کنم بی‌آنکه شفاعت شافعی را بپذیرم.

این حدیث شریف را بحرانی در غایة المرام و قاضی نورالله شوشتری در احقاق الحق نقل نموده‌اند،

و از علمای اهل سنت نیز حموی در فرائد السّمطین، عبدالله حنفی در ارجح المطالب و خطیب خوارزمی در مناقب ذکر نموده‌اند.^۱

«شَبیح = سایه، سیاهی که از دور به نظر می‌رسد. جمع شبیح می‌شود اَشْبَاح»

حدیث هفتم:

ابن عبّاس می‌گوید:

از وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه وآله و سلم پرسیدم:

۱. فضائل فاطمه زهرا سلام الله علیها، تألیف علامه امینی، صفحه ۱۴۵ تا ۱۵۱.

موضوع اوّل «ذیل عنوان: فاطمه زهرا سلام الله علیها یکی از علل آفرینش».

فاطمه علیها سلام سرور دل پیامبر اکرم، تألیف آیت‌الله رحمانی همدانی، فصل سوّم، صفحه ۵۳ و ۵۴، حدیث ۱.

يا رسول الله:

کلماتی که حضرت آدم از پروردگار خود دریافت نمود و با خواندن آن خداوند متعال توبه او را پذیرفت چه بود؟

وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمود:

کلماتی که حضرت آدم از خداوند متعال آموخت و خداوند متعال را به آن کلمات سوگند داد این بود که:

سَأَلَهُ بِحَقِّ مُحَمَّدٍ وَعَلِيٍّ وَ فَاطِمَةَ وَ الْحَسَنِ وَ الْحُسَيْنِ،
إِلَّا تُبَّتْ عَلَيَّ،

فَتَابَ اللَّهُ عَلَيْهِ، یعنی:

کلماتی که حضرت آدم از خداوند متعال آموخت و خداوند متعال را به آن کلمات سوگند داد این بود که به خداوند متعال عرض کرد:

خداوندا:

به حق محمد و علی و فاطمه و حسن و حسین علیهم السلام توبه ام را قبول فرما،

و خداوند متعال نیز توبه حضرت آدم را پذیرفت.^۱

حدیث هشتم:

یکی از اصحاب امام صادق علیه السلام به نام مفضل بن عمر نقل می کند که از وجود مقدس امام صادق علیه السلام سؤال کردم:

۱. معانی الاخبار شیخ صدوق، جلد اول، باب ۶۱، صفحه ۲۸۸، حدیث ۱.

تفسیر برهان، جلد دوم، صفحه ۲۸۶، حدیث ۵ «ذیل آیه ۳۷ سوره بقره».

تفسیر برهان، جلد دوم، صفحه ۲۹۴، حدیث ۱۷ «ذیل آیه ۳۷ سوره بقره».

تفسیر نورالثقلین، جلد اول، صفحه ۱۵۷، حدیث ۱۴۷ «حدیث ۲۶۱».

«ذیل آیه ۳۷ سوره بقره».

شرح زیارت جامعه کبیره، تألیف آیت الله سید محمد تقی نقوی، صفحه ۴۶۷ و ۴۷۰.

«ذیل عنوان: مُسْتَشْفَعُ إِلَى اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ بِكُمْ».

يا بن رسول الله:

منظور از کلمات در این آیه شریفه «اذْبَتْلِي اِبْرَاهِيمَ رَبُّهُ بِكَلِمَاتٍ فَاتَمَّهِنَّ،

قَالَ اِنِّي جَاعِلُكَ لِلنَّاسِ اِمَامًا - آیه ۱۲۴ سوره بقره» چیست؟

وجود مقدس امام صادق علیه السلام فرمودند:

هِيَ الْكَلِمَاتُ الَّتِي تَلَقَّاها آدَمُ مِنْ رَبِّهِ فَتَابَ عَلَيْهِ،

وَ هُوَ اَنَّهُ قَالَ:

يا رَبِّ:

اَسْئَلُكَ بِحَقِّ مُحَمَّدٍ وَعَلِيِّ وَ فاطِمَةَ وَ الْحَسَنِ وَ الْحُسَيْنِ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ اِلَّا تُبْتَ عَلَيَّ،

فَتَابَ اللهُ عَلَيْهِ،

اِنَّهُ هُوَ التَّوَابُ الرَّحِيمِ.

فَقُلْتُ لَهُ:

يا بَنَ رَسُولِ اللهِ:

فَمَا يَعْنِي عَزَّ وَجَلَّ بِقَوْلِهِ فَاتَمَّهِنَّ؟

قالَ يَعْنِي فَاتَمَّهِنَّ اِلَى الْقَائِمِ عَلَيْهِ السَّلَامُ اِثْنِي عَشَرَ اِمَامًا تِسْعَةَ مِنْ وُلْدِ الْحُسَيْنِ

عَلَيْهِ السَّلَامُ، يَعْنِي:

مفضل بن عمر می گوید:

از محضر مبارک امام صادق علیه السلام سؤال کردم:

يا بن رسول الله:

منظور از کلمات در آیه ۱۲۴ سوره بقره چیست که حضرت ابراهیم به آنها

متوسل شد؟

وجود مقدس امام صادق علیه السلام فرمودند:

منظور از کلمات در این آیه شریفه «آیه ۱۲۴ سوره بقره» همان کلماتی

هستند که حضرت آدم از خداوند متعال دریافت کرد و فرا گرفت «اشاره به آیه ۳۷ سوره بقره و توسل پیدا کردن حضرت آدم به خمسه طیبه علیهم السلام که راجع به آن در حدیث هفتم توضیحاتی ارائه شد»،

و با توسل به آن کلمات توبه نمود،

و خداوند متعال نیز توبه او را پذیرفت،

زیرا خداوند متعال بسیار توبه پذیر و مهربان است،

و ماجرا اینگونه بود که:

حضرت آدم پس از هبوط به زمین از خداوند متعال فرا گرفت که از خداوند متعال اینگونه مسئلت نماید که:

خداوندا:

از تو درخواست می کنم و مسئلت می نمایم که:

به حقّ محمد و علی و فاطمه و حسن و حسین علیهم السلام «به حقّ

خمسه طیبه علیهم السلام» توبه مرا بپذیری،

و خداوند متعال نیز توبه حضرت آدم را پذیرفت،

زیرا خداوند متعال بسیار توبه پذیر و مهربان است.

مفضل بن عمر می گوید:

خدمت امام صادق علیه السلام عرض کردم.

یا بن رسول الله:

مقصود خداوند متعال از اَتَمُّهُنَّ در آیه ۱۲۴ سوره بقره چیست «منظور

خداوند متعال از اینکه می فرماید حضرت ابراهیم علیه السلام کلمات را به

پایان رساند چیست»؟

وجود مقدّس امام صادق علیه السلام فرمودند:

مقصود از فرمایش خداوند متعال مبنی بر اینکه حضرت ابراهیم علیه

السَّلام، کلمات را به پایان رساند این است که:

حضرت ابراهیم علیه السَّلام، نام مبارک خمسه طیبه عليهم السَّلام را «نام مبارک حضرت محمّد و علی و فاطمه و حسن و حسین عليهم السَّلام» تا نام مبارک حضرت قائم یعنی تا دوازدهمین امام تکمیل کرد که نه تن از آنها از فرزندان امام حسین علیه السَّلام هستند «یعنی حضرت ابراهیم علیه السَّلام خداوند متعال را به وجود مقدّس چهارده معصوم عليهم السَّلام سوگند داد، و سپس خداوند متعال به او مقام امامت اعطا فرمود».

امام صادق علیه السَّلام در ادامه فرمایش خویش به مفضل بن عمر فرمود:
ای مفضل:

امامت منصبی است الهی و خلافت و جانشینی خداوند متعال است،
و خداوند متعال به هر کس که صلاح بداند اعطا می فرماید.^۱

حدیث نهم:

وجود مقدّس امام عسکری علیه السَّلام فرمودند:

وقتی حضرت موسی بن عمران علیه السَّلام برای قوم خویش از خداوند متعال آب طلب نمود تا قومش از تشنگی از بین نروند به خداوند متعال عرض کرد:

اللَّهُمَّ بِحَقِّ مُحَمَّدٍ سَيِّدِ الْأَنْبِيَاءِ،
وَّ بِحَقِّ عَلِيِّ سَيِّدِ الْأَوْصِيَاءِ،
وَّ بِحَقِّ فَاطِمَةَ سَيِّدَةِ النِّسَاءِ،

۱. معانی الاخبار شیخ صدوق، جلد اول، باب ۶۳، صفحه ۲۹۰، حدیث ۱.

مجمع البیان، جلد دوم، صفحه ۲۸ «ذیل آیه ۱۲۴ سوره بقره».

تفسیر صافی، جلد اول، صفحه ۲۹۱ «ذیل آیه ۱۲۴ سوره بقره».

تفسیر برهان، جلد دوم، صفحه ۴۵۸، حدیث ۱ «ذیل آیه ۱۲۴ سوره بقره».

تفسیر نورالثقلین، جلد اول، صفحه ۱۵۷، حدیث ۱۴۸ «حدیث ۲۶۲» «ذیل آیه ۳۷ سوره بقره».

تفسیر نور الثقلین، جلد اول، صفحه ۲۷۳، حدیث ۳۳۸ «حدیث ۴۵۲» «ذیل آیه ۱۲۴ سوره بقره».

وَبِحَقِّ الْحَسَنِ سَيِّدِ الْأَوْلِيَاءِ،
 وَبِحَقِّ الْحُسَيْنِ سَيِّدِ الشُّهَدَاءِ،
 وَبِحَقِّ عَتْرَتِهِمْ وَخُلَفَائِهِمْ سَادَةِ الْأَزْكَيَاءِ:
 لَمَّا سَقَيْتَ عِبَادَكَ هُوْلَاءِ،
 فَأَوْحَى اللَّهُ إِلَيْهِ:

یا مُوسَى:

أَضْرِبْ بَعْصَاكَ الْحَجَرَ فَانْفَجَرَتْ مِنْهُ اثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْنًا، یعنی:
 وقتی حضرت موسی برای قومش از خداوند متعال آب طلب نمود تا
 قومش در بیابان از تشنگی از بین نروند به خداوند متعال عرض کرد:
 خداوندا:

به حقّ حضرت محمّد که سید و سرور پیامبران است،
 و به حقّ علی بن ابیطالب که سید و سرور اوصیاء است،
 و به حقّ فاطمه که سیده و سرور بانوان عالم است،
 و به حقّ حسن که سید و سرور اولیاء است،
 و به حقّ حسین که سید و سرور همه شهیدان است،
 و به حقّ عترت و اهل بیت این بزرگواران و به حقّ اوصیاء این بزرگواران
 «یعنی به حقّ نه امام معصوم علیهم السّلام از اولاد امام حسین علیه السّلام»
 سوگند می دهم که این بندگان را سیراب نمایی.
 پس از این توسّل و تقاضای حضرت موسی، خداوند متعال به حضرت
 موسی وحی فرمود که:

ای موسی:

عصای خود را بر آن سنگ بزن «با عصای خودت به سنگ بزن»،
 و حضرت موسی نیز طبق دستور خداوند متعال با عصای خویش بر سنگ

زد و ناگهان آب از آن سنگ جوشیدن گرفت و دوازده چشمه آب «درست به تعداد قبائل بنی اسرائیل» از آن با سرعت و شدت جاری شد.^۱

ذیل چهارمین فضیلت از فضائل بی شمار وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله علیها در این کتاب شریف فاطمی در رابطه با توسل انبیاء الهی به چهارده معصوم علیهم السلام توضیحات کاملی به عرض رسیده و احادیثی از حضرات معصومین علیهم السلام نقل شده است.

حدیث دهم:

وجود مقدس امام باقر علیه السلام فرمودند:

مقصود از مقرَّبون در این آیات شریفه «كَلَّا إِنَّ كِتَابَ الْأَبْرَارِ لَفِي عَلَيِّنَ - وَ مَا أَدْرَاكَ مَا عَلَيُّونَ - كِتَابٌ مَرْقُومٌ - يَشْهَدُهُ الْمُقَرَّبُونَ - آیه ۱۸ تا ۲۱ سوره مطففین» فرمودند:

هُوَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ وَ عَلِيُّ وَ فَاطِمَةُ وَ الْحَسَنُ وَ الْحُسَيْنُ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ، یعنی:

وجود مقدس امام باقر علیه السلام فرمودند:

مقصود از مقرَّبون در این آیات شریفه «آیه ۱۸ تا ۲۱ سوره مطففین» وجود مبارک پیامبر اکرم و علی و فاطمه و حسن و حسین علیهم السلام می باشند.^۲

ذیل پنجمین فضیلت از فضائل بی شمار وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله علیها در این کتاب شریف فاطمی توضیحات کاملی به عرض رسیده و

۱. اثبات الهداة، تألیف شیخ حرّ عاملی، جلد سوّم، فصل ۴۳، صفحه ۶۷، حدیث ۷۴۹.

تفسیر برهان، جلد دوّم، صفحه ۳۳۱ تا ۳۳۶، حدیث ۱ «ذیل آیه ۶۰ سوره بقره».

۲. تفسیر نورالتقلین، جلد هشتم، صفحه ۲۷۷، حدیث ۴۵ «حدیث ۱۲۵۶۶».

«ذیل آیه ۱۸ تا ۳۶ سوره مطففین».

جلوه نور، تألیف آیت الله سعادت پرور، بخش خاتمه کتاب، صفحه ۲۲۶، شماره ۱۰، ذیل عنوان: فاطمه زهرا سلام الله علیها مصداق بارز مقرَّبین درگاه الهی.

احادیث شریفی از حضرات معصومین علیهم السَّلام نقل شده که مقصود از مقربون در آیات شریفه سوره مبارکه واقعه و مطففین وجود مقدس چهارده معصوم علیهم السَّلام می‌باشند.

حدیث یازدهم:

وجود مقدس امام حسن مجتبی سلام الله علیه فرمودند:

كُلَّمَا فِي كِتَابِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ مِنْ قَوْلِهِ إِنَّ الْأَبْرَارَ، فَوَاللَّهِ مَا أَرَادَ بِهِ إِلَّا عَلِيَّ بْنَ أَبِيطَالِبٍ وَ فَاطِمَةَ وَ أَنَا وَ الْحُسَيْنَ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ، يَعْنِي:

وجود مقدس امام مجتبی علیه السَّلام فرمودند:

هر جا در قرآن کریم إِنَّ الْأَبْرَارَ آمده،

به خدا قسم منظور خداوند متعال، علی بن ابیطالب و فاطمه و من و حسین

علیهم السَّلام می‌باشد.

این حدیث شریف را محمد بن حنفیه از وجود مقدس امام مجتبی علیه

السَّلام نقل نموده است.^۱

ذیل ششمین فضیلت از فضائل بی‌شمار وجود مقدس فاطمه زهرا سلام

الله علیها در این کتاب شریف فاطمی توضیحات کاملی به عرض رسیده و

احادیث شریفی از حضرات معصومین علیهم السَّلام نقل شده که مقصود

از ابرار در آیات شریفه سوره مبارکه هَلْ أَتَى «انسان - دهر» وجود مقدس

امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السَّلام و فاطمه زهرا سلام الله علیها و ائمه

معصومین علیهم السَّلام از نسل و ذریه آن دو بزرگوار می‌باشند و هیچ‌ده آیه

این سوره مبارکه از آیه پنجم تا آیه بیست و دوم در شأن این ذوات مقدسه

۱. تفسیر نورالثقلین، جلد هشتم، صفحه ۱۳۹، حدیث ۲۲ «حدیث ۱۲۲۸۴».

«ذیل آیه ۱۸ تا ۲۸ سوره مطففین».

تفسیر نمونه، جلد بیست و هشتم، صفحه ۲۹۰ «ذیل آیه ۱۸ تا ۲۸ سوره مطففین».

نازل شده است.

حدیث دوازدهم:

هنگامی که این آیه شریف «قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَى - آیه ۲۳ سوره شوری» نازل شد، اصحاب به پیامبر اکرم عرض کردند:

یا رسول الله:

اقربا و خویشاوندان شما چه کسانی هستند که خداوند متعال مودت و محبت آنها را به ما واجب فرموده است؟

وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم در پاسخ به سؤال اصحاب فرمودند:

عَلِيٌّ وَ فَاطِمَةٌ وَ ابْنَاهُمَا عَلَيْهِمُ السَّلَامُ، یعنی:

اقربا و خویشاوندان من که خداوند متعال مودت و محبت به آنها را واجب فرموده علی بن ابیطالب و فاطمه و دو پسر آنها «حسن و حسین» علیهم السلام می باشند.

این حدیث را ابن عباس از وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم نقل نموده است.^۱

ذیل هفتمین فضیلت از فضائل بی شمار وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله علیها در این کتاب شریف فاطمی توضیحات کاملی به عرض رسیده و احادیث شریفی از حضرات معصومین علیهم السلام نقل شده که مقصود از

۱. مجمع البیان، جلد بیست و دوم، صفحه ۱۲۹ «ذیل آیه ۲۳ سوره شوری».

المیزان، جلد سی و پنجم، صفحه ۸۵ «بحث روایتی ذیل آیه ۲۳ سوره شوری».

تفسیر صافی، جلد پنجم، صفحه ۶۴۳ «ذیل آیه ۲۳ سوره شوری».

تفسیر برهان، جلد هشتم، صفحه ۱۴۳، حدیث ۲۲ «ذیل آیه ۲۳ سوره شوری».

تفسیر نورالثقلین، جلد ششم، صفحه ۷۶۱، حدیث ۶۸ «حدیث ۱۰۰۶۸».

«ذیل آیه ۲۳ سوره شوری».

اقربا و خویشاوندان وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم که خداوند متعال در آیه ۲۳ سوره مبارکه شوری مودّت و محبّت به آنها را واجب فرموده وجود مقدّس امیرالمؤمنین علیّ بن ابیطالب علیه السّلام و فاطمه زهرا سلام الله علیها و ائمه معصومین علیهم السّلام از نسل و ذریّه آن دو بزرگوار می باشند.

حدیث سیزدهم:

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند:

إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى خَلَقَ الْأَنْبِيَاءَ مِنْ أَشْجَارٍ شَتَّى،

وَ خَلَقْتُ أَنَا وَ عَلِيٌّ مِنْ شَجَرَةٍ وَاحِدَةٍ،

فَأَنَا أَصْلُهَا،

وَ عَلِيٌّ عَلَيْهِ السَّلَامُ فَرْعُهَا،

وَ فَاطِمَةُ عَلَيْهَا سَلَامٌ لِقَاحُهَا،

وَ الْحَسَنُ وَ الْحُسَيْنُ ثِمَارُهَا،

وَ أَشْيَاعُنَا أَوْرَاقُهَا وَ ...،

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم در ادامه فرمایش

خویش فرمودند:

لَوْ أَنَّ عَبْدًا عَبَدَ اللَّهَ بَيْنَ الصِّفَا وَ الْمَرْوَةِ أَلْفَ عَامٍ، ثُمَّ أَلْفَ عَامٍ، ثُمَّ أَلْفَ عَامٍ حَتَّى

يَصِيرَ كَالشَّيْنِ الْبَالِي ثُمَّ لَمْ يُدْرِكْ مَحَبَّتَنَا كَبَّهُ اللَّهُ عَلَى مَنْخَرِيهِ فِي النَّارِ، ثُمَّ تَلَا:

«قُلْ لَا أَسْئَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَى، وَ مَنْ يَقْتَرِفْ حَسَنَةً نَزِدْ لَهُ فِيهَا حُسْنًا

- آیه ۲۳ سوره شوری»، یعنی:

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند:

خداوند تبارک و تعالی پیامبران را از درختان مختلف و گوناگونی آفرید،

اما من و علیّ بن ابیطالب علیه السّلام از یک درخت آفریده شدیم،

من اصل این درخت هستم «ریشه و تنه درخت»،
 علی بن ابیطالب علیه السلام شاخه‌های آن درخت،
 فاطمه علیها سلام گل این درخت «فاطمه علیها سلام لقاح این درخت
 است و موجب باروری آن می‌باشد»،
 حسن و حسین میوه‌های آن درخت،
 و شیعیان ما برگ‌های آن درخت هستند.
 وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم در ادامه فرمایش
 خویش فرمودند:

هرکس به شاخه‌ای از شاخه‌های این درخت تمسک نماید «بیاویزد» نجات
 پیدا می‌کند،

و هرکس از آن جدا شود هلاک می‌شود.
 وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم در پایان فرمایش
 خویش فرمودند:

اگر شخصی سه هزار سال بین صفا و مروه «در خانه خدا» خداوند متعال
 را عبادت کند تا پوستش پوسیده و چروکیده شود «پوستش مانند مشک
 چروکیده شود» اما محبت و مودت ما «چهارده معصوم علیهم السلام» را
 نداشته باشد خداوند متعال او را با صورت به داخل جهنم پرتاب می‌نماید، و
 سپس وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم این آیه شریفه را
 «قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَى، وَمَنْ يَقْتَرِفْ حَسَنَةً نَّزِدْ لَهُ فِيهَا حُسْنًا»
 آیه ۲۳ سوره شوری» تلاوت فرمودند:

این حدیث را ابی امامه از وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و
 سلم نقل نموده است.^۱

۱. مجمع البیان، جلد بیست و دوم، صفحه ۱۲۹ «ذیل آیه ۲۳ سوره شوری».

تفسیر نمونه، جلد بیستم، صفحه ۴۳۵ و ۴۳۶ «ذیل آیه ۲۳ سوره شوری».

قابل ذکر است که:

این حدیث شریف نبوی را علمای اهل سنت نیز در کتب خویش نقل نموده‌اند که اسامی تعدادی از آنها را ذیلاً ملاحظه می‌فرمایید.

حاکم حسکانی در شواهد التنزیل «جلد دوم، صفحه ۲۰۳، حدیث ۸۳۷».

ابن عساکر در تاریخ مدینه دمشق «جلد دوازدهم، صفحه ۱۴۳».

گنجی شافعی در کفایة الطالب «صفحه ۱۷۸».

حافظ طبرانی در المعجم و...!

قابل ذکر است که:

ذیل هفتمین فضیلت از فضائل بی‌شمار وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله علیها در این کتاب شریف فاطمی در رابطه با این آیه شریفه «قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَى - آیه ۲۳ سوره شوری»، و وجوب مودت و محبت به اهل بیت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم توضیحات کاملی ارائه شده و احادیث شریفی از حضرات معصومین علیهم السلام نقل شده است.

حدیث چهاردهم:

وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند:

شبی که به معراج رفتم خداوند متعال به من فرمود:

يَا مُحَمَّدُ:

تفسیر صافی، جلد پنجم، صفحه ۶۴۴ «ذیل آیه ۲۳ سوره شوری».

تفسیر برهان، جلد هشتم، صفحه ۱۴۳، حدیث ۲۳ «ذیل آیه ۲۳ سوره شوری».

تفسیر نورالتقلین، جلد ششم، صفحه ۷۶۱، حدیث ۶۹ «حدیث ۱۰۰۶۹» «ذیل آیه ۲۳ سوری».

جَنَّةُ الْعَاصِمَةِ، تألیف آیت‌الله سید محمدحسن میرجهانی، صفحه ۴۵۹ و ۴۶۰، فصل شانزدهم «ذیل عنوان:

پیرامون آیه مودت»، حدیث سوم.

۱. مجمع البیان، جلد بیست و دوم، صفحه ۱۲۹ «ذیل آیه ۲۳ سوره شوری».

تفسیر نمونه، جلد بیستم، صفحه ۴۳۵ و ۴۳۶ «ذیل آیه ۲۳ سوره شوری».

جَنَّةُ الْعَاصِمَةِ، تألیف آیت‌الله سید محمدحسن میرجهانی، صفحه ۴۵۹ و ۴۶۰.

فصل شانزدهم «پیرامون آیه مودت».

إِنِّي خَلَقْتُكَ وَ خَلَقْتُ عَلِيًّا وَ فَاطِمَةَ وَ الْحَسَنَ وَ الْحُسَيْنَ وَ الْأَيِّمَةَ مِنْ وُلْدِهِ مِنْ نُورِي،
 وَ عَرَضْتُ وَ لَا يَتَكُمُّ عَلَى أَهْلِ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ،
 فَمَنْ قَبِلَهَا كَانَ عِنْدِي مِنَ الْمُؤْمِنِينَ،
 وَ مَنْ جَحَدَهَا كَانَ عِنْدِي مِنَ الْكَافِرِينَ، یعنی:
 وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند:
 خداوند متعال در شب معراج به من فرمود:
 ای محمد:

من، تو و علی و فاطمه و حسن و حسین و امامان از نسل حسین را از نور
 خودم خلق کردم،
 و ولایت شما را به همه اهل آسمانها و زمین عرضه نمودم،
 پس:

هرکس ولایت شما را پذیرفت نزد من از مؤمنین است،
 و هرکس ولایت شما را انکار کرد از کافرین شد.
 وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم در ادامه فرمایش
 خویش فرمودند:
 سپس خداوند متعال به من فرمود:
 ای محمد:

به سمت راست عرش نگاه کن،
 و من نیز به سمت راست عرش نگاه کردم،
 فَالْتَفَتُ فَأُذَا بِعَلِيِّ وَ فَاطِمَةَ وَ الْحَسَنَ وَ الْحُسَيْنَ وَ عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ وَ مُحَمَّدَ بْنِ عَلِيٍّ
 وَ جَعْفَرَ بْنَ مُحَمَّدٍ وَ مُوسَى بْنَ جَعْفَرٍ وَ عَلِيَّ بْنَ مُوسَى وَ مُحَمَّدَ بْنَ عَلِيٍّ وَ عَلِيَّ بْنَ مُحَمَّدٍ
 وَ الْحَسَنَ بْنَ عَلِيٍّ وَ الْمَهْدِيَّ فِي ضَخْفَاحٍ مِنْ نُورٍ...، یعنی:
 وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند:

من طبق دستور خداوند متعال به طرف راست عرش نگاه کردم،
و آنجا علی و فاطمه و حسن و حسین و علی بن حسین و محمد بن علی
و جعفر بن محمد و موسی بن جعفر و علی بن موسی و محمد بن علی و
علی بن محمد و حسن بن علی و حضرت مهدی را در فضای درخشانی از
نور مشاهده کردم «علی و فاطمه و یازده امام از نسل آن دو بزرگوار را در میان
انوار درخشانی دیدم» که در حال نماز بودند،
و در میان آن‌ها نور حضرت مهدی مثل ستاره درخشان بود،
و در همین حال خداوند متعال به من فرمود.
ای محمد:

این‌ها «حضرت علی و فاطمه و یازده امام معصوم علیهم السَّلام از نسل آن
دو بزرگوار» حجت‌های من هستند،
و او «اشاره به حضرت مهدی علیه السَّلام» انتقام‌گیرنده عترت تو و
انتقام‌گیرنده از دشمنانم می‌باشد.^۱
ملاحظه فرمودید که:

طبق این حدیث شریف قدسی وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله علیها
عیناً مانند پدر بزرگوارش و شوهر گرانقدرش و یازده امام معصوم علیهم
السَّلام از نسل و ذریه‌اش بر تمام مخلوقات الهی ولایت دارد.
همچنین ملاحظه فرمودید که:

۱. الغیبه «کتاب غیبت»، تألیف شیخ طوسی، صفحه ۲۹۶، حدیث ۱۰۹/۹.
«روایاتی مبنی بر اینکه ائمه علیهم السَّلام دوازده نفر هستند».
کلیات حدیث قدسی «ترجمه جواهر السننیه»، تألیف شیخ حرّ عاملی، باب سیزدهم، صفحه ۵۳۹ و ۵۴۰، حدیث
«۴۹۶، ۲۸».

اثبات الهداة شیخ حرّ عاملی، جلد سوم، باب نهم، فصل ششم، صفحه ۱۷۵، حدیث ۹۴.
اثبات الهداة شیخ حرّ عاملی، جلد سوم، باب نهم، فصل ۲۷، صفحه ۲۲۲، حدیث ۲۰۹.
خصائص فاطمیة، تألیف آیت‌الله کجوری مازندرانی، خصیصه ۴۶، صفحه ۸۰۶.
فاطمه علیها سلام سرور دل پیامبر اکرم، تألیف آیت‌الله رحمانی همدانی، فصل سوم، صفحه ۵۶، حدیث ۳.

خداوند متعال این ذوات مقدّسه را «وجود مقدّس چهارده معصوم علیهم السّلام را» از نور خودش خلق فرموده است.

همچنین ملاحظه فرمودید که:

نام مبارک فاطمه زهرا سلام الله علیها بلافاصله بعد از نام مبارک پیامبر اکرم و حضرت امیر علیهما السّلام آمده،

و پس از نام آن علیا مخدّره نام مبارک حسنین علیهما السّلام و نام دیگر ائمه معصومین علیهم السّلام آمده، و این نیز دلیل دیگری است بر افضلیّت آن علیا مخدّره بر یازده امام معصوم علیهم السّلام از نسل و ذریّه اش.

حدیث پانزدهم:

وجود مقدّس امام باقر علیه السّلام فرمودند:

إِنَّ اللَّهَ خَلَقَ أَرْبَعَةَ عَشَرَ نُورًا مِنْ نُورِ عَظْمَتِهِ قَبْلَ خَلْقِ آدَمَ، فَهِيَ أَرْوَاحُنَا، يَعْنِي:

وجود مقدّس امام باقر علیه السّلام فرمودند:

خداوند متعال قبل از خلقت حضرت آدم چهارده نور را از نور عظمت خودش خلق فرمود،

و آن چهارده نور، ارواح ما بودند.

از وجود مقدّس امام باقر علیه السّلام سؤال شد که:

یا بن رسول الله:

این چهارده نور و این چهارده روح چه کسانی بودند،

و نام آنها چیست؟

وجود مقدّس امام باقر علیه السّلام فرمودند:

مُحَمَّدٌ وَ عَلِيٌّ وَ فَاطِمَةُ وَ الْحَسَنُ وَ الْحُسَيْنُ وَ تِسْعَةٌ مِنْ ذُرِّيَّةِ الْحُسَيْنِ وَ تَاسِعُهُمْ

قَائِمُهُمْ،

ثُمَّ عَدَّهُمْ بِأَسْمَائِهِمْ، يَعْنِي:

وجود مبارک امام باقر علیه السَّلام فرمودند:

این چهارده وجود مقدَّس عبارتند از:

محمّد و علی و فاطمه و حسن و حسین و نه نفر از فرزندان حسین علیهم السَّلام، و سپس وجود مقدَّس امام باقر علیه السَّلام نام مبارک آنها را بیان فرمود: «نام مبارک نُه امام معصوم علیهم السَّلام از امام سجّاد تا امام زمان علیهما السَّلام»^۱.

ملاحظه فرمودید که:

در این حدیث شریف نیز نام مبارک فاطمه زهرا سلام الله علیها بلافاصله بعد از نام مبارک پیامبر اکرم و حضرت علی علیهما السَّلام آمده، و پس از نام آن علیا مخدّره نام حسنین علیهما السَّلام آمده است.

حدیث شانزدهم:

وجود مقدَّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم فرمودند:

إِنَّ اللَّهَ خَلَقَنِي وَ خَلَقَ عَلِيًّا وَ فَاطِمَةَ وَ الْحَسَنَ وَ الْحُسَيْنَ قَبْلَ أَنْ يَخْلُقَ آدَمَ
عَلَيْهِ السَّلَامَ،

حِينَ لَا سَمَاءَ مَبْنِيَّةٍ،

وَ لَا أَرْضَ مَدْحِيَّةٍ،

وَ لَا ظُلْمَةَ وَ لَا نُورَ،

وَ لَا شَمْسَ وَ لَا قَمَرَ،

وَ لَا جَنَّةَ وَ لَا نَارَ، یعنی:

وجود مقدَّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم فرمودند:

خداوند متعال، من و علی و فاطمه و حسن و حسین را قبل از خلقت

۱. جلوه نور، تألیف آیت الله سعادت پرور، فصل نهم، صفحه ۷۸، بند «ج».

ذیل حدیث ششم، و صفحه ۲۳۲ «بخش خاتمه کتاب»، شماره ۱۷.

حضرت آدم خلق فرمود،
 زمانی که نه آسمانی برافراشته بود،
 و نه زمینی گسترده بود،
 نه تاریکی بود نه نور،
 نه خورشید بود نه ماه،
 نه بهشت بود نه جهنم «یعنی هیچ مخلوقی خلق نشده بود».
 وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم در ادامه فرمایش
 خویش فرمودند:

فَلَمَّا أَرَادَ اللَّهُ تَعَالَى أَنْ يُنْشِئَ خَلْقَهُ فَتَقَّ نُورِي فَخَلَقَ مِنْهُ الْعَرْشَ...
 ثُمَّ فَتَقَّ نُورَ أَخِي عَلِيٍّ فَخَلَقَ مِنْهُ الْمَلَائِكَةَ...
 ثُمَّ فَتَقَّ نُورَ ابْنَتِي فَاطِمَةَ فَخَلَقَ مِنْهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ...
 ثُمَّ فَتَقَّ نُورَ الْحَسَنِ فَخَلَقَ مِنْهُ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ...
 ثُمَّ خَلَقَ نُورَ الْحُسَيْنِ فَخَلَقَ مِنْهُ الْجَنَّةَ وَالْحُورُ الْعِينِ...، یعنی:

وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند:
 هنگامی که خداوند متعال اراده فرمود تا خلقت و آفرینش را آغاز نماید نور
 مرا شکافت و از آن نور، عرش را آفرید «خلق فرمود»،
 سپس خداوند متعال نور برادرم علی را شکافت و از آن نور، ملائکه را
 آفرید «خلق فرمود»،
 سپس خداوند متعال نور دخترم فاطمه را شکافت و از آن نور، آسمانها و
 زمین را خلق فرمود،
 سپس نور فرزندانم حسن را شکافت و از آن نور، خورشید و ماه را خلق
 فرمود،

سپس نور فرزندان حسین را شکافت و از آن نور، بهشت و حورالعین را خلق فرمود.

این حدیث شریف را آنس بن مالک از وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم نقل نموده است.

حدیث شریف طولانی تر و مفصل تر از این است که ملاحظه فرمودید، فقط به قسمتی از حدیث که مرتبط با بحث بود اشاره شد.^۱ در قسمت دوم این حدیث شریف ملاحظه فرمودید که وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند:

هنگامی که خداوند متعال اراده فرمود تا آفرینش را آغاز نماید نور مرا شکافت و از آن نور، عرش را خلق فرمود، یعنی:

وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم اولین شخصیت عالم خلقت و شخص اول عالم وجود می باشد، و اولین مخلوق خداوند متعال است،

و حدیث مشهوری است که وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند:

أَوَّلُ مَا خَلَقَ اللَّهُ نُورِي،

۱. تفسیر برهان، جلد سوم، صفحه ۴۰۰، حدیث ۵.

«ذیل آیه ۶۹ سوره نساء».

جُزْءُ الْعَاصِمَةِ، تألیف آیت الله سید محمد حسن میرجهانی:

فصل اول، صفحه ۴۴، حدیث هشتم،

فصل پنجم، صفحه ۱۴۷،

فصل ششم، صفحه ۱۶۸، خصیصه چهاردهم.

فاطمه علیها سلام سرور دل پیامبر اکرم، تألیف آیت الله رحمانی همدانی:

فصل سوم، صفحه ۵۴، فضیلت دوم، حدیث ۲.

شرح زیارت جامعه کبیره، تألیف علامه سید حسین همدانی درودآبادی، صفحه ۸۷ تا ۸۹.

«ذیل عنوان: وَمُخْتَلَفَ الْمَلَائِكَةِ».

حدیث لَوْلَا فَاطِمَةُ، تألیف آیت الله محمد علی گرامی، صفحه ۹۴ تا ۹۶.

أَوَّلُ مَا خَلَقَ اللهُ رُوحِي،

و اوائل بحث مربوط به سی و پنجمین فضیلت فاطمه زهرا سلام الله علیها در این کتاب شریف فاطمی و در بخش «ب» به عرض رسید که:
وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم صادر اوّل است و اوّلین مخلوق خداوند متعال می باشد،
و مقام آن حضرت از مقام تمام مخلوقات الهی برتر و بالاتر است،
یعنی:

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم اوّلین شخصیت عالم خلقت و شخص اوّل عالم وجود می باشد و هشت حدیث نیز در این رابطه نقل شد.

همچنین در قسمت دوّم این حدیث شریف ملاحظه فرمودید که وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم فرمودند:
خداوند متعال پس از من، نور امیرالمؤمنین علیّ بن ابیطالب علیه السّلام را شکافت و از آن نور، ملائکه را خلق فرمود، یعنی:

وجود مقدّس امیرالمؤمنین علیّ بن ابیطالب علیه السّلام دوّمین مخلوق خداوند متعال و دوّمین شخصیت عالم خلقت و شخص دوّم عالم وجود می باشد و اوائل بحث و در بخش «ج» در این رابطه توضیحات کاملی به عرض رسید و هفت حدیث شریف نیز در این خصوص از حضرات معصومین علیهم السّلام نقل شد.

همچنین در قسمت دوّم این حدیث شریف ملاحظه فرمودید که وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم فرمودند:
خداوند متعال پس از من و پس از علیّ بن ابیطالب علیه السّلام نور دخترم فاطمه را شکافت و از آن نور، آسمانها و زمین را خلق فرمود، یعنی:

وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها سوّمین مخلوق خداوند متعال و سوّمین شخصیت عالم خلقت و شخص سوّم عالم وجود می باشد و اوائل بحث و در بخش «د» در این رابطه توضیحات کاملی به عرض رسید و در این خصوص هفده حدیث شریف نیز از حضرات معصومین علیهم السّلام نقل شد.

همچنین در قسمت دوّم این حدیث شریف ملاحظه فرمودید که وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم فرمودند:

خداوند متعال پس از من و پس از علی بن ابیطالب و پس از دخترم فاطمه، نور فرزندم حسن و سپس نور فرزندم حسین را شکافت و از نور حسن و حسین خورشید و ماه و بهشت و حورالعین را خلق فرمود.

تقدّم خلقت نوری فاطمه زهرا سلام الله علیها بر حسنین علیهما السّلام و نه امام معصوم از نسل امام حسین علیهم السّلام دلیل دیگری است بر افضلیت وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها بر یازده امام معصوم علیهم السّلام از نسل و ذریّه اش، یعنی:

وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها سوّمین شخصیت عالم خلقت و شخص سوّم عالم وجود می باشد،

و بعد از آن علیا مخدّره یازده امام معصوم علیهم السّلام از نسل و ذریّه اش قرار گرفته اند،

و پس از آن ذوات مقدّسه انبیاء اولوالعزم و سایر انبیاء و ملائکه مقرب الهی واقع شده اند.

پس از ارائه توضیحاتی ذیل این حدیث شریف «حدیث شانزدهم» می پردازیم به ادامه بحث و نقل احادیث شریفی که نام مبارک فاطمه زهرا سلام الله علیها بلافاصله بعد از نام مبارک پیامبر اکرم و حضرت علی علیهما

السَّلَام آمده است.

حدیث هفدهم:

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم فرمودند:

إِنَّ اللَّهَ جَعَلَ عَلِيًّا وَ زَوْجَتَهُ وَ أَبْنَاءَهُ حُجَجَ اللَّهِ خَلْقِهِ،

مَنْ اهْتَدَى بِهِمْ هُدِيَ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ، یعنی:

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم فرمودند:

خداوند متعال، علی بن ابیطالب و همسرش فاطمه زهرا و فرزندان را حجت‌های خود بر خلق قرار داده است،

هرکس به وسیله آنها هدایت شود به صراط مستقیم هدایت شده است.

این حدیث شریف را حاکم حسکانی «از علمای اهل سنت» نیز در کتاب خویش «شواهد التنزیل» نقل نموده است.^۱

حدیث هیجدهم:

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم فرمودند:

أَنَا وَ عَلِيٌّ وَ فَاطِمَةُ وَ الْحَسَنُ وَ الْحُسَيْنُ وَ تِسْعَةٌ مِنْ وُلْدِ الْحُسَيْنِ حُجَجَ اللَّهِ عَلَى خَلْقِهِ،

أَعْدَائُنَا أَعْدَاءُ اللَّهِ،

وَ أَوْلِيَاؤُنَا أَوْلِيَاءُ اللَّهِ، یعنی:

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم فرمودند:

من و علی و فاطمه و حسن و حسین و نه نفر از فرزندان حسین حجت‌های

۱. شرح زیارت جامعه کبیره «ادب فنای مقربان»، تألیف آیت‌الله جوادی آملی، جلد دوم، صفحه ۱۳۰ «ذیل عنوان: وَ حُجَجَ اللَّهُ عَلَى أَهْلِ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ».

شرح زیارت جامعه کبیره، تألیف آیت‌الله سیّد محمدتقی نقوی، صفحه ۳۶۷ «ذیل عنوان: أَنْتُمْ الصِّرَاطُ الْأَقْوَمُ». پیام قرآن «امامت و ولایت در قرآن کریم»، تألیف آیت‌الله مکارم شیرازی، جلد نهم، صفحه ۴۱۰، باب امامان دوازده‌گانه.

فاطمه علیها السَّلَام سرور دل پیامبر اکرم، تألیف آیت‌الله رحمانی همدانی، فصل ۲، صفحه ۳۹، حدیث ۱.

خداوند متعال بر خلق هستیم،
دشمنان ما دشمنان خدا هستند،
و دوستان ما دوستان خدا می باشند.^۱

حدیث نوزدهم:

وجود مقدس امام جواد علیه السلام فرمودند:

إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى لَمْ يَزَلْ مُتَفَرِّدًا بِوَحْدَانِيَّتِهِ،
ثُمَّ خَلَقَ مُحَمَّدًا وَ عَلِيًّا وَ فَاطِمَةَ،

فَمَكَثُوا أَلْفَ دَهْرٍ،

ثُمَّ خَلَقَ جَمِيعَ أَشْيَاءِ،

فَأَشْهَدَهُمْ خَلْقَهَا وَ أَجْرَى طَاعَتَهُمْ عَلَيْهَا،

وَ قَوَّضَ أُمُورَهَا إِلَيْهِمْ،

فَهُمْ يُحِلُّونَ مَا يَشَاءُونَ،

وَ يُحَرِّمُونَ مَا يَشَاءُونَ،

وَ لَنْ يَشَاءُوا إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى، یعنی

وجود مقدس امام جواد علیه السلام فرمودند:

خداوند تبارک و تعالی به وحدانیتش یگانه و بی‌بدیل بود «خداوند متعال

به یگانگی خود یکتا بود، یعنی غیر از ذات اقدس اله چیزی نبود»،

پس «آنگاه»:

خداوند متعال، محمد و علی و فاطمه را خلق فرمود «آفرید»،

۱. امالی شیخ صدوق، مجلس ۲۷، صفحه ۲۱۱، حدیث ۸.

اثبات الهداة شیخ حرّ عاملی، جلد دوم، باب نهم، فصل هشتم، صفحه ۴۲۴، حدیث ۲۸۸.

اثبات الهداة شیخ حرّ عاملی، جلد سوم، باب نهم، فصل سی و پنجم، صفحه ۲۵، حدیث ۶۴۳.

شرح زیارت جامعه کبیره، «ادب فنای مقرران»، تألیف آیت‌الله جوادی آملی، جلد دوم، صفحه ۱۲۹ «ذیل عنوان: وَ حُجِّجَ اللَّهُ عَلَى أَهْلِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَالْأُولَى».

آن‌ها «آن ذوات مقدّسه» هزار دهر یعنی هزار عصر و هزار دوران مانندند
 «وقتی که هزار عصر و دوران به سرآمد»،
 خداوند متعال چیزهای دیگر «سایر مخلوقات» را خلق فرمود،
 و سپس این سه نور پاک یعنی نور حضرت محمّد و علی و فاطمه علیهم
 السّلام را بر این آفرینش گواه و شاهد گرفت،
 و اطاعت از این ذوات مقدّسه را «اطاعت از حضرت محمّد و علی و فاطمه
 علیهم السّلام را» بر تمام مخلوقات واجب فرمود،
 و کارهای مخلوقات و تدبیر امور مخلوقات را به این ذوات مقدّسه واگذار
 فرمود،

پس:

ایشان «حضرت محمّد و علی و فاطمه علیهم السّلام»:

هرچه را خواهند حلال کنند،

و هرچه را خواهند حرام کنند،

و این ذوات مقدّسه هرگز چیزی را نمی‌خواهند مگر اینکه خداوند تبارک
 و تعالی بخواهد «این ذوات مقدّسه هرگز جز آنچه را که خداوند تبارک و
 تعالی می‌خواهد نخواهند خواست».

این حدیث شریف را محمّد بن سنان از وجود مقدّس امام جواد علیه
 السّلام نقل نموده است.^۱

۱. اصول کافی، جلد دوم، صفحه ۳۲۶، حدیث ۵ «حدیث ۱۱۸۸».

جُنَّة العاصمه، تألیف آیت‌الله سیّد محمدحسن میرجهانی، صفحه ۳۸ و ۳۹.

حدیث سوّم «فصل اوّل، ذیل عنوان: آفرینش نور فاطمه زهرا سلام الله علیها»

فاطمه علیها سلام سرور دل پیامبر اکرم، تألیف آیت‌الله رحمانی همدانی، فصل سوّم، صفحه ۶۱، فضیلت
 دوازدهم، حدیث چهاردهم.

حدیث بیستم:

وجود مقدس امام باقر علیه السلام فرمودند:

وقتی که قیامت می شود و همه مردم محشور می شوند، خداوند متعال اهل محشر را مورد خطاب قرار داده و می فرماید:

یا أَهْلَ الْجَمْعِ:

إِنِّي قَدْ جَعَلْتُ الْكَرَّمَ لِمُحَمَّدٍ وَعَلِيٍّ وَفَاطِمَةَ وَالْحَسَنَ وَالْحُسَيْنَ، یعنی:

روز قیامت خداوند متعال اهل محشر را مورد خطاب قرار داده و می فرماید:
ای اهل محشر:

من امروز کرامت و بزرگی را برای محمد و علی و فاطمه و حسن و حسین «علیهم السلام» قرار دادم.

خداوند متعال مجدداً اهل محشر را مورد خطاب قرار داده و می فرماید:

یا أَهْلَ الْجَمْعِ:

طَاطُؤُ الرُّؤُوسِ،

وَعُضُؤِ الْأَبْصَارِ،

فَإِنَّ هَذِهِ فَاطِمَةُ تَسِيرُ إِلَى الْجَنَّةِ، یعنی:

خداوند متعال اهل محشر را مورد خطاب قرار داده و می فرماید:
ای اهل محشر:

سرهای خودتان را پایین بیندازید،

و چشم‌های خودتان را ببندید تا فاطمه به سوی بهشت برود «چرا که فاطمه به سوی بهشت در حرکت است».

وجود مقدس امام باقر علیه السلام در ادامه فرمایش خویش فرمودند:
وَاللَّهِ:

إِنَّهَا ذَلِكَ الْيَوْمَ لَتَلْتَقَطُ شَيْعَتَهَا وَ مُحِبِّيَهَا كَمَا يَلْتَقَطُ الطَّيْرُ الْحَبَّ الْجَيِّدَ

مِنَ الْحَبِّ الرَّدِّي، یعنی:

وجود مقدّس امام باقر عليه السّلام فرمودند:

فاطمه زهرا سلام الله عليها روز قیامت شیعیان و مُحَبِّين خود را از میان اهل محشر جدا می کند و نجات می دهد، همانگونه که یک پرنده دانه خوب و مرغوب را از دانه بد و نامرغوب جدا می کند.

این حدیث را جابر بن عبدالله انصاری از امام باقر عليه السّلام نقل نموده است.^۱

حدیث شریف طولانی تر و مفصّل تر از این است که ملاحظه فرمودید، فقط به قسمتی از حدیث شریف اشاره شد که خداوند متعال روز قیامت بلافاصله پس از نام مبارک پیامبر اکرم و حضرت علی علیهما السّلام نام مبارک فاطمه زهرا سلام الله عليها را ذکر می فرماید، و به همه اهل محشر اعلام می فرماید که: من امروز کرامت و بزرگی را برای محمّد و علی و فاطمه و حسن و حسین «عليهم السّلام» قرار دادم.

حدیث بیست و یکم:

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم فرمودند:

إِنَّ إِبْرَاهِيمَ رَأَى نُورًا،

۱. فضائل فاطمه زهرا سلام الله عليها، تألیف علامه امینی، صفحه ۲۴۶ و ۲۴۷ و ۵۷۹. موضوع دهم «بشارات بهشت به شیعیان حضرت زهرا سلام الله عليها». فاطمه عليها سلام حلقه وصل رسالت و امامت، تألیف آیت الله وحید خراسانی، مجلس دهم، صفحه ۱۷۱ و ۱۷۲. سوگنامه فدک «شرح خطبه حضرت زهرا سلام الله عليها»، تألیف آیت الله محمدتقی نقوی، صفحه ۷۹ تا ۸۴. جَنَّةُ الْعاصِمَةِ، تألیف آیت الله میرجهانی، فصل ششم، صفحه ۱۷۷، خصیصه بیست و هفتم. تحقیقی درباره زندگانی فاطمه زهرا سلام الله عليها تألیف آیت الله محمدکاظم قزوینی، صفحه ۴۲۸ و ۴۲۹. فاطمه عليها سلام سرور دل پیامبر اکرم تألیف آیت الله رحمانی همدانی، فصل ۳۶، صفحه ۷۷۳، حدیث ۴.

فَأَوْحَى اللَّهُ إِلَيْهِ:

هَذَا نُورٌ مُحَمَّدٍ الْمُصْطَفَى،

وَرَأَى نُورَ آخِرِ،

فَقِيلَ لَهُ:

هَذَا نُورٌ عَلِيٍّ.

فَقَالَ إِبْرَاهِيمُ عَلَيْهِ السَّلَامُ:

الهِى:

أَرَى نُورًا ثَالِثًا،

قِيلَ:

يَا إِبْرَاهِيمُ:

هَذِهِ فَاطِمَةُ.

فَقَالَ إِبْرَاهِيمُ عَلَيْهِ السَّلَامُ:

الهِى:

أَرَى نُورَيْنِ،

قِيلَ:

هَذَانِ الْحَسَنِ وَالْحُسَيْنِ، يَعْنَى:

وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند:

هنگامی که خداوند متعال حضرت ابراهیم علیه السلام را خلق فرمود، او

در کنار عرش نوری را مشاهده کرد و سپس به خداوند متعال عرض کرد:

خداوندا:

این نور چیست؟

خداوند متعال به حضرت ابراهیم فرمود:

این نور محمد است که برگزیده مخلوقات من می باشد.

حضرت ابراهیم علیه السَّلام در کنار نور حضرت محمّد صلی الله علیه و آله و سلّم نور دیگری دید و به خداوند متعال عرض کرد:
خداوندا:

این نور چیست؟

خداوند متعال به حضرت ابراهیم فرمود:

این نور علی بن ابیطالب است.

حضرت ابراهیم علیه السَّلام در کنار این دو نور، نور دیگری دید و به خداوند متعال عرض کرد:
خداوندا:

این نور چیست؟

خداوند متعال به حضرت ابراهیم فرمود:

این نور فاطمه است.

حضرت ابراهیم علیه السَّلام دو نور دیگر را دید و به خداوند متعال عرض کرد:
خداوندا:

این دو نور چیست؟

خداوند متعال به حضرت ابراهیم علیه السَّلام فرمود:

این دو نور، حسن و حسین هستند.

حضرت ابراهیم علیه السَّلام نُه نور دیگر را دید و به خداوند متعال عرض کرد:
خداوندا:

این نورهای نُه گانه چیست؟

خداوند متعال به حضرت ابراهیم فرمود:

این نه نور، امامان از فرزندان آنها هستند «از اولاد و نسل پیامبر اکرم و حضرت علی و حضرت فاطمه علیهم السلام»،
و سپس خداوند متعال نام مبارک آن ذوات مقدسه را بیان نموده و به حضرت ابراهیم فرمود:

این نه نفر علی بن الحسین، محمد بن علی، جعفر بن محمد، موسی بن جعفر، علی بن موسی، محمد بن علی، علی بن محمد، حسن بن علی و حجة بن الحسن القائم می باشند.

این حدیث شریف را عبدالله بن ابی اوفی از وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم نقل نموده است.^۱
عین این حدیث شریف را جابر بن یزید جعفی نیز از وجود مقدس امام صادق علیه السلام نقل نموده است.^۲

حدیث بیست و دوم:

جبرئیل و اسرافیل مشاهده کردند که بر ساق عرش نوشته شده است که:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ،

مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ،

وَعَلِيٌّ وَ فَاطِمَةُ وَ الْحَسَنُ وَ الْحُسَيْنُ خَيْرُ خَلْقِ اللَّهِ.

جبرئیل امین وقتی این جملات را بر ساق عرش الهی مشاهده کرد به خداوند

متعال عرض کرد:

يَا رَبِّ:

فَإِنِّي أَسْأَلُكَ بِحَقِّهِمْ عَلَيْكَ إِلَّا جَعَلْتَنِي خَادِمَهُمْ، یعنی:

جبرئیل پس از مشاهده این جملات بر ساق عرش الهی به خداوند متعال

۱. اثبات الهداة، تألیف شیخ حرّ عاملی، جلد دوم، باب نهم، فصل هفتم، صفحه ۴۱۷، حدیث ۲۷۸.

۲. تفسیر برهان، جلد هفتم، صفحه ۶۸۱، حدیث ۳ «ذیل آیه ۸۳ سوره صافات».

عرض کرد:

خداوندا:

از تو درخواست می‌کنم به حقّ این بزرگواران «به حقّ محمّد و علی و فاطمه و حسن و حسین علیهم السّلام» مرا خادم این بزرگواران قرار دهی.^۱

حدیث بیست و سوّم:

خداوند متعال به پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم فرمودند:

یا مُحَمَّدُ:

إِنِّي خَلَقْتُ عَلِيًّا وَ فَاطِمَةَ وَ الْحَسَنَ وَ الْحُسَيْنَ وَ الْأَئِمَّةَ مِنْ نُورٍ وَاحِدٍ، یعنی:

خداوند متعال به پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم فرمود:

ای محمّد:

من، علی و فاطمه و حسن و حسین و دیگر ائمه را از نور واحد خلق

نمودم.^۲

حدیث بیست و چهارم:

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم فرمودند:

أَنَا وَ عَلِيٌّ وَ فَاطِمَةٌ وَ الْحَسَنُ وَ الْحُسَيْنُ «عَلَيْهِمُ السَّلَامُ» كُنَّا فِي سُرَادِقِ الْعَرْشِ

نُسَبِّحُ اللَّهَ،

فَسَبَّحَتِ الْمَلَائِكَةُ بِتَسْبِيحِنَا قَبْلَ أَنْ يَخْلُقَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ آدَمَ بِالْفَيْ عَامٍ، یعنی:

۱. شرح زیارت جامعه کبیره «ادب فنای مقربان»، تألیف آیت‌الله جوادی آملی، جلد نهم، صفحه ۱۶۶ «ذیل عنوان: فَبَلَّغَ اللَّهُ بِكُمْ أَشْرَفَ مَحَلِّ الْمَكْرَمِينَ».

ارشاد القلوب دیلمی «با تصحیح و پاورقی علامه شعرانی»، جلد دوّم، صفحه ۳۳۳.

«ذیل عنوان: اهل بیت علیهم السّلام از ملائکه مقرب الهی برتر می‌باشند».

قطره‌ای از دریای فضائل اهل بیت علیهم السّلام، تألیف آیت‌الله سیّد احمد مستنبط، جلد اوّل، بخش اوّل، صفحه ۹۶، حدیث ۱۷.

۲. شرح زیارت جامعه کبیره «ادب فنای مقربان»، تألیف آیت‌الله جوادی آملی،

جلد هفتم، صفحه ۲۰۵ «ذیل عنوان: مَنْ أَعْتَصَمَ بِكُمْ فَقَدْ أَعْتَصَمَ بِاللَّهِ».

جلد نهم، صفحه ۳۱ «ذیل عنوان: أَنْ أَرُوأَحْكُمْ وَ نُورَكُمْ وَ طِينَتَكُمْ وَاحِدَةً».

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم فرمودند:
 من و علی و فاطمه و حسن و حسین «علیهم السّلام» در سراپرده عرش
 الهی مشغول تسبیح خداوند متعال بودیم،
 و ملائکه الهی نیز به تسبیح ما خداوند متعال را تسبیح می نمودند،
 و این موضوع دو هزار سال قبل از خلقت حضرت آدم بود.
 این حدیث شریف را ابو سعید خدری از وجود مبارک پیامبر اکرم صلی
 الله علیه و آله و سلّم نقل نموده است.^۱

حدیث شریف طولانی تر و مفصّل تر از این است که ملاحظه فرمودید،
 فقط به قسمتی از حدیث شریف اشاره شد که خمسه طیبه علیهم السّلام
 «یعنی حضرت محمّد و علی و فاطمه و حسن و حسین علیهم السّلام» دو
 هزار سال قبل از خلقت حضرت آدم علیه السّلام مشغول تسبیح خداوند
 متعال بودند،

و در این حدیث شریف نیز مانند احادیث قبل نام مبارک فاطمه زهرا سلام
 الله علیها بلافاصله پس از نام مبارک پیامبر اکرم و حضرت امیر علیهما السّلام
 ذکر شده،

و پس از نام مبارک آن علیا مخدّره نام مبارک حسنین علیهما السّلام آمده
 است،

و این تقدّم در ذکر نام مبارک فاطمه زهرا سلام الله علیها بر نام مبارک
 حسنین علیهما السّلام و نه امام معصوم علیهم السّلام از ذرّیه و نسل امام
 حسین علیهم السّلام دلیل دیگری است بر افضلیّت آن علیا مخدّره بر یازده
 امام معصوم علیهم السّلام از نسل و ذرّیه اش، و معنی این سخن این است که:

۱. جُنَّة العاصمه، تألیف آیت الله سیّد محمّد حسن میرجهانی، فصل اوّل، صفحه ۴۰ و ۴۱، حدیث پنجم.
 فاطمه علیها سلام سرور دل پیامبر اکرم، تألیف آیت الله رحمانی همدانی، فصل ۳، صفحه ۶۲، حدیث ۱۵.
 جلوه نور، تألیف آیت الله سعادت پرور، فصل ۱، صفحه ۲۷ و ۲۸، حدیث هفتم.

وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله عليها بعد از وجود مبارک پیامبر اکرم
صلّى الله عليه و آله و سلّم و بعد از وجود مبارک امیرالمؤمنین علیّ بن ابیطالب
عليه السّلام افضل و اشرف مخلوقات الهی است،

و مقام آن علیا مخدّره بعد از پدر بزرگوارش و بعد از شوهر گرانقدرش از
مقام تمام مخلوقات الهی برتر و بالاتر می باشد،

و بعد از آن علیا مخدّره یازده امام معصوم علیهم السّلام از نسل و ذرّیه اش
قرار گرفته اند،

و بعد از آن ذوات مقدّسه انبیاء اولوالعزم الهی و سایر انبیاء و ملائکه مقرب
الهی واقع شده اند،

و در یک کلام:

وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله عليها سوّمین شخصیت عالم خلقت و
شخص سوّم عالم وجود می باشد،

و بلافاصله پس از آن علیا مخدّره یازده امام معصوم علیهم السّلام از نسل
و ذرّیه اش قرار گرفته اند.

احادیث فراوانی از ناحیه حضرات معصومین علیهم السّلام صادر شده که
در بیان فضائل خمس طیبه علیهم السّلام و یا در بیان فضائل چهارده معصوم
علیهم السّلام نام مبارک فاطمه زهرا سلام الله عليها بلافاصله پس از نام مبارک
پیامبر اکرم و حضرت امیر علیهما السّلام ذکر شده که از بین این احادیث
نورانی و شریف به عنوان نمونه به بیست و چهار حدیث اشاره شد.

به عنوان حُسن ختام این بخش از کتاب شریف فاطمی به یک حدیث
شریف دیگر نیز اشاره می شود که نام مبارک فاطمه زهرا سلام الله عليها
بلافاصله پس از نام مبارک پیامبر اکرم و امیرالمؤمنین علیهما السّلام ذکر شده،
و پس از نام مبارک آن علیا مخدّره نام مبارک حسنین علیهما السّلام آمده

است،

ضمن اینکه این حدیث شریف بطور تلویحی و بلکه صراحتاً بیان می‌فرماید که:

وجود مبارک فاطمه زهرا سلام الله علیها بعد از پدر بزرگوارش و بعد از شوهر گرانقدرش سوّمین شخصیت عالم خلقت و شخص سوّم عالم وجود می‌باشد،

و بلافاصله پس از آن علیا مخدّره یازده امام معصوم علیهم السّلام از نسل و ذریّه آن حضرت قرار گرفته‌اند.

حدیث بیست و پنجم:

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم فرمودند:

مَعَاشِرَ النَّاسِ:

اِقْتَدُوا بِالشَّمْسِ،

فَإِذَا غَابَتِ الشَّمْسُ فَاقْتَدُوا بِالقَمَرِ «مَنْ اِفْتَقَدَ الشَّمْسَ فَلْيَسْتَمْسِكْ بِالقَمَرِ»،

فَإِذَا غَابَ القَمَرُ فَاقْتَدُوا بِالزُّهْرَةِ «وَمَنْ اِفْتَقَدَ القَمَرَ فَلْيَسْتَمْسِكْ بِالزُّهْرَةِ»،

فَإِذَا غَابَتِ الزُّهْرَةُ فَاقْتَدُوا بِالفَرْقَدَانِ «وَمَنْ اِفْتَقَدَ الزُّهْرَةَ فَلْيَسْتَمْسِكْ بِالفَرْقَدَانِ»،

یعنی:

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم فرمودند:

ای مردم:

به خورشید اقتدا کنید «از خورشید تبعیت و پیروی نمایید»،

هنگامی که خورشید غروب کرد به ماه اقتدا کنید «هرکس خورشید را از

دست داد باید به ماه تمسک نماید»،

هنگامی که ماه غروب کرد به زهره اقتدا کنید «هر کس ماه را از دست داد

باید به زهره تمسک نماید»،

هنگامی که زهره غروب کرد به فرقدان اقتدا کنید «هرکس زهره را از دست داد باید به فرقدان تمسک نماید».

اصحاب پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم از آن حضرت پرسیدند:
یا رسول الله:

مقصود از خورشید و ماه و زهره و فرقدان چیست؟
وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند:

أَنَا الشَّمْسُ،

عَلِيٌّ الْقَمَرُ،

فَاطِمَةُ الزُّهْرَةُ،

وَ الْحَسَنُ وَ الْحُسَيْنُ فَرَقْدَانِ، یعنی:

وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند:

من خورشید هستم «من شمس هستم»،

علی بن ابیطالب ماه است «علی بن ابیطالب قمر است»،

فاطمه زهره است،

و حسن و حسین فرقدان هستند.

این حدیث شریف را انس بن مالک و جابر بن عبدالله انصاری از وجود

مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم نقل نموده‌اند.^۱

شَّمْسُ = خورشید

قَمَر = ماه

۱. معانی الاخبار شیخ صدوق، جلد اول، باب ۴۹، فصل پنجم، صفحه ۲۶۶ تا ۲۶۸، حدیث ۱ و ۲ و ۳.
اثبات الهداة شیخ حرّ عاملی، جلد دوم، باب نهم، صفحه ۳۵۶، حدیث ۱۷۴ و ۱۷۵.
اثبات الهداة شیخ حرّ عاملی، جلد دوم، باب نهم، فصل هفتم، صفحه ۴۱۷، حدیث ۲۷۹.
فضائل فاطمه زهرا سلام الله علیها، تألیف علامه امینی، موضوع چهارم، صفحه ۱۶۷.
جلوه نور، تألیف آیت الله سعادت پرور، بخش خاتمه کتاب، صفحه ۲۲۷ و ۲۲۸، شماره ۱۲.
خصائص فاطمیّه، تألیف آیت الله کجوری مازندرانی، خصیصه چهل و هفتم، صفحه ۸۴۴، حدیث ۳۹.

زُهره = دوّمین سیّاره منظومه شمسی «از نظر نزدیک بودن به خورشید»
فَرَقْدَان = دو ستاره قطبی.

اِقْتِدَا = پیروی کردن، تبعیت کردن، پیشوا قرار دادن.

تَمَسُّک = چنگ زدن، دست به دامن شدن، چیزی را محکم چسبیدن.

غِیَاب = ناپدید شدن، غروب کردن.

فَقْد = از دست دادن، گم کردن، نبودن.

لازم به ذکر است که:

در ادعیه و زیارات ائمه معصومین علیهم السّلام نیز نام مبارک فاطمه زهرا سلام الله علیها بلافاصله بعد از نام مبارک پیامبر اکرم و امیرالمؤمنین علیهما السّلام ذکر شده،

و بعد از نام مبارک آن علیا مخدّره نام امام حسن و امام حسین و دیگر ائمه معصومین علیهم السّلام آمده که به عنوان نمونه به چند مورد اشاره می شود.

۱- دعای افتتاح:

در این دعای نورانی و شریف به خداوند متعال عرض می کنیم:

اللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰی مُحَمَّدٍ عَبْدِكَ وَ رَسُوْلِكَ وَ اَمِيْنِكَ وَ صَفِيْكَ وَ ...،

اللّٰهُمَّ وَ صَلِّ عَلٰی اَمِيْرِ الْمُؤْمِنِيْنَ وَ وَصِيِّ رَسُوْلِ رَبِّ الْعَالَمِيْنَ وَ ...،

وَ صَلِّ عَلٰی الصّٰدِقَةِ الطّٰهِرَةِ فَاطِمَةَ سَيِّدَةَ نِسَاءِ الْعَالَمِيْنَ،

وَ صَلِّ عَلٰی سِبْطِي الرَّحْمَةِ وَ اِمَامِي الْهُدٰى، الْحَسَنِ وَ الْحُسَيْنِ سَيِّدِي شَبَابِ اَهْلِ

الْجَنَّةِ،

وَ صَلِّ عَلٰی اَئِمَّةِ الْمُسْلِمِيْنَ عَلِيٍّ بِنِ الْحُسَيْنِ وَ مُحَمَّدِ بِنِ عَلِيٍّ وَ جَعْفَرِ بِنِ مُحَمَّدٍ وَ

مُوسٰى بِنِ جَعْفَرٍ وَ عَلِيٍّ بِنِ مُوسٰى وَ مُحَمَّدِ بِنِ عَلِيٍّ وَ عَلِيٍّ بِنِ مُحَمَّدٍ وَ الْحَسَنِ بِنِ عَلِيٍّ

وَ الْخَلْفِ الْهَادِي الْمُهْدِي،

حُجَّجَكَ عَلَى عِبَادِكَ وَ أَمْنَائِكَ فِي بِلَادِكَ.

این دعای نورانی و شریف از ناحیه وجود مقدس بقیة الله الاعظم امام زمان صلوات الله و سلامه علیه صادر شده و شبهای ماه مبارک رمضان خوانده می شود و در مفاتیح الجنان نیز آمده است.

۲- اعمال شبهای قدر:

وجود مقدس امام صادق علیه السلام فرمودند:

در شبهای قدر قرآن کریم را بر روی سر بگذارید و به خداوند متعال عرض کنید:

اللَّهُمَّ بِحَقِّ هَذَا الْقُرْآنِ،
وَّ بِحَقِّ مَنْ أَرْسَلْتَهُ بِهِ،
وَّ بِحَقِّ كُلِّ مُؤْمِنٍ مَدَّخْتَهُ فِيهِ،
وَّ بِحَقِّكَ عَلَيْهِمْ،
فَلَا أَحَدٌ أَعْرَفُ بِحَقِّكَ مِنْكَ

و سپس ده مرتبه بگویید:

يَا اللَّهُ، ده مرتبه بِمُحَمَّدٍ، ده مرتبه بِعَلِيِّ، ده مرتبه بِفَاطِمَةَ، ده مرتبه بِالْحَسَنِ،
ده مرتبه بِالْحُسَيْنِ، ده مرتبه بِعَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ، ده مرتبه بِمُحَمَّدِ بْنِ عَلِيِّ، ده مرتبه
بِجَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ، ده مرتبه بِمُوسَى بْنِ جَعْفَرٍ، ده مرتبه بِعَلِيِّ بْنِ مُوسَى، ده مرتبه
بِمُحَمَّدِ بْنِ عَلِيِّ، ده مرتبه بِعَلِيِّ بْنِ مُحَمَّدٍ، ده مرتبه بِالْحَسَنِ بْنِ عَلِيِّ، و ده مرتبه
بِالْحُجَّةِ بْنِ الْحَسَنِ،

و سپس حاجات خویش را از خداوند متعال درخواست نمایید.

ملاحظه فرمودید که:

هم در دعای شریف افتتاح و هم در اعمال مخصوص شبهای قدر نام

مبارک فاطمه زهرا سلام الله علیها بلافاصله بعد از نام مبارک پیامبر اکرم و امیرالمؤمنین علیهما السلام ذکر شده، و پس از نام مبارک آن علیا مخدّره نام مبارک یازده امام معصوم و یازده حجّت خداوند متعال آمده است، و این نیز دلیل دیگری است بر اینکه: وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها سوّمین شخصیت عالم خلقت و شخص سوّم عالم وجود می باشد، و مقام آن علیا مخدّره بعد از وجود مبارک پیامبر اکرم و بعد از وجود مبارک امیرالمؤمنین سلام الله علیهما از مقام تمام مخلوقات الهی برتر و بالاتر می باشد، و بعد از آن علیا مخدّره یازده امام معصوم علیهم السلام از نسل و ذریّه اش واقع شده اند، و پس از آن ذوات مقدّسه انبیاء و مرسلین و ملائکه مقرب الهی قرار گرفته اند.

۳- زیارت وداع امیرالمؤمنین علیه السلام:

در مفاتیح نوین از وجود مقدّس امام کاظم علیه السلام نقل شده که هرگاه قصد وداع نمودید «بعد از زیارت امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام» به خداوند متعال عرض کنید:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بَعْدَ الصَّلَاةِ وَالتَّسْلِيمِ،
 أَنْ تُصَلِّيَ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَعَلِيٍّ وَفَاطِمَةَ وَالحَسَنَ وَالحُسَيْنَ وَعَلِيٍّ وَمُحَمَّدٍ وَجَعْفَرٍ
 وَمُوسَى وَعَلِيٍّ وَمُحَمَّدٍ وَعَلِيٍّ وَالحَسَنَ وَالحُجَّةَ.

۴- زیارت امام رضا علیه السلام:

هنگام زیارت امام رضا علیه السلام عرض می کنیم:

أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ،

وَ أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَ رَسُولُهُ وَ أَنَّهُ سَيِّدُ الْأَوَّلِينَ وَ الْآخِرِينَ وَ أَنَّهُ سَيِّدُ الْأَنْبِيَاءِ

وَ الْمُرْسَلِينَ،

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيِّ بْنِ أَبِيطَالِبٍ عَبْدِكَ وَ أَخِي رَسُولِكَ الَّذِي أَنْتَجَبْتَهُ

بِعِلْمِكَ وَ

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى فَاطِمَةَ بِنْتِ نَبِيِّكَ وَ زَوْجَةِ وَلِيِّكَ وَ أُمِّ السَّبْطَيْنِ الْحَسَنِ وَ الْحُسَيْنِ

سَيِّدَيِ شَبَابِ أَهْلِ الْجَنَّةِ الطُّهْرَةَ الطُّهْرَةَ الْمُطَهَّرَةَ التَّقِيَّةَ التَّقِيَّةَ الرَّضِيَّةَ الرَّضِيَّةَ الزَّكِيَّةَ سَيِّدَةَ نِسَاءِ

أَهْلِ الْجَنَّةِ أَجْمَعِينَ صَلَاةً لَا يَقْوَى عَلَى إِحْصَائِهَا غَيْرُكَ،

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى الْحَسَنِ وَ الْحُسَيْنِ سِبْطِي نَبِيِّكَ وَ سَيِّدَيِ شَبَابِ أَهْلِ الْجَنَّةِ

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ عَبْدِكَ الْقَائِمِ فِي خَلْقِكَ ...

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ عَبْدِكَ وَ خَلِيفَتِكَ فِي أَرْضِكَ ...

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ الصَّادِقِ عَبْدِكَ وَ وَلِيِّ دِينِكَ ...

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُوسَى بْنِ جَعْفَرِ عَبْدِكَ الصَّالِحِ وَ لِسَانِكَ فِي خَلْقِكَ ...

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى عَلِيِّ بْنِ مُوسَى الرَّضَا الْمُرْتَضَى عَبْدِكَ وَ وَلِيِّ دِينِكَ ...

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ عَبْدِكَ وَ وَلِيِّ الْقَائِمِ بِأَمْرِكَ ...

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى عَلِيِّ بْنِ مُحَمَّدٍ عَبْدِكَ وَ وَلِيِّ دِينِكَ ...

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ الْعَامِلِ بِأَمْرِكَ ...

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى حُجَّتِكَ وَ وَلِيِّ الْقَائِمِ فِي خَلْقِكَ ...

و در ادامه زیارت به وجود مقدس امام رضا علیه السلام عرض می کنیم:

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا وَلِيَّ اللَّهِ،

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا حُجَّةَ اللَّهِ،

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا نُورَ اللَّهِ فِي ظُلُمَاتِ الْأَرْضِ،
 السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا عَمُودَ الدِّينِ...،
 السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا وَارِثَ مُحَمَّدٍ رَسُولِ اللَّهِ،
 السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا وَارِثَ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيِّ وَلِيِّ اللَّهِ،
 السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا وَارِثَ فَاطِمَةَ الزَّهْرَاءِ،
 السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا وَارِثَ الْحَسَنِ وَالْحُسَيْنِ سَيِّدَيْ شَبَابِ أَهْلِ الْجَنَّةِ،
 السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا وَارِثَ عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ زَيْنِ الْعَابِدِينَ،
 السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا وَارِثَ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ بَاقِرِ عِلْمِ الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ،
 السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا وَارِثَ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ الصَّادِقِ الْبَارِّ،
 السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا وَارِثَ مُوسَى بْنِ جَعْفَرٍ...،
 لازم به ذکر است که:

زیارت وداع امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام و زیارت امام رضا
 علیه السلام و دیگر زیارات شریف بطور خلاصه و مختصر درج شد،
 و فقط به قسمت‌هایی از زیارات شریف اشاره شد که نام مبارک فاطمه
 زهرا سلام الله علیها بلافاصله بعد از نام مبارک پیامبر اکرم و امیرالمؤمنین
 علیهما السلام ذکر شده،
 و بعد از نام مبارک آن علیا مخدّره نام مبارک یازده امام معصوم علیهم
 السلام از نسل و ذریّه آن حضرت آمده است.

۵- زیارت امام هادی علیه السلام:

هنگام زیارت امام هادی علیه السلام خدمت آن حضرت عرض می‌کنیم:

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أَبَا الْحَسَنِ عَلِيَّ بْنَ مُحَمَّدٍ الزَّكِيِّ الرَّاشِدَ...،
 السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنَّ خَاتَمِ النَّبِيِّينَ،

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بَنَ سَيِّدِ الْوَصِيِّينَ،
السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بَنَ فَاطِمَةَ سَيِّدَةِ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ.....

۶- زیارت امام عسکری علیه السلام:

هنگام زیارت امام عسکری علیه السلام خدمت آن حضرت عرض می کنیم:
السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مَوْلَايَ يَا اَبَا مُحَمَّدٍ الْحَسَنَ بْنَ عَلِيٍّ الْهَادِيَ الْمُهْتَدِي وَ رَحْمَةُ اللَّهِ
و بَرَكَاتُهُ،

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بَنَ خَاتَمِ النَّبِيِّينَ،
السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بَنَ سَيِّدِ الْوَصِيِّينَ،
السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بَنَ فَاطِمَةَ سَيِّدَةِ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ.....

و پس از به جای آوردن نماز زیارت به خداوند متعال عرض می کنیم:

يَا دَائِمُ يَا دَائِمُومُ،

يَا حَيُّ يَا قَيُّومُ،

اَتَوْسَلُ اِلَيْكَ بِحَبِيبِكَ مُحَمَّدٍ،

وَ وَصِيِّهِ عَلِيِّ ابْنِ اَبْنِ عَمِّهِ وَ صَهْرِهِ عَلِيِّ ابْنَتِهِ،

وَ اَتَوْسَلُ اِلَيْكَ بِفَاطِمَةَ الزَّهْرَاءِ وَ الدَّةِ الْاَيْمَّةِ الْمُهْتَدِيِّينَ وَ سَيِّدَةِ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ،

وَ اَتَوْسَلُ اِلَيْكَ بِالْحَسَنِ الرَّضِيِّ وَ الْحُسَيْنِ الْمَظْلُومِ سَيِّدِي شَبَابِ اَهْلِ الْجَنَّةِ،

وَ اَتَوْسَلُ اِلَيْكَ بِعَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ سَيِّدِ الْعَابِدِينَ،

وَ بِمُحَمَّدِ بْنِ عَلِيِّ الْبَاقِرِ الطَّاهِرِ،

وَ اَتَوْسَلُ اِلَيْكَ بِجَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ الصَّادِقِ عَنِ اللَّهِ،

وَ بِمُوسَى بْنِ جَعْفَرِ الْعَبْدِ الصَّالِحِ،

وَ اَتَوْسَلُ اِلَيْكَ بِعَلِيِّ بْنِ مُوسَى الرِّضَا،

وَ بِمُحَمَّدِ بْنِ عَلِيِّ الْمُرْتَضَى الْاِمَامِينَ الْمُطَهَّرِينَ،

وَ اتَّوَسَّلُ إِلَيْكَ بِعَلِيِّ بْنِ مُحَمَّدٍ الرَّاشِدِ،
 وَ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ الْهَادِي،
 وَ اتَّوَسَّلُ إِلَيْكَ يَا رَبِّ بِإِمَامِنَا وَ مُحَقِّقِ زَمَانِنَا الْيَوْمِ الْمَوْعُودِ وَ الشَّاهِدِ الْمَشْهُودِ وَ
 النُّورِ الْأَزْهَرِ... .

۷- زیارت امین الله:

جابر جعفی از وجود مقدس امام باقر علیه السلام نقل می کند که وجود مقدس امام سجّاد علیه السلام به زیارت قبر مطهر امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام آمد و کنار قبر مطهر آن حضرت ایستاد و گریست و عرض کرد:

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أَمِينَ اللَّهِ فِي أَرْضِهِ وَ حُجَّتِهِ عَلَى عِبَادِهِ،
 السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ....

و در پایان این زیارت شریف وجود مقدس امام سجّاد علیه السلام به خداوند متعال عرض می کند:

اللَّهُمَّ فَاسْتَجِبْ دُعَائِي،
 وَ أَقْبَلْ ثَنَائِي....

بِحَقِّ مُحَمَّدٍ وَ عَلِيٍّ وَ فَاطِمَةَ وَ الْحَسَنِ وَ الْحُسَيْنِ،
 إِنَّكَ وَلِيُّ نِعْمَائِي وَ مُنْتَهَى مُنَائِي،
 وَ غَايَةَ رَجَائِي فِي مُنْقَلَبِي وَ مَثْوَايَ.

قابل ذکر است که:

طبق آنچه که در مفاتیح نوین آمده، زیارت شریف امین الله را علامه مجلسی از جهت سند از صحیح ترین زیارات می داند،

و شیخ عباس قمی نیز در مفاتیح الجنان این زیارت شریف را در نهایت اعتبار معرفی می کند.

ملاحظه فرمودید که:

در این زیارت شریف نیز نام مبارک فاطمه زهرا سلام الله علیها بلافاصله پس از نام مبارک پیامبر اکرم و امیرالمؤمنین علیهما السلام ذکر شده و پس از نام مبارک آن علیا مخدّره نام مبارک امام حسن و امام حسین علیهما السلام آمده است،

و همانطور که قبلاً نیز به عرض رسیده تقدّم در ذکر نام مبارک فاطمه زهرا سلام الله علیها در احادیث شریف و در ادعیه و زیارات ائمه معصومین علیهم السلام بر نام مبارک یازده امام معصوم از نسل و ذریّه اش دلیل دیگری است بر افضلیت آن علیا مخدّره بر یازده امام معصوم علیهم السلام از نسل و ذریّه اش، و معنی این سخن این است که:

وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها بعد از پدر بزرگوارش و بعد از شوهر گرانقدرش افضل و اشرف مخلوقات الهی است،

و مقام آن علیا مخدّره بعد از پدر بزرگوارش و بعد از شوهر گرانقدرش از مقام تمام انبیاء الهی و از مقام تمام ملائکه مقرب الهی برتر و بالاتر می باشد، یعنی: وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها سوّمین شخصیت عالم خلقت و شخص سوّم عالم وجود می باشد،

و بلافاصله پس از آن علیا مخدّره یازده امام معصوم علیهم السلام از نسل و ذریّه آن حضرت قرار گرفته اند، و پس از آن ذوات مقدّسه انبیاء و مرسلین و ملائکه مقرب الهی واقع شده اند.

وجود مقدّس امام سجّاد علیه السلام که امام منصوب از ناحیه خداوند متعال است،

و حُجَّة الله و وَلِيُّ الله و خَلِيفَةُ الله می باشد،

خداوند متعال را به خمسه طیبه علیهم السّلام سوگند می دهد،

و به خداوند متعال عرض می کند:

اللَّهُمَّ فَاسْتَجِبْ دُعَائِي ...

بِحَقِّ مُحَمَّدٍ وَعَلِيٍّ وَ فَاطِمَةَ وَ الْحَسَنِ وَ الْحُسَيْنِ

مقام و منزلت وجود مقدّس امام سجّاد علیه السّلام و دیگر ائمه معصومین علیهم السّلام به قدری رفیع و والا است که طبق احادیث شریفی که قبلاً به عرض رسیده بر تمام مخلوقات الهی ولایت دارند،

و فرمایش امام صادق علیه السلام است که می فرماید:

وَلَا يَتَنَا وَلَا يَتُّنَا وَلَا يَتُّنَا اللَّهُ،

الَّتِي لَمْ يُبْعَثْ نَبِيًّا قَطُّ إِلَّا بِهَا، یعنی:

ولایت ما همان ولایت خداوند متعال است،

که خداوند متعال هیچ پیامبری را نفرستاد «هیچ پیامبری را به رسالت

مبعوث نفرمود»، جز با پذیرش ولایت ما.^۱

مقام و منزلت وجود مقدّس امام سجّاد علیه السّلام و دیگر ائمه معصومین

علیهم السّلام به قدری رفیع و والا است که وجود مقدّس امام صادق علیه

السّلام فرمودند:

مَا مِنْ نَبِيٍّ،

وَ لَا مِنْ آدَمِيٍّ،

وَ لَا أَنْسِيٍّ،

وَ لَا جَنِّيٍّ،

۱. اصول کافی، جلد دوم، صفحه ۳۱۹، حدیث ۳ «حدیث ۱۱۷۴».

شرح زیارت جامعه کبیره «ادب فنای مقربان»، تألیف آیت الله جوادی آملی،

جلد هشتم، صفحه ۳۳۱ «ذیل عنوان: مَنْ اتَّبَعَكُمْ فَالْجَنَّةُ مَاوَاهُ»،

جلد نهم، صفحه ۳۹۸ «ذیل عنوان: أَخَذَ بِقَوْلِكُمْ»،

جلد دهم، صفحه ۱۹۳ و ۱۹۴ «ذیل عنوان: وَ نُصْرَتِي لَكُمْ مَعْدَةٌ».

وَلَا مَلَكٍ فِي السَّمَاوَاتِ،
 إِلَّا وَنَحْنُ الْحُجَجُ عَلَيْهِمْ،
 وَ مَا خَلَقَ اللَّهُ خَلْقًا إِلَّا وَقَدْ عَرَضَ وَلَا يَتُّنَا عَلَيْهِ،
 وَ اِحْتَجَّ بِنَا عَلَيْهِ، يَعْنِي:

نیست هیچ پیامبر و انسان و جنّ و ملک، مگر اینکه ما بر آنها حُجَّت هستیم «ما حُجَّت خدا بر انبیاء و انسانها و اجنّه و ملائکه می باشیم»، و خداوند متعال مخلوقی را خلق نفرمود مگر اینکه ولایت ما را بر او عرضه نمود،

و با ما بر او احتجاج کرد «احتجاج = حُجَّت آوردن، دلیل آوردن، اتمام حُجَّت کردن».^۱

مقام و منزلت وجود مقدّس امام سجّاد علیه السّلام و دیگر ائمّه معصومین علیهم السّلام به قدری رفیع و والا است که وجود مقدّس امام صادق علیه السّلام فرمودند:

مَا مِنْ نَبِيٍّ جَاءَ قَطُّ إِلَّا بِمَعْرِفَةِ حَقِّنَا وَ تَفْضِيلِنَا عَلَى مَنْ سِوَانَا، يَعْنِي:
 هیچ پیامبری مبعوث به رسالت نشد مگر به خاطر معرفت و شناخت حقّ ما،
 و اعتراف و اقرار به برتری ما بر دیگری.^۲

مقام و منزلت وجود مقدّس امام سجّاد علیه السّلام و دیگر ائمّه معصومین

۱. شرح زیارت جامعه کبیره، تألیف آیت الله سیّد محمّد تقی نقوی، صفحه ۱۵۲ «ذیل عنوان: وَ حُجِّجَ اللَّهُ عَلَى أَهْلِ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ وَ الْأُولَى».

شرح زیارت جامعه کبیره، تألیف علامه سیّد حسین همدانی درودآبادی، صفحه ۳۵۳ «ذیل عنوان: وَ شُهَدَاءَ عَلَى خَلْقِهِ».

۲. اصول کافی، جلد دوم، صفحه ۳۲۰، حدیث ۴ «حدیث ۱۱۷۵».

شرح زیارت جامعه کبیره «ادب فنای مقربان»، تألیف آیت الله جوادی آملی، جلد نهم، صفحه ۱۷۰ «ذیل عنوان: فَبَلِّغَ اللَّهُ بِكُمْ أَشْرَفَ مَحَلِّ الْمُكْرَمِينَ».

شرح زیارت جامعه کبیره، تألیف آیت الله سیّد محمّد تقی نقوی، صفحه ۴۳۶ «ذیل عنوان: فَبَلِّغَ اللَّهُ بِكُمْ أَشْرَفَ مَحَلِّ الْمُكْرَمِينَ».

حدیث لَوْ لَا فَاطِمَةُ، تألیف آیت الله محمّد علی گرامی، صفحه ۱۰۲.

علیهم السَّلام به قدری رفیع و والا است که وجود مقدَّس امام صادق علیه
السَّلام فرمودند:

مَا مِنْ نَبِيٍّ نَبِيٍّ،
وَلَا مِنْ رَسُولٍ أُرْسِلَ،
إِلَّا بَوَّلَانَا وَبَفَضَلْنَا عَلَيَّ مَنْ سِوَانَا، يَعْنِي:
هیچ پیامبری به مقام پیامبری نرسید،
و هیچ رسولی مبعوث به رسالت نشد،
مگر با اقرار به ولایت ما،
و برتری ما بر دیگران.^۱

مقام و منزلت وجود مقدَّس امام سجَّاد علیه السَّلام و دیگر ائمه معصومین
علیهم السَّلام به قدری رفیع و والا است که وجود مقدَّس امام صادق علیه
السَّلام فرمودند:

إِنَّ مِنْ حَدِيثِنَا مَا لَا يَحْتَمِلُهُ مَلَكٌ مَقْرَبٌ،
وَلَا نَبِيٌّ مُرْسَلٌ،
وَلَا عَبْدٌ مُؤْمِنٌ، يَعْنِي:
در میان احادیث ما چیزهایی هست که:
نه ملک مقرب تاب تحمل آن را دارد،
نه نبی مرسَل تاب تحمل آن را دارد،
و نه عبد مؤمن «و نه بنده مؤمن».^۲

مقام و منزلت وجود مقدَّس امام سجَّاد علیه السَّلام و دیگر ائمه معصومین

۱. بصائر الدَّرجات، جلد اوّل، جزء دوّم، باب نهم، صفحه ۲۹۹، حدیث ۲ «حدیث ۳۰۸».

بصائر الدَّرجات، جلد اوّل، جزء دوّم، باب نهم، صفحه ۳۰۰، حدیث ۵ «حدیث ۳۱۱».

شرح زیارت جامعه کبیره «ادب فنای مقربان»، تألیف آیت الله جوادی آملی، جلد نهم، صفحه ۱۷۱ «ذیل عنوان:
فَبَلِّغْ اللَّهُ بِكُمْ أَشْرَفَ مَحَلِّ الْمُكْرَمِينَ».

۲. شرح زیارت جامعه کبیره «ادب فنای مقربان»، تألیف آیت الله جوادی آملی، جلد دوّم، صفحه ۱۷۵ «ذیل
عنوان: وَحَفَظَتْ سِرَّ اللَّهِ».

عليهم السّلام به قدری رفیع و والا است که وجود مقدّس امام صادق علیه السّلام فرمودند:

إِنَّ عِنْدَنَا وَ اللَّهِ سِرًّا مِنْ سِرِّ اللَّهِ،
وَ عِلْمًا مِنْ عِلْمِ اللَّهِ
وَ اللَّهُ مَا يَحْتَمِلُهُ مَلَكٌ مُقَرَّبٌ،
وَ لَا نَبِيٌّ مُرْسَلٌ

وَ لَا مُؤْمِنٌ اِمْتَحَنَ اللَّهُ قَلْبَهُ لِلْإِيمَانِ، یعنی:
به خدا قسم:

سِرِّی از اسرار خداوند متعال،
وَ عِلْمِی از علم خداوند متعال نزد ما است،
که:

به خدا سوگند:

هیچ ملک مقرب،
وَ هیچ پیامبر مُرسل،

وَ هیچ مؤمنی نمی تواند آن را تحمّل کند و به دوش بکشد.^۱

وجود مقدّس امام سجّاد علیه السّلام با این همه فضائل و مقامات که فقط به قطره‌ای از دریای بیکران فضائل و مناقب آن حضرت اشاره شد در زیارت شریف امین الله خداوند متعال را به حقّ خمسه طیبیه علیهم السّلام یعنی به حقّ فاطمه زهرا سلام الله علیها و پدر بزرگوارش و شوهر گرانقدرش و دو پسر بزرگوارش قسم می دهد،
وَ به خداوند متعال عرض می کند:

۱. اصول کافی جلد دوّم، صفحه ۲۵۵، حدیث ۵ «حدیث ۱۰۴۸».

شرح زیارت جامعه کبیره «ترجمه شمس الطّالعه»، تألیف علامه سیّد حسین همدانی درودآبادی، صفحه ۲۴۴
«ذیل عنوان: وَ حَفْظَةَ سِرِّ اللَّهِ».

اللَّهُمَّ فَاسْتَجِبْ دُعَائِي،

وَاقْبَلْ ثَنَائِي،

بِحَقِّ مُحَمَّدٍ وَعَلِيٍّ وَفَاطِمَةَ وَ الْحَسَنِ وَ الْحُسَيْنِ،

آن هم به نحوی که بلافاصله پس از نام مبارک پیامبر اکرم و امیرالمؤمنین علیهما السلام نام مبارک فاطمه زهرا سلام الله علیها ذکر می شود، و پس از نام مبارک آن علیا مخدّره نام مبارک امام حسن و امام حسین علیهما السلام عنوان می گردد،

و این امر حاکی از مقام غیر قابل توصیف فاطمه زهرا سلام الله علیها می باشد که احدی از مخلوقات الهی غیر از حضرات معصومین علیهم السلام نمی تواند به مقامات آن علیا مخدّره پی برد،

و این موضوع فرمایش نورانی امام صادق علیه السلام است که می فرماید:

إِنَّمَا سُمِّيَتْ فَاطِمَةَ،

لِأَنَّ الْخَلْقَ فُطِمُوا عَنْ مَعْرِفَتِهَا، یعنی:

فاطمه زهرا سلام الله علیها فاطمه نامیده شد، زیرا:

تمام مخلوقات از شناختن آن حضرت باز گرفته شده اند، یعنی:

به حقیقت و به کُنه معرفت آن علیا مخدّره راه نیافته اند،

و قادر به رسیدن به کُنه مقامات آن حضرت نمی باشند.^۱

ائمه معصومین علیهم السلام و وجود مقدّس امام عسکری علیه السلام با این همه فضائل و مقامات که فقط به قطره ای از دریای بیکران فضائل و مناقب آن ذوات مقدّسه اشاره شد در رابطه با وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله

۱. جُنَّة العاصمه، تألیف آیت الله میرجهانی، فصل دوازدهم، صفحه ۳۱۲.

سوگنامه فدک، تألیف آیت الله سید محمدتقی نقوی، صفحه ۷۹.

خصائص فاطمیّه، تألیف آیت الله کجوری مازندرانی، خصیصه چهل و ششم، صفحه ۸۱۰.

جلوه نور، تألیف آیت الله سعادت پرور، فصل ۱۲، صفحه ۱۰۴، حدیث هشتم.

فاطمه علیها سلام سرور دل پیامبر اکرم، تألیف آیت الله رحمانی همدانی، فصل ۱۵، صفحه ۱۹۴، حدیث ۳.

عليها می فرماید:

نَحْنُ حُجَجُ اللَّهِ عَلَى خَلْقِهِ،

وَ جَدَّتْنَا فَاطِمَةُ حُجَّةُ اللَّهِ عَلَيْنَا، یعنی:

وجود مقدّس امام عسکری علیه السّلام فرمودند:

ما حجّت های خداوند متعال بر مخلوقات خداوند متعال هستیم،

و جدّه ما فاطمه زهرا سلام الله عليها حجّت خداوند متعال است بر ما

«حجّت خداوند متعال بر یازده امام معصوم عليهم السّلام از نسل و ذریّه

فاطمه زهرا سلام الله عليها از امام مجتبی تا امام زمان سلام الله عليهما»^۱.

ائمه معصومین عليهم السّلام و وجود مقدّس امام زمان علیه السّلام با این همه

فضائل و مقامات که فقط به قطره ای از دریای بیکران فضائل و مناقب آن ذوات

مقدّسه اشاره شد در رابطه با وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله عليها می فرماید:

وَ فِي ابْنَةِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ لِي أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ، یعنی:

وجود مقدّس امام زمان علیه السّلام فرمودند:

أُسُوهُ وَ الْكُوَى نِيكُوَى مِنْ فَاطِمَةَ زَهْرَا دَخْتَرِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ

وَ سَلَّمَ مِي بَاشَد، یا:

در دختر رسول الله صلی الله علیه و آله و سلّم «در فاطمه زهرا سلام الله

عليها» برای من الگوی نیکویی وجود دارد، یا:

۱. تفسیر اطیب البیان، تألیف آیت الله عبدالحسین طیب، جلد سیزدهم، صفحه ۱۶۵ «ذیل آیه سوّم سوره جن».

عوالم العلوم، تألیف محدث بزرگوار عبدالله بحرانی، جلد یازدهم، مقدّمه چاپ دوّم، صفحه ۷.

اسرار فاطمیّه، تألیف آیت الله محمّد فاضل مسعودی:

صفحه ۱۶، مقدّمه کتاب اسرار فاطمیّه.

صفحه ۲۷ «ذیل عنوان: کتمان اسرار».

صفحه ۳۱ «ذیل عنوان: فاطمه زهرا سلام الله عليها حُجَّةُ اللَّهِ الْكُبْرَى».

صفحه ۴۲ «ذیل عنوان: مقام فاطمه زهرا سلام الله عليها نزد ائمه معصومین عليهم السّلام».

صفحه ۶۳ «ذیل عنوان: فاطمه زهرا سلام الله عليها و علاقه آن حضرت به امامت».

فاطمه عليها سلام سرور دل پیامبر اکرم، تألیف آیت الله رحمانی همدانی، فصل نهم، استدراک فصل نهم، صفحه

۱۴۲ و ۱۴۳، حدیث ۷.

سیره و عمل یگانه دختر رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم برای من الگو و اُسوه نیکو و پسندیده‌ای است «سیره و عمل فاطمه زهرا سلام الله علیها برای من الگو و اُسوه نیکو و پسندیده‌ای است»^۱.

ترجمه‌هایی که ملاحظه فرمودید عیناً ترجمه کتاب الغیبه شیخ طوسی و کتاب آیت الله مستنبط و کتاب آیت الله رحمانی همدانی می‌باشد.

بحث مربوط به سی و پنجمین فضیلت از فضائل بی‌شمار وجود مقدّس فاطمه زهرا سلام الله علیها در این کتاب شریف فاطمی در چهار بخش «الف» «ب» «ج» «د» تنظیم شده بود که ملاحظه فرمودید،

و در خاتمه این کتاب شریف مجدداً و با نهایت اختصار به این چهار بخش اشاره می‌شود تا مطلب کاملاً روشن شود.

الف: وجود مقدّس چهارده معصوم علیهم السّلام افضل و اشرف مخلوقات الهی هستند،

و مقام آن ذوات مقدّسه از مقام تمام انبیاء و مرسلین و ملائکه مقرب الهی و در یک کلام مقام آن بزرگواران از مقام همه مخلوقات الهی برتر و بالاتر می‌باشد،

و در این رابطه یازده حدیث شریف نیز از حضرات معصومین علیهم السّلام نقل شد.

ب: وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم در صدر این چهارده وجود مقدّس قرار گرفته و معنی این سخن این است که:

وجود مقدّس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم افضل و اشرف

۱. الغیبه شیخ طوسی، فصل چهارم، صفحه ۵۰۷، حدیث ۲۴۵/۱.

قطره‌ای از دریای فضائل اهل بیت علیهم السّلام، تألیف آیت الله سید احمد مستنبط، جلد دوم، صفحه ۵۹، حدیث ۴۲/۷۱۴.

فاطمه علیها سلام سرور دل پیامبر اکرم، تألیف آیت الله رحمانی همدانی، صفحه ۱۹، حدیث ۱۵ «ذیل عنوان: مرواریدهای افشان و گوهرهای غلتان».

مخلوقات الهی است،

یعنی:

وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم اولین شخصیت عالم خلقت و شخص اول عالم وجود می باشد،
و در این رابطه هشت حدیث شریف نیز از حضرات معصومین علیهم السلام نقل شد.

ج: وجود مقدس مولی الموحّدين امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام در بین این چهارده وجود مقدس که افضل و اشرف مخلوقات الهی می باشند در جایگاه دوّم قرار گرفته،

و پس از وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم افضل و اشرف مخلوقات الهی است، یعنی:

وجود مقدس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام دوّمین شخصیت عالم خلقت و شخص دوّم عالم وجود می باشد،
و در این رابطه هفت حدیث شریف نیز از حضرات معصومین علیهم السلام نقل شد.

د: وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله علیها در بین این چهارده وجود مقدس که افضل و اشرف مخلوقات الهی می باشند در جایگاه سوّم قرار گرفته،
و پس از وجود مبارک پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم و پس از وجود مقدس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام افضل و اشرف مخلوقات الهی است، یعنی:

وجود مقدس فاطمه زهرا سلام الله علیها سوّمین شخصیت عالم خلقت و شخص سوّم عالم وجود می باشد،

و در این رابطه هفده حدیث شریف نیز از حضرات معصومین علیهم

السَّلام نقل شد،

و بعد از آن علیا مخدّره یازده امام معصوم علیهم السَّلام از نسل و ذریّه آن حضرت قرار گرفته‌اند،

و بعد از آن ذوات مقدّسه انبیاء و مرسلین و ملائکه مقرب الهی واقع شده‌اند. حدّاقل وظیفه ما شیعیان نسبت به این چهارده وجود مقدّس که افضل و اشرف مخلوقات الهی و علّت غایی خلقت می‌باشند این است که:

۱. مطیع محض و بی‌قید و شرط اوامر و دستورات آن ذوات مقدّسه باشیم، در تمام امور اعم از امور دنیوی و اخروی،

۲. محبّت و موّدت به آن ذوات مقدّسه داشته باشیم که انشاءالله تعالی در ادامه بحث توضیحات مختصری راجع به این موضوع به عرض خواهد رسید.

۳. مُحَبِّین و دوستداران آن ذوات مقدّسه را دوست داشته باشیم.

۴. از دشمنان آن ذوات مقدّسه اعلام برائت نماییم و با آنها دشمن باشیم، و جمله نورانی «وَلِيٌّ لِّمَنْ وَالَاكُمُ» و «عَدُوٌّ لِّمَنْ عَادَاكُمُ» که در زیارت نورانی عاشورا و سایر ادعیه و زیارات شریف آمده مبین این معنا می‌باشد. عرض شد که:

یکی از وظائف ما در برابر این چهارده وجود مقدّس این است که نسبت به آن ذوات مقدّسه محبّت و موّدت داشته باشیم.

نکته قابل توجّه این است که:

ما باید محبّت و موّدت خودمان نسبت به این ذوات مقدّسه را عملاً نشان دهیم و فقط به محبّت قلبی اکتفا نکنیم که نه هزینه مالی دارد و نه زحمت جسمی و جانی، یعنی:

باید با مال و ثروت خودمان،

با مقام و موقعیت اجتماعی خودمان،

با زبان خودمان،

با قلم خودمان،

و خلاصه کلام اینکه:

با تمام توان و امکانات خودمان در ترویج معارف نورانی آن ذوات مقدسه و در نشر و ترویج فضائل و مناقب آن بزرگواران بکوشیم، و محبت خودمان را عملاً نشان دهیم، و فقط به محبت قلبی اکتفا نکنیم که ممکن است ادعایی بیش نباشد، مگر اینکه فاقد همه این امکانات باشیم، یعنی:

ثروت نداشته باشیم،

مقام و موقعیت اجتماعی نداشته باشیم،

علم و دانش کافی برای نوشتن و یا نقل فضائل آن بزرگواران نداشته باشیم، که در این صورت محبت قلبی ممکن است کافی باشد، لیکن اگر شخصی دارای امکانات مادی است اما هیچ اقدام عملی در جهت نشر و ترویج فضائل و مناقب این چهارده وجود مقدس انجام نمی‌دهد، و از کمک نمودن به ولایتمداران فقیر و نیازمند امتناع می‌ورزد، در این صورت ابراز محبت توسط چنین شخص یا اشخاصی ممکن است ادعایی بیش نباشد، زیرا:

عمل انسان نشان‌دهنده محبت او به محبوب است نه صرفاً محبت قلبی که نه هزینه مالی دارد و نه زحمت جسمی و جانی،

مگر اینکه انسان فاقد همه امکانات باشد و کاری از دستش برنیاید که در این صورت محبت قلبی داشتن به آن ذوات مقدسه و تنفر داشتن از دشمنان آن بزرگواران کفایت می‌کند، چرا که: لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا.

وَ السَّلَامُ عَلَيْنَا وَ عَلَى عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ.

اللَّهُمَّ تَقَبَّلْ مِنَّا إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ،
 وَتُبْ عَلَيْنَا إِنَّكَ أَنْتَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ،
 بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ وَ بِحُرْمَةِ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ الطَّاهِرِينَ.
 «آمِينَ يَا رَبَّ الْعَالَمِينَ»

تقديم به پیشگاه مبارک وجود مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم و اهل بیت آن حضرت یعنی وجود مقدس مولی الموحّدين امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام و صدیقه کبری فاطمه زهرا سلام الله علیها و یازده امام معصوم از نسل و ذریه آن دو بزرگوار از امام حسن مجتبی سلام الله علیه تا وجود مبارک بقیة الله الاعظم حجة بن الحسن القائم المهدي صلوات الله و سلامه علیه و عجل الله تعالی فرجه الشریف.

اللَّهُمَّ إِنِّي لَوْ وَجَدْتُ شُفَعَاءَ أَقْرَبَ إِلَيْكَ مِنْ مُحَمَّدٍ وَ أَهْلِ بَيْتِهِ الْأَخْيَارِ لَجَعَلْتُهُمْ شُفَعَائِي،

فَبِحَقِّهِمُ الَّذِي أَوْجَبَتْ لَهُمْ عَلَيْكَ اسْتُلُوكَ أَنْ تُدْخِلَنِي فِي جُمْلَةِ الْعَارِفِينَ بِهِمْ وَ بِحَقِّهِمْ،

وَ فِي زُمْرَةِ الْمَرْحُومِينَ بِشَفَاعَتِهِمْ،

إِنَّكَ أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ،

وَ صَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ الطَّاهِرِينَ وَ سَلَّمَ تَسْلِيمًا كَثِيرًا،

وَ حَسْبُنَا اللَّهُ وَ نِعْمَ الْوَكِيلُ

شب پنجشنبه مورخ بیست و هشتم آذر ماه یک هزار سیصد و نود و هشت هجری شمسی مطابق با بیست و دوم ربیع الثانی یک هزار و چهار صد و چهل و یک هجری قمری.
 نیره السادات علوی حسینی

فهرست احاديث

- كُلَّمَا فِي كِتَابِ اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ مِنْ قَوْلِهِ إِنَّ الْإِبْرَارَ، ٣٥
- قَوْلَ اللَّهِ مَا أَرَادَ بِهِ إِلَّا عَلِيٌّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ وَفَاطِمَةُ وَأَنَا وَالْحُسَيْنَ ٣٥
- يَا فَاطِمَةُ: أَنْتِ زَوْجَتُهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ ٤٩
- أَنْتِ زَوْجَتُهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ ٤٩
- غَضُّوا أَبْصَارَكُمْ حَتَّى تَجُوزَ فَاطِمَةُ بِنْتُ مُحَمَّدٍ ٥٢
- الهِىَ وَ سَيِّدِي: أَحْكُمْ بَيْنِي وَ بَيْنَ مَنْ ظَلَمَنِي، ٥٣
- أَحْكُمْ بَيْنِي وَ بَيْنَ مَنْ ظَلَمَنِي، ٥٣
- اللَّهُمَّ احْكُمْ بَيْنِي وَ بَيْنَ مَنْ قَتَلَ وَوَلَدِي، ٥٣
- يَا حَبِيبَتِي وَ ابْنَةَ حَبِيبِي: سَلِّينِي تُعْطَى، ٥٣
- سَلِّينِي تُعْطَى، وَاشْفَعِي تُشَفِّعِي، ٥٣
- يَا فَاطِمَةُ: سَلِّي حَاجَتَكَ، ٥٦
- سَلِّي حَاجَتَكَ، ٥٦
- يَا رَبِّ: أَرِنِي الْحَسَنَ وَ الْحُسَيْنَ ٥٧
- أَرِنِي الْحَسَنَ وَ الْحُسَيْنَ ٥٧
- تُحْشَرُ ابْنَتِي فَاطِمَةُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَ مَعَهَا ثِيَابٌ ٥٨
- يَا رَبِّ: أَحْكُمْ بَيْنِي وَ بَيْنَ قَاتِلِ وَوَلَدِي ٥٨

- ٥٨ وَمَعَهَا ثِيَابٌ مَّصْبُوعَةٌ بِدَمِ الْحُسَيْنِ عَلَيْهِ السَّلَامُ
- ٦١ غَضُوا أَبْصَارَكُمْ وَنَكَّسُوا رُءُوسَكُمْ، حَتَّى تَجُوزَ فَاطِمَةُ بِنْتُ مُحَمَّدٍ
- ٦٢ تَنْزِلُ عَنْ نَجِيْبِهَا فَتَأْخُذُ قَمِيصَ الْحُسَيْنِ
- ٦٢ يَا رَبِّ: هَذَا قَمِيصٌ وَلَدَى، وَقَدْ عَلِمْتَ مَا صُنِعَ بِهِ
- ٦٣ يَا فَاطِمَةُ: لَكَ عِنْدِي الرَّضَا،
- ٦٣ يَا رَبِّ انْتَصِرْ لِي مِنْ قَاتِلِيهِ،
- ٧٠ يَا فَاطِمَةُ: لَكَ عِنْدِي الرَّضَا،
- ٧١ قَلَّ يَا رَسُولَ اللَّهِ عَنْ صَفِيَّتِكَ صَبْرِي،
- ٧٢ سَتُبَّتْكَ ابْنُتُكَ بِتَظَاغُرِ أُمَّتِكَ عَلَى هَضْمِهَا،
- ٧٨ إِذَا خَرَجَ الْقَائِمُ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَتَلَ ذُرَارِي قَتْلَةِ الْحُسَيْنِ عَلَيْهِ السَّلَامُ بِفِعَالٍ آبَائِهِمْ ...
- ٧٩ لَوْ أَنَّ رَجُلًا قُتِلَ بِالْمَشْرِقِ فَرَضِيَ بِقَتْلِهِ رَجُلٌ فِي الْمَغْرِبِ،
- ٧٩ إِنَّمَا يَقْتُلُهُمُ الْقَائِمُ عَلَيْهِ السَّلَامُ إِذَا خَرَجَ لِرِضَاهُمْ بِفِعَالٍ آبَائِهِمْ،
- ٨١ مَنْ سَنَّ سُنَّةً حَسَنَةً كَانَ لَهُ أَجْرٌ مِنْ عَمَلِ بِهَا،
- ٨١ وَمَنْ سَنَّ سُنَّةً سَيِّئَةً كَانَ عَلَيْهِ وَزْرٌ مِنْ عَمَلِ بِهَا
- ٨٢ مَنْ سَنَّ فِي الْإِسْلَامِ سُنَّةً حَسَنَةً فَلَهُ أَجْرُهَا وَ أَجْرٌ مِنْ عَمَلِ بِهَا
- ٨٢ وَمَنْ سَنَّ فِي الْإِسْلَامِ سُنَّةً سَيِّئَةً كَانَ عَلَيْهِ وَزْرُهَا
- ٨٤ مَنْ سَنَّ سُنَّةً سَيِّئَةً فَعَلِيهِ وَزْرُهَا وَ وَزْرٌ مِنْ عَمَلِ بِهَا
- ٨٦ أَيُّمَا دَاعٍ دَعَا إِلَى الْهُدَى فَاتَّبِعْ فَلَهُ مِثْلُ أَجْرِهُمْ
- ٨٦ أَيُّمَا دَاعٍ دَعَا إِلَى ضَلَالَةٍ فَاتَّبِعْ فَإِنَّ عَلَيْهِ مِثْلَ أَوْزَارِ مَنْ اتَّبَعَهُ
- ٨٧ مَنْ اسْتَنَّ بِسُنَّةٍ عَدْلٍ فَاتَّبِعْ كَانَ لَهُ أَجْرٌ مِنْ عَمَلِ بِهَا
- ٨٧ وَمَنْ اسْتَنَّ بِسُنَّةٍ جَوْرِ فَاتَّبِعْ كَانَ عَلَيْهِ مِثْلُ وَزْرِ مَنْ عَمِلَ بِهِ
- ٨٨ لَوْ أَنَّ رَجُلًا قُتِلَ بِالْمَشْرِقِ وَ آخَرَ رَضِيَ بِالْمَغْرِبِ لِأَشْرَكَ فِي دَمِهِ
- ٨٨ مَنْ شَهِدَ أَمْرًا فَكْرَهُهُ كَمَنْ كَانَ غَابَ عَنْهُ،

- مَنْ غَابَ عَنِّ أَمْرٍ فَرَضِيهِ كَانَ كَمَنْ شَهِدَهُ، ٨٨
- الرَّاضِيَ بِفِعْلِ قَوْمٍ كَالدَّخِيلِ مَعَهُمْ فِيهِ، ٨٩
- لَقَدْ شَهِدْنَا فِي عَسْكَرِنَا هَذَا أَقْوَامٌ فِي أَصْلَابِ الرِّجَالِ ٩٠
- اللَّهُمَّ الْعَنِ أَوَّلَ ظَالِمٍ ظَلَمَ حَقَّ مُحَمَّدٍ وَ آخِرَ تَابِعٍ لَهُ عَلَى ذَلِكَ، ٩٢
- اللَّهُمَّ إِنَّ هَؤُلَاءِ أَهْلُ بَيْتِي وَ خَاصَّتِي وَ حَامَّتِي، ١٠٢
- أَذْهِبْ عَنْهُمْ الرِّجْسَ وَ طَهِّرْهُمْ تَطْهِيراً، ١٠٢
- يَا مَلَائِكَتِي وَ يَا سُكَّانَ سَمَاوَاتِي: مَا خَلَقْتُ سَمَاءَ مَبْنِيَّةً، ١٠٣
- مَا خَلَقْتُ سَمَاءَ مَبْنِيَّةً، وَ لَا أَرْضاً مَدْحِيَّةً، إِلَّا فِي مَحَبَّةِ هَؤُلَاءِ الْخَمْسَةِ ١٠٣
- يَا رَبِّ: وَ مَنْ تَحْتَ الْكِسَاءِ، ١٠٤
- هُمُ فَاطِمَةُ وَ أَبُوهَا وَ بَعْلُهَا وَ بَنُوهَا، ١٠٤
- مَا خَلَقْتُ سَمَاءَ مَبْنِيَّةً، وَ لَا أَرْضاً مَدْحِيَّةً، إِلَّا لِأَجْلِكُمْ وَ مَحَبَّتِكُمْ، ١٠٥
- هِيَ فَاطِمَةُ بِنْتُ مُحَمَّدٍ ١١٢
- هِيَ قَلْبِي وَ رُوحِي الَّتِي بَيْنَ جَنَبِيَّ، ١١٢
- مَنْ آذَاهَا فَقَدْ آذَانِي، وَ مَنْ آذَانِي فَقَدْ آذَى اللَّهَ، ١١٢
- اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِفَاطِمَةَ وَ أَبِيهَا وَ بَعْلُهَا وَ بَنِيهَا، ١١٤
- اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِفَاطِمَةَ وَ أَبِيهَا وَ بَعْلُهَا وَ بَنِيهَا وَ السِّرِّ الْمُسْتَوْدَعِ فِيهَا، ١١٥
- إِنَّ مِنْ حَدِيثِنَا مَا لَا يَحْتَمِلُهُ مَلَكٌ مُقْرَبٌ وَ لَا نَبِيٌّ مُرْسَلٌ ١٢٢
- وَ اخْتَارَكُمْ لِسِرِّهِ، ١٢٤
- اضْطَفَاكُمْ بِعِلْمِهِ، ١٢٦
- وَ ارْتَضَاكُمْ لِعَيْبِهِ، ١٢٦
- وَ اجْتَبَاكُمْ بِقُدْرَتِهِ، ١٢٦
- وَ خَصَّكُمْ بِبُرْهَانِهِ، ١٢٦
- هُمُ مُوَضَّعُ سِرِّهِ، ١٢٩

- ١٣٠ إِنَّ عِنْدَنَا وَ اللَّهُ سِرًّا مِنْ سِرِّ اللَّهِ مَا يَحْتَمِلُهُ مَلَكٌ مَقْرَبٌ
 ١٣٠ إِنَّ عِنْدَنَا وَ اللَّهُ عِلْمًا مِنْ عِلْمِ اللَّهِ مَا يَحْتَمِلُهُ مَلَكٌ مَقْرَبٌ وَ لَا نَبِيٌّ مُرْسَلٌ
 ١٣٤ إِنَّ اللَّهَ قَدْ وَكَّلَ بِفَاطِمَةَ رَعِيلاً مِنَ الْمَلَائِكَةِ،
 ١٣٥ يُكْتَرُونَ الصَّلَاةَ عَلَيْهَا وَ عَلَى أَبِيهَا وَ بَعْلِهَا وَ بَنِيهَا،
 ١٣٧ لِأَجْعَلَنَّ ثَوَابَ تَسْبِيحِكُمْ وَ تَقْدِيسِكُمْ لِفَاطِمَةَ وَ أَبِيهَا وَ بَعْلِهَا وَ بَنِيهَا وَ مُحِبِّيهَا
 ١٣٧ السَّلَامُ عَلَيْكُمْ يَا أَهْلَ بَيْتِ الرَّحْمَةِ وَ مَوْضِعِ الرِّسَالَةِ وَ مَنْزِلِ الْمَلَائِكَةِ،
 ١٤١ يَا فَاطِمَةَ: مِمَّا خَيْرُ الْأَنْبِيَاءِ وَ هُوَ أَبُوكَ،
 ١٤١ مِمَّا خَيْرُ الْأَوْصِيَاءِ وَ هُوَ بَعْلُكَ،
 ١٤٢ يَا فَاطِمَةَ: مِمَّا خَيْرُ الْأَوْصِيَاءِ وَ هُوَ بَعْلُكَ،
 ١٤٢ مِمَّا خَيْرُ الْأَوْصِيَاءِ وَ هُوَ بَعْلُكَ،
 ١٤٢ مِمَّا مَهْدَى هَذِهِ الْأُمَّةِ،
 ١٤٣ فَاطِمَةَ بِهَجَّةِ قَلْبِي وَ ابْنَاهَا ثَمَرَةَ فُؤَادِي وَ بَعْلِهَا نُورَ بَصْرِي،
 ١٤٣ فَاطِمَةَ بِهَجَّةِ قَلْبِي وَ الْإِثْمَةَ مِنْ وَلَدِهَا أَمْنَاءَ رَبِّي.
 ١٤٣ مَنْ أَعْتَصَمَ بِهِمْ نَجَى وَ مَنْ تَخَلَّفَ عَنْهُمْ هَلَكَ
 ١٤٥ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى فَاطِمَةَ وَ أَبِيهَا وَ بَعْلِهَا وَ بَنِيهَا بَعْدَ مَا أَحَاطَ بِهِ عِلْمُكَ،
 ١٥٣ هُوَ لِأَجْبَائِي وَ أَوْلِيَائِي وَ حُجَجِي عَلَى خَلْقِي
 ١٥٣ مَا خَلَقْتُ خَلْقًا هُوَ أَحَبُّ إِلَيَّ مِنْهُمْ،
 ١٥٣ لِمَنْ تَوَلَّاهُمْ خَلَقْتُ جَنَّتِي،
 ١٥٣ لِمَنْ خَالَفَهُمْ وَ عَادَاهُمْ خَلَقْتُ نَارِي،
 ١٥٦ لَقَدْ كَانَتْ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهَا مَفْرُوضَةً الطَّاعَةَ عَلَى جَمِيعِ مَنْ خَلَقَ اللَّهُ
 يَا مُحَمَّدُ: أَنِّي خَلَقْتُكَ وَ خَلَقْتُ عَلِيًّا وَ فَاطِمَةَ وَ الْحَسَنَ وَ الْحُسَيْنَ وَ الْإِثْمَةَ مِنْ وَ لَدِهِ مِنْ
 نُورِي،
 ١٦٠ عَرَضْتُ وَ لَا يَتَّكُمُ عَلَى أَهْلِ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ،

- مَنْ قَبَلَهَا كَانَ عِنْدِي مِنَ الْمُؤْمِنِينَ، ١٦٠
- مَنْ جَحَدَهَا كَانَ عِنْدِي مِنَ الْكَافِرِينَ، ١٦٠
- مَا تَكَامَلَتِ النَّبُوءَةُ لِنَبِيِّ حَتَّى عُرِضَتْ عَلَيْهِ وَلَايَتِي وَ لَايَةُ أَهْلِ بَيْتِي، ١٦١
- مَا مِنْ نَبِيٍّ وَلَا مِنْ آدَمِي إِلَّا وَ نَحْنُ الْحُجَجُ عَلَيْهِمْ ١٦١
- وَ مَا خَلَقَ اللَّهُ خَلْقًا إِلَّا وَ قَدْ عَرَضَ وَ لَا يَتُّنَّا عَلَيْهِ وَ اُخْتَجَّ بِنَا عَلَيْهِ، ١٦٥
- وَ لَا يَتُّنَّا وَ لَا يَهُدِي اللَّهُ، الَّتِي لَمْ يُبْعَثْ نَبِيًّا قَطُّ إِلَّا بِهَا، ١٦٧
- بِنَا عَبْدُ اللَّهِ وَ بِنَا عُرِفَ اللَّهُ ١٦٨
- لَوْلَا مَا عُرِفَ اللَّهُ ١٦٨
- مَا مِنْ نَبِيٍّ جَاءَ قَطُّ إِلَّا بِمَعْرِفَةٍ حَقَّنَا ١٧٠
- مَا مِنْ نَبِيٍّ نُبِيِّ، وَ لَا مِنْ رَسُولٍ أُرْسِلَ إِلَّا بِوَلَايَتِنَا ١٧١
- مَا فِي الْمِيزَانِ شَيْءٌ أَثْقَلُ مِنَ الصَّلَاةِ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ، ١٧٦
- إِنَّ عِنْدَنَا وَ اللَّهُ سِرًّا مِنْ سِرِّ اللَّهِ وَ عِلْمًا مِنْ عِلْمِ اللَّهِ، ١٨٠
- إِنَّ عِنْدَنَا وَ اللَّهُ سِرًّا مِنْ سِرِّ اللَّهِ مَا يَحْتَمِلُهُ مَلَكٌ مُقَرَّبٌ وَ لَا نَبِيٌّ مُرْسَلٌ، ١٨٠
- إِنَّ مِنْ حَدِيثِنَا مَا لَا يَحْتَمِلُهُ مَلَكٌ مُقَرَّبٌ وَ لَا نَبِيٌّ مُرْسَلٌ ١٨١
- لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ، عَلِيُّ بْنُ أَبِيطَالِبٍ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ، ١٨٤
- هُؤُلَاءِ مِنْ ذُرِّيَّتِكَ، ١٨٥
- هُمُ خَيْرٌ مِنْكَ وَ مِنْ جَمِيعِ خَلْقِي، ١٨٥
- لَوْلَا هُمْ مَا خَلَقْتُكَ، وَ لَا خَلَقْتُ الْجَنَّةَ وَ النَّارَ، ١٨٥
- لَوْلَا هُمْ مَا خَلَقْتُكَ وَ لَا السَّمَاءَ وَ الْأَرْضَ، ١٨٥
- مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَ عَلِيُّ وَ فَاطِمَةُ وَ الْحَسَنُ وَ الْحُسَيْنُ خَيْرٌ خَلَقَ اللَّهُ ١٨٨
- يَا رَبِّ: فَإِنِّي أَسْأَلُكَ بِحَقِّهِمْ عَلَيْكَ إِلَّا جَعَلْتَنِي خَادِمَهُمْ ١٨٨
- أَسْأَلُكَ بِحَقِّهِمْ عَلَيْكَ إِلَّا جَعَلْتَنِي خَادِمَهُمْ ١٨٨
- اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي مِنْ شِيعَةِ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيِّ بْنِ أَبِيطَالِبٍ، ١٩٠

- يا رَبِّ: اسْأَلُكَ بِحَقِّ مُحَمَّدٍ وَعَلِيِّ وَفَاطِمَةَ وَالْحَسَنِ وَالْحُسَيْنِ ١٩١
- اسْأَلُكَ بِحَقِّ مُحَمَّدٍ وَعَلِيِّ وَفَاطِمَةَ وَالْحَسَنِ وَالْحُسَيْنِ إِلَّا تُبَّتْ عَلَيَّ، ١٩١
- فَاتَمَّهِنَّ إِلَى الْقَائِمِ عَلَيْهِ السَّلَامِ اثْنَى عَشَرَ إِمَامًا ١٩١
- اللَّهُمَّ إِنِّي اسْأَلُكَ بِحَقِّ مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ لَمَّا أَنْجَيْتَنِي مِنْهَا، ١٩٣
- إِنَّمَا اتَّخَذَ اللَّهُ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلًا لِكَثْرَةِ صَلَاتِهِ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ أَهْلِ بَيْتِهِ ١٩٥
- اللَّهُمَّ إِنِّي اسْأَلُكَ بِحَقِّ مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ لَمَّا أَمَنْتَنِي، ١٩٨
- اللَّهُمَّ بِحَقِّ مُحَمَّدٍ سَيِّدِ الْأَنْبِيَاءِ، وَ بِحَقِّ عَلِيِّ سَيِّدِ الْأَوْصِيَاءِ، ١٩٩
- اللَّهُمَّ بِحَقِّ فَاطِمَةَ سَيِّدَةِ النِّسَاءِ، ١٩٩
- قال موسى: يا رَبِّ: اجْعَلْنِي مِنْ أُمَّتِهِ، ٢٠١
- يا موسى: أَنْتَ مِنْ أُمَّتِهِ إِذَا عَرَفْتَ مَنْزِلَتَهُ وَ مَنْزِلَةَ أَهْلِ بَيْتِهِ، ٢٠١
- أَنْتَ مِنْ أُمَّتِهِ إِذَا عَرَفْتَ مَنْزِلَتَهُ وَ مَنْزِلَةَ أَهْلِ بَيْتِهِ، ٢٠١
- اللَّهُمَّ إِنِّي اسْأَلُكَ بِحَقِّ مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ لَمَّا أَنْجَيْتَنِي مِنَ الْغَرَقِ، ٢٠٣
- عيسى بْنُ مَرْيَمَ دَعَا اللَّهَ بِحَقِّنَا، ٢٠٣
- يا مُحَمَّدُ: قَدْ زَوَّجْتُ فَاطِمَةَ مِنْ عَلِيِّ، ٢٠٧
- يا مُحَمَّدُ: أَنْكَ خَيْرُ الْأَوَّلِينَ وَ الْآخِرِينَ، ٢٠٧
- أَنَا سَيِّدُ الْأَوَّلِينَ وَ الْآخِرِينَ وَ أَنْتَ يَا عَلِيُّ سَيِّدُ الْخَلَائِقِ بَعْدِي ٢٠٨
- عَلِيُّ بَعْدِي خَيْرُ الْبَشَرِ، فَمَنْ شَكَّ فِيهِ فَقَدْ كَفَرَ، ٢١٠
- عَلِيُّ أَوْأَنَا وَ أَفْضَلُنَا وَ خَيْرُنَا بَعْدَ النَّبِيِّ ٢١١
- ما خَلَقَ اللَّهُ خُلُقًا أَفْضَلَ مِنِّي، ٢١٣
- يا عَلِيُّ: ما خَلَقَ اللَّهُ خُلُقًا أَفْضَلَ مِنِّي، وَ الْفُضْلُ بَعْدِي لَكَ يَا عَلِيُّ، ٢١٣
- يا عَلِيُّ: إِنَّ الْمَلَائِكَةَ لَخُدَّامُنَا وَ خُدَّامِ مُحِبِّينَا. ٢١٣
- يا عَلِيُّ: لَوْلا نَحْنُ ما خَلَقَ اللَّهُ آدَمَ وَ لا السَّمَاءَ وَ لا الْأَرْضَ، ٢١٣
- إِنَّ الْمَلَائِكَةَ لَخُدَّامُنَا وَ خُدَّامِ مُحِبِّينَا. ٢١٣

- أَنَا سَيِّدٌ مِّنْ خَلْقِ اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ..... ٢١٥
- أَنَا خَيْرٌ مِنْ جَمِيعِ مَلَائِكَةِ اللَّهِ الْمُتَّقِينَ وَ أَنْبِيَاءِ اللَّهِ الْمُرْسَلِينَ، ٢١٥
- أَوَّلُ مَا خَلَقَ اللَّهُ نُورِي، فَفَتَقَ مِنْهُ نُورَ عَلِيٍّ ٢١٦
- بِكُمْ فَتَحَ اللَّهُ وَ بِكُمْ يَخْتِمُ..... ٢١٨
- أَوَّلَ مَا خَلَقَ اللَّهُ رُوحِي، ٢١٥
- نَحْنُ أَوَّلُ مَا خَلَقَ اللَّهُ..... ٢٢٠
- يَا مُحَمَّدُ: لَوْلَاكَ لَمَا خَلَقْتُ الْأَفْلاكَ، ٢٢١
- لَوْلَاكَ لَمَا خَلَقْتُ الْأَفْلاكَ، ٢٢١
- أَنَا سَيِّدُ الْأَوَّلِينَ وَ الْآخِرِينَ وَ أَنْتَ يَا عَلِيُّ سَيِّدُ الْخَلَائِقِ بَعْدِي، ٢٢٤
- أَنْتَ يَا عَلِيُّ سَيِّدُ الْخَلَائِقِ بَعْدِي، ٢٢٤
- عَلِيُّ بَعْدِي خَيْرُ الْبَشَرِ، فَمَنْ شَكَّ فِيهِ فَقَدْ كَفَرَ، ٢٢٦
- يَا عَلِيُّ: أَنْتَ خَيْرُ الْبَشَرِ، لَا يَشْكُ فَيْكَ إِلَّا كَافِرٌ، ٢٢٧
- أَنْتَ خَيْرُ الْبَشَرِ، لَا يَشْكُ فَيْكَ إِلَّا كَافِرٌ، ٢٢٧
- عَلِيُّ بْنُ أَبِيطَالِبٍ خَيْرُ الْبَشَرِ، وَ مَنْ أَبِي فَقَدْ كَفَرَ، ٢٢٨
- أَوَّلُ مَا خَلَقَ اللَّهُ نُورِي، فَفَتَقَ مِنْهُ نُورَ عَلِيٍّ ٢٣٣
- نَحْنُ أَوَّلُ مَا خَلَقَ اللَّهُ..... ٢٣٥
- لَقَدْ كَانَتْ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهَا مَفْرُوضَةً الطَّاعَةِ عَلَى جَمِيعِ مَنْ خَلَقَ اللَّهُ ٢٣٩
- خَلَقْنَا وَاحِدٌ، عَلِمْنَا وَاحِدٌ، وَ كُلُّنَا وَاحِدٌ عِنْدَ اللَّهِ، ٢٤١
- عَلِمْنَا مِنَ اللَّهِ، خَلَقْنَا وَاحِدٌ، وَ كُلُّنَا وَاحِدٌ عِنْدَ اللَّهِ، ٢٤٠
- كُلُّنَا وَاحِدٌ عِنْدَ اللَّهِ، ٢٤٠
- نَحْنُ فِي الْعِلْمِ وَ الشَّجَاعَةِ سَوَاءٌ، ٢٤٢
- أَوْلُنَا وَ آخِرُنَا فِي الْعِلْمِ وَ الْأَمْرِ سَوَاءٌ، ٢٤٣
- عَلِيُّ أَوْلُنَا وَ أَفْضَلُنَا وَ خَيْرُنَا بَعْدَ النَّبِيِّ ٢٤٦

- ۲۴۷..... مَنِ افْتَقَدَ الشَّمْسَ فَلَيْسَتْ مَسِكَ بِالْقَمَرِ،
- ۲۴۷..... مَنِ افْتَقَدَ الْقَمَرَ فَلَيْسَتْ مَسِكَ بِالزُّهْرَةِ،
- ۲۴۷..... مَنِ افْتَقَدَ الزُّهْرَةَ فَلَيْسَتْ مَسِكَ بِالْفَرْقَدَيْنِ،
- ۲۴۹..... اقْتَدُوا بِالشَّمْسِ، فَاِذَا غَابَتِ الشَّمْسُ فَاقْتَدُوا بِالْقَمَرِ،
- ۲۴۹..... فَاِذَا غَابَ الْقَمَرُ فَاقْتَدُوا بِالزُّهْرَةِ،
- ۲۴۹..... فَاِذَا غَابَتِ الزُّهْرَةُ فَاقْتَدُوا بِالْفَرْقَدَيْنِ،
- ۲۵۱..... اهْتَدُوا بِالشَّمْسِ، فَاِذَا غَابَتِ الشَّمْسُ فَاهْتَدُوا بِالْقَمَرِ،
- ۲۵۱..... فَاِذَا غَابَتِ الْقَمَرَ فَاهْتَدُوا بِالزُّهْرَةِ،
- ۲۵۱..... فَاِذَا غَابَتِ الزُّهْرَةُ فَاهْتَدُوا بِالْفَرْقَدَيْنِ،
- ۲۵۶..... اطْلُبُوا الشَّمْسَ، فَاِذَا غَابَتِ الشَّمْسُ فَاطْلُبُوا الْقَمَرَ،
- ۲۵۶..... فَاِذَا غَابَ الْقَمَرَ فَاطْلُبُوا الزُّهْرَةَ،
- ۲۵۶..... فَاِذَا غَابَتِ الزُّهْرَةُ فَاطْلُبُوا الْفَرْقَدَيْنِ،
- ۲۶۱..... اِنِّي تَارِكٌ «مُحَلَّفٌ» فِيكُمْ الثَّقَلَيْنِ، كِتَابَ اللَّهِ وَ عِثْرَتِي اَهْلَ بَيْتِي،
- ۲۷۰..... مَنْ خَيْرُ الْخَلْقِ: جَدِّ هَذَيْنِ، اَبُو هَذَيْنِ، اُمَّ هَذَيْنِ،
- ۲۷۱..... عَلَيَّ مَنِّي وَ اِبْنَايَ مِنْهُ،
- ۲۷۱..... وَ الطَّيِّبُونَ مِنِّي وَ اَنَا مِنْهُمْ،
- ۲۷۱..... هُمْ الطَّيِّبُونَ بَعْدَ اُمِّهِمْ،
- ۲۷۴..... اَبِي خَيْرٌ مِنِّي، وَ اُمِّي خَيْرٌ مِنِّي، وَ اَخِي خَيْرٌ مِنِّي،
- ۲۷۶..... نَحْنُ حُجَجُ اللَّهِ عَلَي خَلْقِهِ، وَ جَدَّتْنَا فَاطِمَةُ حُجَّةُ اللَّهِ عَلَيْنَا،
- ۲۸۰..... نَحْنُ حُرَّانُ عِلْمِ اللَّهِ، نَحْنُ تَرَاجِمُهُ وَحْيِ اللَّهِ،
- ۲۸۰..... نَحْنُ الْحُجَّةُ الْبَالِغَةُ عَلَي مَنْ دُونَ السَّمَاءِ وَ مَنْ فَوْقَ الْاَرْضِ،
- ۲۸۱..... نَحْنُ حُجَجُ اللَّهِ فِي عِبَادِهِ، وَ حُرَّانُهُ عَلَي عِلْمِهِ،
- ۲۸۱..... كَانَ امِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيٌّ بن ابِيطَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ بَابِ اللَّهِ الَّذِي لَا يُوتَى اِلَّا مِنْهُ،

- جَعَلَهُمُ اللَّهُ أَرْكَانَ الْأَرْضِ أَنْ تَمِيدَ بِأَهْلِهَا، ٢٨١
- إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ بَابُ اللَّهِ الَّذِي لَا يُوتَى إِلَّا مِنْهُ، ٢٨٣
- نَحْنُ حُجَجُ اللَّهِ فِي خَلْقِهِ، ٢٨٤
- نَحْنُ شُهَدَاءُ اللَّهِ وَ أَعْلَامُهُ فِي بَرِيَّتِهِ، ٢٨٤
- مَا مِنْ نَبِيٍّ وَلَا مِنْ آدَمِيٍّ إِلَّا وَ نَحْنُ الْحُجَجُ عَلَيْهِمْ، ٢٨٥
- وَ مَا خَلَقَ اللَّهُ خَلْقًا إِلَّا وَ قَدْ عَرَضَ وَ لَا يَتُّنَّا عَلَيْهِ، ٢٨٥
- السَّلَامُ عَلَى أَيْمَةِ الْهُدَى، وَ حُجَجِ اللَّهِ عَلَى أَهْلِ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ وَ الْأُولَى ٢٨٧
- حُجَجًا عَلَى بَرِيَّتِهِ، ٢٩٠
- فِي ابْنَةِ رَسُولِ اللَّهِ لِي أَسْوَةٌ حَسَنَةٌ، ٢٩٢
- إِنَّمَا سُمِّيَتْ فَاطِمَةَ، لِأَنَّ الْخُلُقَ فُطِمُوا عَنْ مَعْرِفَتِهَا، ٢٩٦
- وَلِدَ فِي هَذِهِ اللَّيْلَةِ أَكْرَمُ مَوْلُودٍ وُلِدَ فِي الدُّنْيَا بَعْدَ جَدِّهِ وَ أَبِيهِ وَ أُمِّهِ وَ أَخِيهِ ٣٠٢
- هَذِهِ وَ دَبْعَةُ اللَّهِ وَ رَسُولِهِ مُحَمَّدٌ عِنْدَكَ، ٣٠٩
- هَذِهِ وَ اللَّهُ سَيِّدَةُ نِسَاءِ أَهْلِ الْجَنَّةِ مِنَ الْأَوَّلِينَ وَ الْآخِرِينَ. ٣١٠
- يَا عَلِيُّ: أَنْفِذْ لِمَا أَمَرْتُكَ بِهِ فَاطِمَةُ، ٣١٠
- كَانَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ يُطِيعُهَا فِي جَمِيعِ مَا تَأْمُرُهُ، ٣١٤
- يَا أَحْمَدُ: لَوْلَاكَ لَمَا خَلَقْتُ الْأَفْلَاكَ، ٣١٦
- لَوْلَاكَ لَمَا خَلَقْتُ الْأَفْلَاكَ، ٣١٦
- لَوْلَا عَلِيُّ لَمَا خَلَقْتُكَ، ٣١٦
- لَوْلَا فَاطِمَةُ لَمَا خَلَقْتُكُمَا، ٣١٦
- يَا عَلِيُّ: إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ زَوَّجَكَ فَاطِمَةَ سَيِّدَةَ نِسَاءِ أَهْلِ الْجَنَّةِ، ٣٣١
- أَنَا بِنُ فَاطِمَةَ الزَّهْرَاءِ. ٣٣٣
- اللَّهُمَّ وَ سَرَّ نَبِيِّكَ مُحَمَّدًا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ بِرُؤْيَيْتِهِ، ٣٣٣
- مَنْ زَارَنِي بَعْدَ وَفَاتِي كَمَنْ زَارَ فَاطِمَةَ، ٣٣٧

- ۳۳۷ وَ مَنْ زَارَ فَاطِمَةَ فَكَانَ زَارَنِي،
- ۳۳۷ مَنْ زَارَ عَلِيَّ بْنَ أَبِيطَالِبٍ فَكَانَ زَارَ فَاطِمَةَ،
- ۳۳۷ مَنْ زَارَ الْحَسَنَ وَ الْحُسَيْنَ فَكَانَ زَارَ عَلِيًّا،
- ۳۴۹ يَا رَبِّ: مَنْ هُوَ لَاءِ؟
- ۳۵۰ هُمْ خَيْرٌ مِنْكَ وَ مِنْ جَمِيعِ خَلْقِي،
- ۳۵۰ لَوْلَا هُمْ مَا خَلَقْتِكَ وَ لَا السَّمَاءَ وَ الْأَرْضَ،
- ۳۵۰ إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى خَلَقَ الْأَرْوَاحَ قَبْلَ الْأَجْسَادِ بِالْقِيَامِ،
- ۳۵۱ جَعَلَ أَعْلَاهَا وَ أَشْرَفَهَا أَرْوَاحَ مُحَمَّدٍ وَ عَلِيٍّ وَ فَاطِمَةَ وَ الْحَسَنَ وَ الْحُسَيْنَ
- ۳۵۱ هُوَ لَاءِ أَحِبَّائِي وَ أَوْلِيَّائِي وَ حُجَجِي عَلَى خَلْقِي،
- ۳۵۱ مَا خَلَقْتَ خَلْقًا هُوَ أَحَبُّ إِلَيَّ مِنْهُمْ،
- ۳۵۱ لِمَنْ تَوَلَّاهُمْ خَلَقْتَ جَنَّتِي وَ لِمَنْ خَالَفَهُمْ وَ عَادَاهُمْ خَلَقْتَ نَارِي
- ۳۵۲ لَيْسَ فِي جَنَّةٍ عَدْنٌ مَنزَلٌ أَفْضَلُ وَ لَا أَقْرَبُ مِنَ اللَّهِ مِنْ مَنزِلِي،
- ۳۵۲ نَحْنُ فِيهِ أَرْبَعَةٌ عَشَرَ إِنْسَانًا،
- ۳۵۳ هُوَ لَاءِ خَمْسَةٌ مِنْ وُلْدِكَ،
- ۳۵۳ هُوَ لَاءِ خَمْسَةٌ شَقِقْتُ لَهُمْ خَمْسَةَ أَسْمَاءٍ مِنْ أَسْمَائِي،
- ۳۵۴ لَوْلَا هُمْ مَا خَلَقْتِكَ وَ لَا الْمَلَائِكَةَ وَ لَا السَّمَاءَ وَ لَا الْأَرْضَ،
- ۳۵۴ أَنَا الْمَحْمُودُ وَ هَذَا مُحَمَّدٌ،
- ۳۵۴ أَنَا الْعَالِي وَ هَذَا عَلِيٌّ،
- ۳۵۴ أَنَا الْفَاطِرُ وَ هَذِهِ فَاطِمَةُ،
- ۳۵۶ سَأَلَهُ بِحَقِّ مُحَمَّدٍ وَ عَلِيٍّ وَ فَاطِمَةَ وَ الْحَسَنَ وَ الْحُسَيْنَ،
- ۳۵۷ هِيَ الْكَلِمَاتُ الَّتِي تَلَقَّاهَا آدَمُ مِنْ رَبِّهِ فَتَابَ عَلَيْهِ،
- ۳۵۷ فَمَا يَعْنِي عَزَّ وَجَلَّ بِقَوْلِهِ فَاتَمَّهَنَّ؟
- ۳۵۷ يَعْنِي فَاتَمَّهَنَّ إِلَى الْقَائِمِ عَلَيْهِ السَّلَامُ

- اللَّهُمَّ بِحَقِّ مُحَمَّدٍ سَيِّدِ الْأَنْبِيَاءِ وَبِحَقِّ عَلِيِّ سَيِّدِ الْأَوْصِيَاءِ وَبِحَقِّ فَاطِمَةَ سَيِّدَةِ النِّسَاءِ... ٣٥٩
- عَلِيٍّ وَ فَاطِمَةَ وَ ابْنَاهُمَا عَلَيْهِمُ السَّلَامُ،..... ٣٦٣
- لَوْ أَنَّ عَبْدًا عَبْدَ اللَّهِ بَيْنَ الصَّفَا وَ الْمَرْوَةِ ٣٦٤
- ثُمَّ لَمْ يُدْرِكْ مَحَبَّتَنَا كَبَّهُ اللَّهُ عَلَى مَنْخَرِيهِ فِي النَّارِ..... ٣٦٤
- عَرَضْتُ وَلَا يَتَكُمُّ عَلَى أَهْلِ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ،..... ٣٦٧
- مَنْ قَبَلَهَا كَانَ عِنْدِي مِنَ الْمُؤْمِنِينَ، ٣٦٧
- مَنْ جَحَدَهَا كَانَ عِنْدِي مِنَ الْكَافِرِينَ، ٣٦٧
- فَالْتَفَتْتُ فَأَذًا بَعْلِيَّ وَ فَاطِمَةَ وَ الْحَسَنَ وَ الْحُسَيْنِ ٣٦٧
- إِنَّ اللَّهَ خَلَقَنِي وَ خَلَقَ عَلِيًّا وَ فَاطِمَةَ وَ الْحَسَنَ وَ الْحُسَيْنِ..... ٣٧٠
- لَا سَمَاءَ مَبْنِيَّةٍ وَ لَا أَرْضَ مَدْحِيَّةٍ،..... ٣٧٠
- فَلَمَّا أَرَادَ اللَّهُ تَعَالَى أَنْ يُنْشِئَ خَلْقَهُ فَتَقَّ نُورِي ٣٧١
- ثُمَّ فَتَقَّ نُورَ أَخِي عَلِيٍّ..... ٣٧١
- ثُمَّ فَتَقَّ نُورَ ابْنَتِي فَاطِمَةَ ٣٧١
- إِنَّ اللَّهَ جَعَلَ عَلِيًّا وَ زَوْجَتَهُ وَ ابْنَانَهُ حُجَجَ اللَّهِ خَلْقِهِ،..... ٣٧٥
- مَنْ اهْتَدَى بِهِمْ هُدَى إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ، يَعْنِي:..... ٣٧٥
- أَنَا وَ عَلِيٌّ وَ فَاطِمَةُ وَ الْحَسَنُ وَ الْحُسَيْنُ حُجَجُ اللَّهِ عَلَى خَلْقِهِ،..... ٣٧٥
- ثُمَّ خَلَقَ مُحَمَّدًا وَ عَلِيًّا وَ فَاطِمَةَ..... ٣٧٦
- فَأَشْهَدُهُمْ خَلْقَهَا وَ أَجْرِي طَاعَتَهُمْ عَلَيْهَا،..... ٣٧٦
- إِنِّي قَدْ جَعَلْتُ الْكَرَمَ لِمُحَمَّدٍ وَ عَلِيٍّ وَ فَاطِمَةَ وَ الْحَسَنَ وَ الْحُسَيْنِ، ٣٧٨
- لِتَلْتَقِطُ شَيْعَتَهَا وَ مُحِبِّيَهَا كَمَا يَلْتَقِطُ الطَّيْرُ ٣٧٨
- إِنَّ إِبْرَاهِيمَ رَأَى نُورًا،..... ٣٧٩
- مُحَمَّدٌ وَ عَلِيٌّ وَ فَاطِمَةُ وَ الْحَسَنُ وَ الْحُسَيْنُ خَيْرُ خَلْقِ اللَّهِ..... ٣٨٢
- يَا رَبِّ: أَسْأَلُكَ بِحَقِّهِمْ عَلَيْكَ إِلَّا جَعَلْتَنِي خَادِمَهُمْ،..... ٣٨٢

- ٣٨٢ اسْتَلْكَ بِحَقِّهِمْ عَلَيْكَ إِلَّا جَعَلْتَنِي خَادِمَهُمْ،
 ٣٨٣ أَنِّي خَلَقْتُ عَلِيًّا وَ فَاطِمَةَ وَ الْحَسَنَ وَ الْحُسَيْنَ وَ الْأَئِمَّةَ مِنْ نُورٍ وَاحِدٍ،
 ٣٨٣ أَنَا وَ عَلِيٌّ وَ فَاطِمَةُ وَ الْحَسَنُ وَ الْحُسَيْنُ كُنَّا فِي سُرَادِقِ الْعَرْشِ
 ٣٨٣ سَبَّحَتِ الْمَلَائِكَةُ بِتَسْبِيحِنَا قَبْلَ أَنْ يَخْلُقَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ آدَمَ بِالْفَعْيِ
 ٣٨٦ اقْتَدُوا بِالشَّمْسِ،
 ٣٨٦ إِذَا غَابَتِ الشَّمْسُ فَاقْتَدُوا بِالْقَمَرِ
 ٣٨٦ إِذَا غَابَ الْقَمَرُ فَاقْتَدُوا بِالزُّهُرَةِ
 ٣٨٦ إِذَا غَابَتِ الزُّهُرَةُ فَاقْتَدُوا بِالْفَرْقَدَانِ
 ٣٩٤ اللَّهُمَّ فَاسْتَجِبْ دُعَائِي بِحَقِّ مُحَمَّدٍ وَ عَلِيٍّ وَ فَاطِمَةَ وَ الْحَسَنِ وَ الْحُسَيْنِ،
 ٣٩٧ مَا مِنْ نَبِيٍّ وَ لَا مِنْ آدَمِي إِلَّا وَ نَحْنُ الْحُجَجُ عَلَيْهِمْ،
 ٣٩٧ وَ مَا خَلَقَ اللَّهُ خَلْقًا إِلَّا وَ قَدْ عَرَضَ وَ لَا يَتَنَا عَلَيْهِ،
 ٣٩٧ مَا مِنْ نَبِيٍّ جَاءَ قَطُّ إِلَّا بِمَعْرِفَةِ حَقِّنَا
 ٣٩٨ مَا مِنْ نَبِيٍّ نُبِيٍّ، وَ لَا مِنْ رَسُولٍ أُرْسِلَ، إِلَّا بِوَلَايَتِنَا
 ٣٩٨ إِنَّ مِنْ حَدِيثِنَا مَا لَا يَحْتَمِلُهُ مَلَكٌ مُقَرَّبٌ وَ لَا نَبِيٌّ مُرْسَلٌ،
 ٣٩٩ إِنَّ عِنْدَنَا وَ اللَّهُ سِرًّا مِنْ سِرِّ اللَّهِ مَا يَحْتَمِلُهُ مَلَكٌ مُقَرَّبٌ وَ لَا نَبِيٌّ مُرْسَلٌ
 ٤٠١ نَحْنُ حُجَجُ اللَّهِ عَلَى خَلْقِهِ، وَ جَدَّتْنَا فَاطِمَةُ حُجَّةُ اللَّهِ عَلَيْنَا،
 ٤٠١ وَ فِي ابْنَةِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ لِي أَسْوَةٌ حَسَنَةٌ،

منابع و مأخذ

۱. تفسیر مجمع البیان

تألیف: امین الاسلام طبرسی
ترجمه: جمعی از علماء و فضلا
تهران: موسسه انتشارات فراهانی

۲. تفسیر المیزان

تألیف: علامه سید محمدحسین طباطبایی
ترجمه: جمعی از علما و فضلا
قم: انتشارات موسسه مطبوعات دارالعلم
تهران: کانون انتشارات محمدی

۳. تفسیر نمونه

تألیف: جمعی از علما و فضلا، زیر نظر آیت الله مکارم شیرازی
تهران: دارالکتب الاسلامیه

۴. تفسیر صافی

تألیف: عالم ربانی آیت الله محمد محسن فیض کاشانی
ترجمه: جمعی از علما و فضلا، زیر نظر عبدالرحیم عقیقی بخشایشی
قم: نشر نوید اسلام

۵. تفسیر برهان

تألیف: علامه سید هاشم بحرانی

ترجمه: دکتر رضا ناظمیان، دکتر علی گنجیان و دکتر صادق خورشیا
تهران: نشر کتاب صبح با همکاری نهاد کتابخانه‌های عمومی سراسر کشور

۶. تفسیر نورالثقلین

تألیف: علامه حویزی
ترجمه: جمعی از علماء و فضلا، زیر نظر عبدالرحیم عقیقی بخشایشی
قم: نشر نوید اسلام

۷. اصول کافی

تألیف: محمد بن یعقوب کلینی
ترجمه: سید جواد مصطفوی
تهران: انتشارات علمیة اسلامیة

۸. احتجاج طبرسی

تألیف: ابومنصور احمد بن علی طبرسی
ترجمه: بهزاد جعفری
تهران: دارالکتب الاسلامیة

۹. عیون اخبار الرضا علیه السلام

تألیف: محمد بن علی بن بابویه «شیخ صدوق»
ترجمه: علی اکبر غفاری، حمید رضا مستفید
تهران: دارالکتب الاسلامیة

۱۰. معانی الاخبار

تألیف: محمد بن علی بن بابویه «شیخ صدوق»
ترجمه: عبدالعلی محمدی شاهرودی
تهران: دارالکتب الاسلامیة

۱۱. کمال الدین و تمام النعمه

تألیف: محمّد بن علیّ بن بابویه «شیخ صدوق»
ترجمه: منصور پهلوان
قم: سازمان چاپ و نشر دار الحدیث

۱۲. خصال

تألیف: محمّد بن علیّ بن بابویه «شیخ صدوق»
ترجمه: محمّد باقر کمره‌ای
تهران: انتشارات کتابچی

۱۳. علل الشرایع

تألیف: محمّد بن علیّ بن بابویه «شیخ صدوق»
ترجمه: سیّد محمّد جواد ذهنی تهرانی
قم: انتشارات مؤمنین

۱۴. امالی

تألیف: محمّد بن علیّ بن بابویه «شیخ صدوق»
ترجمه: کریم فیضی
قم: انتشارات چهارده معصوم علیهم السّلام

۱۵. امالی

تألیف: محمّد بن حسن طوسی «شیخ طوسی»
ترجمه: صادق حسن زاده
قم: انتشارات اندیشه هادی

۱۶. امالی

تألیف: محمّد بن محمّد بن نعمان «شیخ مفید»
ترجمه: عقیقی بخشایشی

قم: انتشارات نوید اسلام

۱۷. ارشاد

تألیف: محمّد بن محمّد بن نعمان «شیخ مفید»
ترجمه: سیّد هاشم رسولی محلاتی
قم: دفتر نشر فرهنگ اسلامی

۱۸. ارشاد القلوب

تألیف: حسن بن ابی الحسن محمّد دیلمی
ترجمه: علی سلگی نهاوندی با تصحیح و پاورقی علامه شعرانی
قم: چاپ امین

۱۹. کلیّات حدیث قدسی «ترجمه کتاب جواهر السنّه»

تألیف: شیخ حرّ عاملی
ترجمه: زین العابدین کاظمی خلخالی
تهران: انتشارات دهقان

۲۰. بصائر الدرّجات

تألیف: محمّد بن حسن صفار قمی
ترجمه: علیرضا زکی زاده رنانی
قم: انتشارات وثوق

۲۱. سوگنامه فدک «شرح خطبه فاطمه زهرا سلام الله علیها»

تألیف: آیت الله سیّد محمّد تقی نقوی
تهران: انتشارات قائن

۲۲. شرح زیارت جامعه کبیره

تألیف: آیت الله سیّد محمّد تقی نقوی
تهران: انتشارات قائن

۲۳. شرح زیارت جامعه کبیره «ادب فنای مقربان»

تألیف: آیت‌الله جوادی آملی

قم: مرکز نشر اسراء

۲۴. شرح زیارت جامعه کبیره «ترجمه کتاب شمس الطالعه»

تألیف: علامه سید حسین همدانی درودآبادی

ترجمه: محمدحسین نائیجی

قم: انتشارات مسجد مقدّس جمکران

۲۵. شرح زیارت جامعه کبیره «حَبْلِ مَتین»

تألیف: آیت‌الله سید محمد ضیاءآبادی

تهران: انتشارات بنیاد خیریه الزهراء سلام الله علیها

۲۶. فضائل فاطمه زهرا سلام الله علیها

تألیف: عبدالحسین امینی «علامه امینی»

تهران: نشر استقلال

ناشر دیجیتالی: مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

۲۷. امیرالمؤمنین علیه السّلام نفس نفیس خاتّمیت

تألیف: آیت‌الله وحید خراسانی

قم: مدرسه‌الامام باقر العلوم علیه السّلام

۲۸. فاطمه زهرا سلام الله علیها حلقه وصل رسالت و امامت

تألیف: آیت‌الله وحید خراسانی

قم: مدرسه‌الامام باقر العلوم علیه السّلام

۲۹. حدیث لولا فاطمة

تألیف: آیت‌الله محمدعلی گرامی

ناشر: دفتر آیت‌الله محمدعلی گرامی

۳۰. جَنَّةُ الْعَاصِمَةِ

تألیف: آیت‌الله سیّد محمّدحسن میرجهانی
تهران: موسّسه فرهنگی هنری شمس الضّحی

۳۱. فاطمه علیها سلام سرور دل پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم

تألیف: آیت‌الله رحمانی همدانی
ترجمه: مهدی جعفری
تهران: مرکز فرهنگی انتشارات منیر

۳۲. قطره‌ای از دریای فضائل اهل بیت علیهم السّلام

تألیف: آیت‌الله سیّد احمد مستنبط
قم: نشر الماس

۳۳. جلوه نور

تألیف: آیت‌الله سعادت‌پرور
تهران: شرکت انتشارات احیاء کتاب

۳۴. تحقیقی درباره زندگانی فاطمه زهرا سلام الله علیها

تألیف: آیت‌الله سیّد محمّدکاظم قزوینی
ترجمه: سیّد محمّد صالحی
تهران: نشر محمّد

۳۵. خصائص فاطمیّه

تألیف: آیت‌الله کجوری مازندرانی «معروف به ملاّ باقر واعظ تهرانی»
قم: انتشارات اندیشه هادی

۳۶. آل الله در کتاب الله «فضائل و مناقب چهارده معصوم علیهم السّلام در قرآن کریم»

تألیف: نیّره السّادات علوی حسینی
قم: انتشارات طوبای محبّت